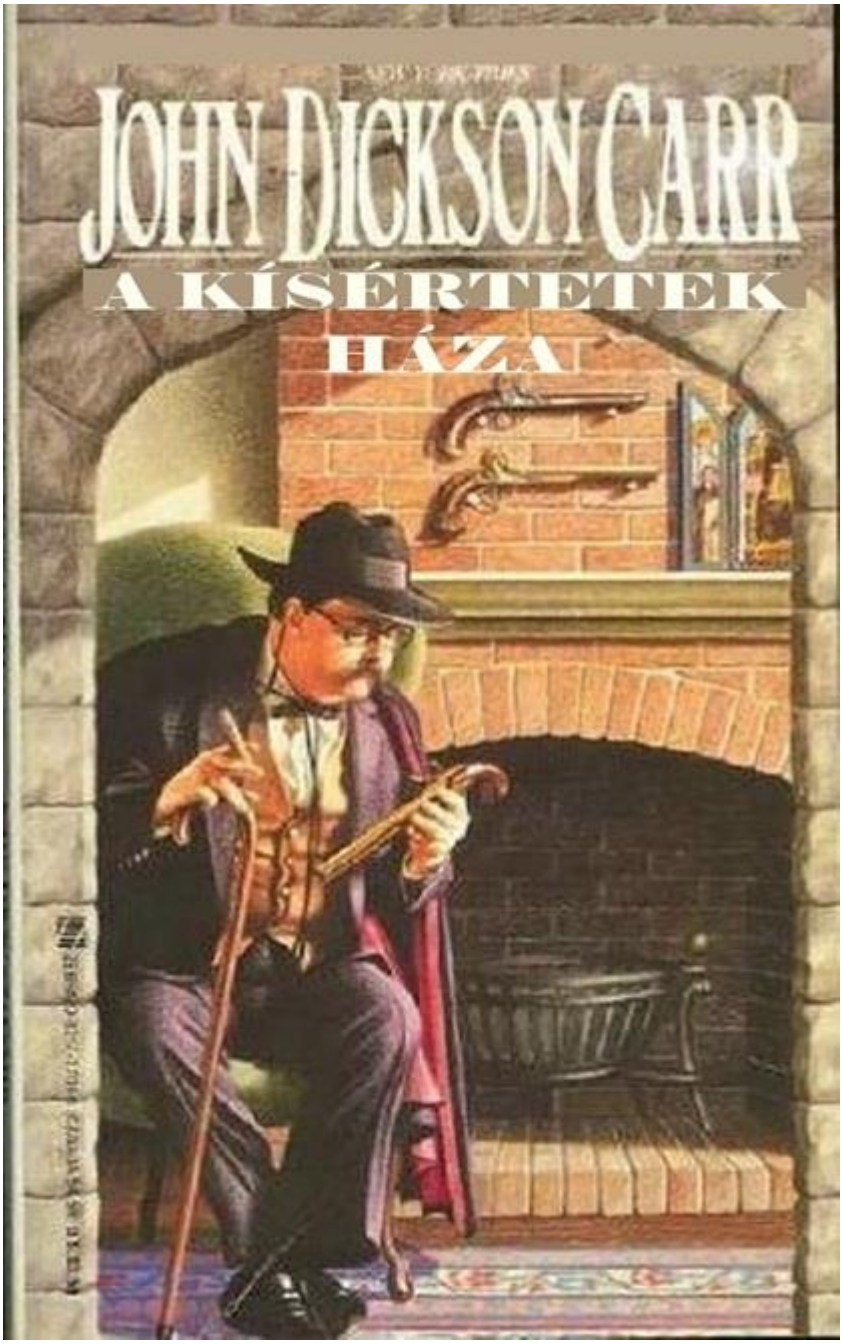
NEW YORK TIMES
JOHN DICKSON CARR
A KÍSÉRTETEK HÁZA

John Dickson Carr

A KÍSÉRTETEK HÁZA

Rakéta Regényújság

[A regény J. D. Carr „Dr. Gideon Fell-sorozatába" tartozik.]

Mi történik mikor hat józan észjárású embert - akik nem hisznek a szellemekben - hív meg egy hétvégi partyra Martin Clarke, az éppen felújított új otthonába, a Longwood-házba. Ennek a dél-angliai régi háznak nyugtalanító története van, és már két rejtélyes haláleset is történt benne.
Az egyik meghívott vendégnek, a szép és keményfejű Tess Frasernek már a bejáratnál valami láthatatlan kéz megmarkolta a bokáját. A vendégek azonban sem a régi történetek hallatán, sem a maguktól ugráló székek, furcsa zajok és recsegések után sem hajlandók hinni a szellemekben. Majd egy borzalmas eset történik: az egyik vendéget, Archibald Bentley Logant egy olyan fegyver lövi homlokon, ami - három tanú állítása szerint - a falról ugrott le és megállt a levegőben...
Egyedül Dr. Gideon Fell a legbizarrabb bűncselekmények leleplezője lesz képes megoldani ezt a kísérteties rejtélyt. Mert Dr. Fell továbbra sem hisz a kísértetekben és meg van győződve arról, hogy közönséges gyilkossággal állunk szemben…

Eredeti: *The Man Who Could Not Shudder*, 1940.

Fordító: Honti Katalin

Megjelent: Rakéta Regényújság,
1979. 41-46. számaiban.

I.

– Micsoda? Kísértetek vannak a házban? – kérdezte a műkritikus.

– Bizony! Méghozzá rosszindulatúak! – szólalt meg egy hang, amelyről nem tudtuk; kihez tartozik.

– Honnan tudja?

– Csak azt tudom – felelte a *Képes Magazin* szerkesztője, hogy eladó. Itt hirdetik a *Times*-ban.

– Csak nem hirdetik a kísérteteket is? – szívóskodott a műkritikus, egy gyanakvó skót.

– A fenét. A hirdetésben „Essex" jeligével csak ez áll: „Longwood, festői, Jakab korabeli kastély, 1920-ban teljesen korszerűsítve. Villany, gáz, folyó víz, csatornázás. Társalgó, 4 szalon, 8 háló-, 2 fürdőszoba, modernül… satöbbi satöbbi." Talán azt is bele kellett volna tenniük, hogy „szell. garant. kis."?

– Hol van az a kastély?

– „Harmincöt mérföldre Londontól, négy mérföldre Southend-on-Sea-től."

– Southendtől! Ajjaj! – mondta a színész.

– Mi baja Southenddel? – csattant fel a regényíró, akinek ott volt motoros jachtja. – Southendben a legtisztább a levegő a világon. Southendben van a…

– Igen, tudom. A levegő ózondús. De milyen fülledt! És ott van a világ leghosszabb mólója, nyilván azt akarta mondani.

Ez a társalgás a Kongó Klub bárpultja mellett folyt. Olyan szorosan ülték körül, hogy ha valaki megmozdította a könyökét, biztos, hogy kilöttyintette a szomszédjának az italát.

A társalgás időpontja: 1937. március 13-a, szombat délután, s a résztvevői olyan emberek, akiknek a nevét (egy kivételével) fölösleges megjegyeznünk, mert a továbbiakban nem találkozunk velük a történet során.

De a kivétel figyelemre méltó. A bárhelyiségnek a társalgóba vezető ajtaja mellett van egy nagy, fehér márvány kandalló, fölötte tükör. Még ma is elevenen él az emlékezetemben Martin Clarke, amint kezében söröskorsóval a kandalló párkányának támaszkodik, és hegyezi a fülét, akár egy vizsla. A tűz a lábszára mögött recseg-ropog, bizonyára kellemetlenül perzseli is, ő azonban meg se moccan.

Clarke simára nyalt, vékony szálú, gyér ősz haja alól már kezdett előtünedezni a rózsaszínű fejbőr. De az arca cserzett és napbarnított volt, s ez csak még jobban kiemelte szokatlanul világos szemét. Jóllehet ez idő tájt alighanem túl lehetett már a hatvanon, az arca fiatalosan mozgékony volt. A kísértet lakta ház puszta említésére felkapta a fejét, s a mögötte levő tükörben látni lehetett, hogy a tarkóján összeráncolódik a bőre. De sokkal jobb modorú volt, semhogy bekapcsolódjék a társalgásba egy olyan klubban, ahol idegen volt.

Mi ennél a pontnál majdnem el is ejtettük az eredeti témát, a társalgásunk középpontjába Southend került. Heves vita kerekedett körülötte. Kiderült, hogy a színész azért neheztel a városra, mert egyszer az ottani Vidám Parkban nem kedvére való osztrigát adtak el neki.

– Akárhogyan is – mondta a műkritikus –, én nem hiszek az egészben.

– Nem hisz? – kérdezte a színész. – Hát jöjjön csak oda velem, megmutathatom a bódét, ahol vásároltam. Egészen silány osztriga volt. Jódízű. Olyan, mint a…

– Ki beszél a maga osztrigájáról? Mit keveri bele? Én a szellemekről beszélek. Ki mondja, hogy abban a házban kísértetek vannak?

– *Én* – jelentette ki a hang, amelyről az előbb nem tudtuk, kihez tartozik.

A társaságból kitört a gúnyos nevetés. A derültséget a beszélő

személye okozta. Fiatalember volt, a humoros írások szerzőinek hagyományosan morózus ábrázatával. De most határozottan komolynak látszott.

– Jól van, maguk nyárspolgárok – csattant fel a fiatalember, felénk lendítve gines poharát. – Csak nevessenek. Pedig a dolog igaz. A Longwood Kastély évszázadok óta a kísérteteiről nevezetes.

– Honnan tudja? Csak nem személyes tapasztalatból?

– Nem, de…

– Na látják! – vágott közbe diadalmasan a műkritikus. – Mindig ugyanaz a nóta. Csak hallomásból tud a kísértetekről. Olyan ez, mint a hindu bűvészek kötéltrükkje.

– Csak nem vonja azt is kétségbe – mondta dühösen a fiatalember –, hogy még 1920-ban is életét vesztette ott egy ember?

Ez azért már egy kicsit sok volt.

– Életét vesztette? Úgy érti, hogy meggyilkolták?

– Azt nem tudom, hogy meggyilkolták-e. Fogalmam sincs, mi történt vele. Csak azt tudom, hogy annál rejtélyesebb históriát életemben nem hallottam. És ha maguk tudnak rá elfogadható magyarázatot, akkor okosabbak, mint a rendőrség volt az azóta eltelt tizenhét év alatt.

– Mi történt?

Informátorunk láthatólag elégedetten nyugtázta, hogy sikerült felkeltenie az érdeklődést.

– Nem emlékszem a fickó nevére, aki meghalt – folytatta –, csak azt tudom, hogy komornyik volt. Öreg ember, nyolcvan fölött. Rázuhant egy csillár.

– Várjunk csak! – morogta a szerkesztő, felnézve az újságjából. – Úgy rémlik, magam is hallottam akkoriban az esetről.

– Tényleg?

– Folytassa csak! Mi történt?

Valaki még egy gint rendelt informátorunknak, aki mohón fel

is hörpintette.

– 1920-ban – folytatta – a Longwood család utolsó ivadéka elhatározta, hogy ismét megnyitja a kastélyt. Akkor már a jó ég tudja, mióta állt üresen. Valami szörnyű esemény űzte ki onnan annak idején a családot.

– Miféle esemény?

– Azt nem tudom – mondta informátorunk. – Én csak arról beszélek, hogy 1920-ban mi történt. A kastély ugyancsak leromlott állapotban volt, úgyhogy a tulajdonos modernizáltatta, mielőtt beköltözött.

A rejtélyes dolgok – és kijelenthetem maguknak, hogy ezt a legilletékesebb helyről tudom – a háznak két helyiségében történtek. Az egyik az ebédlő, a másik meg egy földszinti szoba, amelyet a tulajdonos dolgozószobának használt. Nos, az ebédlő mennyezete öt méter magas, a közepén nehéz tölgyfa gerenda, arról csüng, illetve csüngött alá a csillár. Régimódi csillár volt, amilyenbe gyertyákat tesznek, és lehetett vagy egy tonna. Hat lánc tartotta a tölgyfa gerendába csavart kampón. Eddig világos?

A fiatalember kezdte élvezni, hogy az érdeklődés középpontjába került.

– Várjon csak – vágott közbe egy ádázul gyanakvó színesbőrű művész. – Honnan tudja maga mindezt?

– Majd kiderül – felelte informátorunk, felemelve poharát, – Csak figyeljenek. Nos, egy este, a pontos dátumra nem emlékszem, de utánanézhetnek az újságok archívumában, a komornyik körbejárta a házat, hogy bezárja az ajtókat. Tizenegy óra lehetett. Ez a komornyik, mint már említettem, törődött öregember volt, túl a nyolcvanon. A család tagjai lefeküdni készültek az emeleten. Egyszer csak sikoltást hallottak.

– Tudtam előre, hogy azt fognak hallani – jegyezte meg gúnyosan a regényíró.

– Nem hisz nekem?

– Sose zavartassa magát. Folytassa csak.

– Valami nagy robajt is hallottak, mintha össze akarna dőlni a ház. Rémülten rohantak le az ebédlőbe. A csillárt tartó kampó kiszakadt a tölgyfa gerendából, a csillár ráesett a komornyikra, bezúzta a fejét, és azonnal megölte. Az öreget a csillár alatt találták meg, egy székkel együtt, amelyen állt.

– Széken állt? – szólt közbe a szerkesztő. – Minek?

– Várjanak – folytatta informátorunk, egészen belesápadva fontosságának tudatába. – A csillár nem zuhanhatott le magától. Az építész tanúsította, hogy jó néhány évet kiszolgált ugyan, de még mindig kifogástalan állapotban volt. És ha netán gyilkosságra gondolnának, *szándékosan* senki sem idézhette elő a balesetet. Azaz ki volt zárva, hogy valamiféle mesterkedéssel zúdítsák a komornyik fejére a csillárt. Egy nagy kampón függött, s a kampó be volt csavarva az erős gerendába, ahol senki sem babrálgathatta. Csakis egyetlen dolog történhetett, és a vizsgálat megállapította, hogy valóban ez is történt.

A komornyik mindkét kezének az ujjlenyomatait megtalálták a csillár alsó részén. Mármost az öreg magas ember volt. De akármilyen magas volt, még széken állva, kinyújtott kézzel se érhette el a csillárt. Tehát csakis a következő történhetett: felállt egy székre, felugrott a levegőbe, és elkapta a csillárt. Aztán – és ez a gerendában levő lyuk állapotából ítélve nem is volt kétséges – teljes erejéből előre-hátra hintázott rajta, mint egy trapézon, amíg testének a súlyától ki nem szakadt az egész a mennyezetből, és…

– *Ejha*! – kiáltott fel a műkritikus.

Akkora kacagás tört ki a bárhelyiségben, hogy még a társalgó legtávolabbi sarkában is megfordultak az emberek.

A nevetést nem is annyira informátorunk mélységesen komoly arckifejezése váltotta ki, hanem inkább a kép: egy nyolcvan év körüli, törődött öregember, amint vidoran hintázik a csilláron. Ezt nem lehetett megállni viharos nevetés nélkül. Informátorunk

elsápadt.

– Nem hisznek nekem? – kérdezte.

– Nem – mondtuk egy emberként.

– Akkor miért nem néznek utána? Rajta! Nézzenek utána!

A szerkesztő csendet kért.

– Ide figyeljen, jóember – mondta azon a nyájas, csillapító hangon, amelyet gyengeelméjűekkel szemben szoktak alkalmazni. – Dilis volt az a komornyik?

– Nem.

– Akkor minek csinált volna ilyet?

– Éppen ez az! – mondta informátorunk, sötét tekintettel felhajtotta italát, és lecsapta poharát a bárpultra. – Éppen ez a probléma, ha meggondoljuk. A komornyik igenis ezt csinálta. De *miért* csinálta?

A kérdés némileg kijózanított bennünket. Tagadhatatlan, hogy kissé izgatottak lettünk.

– Marhaság – jelentette ki a műkritikus.

– Nem marhaság. Olyan igaz, mint a Szentírás. A lyuk állapota, amelyből a kampó kiszakadt, perdöntően bizonyította, s a vizsgálat során a halottkém is megerősítette, hogy a komornyik kétségtelenül előre-hátra hintázott a csilláron, mielőtt az leszakadt.

– De miért?

– Ezt kérdem én is.

– Akárhogyan is – mutatott rá a regényíró – amit elmondott, nem bizonyítja az állítását. Hol van itt a kísértet? Az, hogy egy éltes alkalmazott felugrik és hintázni kezd a csilláron, még nem bizonyítja, hogy a házban kísértetek vannak. Vagy igen?

Informátorunk kihúzta magát.

– Történetesen tudom – jelentette ki, erősen megnyomva a szót –, hogy a házban kísértetek vannak. Ismerek valakit, aki nem egy éjszakát töltött ott, és maga tapasztalta.

– Ki az?

– Az apám.

Kínos csend támadt. Mégsem illendő valakinek egyszerűen a képébe vágni, hogy az apja hazudik.

– Az édesapja kísértetet látott a Longwood Kastélyban?

– Nem. De ráugrott egy szék.

– Micsoda?

– Egy ekkora nagy, fából faragott szék – kiáltott fel informátorunk, a két kezével mutatva, hogy mekkora –, egy olyan régi időkből való bútordarab. Ráugrott az apámra. Eljött a faltól, és ráugrott. – Látva a hitetlenséget a körülötte levők arcán, informátorunk hangja élesebb lett. – Én mondom maguknak, hogy így igaz. Az apám maga mesélte nekem. Talán ezt is mulatságosnak találják? Maguk mit csinálnának, ha egy átkozott nagy szék a fal mellől magukra ugrana?

– Védeném magam, életre-halálra – mondta a színes bőrű művész. – Vagy megkeresném a köteleket, amelyeket a székre erősítettek – tette hozzá. – Na, ebből elegem volt. Engedjenek ki innen!

– Semmiféle kötél nem volt a székre erősítve – ordította utána informátorunk. – A villany kialudt. Az apám…

– Sss! Jól van, na! Nyugodjék meg! Melyik a maga pohara? Mit iszik?

– Gint. De…

A beszélgetést ügyesen eltereltük a veszedelmes Longwood Kastélyról. Aztán elmentünk ebédelni.

Vendégem, Martin Clarke, az egész vita folyamán nem szólt egy szót sem. Ott maradt a kandalló mellett, jobbára tűnődve bámult a söröskorsójába, tartalmát ide-oda lötyögtetve. Kerülte a tekintetemet. Valószínűleg azért, mert nem akarta, hogy egy baráti kérdéssel bevonjam a társalgásba. Ismervén a saját túlbuzgó természetét, tudta, hogy ha egyszer beszélni kezd,

szóáradatának egész délután nem lesz vége.

Ami engem illet, a fiatal humorista története valami kényelmetlen érzést hagyott bennem, amitől sokáig nem is tudtam szabadulni. Talán nem a megfelelő szeszes italt fogyasztottam ebéd előtt. Nem tudom. De ha az ember alaposabban belegondol, hogy mi rejlik a fürge komornyikról szóló mese mélyén, az mindennek inkább nevezhető, mint mulatságosnak. Mi nem is annyira a történeten nevettünk, mint inkább a mesélő komikus arckifejezésén.

Amennyiben informátorunk nem ugratott bennünket, és feltéve, hogy adatai helytállóak, a dolog cseppet sem volt tréfás. Egy nyolcvanéves öregember elveszti a fejét, és felugrik, hogy elkapja a csillárt – miért? Üldözte talán valaki?

Clarke nem hozta szóba a dolgot, amíg el nem hagytuk a klubot. Ebéd alatt szótlan volt, bár néhányszor kuncogott magában, s egyszer felém emelte a söröskorsóját, hogy igyék az egészségemre. Már lementünk a lépcsőn, ki a derült, szeles márciusi délutánba, a fák ágai hajlongtak a szélben, amikor megszólalt.

– Ismer valami jó építészt? – kérdezte.

Nos, az egyik legjobb cimborám egy tehetséges, de pillanatnyilag leégett építész volt. Lelkesen ajánlottam neki. Clarke elővett egy kis noteszt, és felírta a nevet.

– Andrew Hunter, New Stone Buildings, Chancery Lane. Remek. – Az utca nevének említésére Clarke arca felderült.

– Ha vizsgálódásaim eredménye kielégítőnek bizonyul, rövidesen felkeresem Mr. Huntert.

– Házat akar építtetni?

Clarke eltette a noteszt, selyemsálját gondosan megigazgatta, keménykalapját erősen a fejébe nyomta, és nekifeszült a szélnek.

– Házat akarok vásárolni – mosolygott. – Én mindenekelőtt üzletember vagyok, Mr. Morrison. Nem veszek zsákbamacskát.

Bármennyire vonzódom is a kísértetekhez, azért jobban érdekel, hogy nem ázik-e be a tető, és rendben van-e a csatornázás. Semmi kétség, a házért magas árat fognak kérni, erre fel vagyok készülve. Nagyszerű! Csodálatos! Ragyogó!

Két hét múlva megvásárolta a Longwood Kastélyt. És ezzel – mint később Tess kifejezte – előrevetődött az iszonyat sötét árnyéka.

II.

Éppen teáztunk Tess-szel, amikor Clarke beállított, hogy közölje a nagy újságot.

Tess (akiről büszkén mondhatom, hogy azóta a feleségem lett) a kandalló mellett üldögélt a lakásomon. Jólesett a meleg, csalókán köszöntött ránk az április, széllel-esővel.

Tess akkoriban egy elegáns női divatüzlet beszerzője volt. Ő maga is kitűnő megjelenésű, ápolt, vonzó. Ízléses ruhája előnyösen hangsúlyozta karcsú, nyúlánk termetének vonalait. Még ebben a borongós, zord időjárásban is megőrizte üde varázsát.

Tess kezét a térdén összekulcsolva kuporgott egy öblös fotelban a teázóasztal mellett. A tűz halovány visszfényt vetett az arcára, megvilágította barna őzszemét a sűrű szemöldök alatt, amelyet sohase tépkedett. Dús fekete haja selymesen csillogott.

– Ez a te új barátod – mondta Tess –, ez a Mr. Clarke…

– Nem épp az én barátom. Johnny Vanderver barátja. Johnny írt nekem, hogy viseljem gondját, ha Londonba jön…

Tess felkacagott.

– Bob – mondta életemben nem láttam még ilyen borzasztóan lelkiismeretes embert, mint te vagy. Miért kell neked mindenkiért feláldoznod magad?

– Clarke érdekes fickó.

Tess bólintott, vállat vont, és belebámult a tűzbe. Arca, amely gyakorlatias határozottsága ellenére mindig némi bizonytalanságról árulkodott, elfelhőződött.

– Tudom – ismerte el. – Nagyon rokonszenves ember. Kedvelem is, csak…

– Csak mi?

Tess erősen a szemembe nézett.

– Bob – mondta én nem bízom benne. Valami rosszban sántikál.

– *Clarke*?

– Clarke.

– Ugyan már! – mondtam, de a meghitt délutáni hangulatot mintha elfújták volna. Megmagyarázhatatlan nyugtalanság vett rajtam erőt. – Csak nem gondolod, hogy szélhámos?

– Nem. Nem egészen. Nem hinném, hogy afféle csaló, aki hamis részvényeket akar eladni, vagy ilyesmi. Csak… ó, végtére tévedhetek is. Valószínűleg tévedek.

– Én is azt hiszem.

– De Bob, mit tudsz te erről az emberről? Kicsoda?

– Mindössze annyit tudok róla, hogy yorkshire-i származású, s élete legnagyobb részét Dél-Olaszországban töltötte. Volt ott valami üzleti vállalkozása, szépen megszedte magát. Végül elhatározta, hogy visszavonul, és hátralevő napjait Angliában éli le. Számtalan hobbija van, és mohó kíváncsisággal veti rá magát általában az életre. Pillanatnyilag Londont bújja, de olyan alaposan, ahogy még egy útikönyv se ajánlja. Különösen a…

– Tudom – szólt közbe Tess. – Különösen a múzeumokat.

Tessnek igaza volt. Az utóbbi időben már én is kezdtem magam múzeumi szakértőnek érezni. Clarke egyszerűen bomlott a múzeumokért, és engem is mindenhová magával cipelt. Nem hagyott ki egyet sem. Nem csak a nevezetes múzeumokat bújta, mint – mondjuk – a Victoria és Albert Múzeum, hanem olyan helyekre is eljárt, amelyeknek addig hírét sem hallottam. Ki hallott például a London Múzeumról, a St. Jamesben? Vagy a Guildhell Múzeumról? Ki ismeri a Dickens Múzeumot? Vagy az Országos Levéltár kézirat múzeumát?

Ezeken a helyeken Clarke olyan izgalomba jött, mint egy iskolás gyerek. Félhomályos termeken vándoroltunk keresztül, hosszan elidőztünk a térképek és dohszagú ruhák világában.

Elmerengtünk a nagy költő, Keats halotti maszkja és Guy Fawkes aláírása fölött. Sötét alagsorokban tanulmányoztuk a régi London makettjeit. Vedlett ingekből és térdnadrágokból próbáltuk kiókumlálni I. Károly magasságát és testsúlyát.

Ezzel nem akarom azt állítani, hogy minden időmet Clarke társaságában töltöttem. Volt még két ismerőse Londonban – Mr. Logan, aki fűszeráruval foglalkozott nagyban, és a felesége. Ez a házaspár felségesen elszórakoztatta Clarke-ot. De ha egy új múzeumot fedezett fel, hozzám rohant, és magával cipelt. Elég ártalmatlan hobbinak látszott a dolog.

– Ártalmatlan! – mondta Tess, aki éppen teát töltött – ezt megengedem. – Felvonta a szemöldökét. – De Bob, melyik is az a múzeum, amelyikben az összes Hogarth-rézkarcot őrzik?

– A Soane. Várj csak! Ott mintha te is velünk lettél volna.

– Úgy van – válaszolt Tess semmitmondó hangon. A fehér porcelán csésze megcsillant a kezében. – Figyelted Clarke arcát, amikor azokat a képeket nézte?

– Nem én.

– Például azt a képet az akasztásról?

– Nem.

Feszélyezett hangulat támadt. A forró gőz Tess arcába csapott, amint a teát töltötte. Odanyújtotta nekem a csészét.

– Mondd, mire akarsz kilyukadni? – kérdeztem.

– Hagyjuk! Kótyagos képzelődő vagyok. Te Bob, inkább azt mondd meg, igaz, amit beszélnek, hogy Clarke házat akar venni? És hogy ott állítólag szellemek kísértenek?

– Igaz. Meg is veszi, ha elég olcsón hozzájut.

– De minek? Miért kell neki az a ház?

A beszélgetésnek ennél a fordulatánál – meg kell vallanom – némi bűntudatot éreztem. Ez idáig ugyanis nem szóltam Tessnek Clarke nagy tervéről, pedig én majdnem úgy lelkesedtem érte, mint Clarke maga.

– Nos, arról van szó, hogy Clarke – egyebek mellett – szellembulit szeretne rendezni a házszentelőn.

– Szellembulit?

– Tess, ez lesz az évszázad nagy pszichológiai kísérlete. Remek anyag a munkámhoz! Az lesz, hogy… Ide figyelj, a következőt tervezzük. Meghívunk a házszentelőre mondjuk hat vendéget, úgy választva ki őket, hogy mindegyik más-más érzelmi típust képviseljen. Érted? Meghívunk például egy józan üzletembert, aki nem hisz semmiféle képtelenségben. Meghívunk egy túltengő fantáziájú ideg-embert, egy „művésztípust". Meghívunk egy tudóstípust is. Meg egy jogászt, akinek a szemében csak a bizonyíték számít. És így tovább. Néhány napra alávetjük őket a Longwood Kastély atmoszférájának, és megfigyeljük rajtuk a hatást.

A dologban persze nem lesz semmi csalás. Minden vendéget előre figyelmeztetünk, hogy mire számítson. Mindenki teljesen szabad akaratából vesz részt a bulin. A dolog pszichológiai kísérlet, saját magunkon is kísérletezünk. Lehet, hogy elsőnek én vetem be magamat. Remek hétvégi játék lesz egy unalmas hónap után! Gondold csak meg!

Tess elmosolyodott.

– És most ugye azt várod, hogy tiltakozzam, Bob?

– Tiltakozzál?

– Az érvelésed módjából úgy látom. Felállva ordítasz, mintha legalábbis egy esküdtszéket akarnál meggyőzni.

– Elnézést, de…

– Azt hiszem, szörnyen érdekes lesz – mondta Tess. Magához intett, leültem a fotelja karfájára. A vállamra hajtotta a fejét, úgy, hogy nem láthattam az arcát. – És azt akarod, hogy én is részt vegyek rajta?

– Természetesen. Clarke különösen ragaszkodik hozzád. Persze az is lehet, hogy semmi sem lesz az egészből, ha nem tudja

megszerezni a házat. Ezért nem említettem neked eddig.

Tess szorosabban hozzám simult. Az eső hevesen csapkodta az ablakokat a délutáni szürkületben; jólesett a kandalló melege.

– Nem is tudom, mit gondoljak, Bob. Csak nem hiszed igazán, hogy *valóban* látni fogunk valamit? – Tess nehezen bökte ki a szavakat, még mindig nem nézett rám. – Én nem bánom a furcsa zajokat, nyikorgást, kopogást meg ilyesmi. De ha *csakugyan* látnék valamit abban a házban, azt – őszintén szólva – aligha bírnám elviselni. Te csakugyan azt gondolod, hogy kísértet van abban a házban? Nem is tudtam, hogy hiszel a szellemekben.

– Nem hiszek. Épp ez az érdekes benne.

– Hát akkor?

– Úgy látom, nem tetszik neked a dolog, Tess. És ez nekem elég. Akkor ejtsük is az egészet.

– Sose bocsátanám meg neked, ha nem mennél el arra a bulira, és nem vinnél el engem is.

– Komolyan mondod?

– Persze hogy komolyan. – Tess még jobban a karomba simult. – De azért nem tagadom, hogy valahogy nyomaszt a dolog. Úgy tudom, Mr. Clarke Andy Huntert küldte el, hogy nézze meg a házat. Ő mit szól hozzá?

– Nem tudom. Nem találkoztam azóta Andyvel.

Tess hirtelen kibontakozott a karomból, és talpra ugrott. Ugyanis megszólalt az ajtócsengő, éles berregésével betöltötte a lakást.

– Ez Mr. Clarke lesz, Bob, az az érzésem, hogy…

Mr. Martin Clarke sugárzó ábrázatával életet és színt hozott a lakásba. Az olyan mindennapi emberekre, mint jómagam meg Tess, akik elégedettek a maguk hétköznapi életével (Tess a ruhák beszerzésével, én meg a firkászsággal), már Clarke túláradó ügybuzgalma is pezsdítően hatott.

Clarke az előszobában gondosan lerázta és felakasztotta

nedves felöltőjét. Akkurátusan elhelyezte a fogason a keménykalapját is. Tenyerével végigsimított ősz haján, hogy megbizonyosodjék, egyetlen haja szála sem rakoncátlankodik, aztán megigazította elegáns dohánybarna öltönyének zakóját, Clarke szerette ezt a színt, volt vagy fél tucat barna öltönye, még árnyalatban is alig tértek el egymástól. Aztán szaporán a kandallóhoz lépett, hogy nedves kezét megszárítsa.

– Megszereztem! – jelentette ki diadalmasan.

Éktelen csörömpölés: Tess felborította a tálcán levő tejeskancsót.

– Gratulálok – mondtam. – Emlékszik még Miss Fraserre?

– Hogyne emlékeznék – mosolygott Clarke.

Megfogta Tess kezét, és lelkesen megszorította. Régimódian szertartásos modorába némi könnyed fesztelenséget vegyített: meg akarta mutatni, hogy ő nem holmi kiszáradt vén csont még, hanem ismeri a dörgést.

– Azért is jöttem szombat délután – folytatta –, mert reméltem, hogy együtt találom magukat. Először is, bejelentem a nagy újságot: én vagyok a Longwood Kastély új gazdája. Az enyém! Az én tulajdonom. Szavamra, alig tudom elhinni.

Clarke lelkendezése határtalan volt. Egy pillanatra már arra gondoltam, hogy dzsiggelni kezd a kandalló előtt.

– Másodszor: eljött az idő, ütött az óra! Elég soká tartogattam magamban, de most már elmondhatom, Miss Fraser, van egy indítványom a maga – pontosabban mindkettőjük – számára.

– Tudom – mondta Tess. – A szellembuli. Teát?

Clarke láthatólag nem nagyon örült.

– Hát tud róla?

– Igen. Épp az imént mondta el Bob. Teát?

– És… hm… tetszik magának az ötletem?

– Nagyon is – mondta Tess.

Clarke lelkesedése ismét forrpontra emelkedett.

– Miss Fraser – szólalt meg mély, búgó hangon – nem is tudja, mekkora kő esett le a szívemről. – Clarke valósággal megmámorosodott. Egyre csak Tess kezét szorongatta, megveregette a vállát is. – Mindent magától és Morrisontól tettem függővé. Elsősorban a maguk segítségére számítottam. Ha vízben hagynak, biztos, hogy búskomorságba esem. – Clarke rám nézett, és valamivel nyugodtabban azt mondta: – Morrison, a házban *tényleg* van kísértet.

– Biztos?

Clarke arca a végsőkig komoly volt.

– Nem teszek elhamarkodott kijelentéseket – mondta. – Ha akarja, nem használom a „természetfölötti" kifejezést sem. Csak annyit mondok, hogy vannak ott bizonyos jelenségek – akár természetesnek nevezzük őket, akár természetfölöttinek amelyek zavarba ejtenek. Csak azt mondom, hogy…

– Teát? – ismételte meg türelmesen Tess.

– Teázunk? Nagyszerű! Csodálatos! Ragyogó!

Clarke eléggé szórakozottan vette el a csészét Tesstől. Leült a kanapéra, szemben a kandallóval, kinyújtotta egyik lábát, s a másik térdén egyensúlyozta a teáscsészét.

– A bökkenő az – folytatta, olyan sebesen kavargatva a teáját, hogy az ki is loccsant – hogy nehéz kiásni a kastély históriáját. Pedig pontos részletekre volna szükségünk. Megpróbáltam összebarátkozni a helybeli lelkésszel – ha valakinek, hát neki tudnia kell ezekről a dolgokról –, csakhogy a lelkiatya bizalmatlan. Azt hiszem, legjobban azt szeretné, ha a kastélyt átengednénk az enyészetnek. De némi nagylelkű adomány a helybeli jótékonysági intézmények számára – tapintatos formában persze – valószínűleg megoldja majd a nyelvét. És ha a rontás teljes lajstromát megismerjük, akkor megérik az idő a tervezett bulira.

Clarke kortyolt egyet a csészéjéből. A tea végigcsorgott az

állán. Aztán mintha elrestellte volna magát, letette a csészét, és nyugodtabban folytatta.

– Pillanatnyilag az a teendőnk, hogy összeállítsuk a vendégek névsorát…

Tess meg én váltottunk egy pillantást.

– És kikre gondol?

– Hát éppen ez az, amiben szükségem van a segítségükre. Széles e városban mindössze négy embert ismerek: magukat meg Mr. és Mrs. Logant, akik ugyancsak a barátaim. – Clarke elgondolkozva nézett maga elé. – De ez nem is baj. Eltekintve minden baráti köteléktől – mosolygott –, maguk négyen éppen megfelelőek. Maguk képviselik pontosan azt a fajta… izé… azt a…

– Kísérleti nyulat akar mondani?

– De barátom! – kiáltott fel Clarke sértetten. – Az ideális típusokat! Miss Fraser képviseli, például, a gyakorlatias üzletasszonyt.

Tess vágott egy grimaszt.

– Míg maga, barátom, maga az irodalmár.

– Várjunk csak! – szóltam közbe, mert hirtelen sötét gyanú ébredt bennem. – Csak nem rám osztja ki a túltengő fantáziájú idegember szerepét?

– De igen. Bizonyos mértékig. Ha nincs ellenére.

Még ha nem volt is ellenemre a dolog, hirtelenében mégis kezdett pokolian bosszantani. Senki sem szereti az efféle beskatulyázást, hát ha még ráadásul nem is helytálló! A legjobban a művésztípus ingerelt, ugyanis ezt a szót utálom a legjobban a világon. Lehetséges, hogy mind ez ideig én testesítettem meg ezt a típust Clarke szemében? Már a puszta gondolatára is a legszívesebben felugrottam volna, hogy jól fenékbe rúgjam.

– Addig a mértékig – kérdeztem –, ami egy képeslap zugfirkászát megilleti?

– Addig a mértékig, ami a gazdag képzelőerőt megilleti. Drága barátom, ne értsen félre. Ne keverje össze a képzelőerőt a gyengeséggel, az érzékeny idegzetet az idegbajjal. Nem. Az idegember szerepét valaki másra kell kiosztanunk.

– Kire? – kérdezte gyorsan Tess.

– Mrs. Loganra. Nem ismerik Loganékat?

A fejünket ráztuk.

– Mrs. Logan walesi. Legalábbis a keresztnevéből ítélve. Gwynethnek hívják. Sokkal fiatalabb a férjénél; rendkívül vonzó teremtés, és valószínűleg szívesen részt vesz majd a bulin. Mindenesetre azt hiszem – és itt különös mosoly ömlött el Clarke arcán, kivillantva erős, fehér fogsorát majd a férje ráveszi, hogy részt vegyen. Ami Logant illeti, ő szerintem meg fogja nyerni a tetszésüket. Ő a modern üzletember, a józan és szkeptikus típus. Elragadó házaspár! Elragadó!

Tess különös tekintettel nézett Clarke-ra. Nem tudtam megfejteni a tekintete jelentését.

– Tehát magával együtt eddig öten vagyunk – állapítottam meg. – Hány vendéget kíván még meghívni?

Clarke széttárta a karját.

– Szeretném, ha nem lennénk többen hétnél. A hátralevő két vendég kiválasztását magukra bízom. Tudnának javasolni például egy kifejezetten tudományos beállítottságú személyt?

– Andy Huntert.

– Kicsodát?

– Andy Huntert. Az építészt, akivel megnézette a házat – mondtam. – Nyilván találkozott vele.

Clarke habozott. Nem kapott a javaslaton.

– Kétségtelenül megfontolandó. Nagyon megnyerő fiatalember. Igen, azt hiszem, ő jó lesz.

– Akkor már csak egy személlyel kell kiegészíteni a társaságot – mondta Tess, bár Clarke mintha tiltakozni készült volna. –

Apropó! Nem gondolt például egy spiritisztára? Igazán, jól egészítené ki a társaságot.

– Megfordult a fejemben, Miss Fraser, de a leghatározottabban elvetettem a gondolatot. Ennek a vendégkoszorúnak normális, szkeptikus emberekből kell állnia. Ha meghívnánk egy profi spiritisztát, akkor egyébről se hallanánk, mint „auráról" meg transzról meg hasonló sületlenségekről. Mesterkélten, erőltetetten színpadias lenne kezdettől fogva a légkör. És én pontosan ezt szeretném elkerülni. Egyetértenek?

– No és – vetettem közbe –, mit szólna egy detektívhez?

Rövid csend. Clarke gyanakodva nézett.

– Egy detektívhez?

– Igen. Ezek a jelenségek végtére is kivizsgálandók lennének, nem?

– Nem egészen értem, mire gondol.

– Nos, nem mindegyikünk hisz a szellemekben. Maga azt állítja, hogy a házban titokzatos dolgok történnek. Szerintem jogunkban áll ezeket ugyanolyan elfogulatlanul megvizsgálni, mint bármely más rejtélyt. Akkor miért ne lehetne jelen egy hivatásos nyomozó? Ismerek is egy detektívfelügyelőt, Elliot a neve, nagyon ügyes fickó. Talán megnyerhetnénk az ügynek.

Clarke fontolóra vette a javaslatot.

– Nem. Azt hiszem, nem lenne jó – mondta udvariasan, de határozottan. – Véleményem szerint éppúgy elterelne bennünket a kívánt iránytól, mint a spiritiszta más vonatkozásban. Csak felesleges bonyodalmakat okozna. Határozottan ellenzem. Persze, ha ragaszkodik hozzá…

Már a nyelvemen volt, hogy ragaszkodom, és tudom, hogy Tess ugyanígy érzett. Azóta is azon tűnődöm, vajon milyen fordulatot vettek volna a dolgok, ha ragaszkodtunk volna hozzá. Vajon akkor elkerülhetetlen lett volna a sötét gyilkosság? De Tess mintegy hirtelen inspiráció hatására felkiáltott.

– Julian Enderby!

Clarke gyorsan megkérdezte:

– Ki az a Julian Enderby?

– Ő lenne az igazi – mondta Tess –, ha hajlandó volna eljönni. Nem az a kifejezetten „játékos” ember, hanem ügyvéd. És ha valóban egy jogásztípust is akar, akinek csak a bizonyíték számít, semmi egyéb, akkor Julian szerintem kiválóan megfelelne.

Ebben egyet kellett értenem Tess-szel, bár Julian Enderby nevének említése mindkettőnkben kínos emlékeket idézett fel. Nem volt vele semmi baj, kétségkívül rendes fickó volt, de hajdani rajongója Tessnek, s egy időben valahogy úgy összegabalyodtunk vele, mint egy meglendült forgóajtóval.

Clarke elgondolkodott.

– Nagyszerű! – mondta. – Pontosan ilyen emberre van szükségünk. Ha, mint mondja, meg tudnánk nyerni. Hajlandó volna érintkezésbe lépni Mr. Enderbyvel?

– Majd Bob. Ugye, Bob?

– Akkor hát heten volnánk – ragyogott fel Clarke. – Most már csak a házszentelő időpontjában kell megállapodnunk…

Tess arca elborult.

– Kérem, Mr. Clarke, ne gondoljon ünneprontónak, de nézzen csak ki az ablakon! Vidéki kirándulás ilyen pocsék időben! Sokkal jobban lelkesednék érte, ha…

Clarke megütődve nézett Tessre.

– No de kedves ifjú hölgyem – tiltakozott –, csak nem képzeli, hogy *mostanra* tervezem?

– Hát nem?

– Persze hogy nem. Az a ház üresen áll vagy tizenhét esztendeje. Legalább egy hónapba telik, amíg többé-kevésbé használható állapotba hozzák. Nem, nem, nem. Én mint afféle gondos házigazda, csak előre tervezgetek. Nézzük csak… – Clarke előhúzott egy zsebnaptárt, és átlapozta.

– Mit szólnának pünkösdhöz? Az idén május 17-ére esik. Mondjuk négy napig tartana a házszentelő, péntektől a rákövetkező keddig? Szabaddá tudnák tenni magukat arra az időre?

– Azt hiszem… igen.

Clarke nevetett.

– Csak nem ideges, Miss Fraser? Ugyan, ugyan! Ne is akarja velem elhitetni, hogy ideges.

– De bizony, ideges vagyok egy kicsit. Miként maga is észrevette. Csak egy dolgot szeretnék megkérdezni. *Látni* fogunk valamit?

– Látni valamit?

– Tudja maga, mire gondolok. Azt mondja, járt ott, és látott vagy hallott bizonyos „jelenségeket". Miféle jelenségeket? Mi történik ott tulajdonképpen? Épp az imént mondtam Bobnak, hogy engem nem izgatnak különösebben a furcsa zajok, az egerek, nyikorgó redőnyök meg ilyesmi. Ehhez már otthon hozzászoktam. De fogunk-e *látni* is valamit?

– Remélem, Miss Fraser.

– Például mit?

Az eső vadul csapkodta az ablaktáblákat, s patakokban folyt le a háztetőkről. Jólesett hallgatni a kandalló duruzsolását. Május 17-e ekkor még kiábrándítóan távoli időpontnak látszott. El is fogott egy kis türelmetlenség. Mennyi minden áll még addig előttünk! Hány sivár hetet kell még lemorzsolnunk zsúfolt járműveken szorongva, míg végre átadhatjuk magunkat a sokat ígérő romantikus vidéki kalandnak. Bár már holnap útra kelhetnénk!

Bár sohase keltünk volna útra!

III.

Íme, az otthonunk az elkövetkező négy napban – mondta Andy Hunter, és leállította a kocsit. Tess meg én felálltunk a hátsó ülésről, hogy szemügyre vegyük a Longwood Kastélyt.

Az épület délre nézett. A lenyugvó nap vörösre festette az égboltot, és megvilágította a homlokzat minden részletét. Az enyhe emelkedőn álló épületet alacsony terméskő kerítés választotta el az országúttól; akár át is ugorhatta az ember. A kerítés és az országút közt nem volt egyetlen fa vagy bokor sem, a kerítés mögött viszont annál több: a fák sokszínű árnyékot vetettek a zöldtől a bíborvörösig.

Emlékszem, hogy Tessnek elakadt a lélegzete a lenyűgöző látványtól.

A Longwood Kastély mindössze kétszintes volt. Az országútra néző oldala hosszú, kelet felé kinyúló rövidebb szárnnyal, úgyhogy szabályos L alakot alkotott. Zsindellyel volt fedve, súlyos fekete fából készült ácsolatát fehér gipsz liliommintázat díszítette. A nap sugarai úgy lángoltak a gazdag díszítményen, mint valami liliomos címerpajzson. Rózsaszín fényben izzottak a négy részre osztott széles ablakok táblái meg a kis előtető a főbejárat fölött.

A kastély öreg volt ugyan, akár egy vén tölgy, ennek ellenére igen jó karban levő épület benyomását keltette. A sóderrel felszórt, gondosan hengerelt kocsifeljáró széles ívben fogta körül a fekete-fehér homlokzatot.

Tess csak bámult.

– De hiszen ez gyönyörű! – kiáltott fel.

Andy Hunter kivette a pipát a szájából, és Tess felé fordult.

– Miért, maga mit várt? – kérdezte.

– Nem is tudom. Egy odvas, vén romot.

Andy! méltatlankodott.

– Egy odvas, vén romot? És akkor én mit csináltam itt hat hétig, mit gondol?

Andy lassú, tempós ember, kétszer is megfontolja, mielőtt kimond valamit. Sokan lemosolyogják ezért. Ha igazán ismernék, nem tennék. A felszínes szemlélő számára Andy mulatságos figurának tűnik. És bizonyos részletek alá is támasztják ezt a benyomást: szikár, hórihorgas figurája, gimnazistához illő csokornyakkendője, elmaradhatatlan pipája, mindig kicsit bosszúsnak látszó napbarnított arca. Emlékszem egy táncmulatságra, ahol az akkor húszéves Andy egy tizennyolc éves, romantikus lelkületű hölgy oldalán teljesített lovagi szolgálatot. Az erkélyen társalogtak – a holdas nyári estén –, s arra sétálva hallottam, hogy a lány megjegyzi, milyen szép sárga a hold. Mire Andy tudományos értekezésbe kezdett arról, hogy mitől is sárga voltaképpen.

Azért jutott eszembe ez a régi történet, mert Andy arckifejezése most erősen emlékeztetett a holdról értekező ifjoncéra. És mégis téved, aki azt hiszi, hogy a barátom híján van a képzelőerőnek.

– Hinné valaki, hogy baj van ezzel a házzal? – mondta Tess, de Andy nem reagált erre a megjegyzésre. Erre Tess odanyúlt, és csavart egyet az orrán, kitűnően utánozva Andy arckifejezését.

– Na! Mit csinál?

– Maga csak ne tegyen úgy, mintha nem tudná, mire gondolok, amikor azt mondom, hogy „baj van a házzal”. Tudja maga jól, hogy nem a tetőre vagy a csatornázásra célzok. Igaz?

– Üljön le, mert indítok!

– Igaz? – ismételte meg Tess.

A lemenő nap fényében Andy hunyorgott. Fintorogva válaszolta:

– Ostobaság!

Andy, maga nap mint nap itt volt a kastélyban. Egyenes választ kérek. Látott valamit?

– Nem.

– Nem is hallott?

Andy beletaposott a gázba. A kocsi zökkenve megindult a kavicsos feljárón: Tess meg én visszahuppantunk az ülésre.

Az ősi, baljós kastély egyre jobban kibontakozott előttünk. Még a folytonossági hiányokat is láttuk a fekete gerendákon, láttuk a gipszminta repedéseit is, és a bejárat mellett megpillantottunk egy kerti öntözőcsövet. A virágágyások még nem voltak beültetve, de a pázsit már szépen megnyírva, üde-bársonyosan csillogott, mély sötétzöldjébe világosabb csíkok vegyültek. A tiszta, derült, szélcsendes estében nyitva voltak az ablakok.

Végre megérkeztünk! Élvezhetjük az enyhe májusi időt és az üde zöldet körülöttünk. Valóban szép, „nemesveretű" épület volt a kastély, ahogyan Tess kifejezte. Én nem restelltem a fáradságot, és az elmúlt hetekben utánanéztem a történetének. Nem értettem, miért találta Clarke olyan nehéznek, hogy kiderítse a históriáját. De hát persze, ha az emberben némi újságíróvér csergedez, akkor fütyül a helybeliek kétes meséire, mikor olyan kiadványok állnak rendelkezésre, mint a Történelmi Műemlék Bizottság évkönyvei. Nem tudom, Clarke megtalálta-e a kívánt részleteket. Én igen.

– Sokat változtattak a házon? – kérdeztem Andyt.

– Hogyhogy változtattak? Mikor?

Andy megállt a kocsival a bejárati ajtó előtt. A motor elnémult, s az enyhe májusi alkonyatban akkora lett a csend, hogy valamelyik nyitott földszinti ablak mögül ki tudtuk venni egy írógép kopogását.

– Amikor 1920-ban újjáalakították – válaszoltam.

– Miért érdekel?

– A Történelmi Műemlék Bizottság szerint sok helyen

leszedték a faburkolatot, és új kandallókat állítottak be. Talán új csillárt is tettek fel az ebédlőben?

Andy felhorkant.

– Azt szeretik, tönkretenni a faburkolatot – mondta a vérbeli építész tölgyfa burkolatok iránti rajongásával. – Elkövettek ennél rosszabbat is. Beraktak egy… Halló, ki van ott?

Andy a földszinti ablak felé mutatott, ahonnan az írógép kopogása hallatszott. Most észrevettük magát a gépelő személyt is; ott ült közvetlenül, az ablak mellett, egy asztalnál. Andy kiáltására az írógép kopogása abbamaradt.

Agresszív férfiarc jelent meg a kitárt ablakban; beteges színe a főtt tojásra emlékeztetett, orra vaskos volt, darabos. Egy pillanatig mereven ránk bámult, aztán eltűnt. Erőteljesen bevágta az ablakot, egyik szárnyát a másik után, és újra felhangzott az írógép kopogása.

– Temperamentumos pasas – mondta Andy –, és a modora szerintem ritka pocsék! Vajon ki lehet?

– Csakis a nyájas Mr. Archibald Bentley Logan lehet, fűszeráru nagyban – mondta Tess elgondolkodva. – Mindenesetre eddig még nem találkoztam vele. Maga találkozott már Loganékkal, Andy?

Andy arca borús lett, akár egy viharfelhő.

– Nem – felelte kurtán. – De akárki is, ritka pocsék a modora. Úgy látszik, nem bírja elviselni, ha megzavarják a gépelésben.

– Hacsak nem kísértet – mosolyodott el Tess. – Tudja, hogy van ez a kísértethistóriákban. Az ember összeakad egy teljesen köznapi külsejű személlyel; elcseveg vele az időjárásról, s a történet végén kiderül, hogy az illető előző este meghalt. Mindhárman nevettünk. De még mielőtt belemelegedtünk volna a témába, megjelent a házigazdánk. Clarke szökdécselt ki a főbejáraton; testes, zömök figura, az alkalomhoz illő öltözékben. Kezeit dörzsölgette, mint valami vidéki fogadó-tulajdonos.

– Á, tehát épségben megérkeztek – jegyezte meg teljesen feleslegesen. Sorra kezet rázott velünk. – A poggyászuk? Helyes. Izé… Mr. Hunter, hagyja csak itt a kocsiját, később majd beviszem a garázsba. Úgy bizony, garázsunk is van.

– Garázs! – ismételte meg Tess. – Nem volt nehéz személyzetet találni, Mr. Clarke?

– Hogy érti, kedvesem?

Tess elmosolyodott. Ideges, vibráló kis mosoly volt.

– Amint látja, valóban gyakorlatias vagyok – mondta. – Aggasztott, hogyan fog személyzetet találni, ha a kastélynak olyan furcsa híre van. Könnyen ment?

– A lehető legkönnyebben, kedvesem – nyugtatta meg Clarke nyájasan. – Egyébként csak két bentlakó alkalmazottam van, de ennyi is elég. A kiváló Mrs. Winch meg az unokahúga remekül gondoskodnak majd rólunk. Úgy ismerik a házat, mint a tenyerüket, és oda se bagóznak holmi zörejekre.

– Oda se bagóznak holmi zörejekre – mondta Andy. Pipáját kivette a szájából, és ami ritka nála, kurtán felkacagott.

– Mi az? – kérdezte Tess.

– Hát nem érti? – válaszolt Andy. – Oda se bagóznak holmi zörejekre. Jó vicc. Hahaha.

Erre mindnyájan elnevettük magunkat, bár nem volt semmi mulatságos abban, amit Andy mondott. Túl harsányan nevetünk, villant az agyamba a gondolat, beleértve házigazdánkat is.

– Együtt van az egész társaság? – kérdeztem, mire Clarke jókedvét mintha elvágták volna.

– Sajnos, nem. Történt egy kis fennakadás. Logan meg a felesége időben megérkeztek, de Mr. Enderby táviratozott, hogy akadályoztatása miatt csak holnap jöhet. – Clarke egyébként kellemes, bársonyos baritonjába ezúttal némi élesség vegyült – Bosszantó, mert reméltem, hogy már az első éjszakára

valamennyien együtt leszünk. De hát mit tegyünk? Kerüljenek beljebb! Csak tessék, tessék! Hadd mutassam meg belülről is a büszkeségemet!

Clarke maga elé engedett bennünket.

A bejárati ajtó fölött előrenyúló, csúcsos kit tető volt, kétoldalt deszkafallal; mintha egy őrbódén keresztül léptünk volna be a házba. A vasszögekkel kivert belső ajtó szélesre volt tárva, be lehetett látni rajta a vöröses kőlapokkal kirakott nagy, homályos hallba.

Már majdnem sötét volt. Tess ment elöl, én utána, két kezemben a bőröndjeinkkel. Mögöttem Andy lépkedett, ugyancsak a bőröndjével, s leghátul Clarke. Éppen egy távolban látszó templomtoronyra hívta fel Andy figyelmét, amikor Tess felsikoltott.

Aztán még egyszer felsikoltott.

Bizonyos apró zörejeket az ember elviselhetetlen élességgel őriz meg az emlékezetében. Legélesebben arra a puffanásra emlékszem, amikor elejtettem a két bőröndöt. Ha ilyen hangot hallok – mintha fémmel karcolnák a padlót –, még ma is az jut az eszembe, hogyan léptük át a Longwood Kastély küszöbét.

Emlékszem Andy és Clarke holtra vált, döbbent arcára is az őrbódé külső nyílásának keretében, és emlékszem Tessre, aki már csak egy lépésnyire volt a belső ajtótól. Emlékszem hetyke, fátyolos kis kalapjára, és gömbölyű vállára, amelyen látni lehetett, milyen feszült állapotban van. A két sikoly után visszanyerte önuralmát. A hangja éles volt, de nyugodt.

– Valami elkapta a bokámat – mondta.

– Hol?

– Itt. Ahol állok.

Clarke elénk osont. A hangja enyhe rosszallást fejezett ki.

– No de kedves ifjú hölgyem – tiltakozott –, az lehetetlen. Maga is láthatja, hogy nincs itt senki. Bizonyára megbotlott valamiben. Talán a lábtörlőben.

– Nem – mondta Tess. – Ujjakat éreztem.

Clarke belépett a hallba, kitapogatta a kapcsolót, és felgyújtotta a villanyt. Nagy, négyszögletes hall volt, fehér falából élesen vált ki a kandalló kormos, fekete nyílása. A kandalló előtt – oldalvást – tölgyfa padka állt, s jobb kéz felől indult ki az ugyancsak fekete tölgyfából faragott keskeny, kecses lépcső. A padló sötétvörös kőlapjait egyenetlenre koptatta az idő; jóformán színüket vesztették a sok súrolástól. Az egyik sarokban rokka állt (múzeumi darab), a másikban egy nagy, földön álló ingaóra.

De leginkább a légkör ragadta meg az embert: az efféle házak sajátos illata. Nem volt kellemetlen; enyhe nyirkosságszag keveredett benne a tölgyfalakknak és magának a régi fának a szagával. A helyiség homályos tanteremre emlékeztetett; annál is inkább, mivel csupán egyetlen, középről lecsüngő villanykörte világította meg.

– Látja? – mondta Clarke, mikor a körte fénye a bejárati ajtóra vetődött. Nincs ott semmi.

Tess nem válaszolt. Belépett a hallba.

– Csak képzelődött, Miss Fraser.

– Biztos, hogy képzelődött, öreglány – csatlakozott hozzá Andy is. Napbarnított bőre azonban mintha sápadtabb lett volna a borostái alatt (Andynek ugyanis napjában kétszer kellett borotválkoznia, és most már estére járt). – Nézze, itt a lábtörlő. – És egy határozott mozdulattál félrerúgta az útból.

– Nem képzelődtem – mondta Tess. – Ujjak fonódtak a bokám köré. Rohadt érzés volt.

– De kedves ifjú hölgyem – tiltakozott Clarke –, maga úgy néz rám, mintha én volnék a tettes!

Tess kicsit megenyhült, és elmosolyodott.

– Bocsásson meg, Mr. Clarke, *nem* leszek ünneprontó. Egyébként mi mást várhatott az ember? Hiszen ezért vagyunk itt, nem? Úgy látszik, én vagyok a kísértetjárás első áldozata, és kész.

– De hát…

– Volt itt valami, Mr. Clarke. Éreztem. Két ajtó nyílt a hallból, az egyik a bal, a másik a jobb oldalon. A bal oldali ajtó felé néztünk, mivel ott villanyt gyújtottak. Egy nő lépett ki az ajtón, aki nem lehetett más, mint Gwyneth Logan, és hozzánk sietett.

Nem akarom azt állítani, hogy Mrs. Logan első látásra mély benyomást gyakorolt rám. Vonzereje nem vált azonnal nyilvánvalóvá. Elmosódott képet őrzök egy középtermetű, huszonnyolc-huszonkilenc éves, csinos, de nem feltűnően jó alakú nőről. A legszembetűnőbb a haja volt: világosbarna, nagyon puha és selymes, középen elválasztva és hátrafésülve a füle mögé. Sima sötétzöld ruhát viselt, rozsdabarna cipővel és harisnyával. Tartózkodó volt, és meglehetősen félénk.

– Úgy hallottam, mintha valaki kiáltott volna – mondta mintegy magyarázkodva. Lágy, mély hangja volt, beszéd közben alig mozgott az ajka. – Épp bent voltam a… a férjemnél.

Clarke vidor jókedvvel fújta el a mumust.

– Ó, hát együtt is vagyunk – mondta, miközben Mrs. Logan elé sietett. – Jöjjön csak, jöjjön, hadd ismertessem meg a társaság többi tagjával, és barátkozzanak össze. Gwyneth, bemutatom Miss Frasert, Mr. Morrisont és Mr. Huntert. És önöknek Mrs. Logant.

– Örülök, hogy megismerhetem, Miss Fraser – mosolygott Mrs. Logan. – Nagyon kíváncsi voltam már magára. Ugyanis én leszek a gardedámja. Fáradtak lehetnek a hosszú úttól. Nem innának egy pohárkával, mielőtt felmennek a szobájukba?

– Én bizony nem utasítom vissza – mondta Tess.

Emlékezetem szerint a bal oldali ajtó a szalonba nyílt. Hosszú, tágas helyiség volt, két nagy ablaka a ház előtti kocsifelhajtóra nézett. Gazdagon, de mértéktartóan volt berendezve, a

modernségnek is megadták a magáét. Süppedő szőnyegek, borszínű, öblös bársonyfotelek, az asztalokon álló széles ernyőjű kínai lámpák hangulatos megvilágítást adtak a szobának. A falakat tölgyfa burkolat fedte, a lámpák fényében mintha sok kicsi, komor tükör csillogott volna. A két ablak közt a kandalló terméskőből volt, kormos párkányába belevésve a dátum: 1605.

A szalon végében egy csukott ajtó volt, mögüle ismét hallhattuk az írógép kopogását.

– A férjem – mosolyodott el Gwyneth Logan, az ajtó felé intve a fejével. – Képtelen elszakadni az üzleti ügyeitől szegény öregem. Pedig megígérte, hogy igazi vakációt engedélyez magának. De amint megérkeztünk, úgy érezte, belehal, ha nem ír meg vagy fél tucat üzleti levelet. Martin – nézett Gwyneth Clarke-ra – volt szíves átengedni neki a dolgozószobát.

– Kész örömmel – mondta Clarke, és számomra érthetetlen okból kuncogni kezdett.

Gwyneth mintha összerezzent és kicsit elpirult volna. Furcsa, rejtett áramlások járták át a szobát, olyan érzékelhetően, mint a léghuzat.

– De most már igazán kirángatjuk onnan – folytatta gyorsan az asszony. – Már… tudja, hogy megérkeztek. Látta, mikor behajtottak.

– Igen. És mintha nem nagyon örült volna nekünk – mondta Andy.

– Ó, nem szabad rossz néven vennie tőle. Ilyen a modora, Mr…

– Hunter.

– Hunter, persze! Martin sokat mesélt magáról. – Gwyneth a bárszekrény felé intett a fejével. – Lenne szíves?

Andy engedelmesen elindult, hogy töltsön. Egy szobalány lépett halkan a szobába, és Clarke intésére széthúzta a függönyt. Nehéz bársonyfüggöny volt; két szárnya suhogva szaladt szét a

fémrúdon.

– És most, miként a kísértethistóriákban mondják, valamennyien ide vagyunk zárva éjszakára – mondta Clarke.

A szobalány, tizenhat éves; egykedvű, de bájos teremtés, a válla fölött Clarke-ra nézett.

– Óhajt még valamit, uram? A csomagokat már felvittem.

– Semmit, Sonja. Köszönöm.

– Vacsora nyolckor, uram?

– Vacsora nyolckor, Sonja.

Clarke előhúzta a zsebóráját, szemügyre vette, majd elégedett kis kattintással visszadugta a zsebébe. Háttal állt a nagy kőkandallónak; a kő jellegzetes szaga az egész szobát betöltötte.

– Nos – mondta nagy komolyan bármi történjék, készen állunk rá. Az est leszállt. Úgy látszik, sötétedés előtt itt sose történik semmi.

– Tess-szel már történt – jegyeztem meg.

Andy hirtelen közbevágott.

– Mit iszik, Tess?

– Gint kérek tonikkal.

Andy kiszolgálta Tesst. Mrs. Logannak sherryt töltött gyomorkeserűvel.

– Maga mit iszik, Mr. Clarke?

– Feltétlenül whiskyt. A whisky ritka fényűzés volt Olaszországban – fűzte hozzá. – ők „viikinek” mondják az ő pocsék kotyvalékukat. Érdekes volna listát összeállítani róla, hogy hányféleképpen torzítják el szerte a nagyvilágban ennek a messze földön híres italnak a nevét.

– Mi történt Miss Fraserrel? – kérdezte Gwyneth Logan.

Mrs. Logan kettőnk közt ült egy bársonykanapén. Most kezdett derengeni bennem, hogy nagyon vonzó, sőt nyugtalanító nő. Talán a túlságos közelség miatt. Gwyneth Logan az a fajta nő volt, akinek az ember nem súrolhatja a karját anélkül, hogy ne

érezné intenzíven fizikai jelenlétét.

– Megbotlottam a lábtörlőben – mondta Tess kurtán. Tess már levette a kalapját, és most az ölében tartotta. A szemébe nézett Gwyneth Logannak. – Legalábbis ezt akarják elhitetni velem. Igazában az történt, hogy valami az ujjaival…

– Whiskyt szódával, mint rendesen, Bob? – vágott közbe ismét Andy. – Helyes. Én is a whiskynél maradok. – A szifon sziszegett. – Mi a véleményed a berendezésről? Nem rossz, mi? Mr. Clarke ízlését dicséri. – Andy szokatlanul hangosan folytatta, még a másik szobában is hallhatták. – Mutassa meg a barátomnak a fegyvergyűjteményét, Mr. Clarke.

IV.

– Valami az ujjaival… – sürgette Tesst Gwyneth Logan. De Tess figyelmét Andy megjegyzése vonta magára.

– Miféle fegyvergyűjteményt? – kérdezte.

Clarke vigyorgott.

– Nem kell megijednie, Miss Fraser. Hogy pontosak legyünk, csak egy pisztolygyűjtemény. A legújabb darabját is talán a waterlooi ütközetben sötötték el utoljára. Az egész együttvéve egy légyben sem tudna kárt tenni.

Clarke a poharával a zárt ajtó felé bökött, ahonnan még mindig hallatszott az írógép kopogása.

– Érdekelné a gyűjtemény? A Longwood család utolsó sarja hagyta itt. Az övé volt. Újságpapírba tekerve találtam rá a darabjaira egy ládában a padláson. Úgy látszik, vele jár a házzal, legalábbis az ingatlanügynök nem emelt kifogást az ellen, hogy az enyém legyen. Én visszaraktam a fegyvereket oda, ahol az utolsó Longwood idejében voltak. Jöjjenek! Logan már éppen eleget gépelt.

Gwynetht szemmel láthatóan még mindig az érdekelte volna, hogy mi történt Tess-szel. Szinte égett a kíváncsiságtól. Nagy önuralommal küzdötte le riadt idegességét. De remegő ajkán, tágra nyílt kék szemén látszott, hogy nyugtalan.

– Jó, menjünk, és nézzük meg a pisztolyokat – mondta megadóan. – De utána feltétlenül szeretnék néhány szót váltani Miss Fraserrel. Bentley! Nem hallod, Bentley?!

Mr. Archibald Bentley Logan részéről egyikünk sem számított túlságosan szívélyes fogadtatásra, mikor a felesége rányitotta az ajtót. Pedig abban volt részünk.

– Kerüljetek beljebb, kedvesem – hallottunk egy harsány hangot. Mr Logan éppen egy boríték szélét nyálazta meg.

– Éppen végeztem. Itt ez a halom levél. – Letette a borítékot az asztalra, lesimította, rácsapott az öklével, és nagyot lélegzett. – Hét levél egy óra alatt. Nem rossz, mi? A többi vendég? Remek!

A szoba, amelyben Mr. Logan ült, a szalonhoz hasonlított, talán csak valamivel volt kisebb, a ház nyugati szárnyának végében. Két nagy ablaka szintén a kocsifelhajtóra nézett, s a két ablak között itt is egy kandalló állt.

A szoba részletei homályba vesztek, mivel az egyetlen fényforrás a gépasztal fölött függő sötét ernyőjű lámpa volt. A nehéz, hosszúkás asztal a kandalló és a keleti oldalfal közti ablak előtt állt, keskenyebbik oldalával az ablaknak tolva nyúlt be a szobába. Az írógép közvetlenül az ablakhoz volt húzva, a sima, fényes diófa asztallap többi részén levélpapírok, borítékok, bélyegek meg tollak hevertek két-három üveg tinta mellett.

– Morrison? – kérdezte Mr. Logan, miközben szertartásosan felemelkedett a bemutatkozáshoz. – Sokat hallottam magáról. Hunter? *Magáról* is. És a kis hölgy? – rohanta le Tesst.

– Nyilván maga az, aki annyira elbűvölte Clarke urat. Eljött borzongani a kísértetek házába?

Logan modora lehengerlő volt. Nem volt nagyon magas, de vállas és testes, s a nevetése gargantuai; horkantott és fújtatott. Az ember úgy érezte, akkora, hogy betölti az egész szobát. Kemény, ravasz arcában volt valami kedves is. Közelebbről megismerve sokkal rokonszenvesebbnek találtam, mint első látásra, bár az első perctől kezdve találtam benne valami kedvemre valót. Csaknem teljesen kopasz volt. Harcsabajusz illett volna hozzá, ehelyett azonban szürkés szőrpamacsot viselt bajusz gyanánt, amely mintha csak véletlenségből nőtt volna az orra alá. Fehér keménygalléros kék ing volt rajta. Éppen sikertelenül próbálkozott lenyalni az ujjáról egy tintafoltot.

– Kísértet ide, kísértet oda – jelentette ki, felhagyva a reménytelen próbálkozással, hogy eltávolítsa a tintafoltot az

ujjáról –, a ház jó vétel volt. Remek vétel. Igaz, Clarke?

– Én is ezzel hízelgek magamnak – mondta házigazdánk.

– Nagyon jó vétel – ismételte meg Logan, és rácsapott a kandallóra, mintha meg akarná mutatni, hogy milyen masszív.

– Tudják, mennyit fizetett érte? Elárulom maguknak. Ezer fontot. Egy huncut vassal se többet. Igaz?

Clarke szólni akart, de Logan folytatta.

– Ez aztán az üzlet, barátocskám! – kiáltott fel elismerően. – Teljesen adómentes! És hozzá még kétszáz négyszögöl telek! Külön kiadások? A renoválásra ráköltött mondjuk három-négyszáz fontot. És mit kapott cserébe? *Ezt!* – És megint rácsapott a kandallóra. – Clarke, maga aztán dörzsölt fickó. Sose hittem volna magáról. És ami az értékcsökkenést illeti, már tudniillik a kísértetek miatt, hát az nevetséges.

Rám vigyorgott, én meg vissza rá.

– Szóval maga fütyül a kísértetekre, amelyek állítólag itt kísértenek?

Meglepetésemre Logan elkomolyodott, és tiltakozva emelte fel a kezét.

– Szó sincs róla – mondta. – Én modern ember vagyok.

– Modern ember?

– Úgy van. Nem gúnyolódom. Nem bizony. Az ilyesmit nem veheti elég komolyan az ember. – Megrovásképpen vészjóslóan felénk biccentett. – Az én szüleim becsületes, józan gondolkodású, vallásos emberek voltak, és ennek megfelelő nevelést kaptam tőlük. És mi mást jelent a túlvilágban hinni, mint hinni a szellemekben? Vagy ha nem a szellemekben, akkor valami másban. Talán valami természettudományos erőben. Ki tudhatja? Talán majd egyszer kiderül. Ez a haladás. Nem bizony – mondta Logan, nem minden büszkeség nélkül –, én nem gúnyolódom. Modern ember vagyok. Mindenben képes vagyok hinni.

– Nagyon tömören és velősen fejezte ki magát – állapította meg

Clarke.

– De ami a félelmet illeti – tette hozzá széles gesztussal Logan –, az megint más lapra tartozik. Szeretném én látni azt a szellemhapsit, amelyik *engem* megijeszt!

– Veszedelmes megjegyzés, uram.

– Lehet.

– A maga álláspontja tehát az, hogy hisz a szellemekben, de nem ijed meg tőlük?

– Hogyne, hiszek bennük. – Harsányan felnevetett. Elkapta a felesége tekintetét, odament hozzá, és átölelte a vállát.

– Gwynnie – mondta –, tudod, ki vagyok én? Megmondom én neked. Emlékszel arra a mesére – gyerekkorunkban hallottuk – a fiúról, aki nem tud borzongani? Nos, én vagyok az a férfi, aki nem tud borzongani! Uram Isten, évek óta nem jutott eszembe ez a mese! És emlékszel, mi történt a mesebeli fiúval? Felnőtt, megnősült, aztán a felesége leöntötte egy vödör vízzel, és akkor aztán megtanult borzongani. Mit szólsz hozzá, Gwynnie?

Gwyneth kötelességtudóan és láthatóan kedvtelve nevetett. Ennél kevésbé összeillő párt el se lehetett képzelni. És az asszony mégis mintha őszintén rajongott volna a férjéért: csüngött minden szaván.

– Ha szeretne alkalmat találni a borzongásra – jegyezte meg mosolyogva Clarke –, itt aztán találhat. Ez az egyik – hogy is mondjam csak – kísértetszoba. Állítólag.

– Ez? – kérdezte meglepődve Logan.

– Ez – mosolygott Clarke. – De gyújtsanak csak világot!

Azzal az ajtóhoz lépett, és felkattintotta a villanykapcsolót. Most, hogy a dolgozószoba teljes megvilágítást kapott a mennyezetről lógó lámpától, Logan meglepődése jogosnak látszott: a szoba cseppet sem hatott kísértetiesen. Kényelmesen berendezett szoba volt, a padlón élénk színű szőnyegekkel, a nyugati fal mellett beépített alacsony könyvespolccal. Az egyik

sarokban magas fiókos szekrény állt, a tetején vitorláshajó-modell, de nem az áruházak csapnivaló silányságai közül való, hanem gyönyörűen megformált, nemes, háromárbocos vitorlás.

A két délre néző ablakon kívül volt a szobának egy nagy északi ablaka is, alatta rádió, beépített lemezjátszóval. A szoba közepén nagy asztal állt, tele képes újságokkal, körülötte nádfonatú székek. A fehér falon különösen jól érvényesült a fekete faburkolat. Egyéb díszítés nem is volt a falon, csak egy teljességgel oda nem illő arany és zománc triptichon, amelyet Clarke feltehetően Olaszországból hozott. A masszív kandalló vörös téglából épült, és majdnem a mennyezetig ért. A homlokzatán, a nyílása fölött függött a pisztolygyűjtemény, egyik pisztoly a másik fölött, mint a létra fokai.

Clarke a pisztolygyűjteményre mutatott. A vörös téglára vetődő lámpafényben csak úgy villogtak a gondosan kifényesített fémcsövek.

– Látja, Miss Fraser – mondta Clarke –, ott legfelül azt a kovás pisztolyt? A tizenhatodik század végéről való. Figyelje meg, milyen finom a díszítése: azokban az időkben még a fegyverekben is volt szépség. Legalul egy Napóleon korabeli lovassági pisztolyt lát. A kettő között – Clarke végighúzta a kezét a vízszintes sorokon – három évszázad fegyverkészítő művészete látható.

Tess habozott.

– És lőni is lehet ezekkel? – kérdezte.

– Aligha. Próbálja csak ki, milyen nehezek. – Clarke leemelte a lovassági pisztolyt a három fapecekről, és Tessre sandított. – Miért kérdi, Miss Fraser?

– Csak úgy eszembe jutott, hogy megölhetnek valakit.

Valamennyien Tessre meredtünk.

Már mindegy volt: kiszaladt a száján. Ismerem Tesst: kikottyantja a dolgokat, mielőtt meggondolná mit mond. A hatás nem is maradt el; megdermedt körülöttünk a levegő, mintha

fagyos fuvalom futott volna át a szobán. Tess igyekezett jóvátenni a dolgot.

– Úgy értem, hogy… – kétségbeesetten kereste a szavakat – hogy… hogy… eszembe jutott egy történet.

– Egy történet? – visszhangozta Gwyneth Logan.

Tess rendkívül tehetséges hazudozó lehetett üzleti ügyeiben. Egy másodperc alatt kivágta magát egy hajánál fogva előrángatott történettel, amelyet tőlem hallott valamikor.

– Igen. Egy ódivatú puskáról szól, amelyet megtöltve a falra akasztottak. A nap a szoba ablakán át rásütött az asztalon levő vizespalackra, amely, mint egy gyújtólencse, a nap sugarait a gyutacsra összpontosította. A gyújtólencse felrobbantotta a gyutacsot, és a puska elsült.

Megint valami baljós hangulat fogott el mindnyájunkat, csak Clarke nevetett.

– Itt nincsenek gyutacsok – jegyezte meg szárazon és a nap se nagyon süt be ide. – De valahogy nem tetszett a tekintete. – Most vessen csak erre egy pillantást! – Clarke újra ügybuzgó lett. – Könnyű pisztoly, valaha a londoni rendőrség tulajdona volt. Ez a másik meg…

– Az egészért nem adnék két garast – Jelentette ki Mr. Archibald Bentley Logan szokott szókimondó modorában. – Hanem ez a hajómodell, ez igen!

– Az? – kérdezte Clarke, és megfordult. – Tetszik?

– Nem rossz, nem rossz. Mennyiért adná el?

– Semennyiért.

– Ugyan már! – Logan szinte gunyoros pillantással méregette házigazdánkat. – Mit kér érte? Tisztességes árat mondjon! Nem mintha nagy hasznát venném! – Logan most már becsmérlően nézett a hajóra. – Csak éppen kedvem támadt rá. És amire nekem egyszer kedvem támad, abból nem engedek. Igaz, Gwynnie? Na, ki vele! Mit kér érte? Egy fontot? Kettőt? Vagy hármat? Ez csak

kedvező ajánlat!

– Sajnálom. Nem eladó.

Logan felhorkant. Most kezdte csak igazán érdekelni a dolog.

– Ostobaság! Minden eladó – mondta –, beleértve a… – Hirtelen elhallgatott. A hangja megváltozott. – Tudja, mit? – kérdezte, levette a karját felesége válláról, és elővette a zsebéből a pénztárcáját. – Adok érte öt fontot. Öt fonttal igazán meg van fizetve. Mit szól hozzá?

– Bentley drágám! – mondta Gwyneth.

Logan ravasz képpel hirtelen elvigyorodott.

– Gwynnie megint mentegetőzni akar miattam. Mindig mentegetőzik. Vén bugris, megjöhetne már az esze, mi? – Egyre ravaszabb lett a tekintete. – Van énnekem magamhoz való eszem, kedvesem. Hát nem érted a tréfát? Nem élvezed a játékot? Ez üzlet. És az üzlet a legjobb játék a világon.

– Egy játékban már benne vagyunk, drágám – mondta Gwyneth meglepően lágy hangon. – Ha már mindenáron muszáj üzletet csinálnod, miért nem választasz ki valami igazán szép holmit? Például azt az arany és zománc dolgot ott a falon. – Rámutatott. Mi az, Martin?

Clarke odanézett. Mosolyféle villant meg a szemében.

– Egy triptichon, Gwyneth.

Gwyneth homloka elborult.

– Attól tartok, ez nem sokat mond nekem. Ugye, szörnyű tudatlan vagyok?

– Három részből álló oltárkép. A két szárnyát össze lehet hajtani, és akkor a kép össze van csukva – mint most is. Ha kinyitjuk, a három rész egy vallásos tárgyú képet alkot. Nagyon szépet.

– Igazán? Megnézhetném?

Gwyneth sóvár hangjára Clarke arca görcsösen megvonaglott. Igen, ez a megfelelő kifejezés – megvonaglott. De szelíden tartotta

vissza az asszonyt, amikor az megindult a kép felé.

– Egy pillanat. Gondoltam, hogy érdekelni fogja. – Clarke merőn Gwyneth szemébe nézett. – De nem szabad minden jót azonnal mohón felfalnunk. És különben is azt hiszem, ideje átöltöznünk a vacsorához. Elvégre – Clarke sugárzó mosollyal nézett ránk – ezek a jóemberek látni szeretnék a szobájukat is.

Andy Hunter váratlanul megszólalt:

– Tulajdonképpen mi történt ebben a házban?

Indulatos gesztusokkal kísérte szavait. Mivel senki sem válaszolt, konokul folytatta:

– Rengeteg szóbeszédet hallottunk. Hazajáró lelkekről, átkokról meg mit tudom én, miről. De mi történt itt valójában? Kik voltak ezek a Longwoodok, és mivel foglalkoztak? Erre lennék kíváncsi.

– Csatlakozom az előttem szólóhoz – mormolta Tess.

– Elmondani a Longwood család történetét – mondta Clarke az óráját nézve az egész este se lenne elég. Legfőbb tulajdonságuk valószínűleg a kutató szenvedély lehetett. Először az 1605-ös esztendőben hallunk róluk, amikor egyikük belekeveredett a Lőporos Összeesküvésbe. Ezután eseménytelen időszak következik a család életében – földesurak, papok, jogászok – egészen 1745-ig, amikor is egy másik Longwood belekeveredett a 45-ös zendülésbe. De 1820-ig semmiféle igazi ördöngösség nem fűződött a nevükhöz, sem ehhez a házhoz. 1820-ban egy bizonyos Norbert Longwood volt a család feje. Ez volt a dolgozószobája.

– Ő ki volt? – kérdezte Andy.

– Doktor. Tudós tagja a Királyi Természettudományos Társaságnak, bizonyos híres orvosok barátja. A nevük kiment a fejemből.

– A nevük – szólaltam meg erre én, mire Clarke hirtelen felém fordult – Arago, Boisgiraud és Sir Humphrey Davy.

– Úgy? És maga ezt honnan tudja?

– Utánanéztem – adtam meg a magyarázatát. – Pamfleteket írtak egymás ellen. Hogy miféle orvosi felfedezésről folyt a vita, azt nem tudom. Maga bizonyára többet tud.

– Nem – ismerte be Clarke. – Dr. Norbert Longwood manapság is éppoly megfoghatatlannak látszik, mint amilyen a maga idejében volt. Csak annyit tudunk róla, hogy ebben a szobában halt iszonyú halált 1820 őszén. A személyzet annyira félt a rontástól, hogy a holtteste két napig hevert itt érintetlenül. Ezért mondják róla, hogy elkapja az erre járók lábát, megpróbálja az ujjait a bokájuk köré fonni.

Átöleltem Tess vállát.

– A szobát azóta átalakították – tette hozzá gyorsan Clarke. – Akkoriban fekete tölgyfa burkolat volt itt, könyvespolcok meg orvosi szerek. A későbbi Longwoodok kitakarították. Végül következett a legutóbbi rémtörténet a csillárról, amely tizenhét éve a komornyikra zuhant az ebédlőben.

Clarke-on észrevehetőleg valami különös izgatottság lett úrrá. Egyik öklével a másik tenyerébe csapott.

– Mindez túlságosan zavaros. Az idők során a tények valahogy szétválaszthatatlanul összekeveredtek a legendákkal. Mindig ez történik. Mindenki tudja, aki ismeri az ilyen történetek természetét. Mindig van az eseményeknek valami közszájon forgó változata, ami elég megbízhatatlan. Minden kísértethistóriával így vagyunk. Aztán a szóbeszédek különböző változatokban összekeverednek az eredeti tényekkel, és az emberek folyton így ismételgetik. Amikor beléptek a házba, ugye, észrevették azt a nagy, földön álló ingaórát a hallban?

Igenlően bólintottunk. Clarke megvonta a vállát.

– Az is a legendák világába lépett – mondta. – Az óráról azt tartják, hogy Norbert Longwood halála pillanatában megállt, és azóta nem lehet működésre bírni. Badarság! Először is: a szomszédos helység órása megmondta nekem, hogy semmi olyan

hibája nincs, amit ne tudna néhány nap alatt kijavítani. Másodszor – és ez a fontosabb ez is a visszatérő motívumok agyoncsépelt változata. Értik, mire gondolok?

Tess nem tágított.

– Igen – mondta –, de látni lehetett itt valaha is valamit?

– Lehetett.

– Mit?

– Norbert Longwoodot. A halála után.

Clarke hatásos kis szünetet tartott.

– Rövid és nem éppen kellemes történet. Próbálják meg elfelejteni, ha tudják. Csak azért akarom elmondani maguknak, mert számomra teljesen meggyőzőnek látszik. A részletek igaznak hangzanak, ellentétben a megállt ingaóra nyilvánvalóan kiagyalt történetével.

Körülbelül hat hónappal Norbert halála után a Longwood-család egyik tagja – egy unokatestvér – látta Norbertet ebben a szobában. Mellesleg ez a rokon nem volt itt Norbert halálakor. A naplójában számol be az esetről. 1821. március 16-ának éjjelén történt.

Az illető rokon negyed tizenkettő körül jött be ebbe a szobába abban a hiszemben, hogy a szoba üres. Legnagyobb meglepetésére egy fekete köpönyeges férfit látott a kandalló mellett ülni, háttal az ajtónak. Éppen meg akarta szólítani az ismeretlent, amikor az felkelt ültéből és megfordult. A rokon Norbert Longwoodot ismerte fel benne. Norbert volt a maga testi valójában, és sápadtsága ellenére élőnek látszott. Fodros inget viselt és fekete pofaszakállat. De a legkínosabban – és ezt később se tudta magának megmagyarázni – a Norbert arcán látható hosszú, vörös karcolás érintette a rokont. Mintha egy tű hegyét húzták volna végig rajta, a szeme sarkától le egészen az álláig. A szoba levegője is nyomasztó volt. A rokon sarkon fordult és kiszaladt. Másnap reggel az asztalnál – színlelt könnyedséggel –

elmondta a család többi tagjának, hogy azt hiszi, Norbertet látta. Senki nem tett rá megjegyzést, amíg meg nem említette a karcolást. Ekkor Norbert húga (Emma volt a neve) egyszerre elájult. Később aztán elmesélt nekik valamit, amiről addig senkinek sem beszélt. Amikor a temetés előtt kiterítették Norbert holttestét, ő véletlenül megkarcolta a halott arcát a brosstűje hegyével, mikor a test fölé hajolt. Gyorsan behintette púderrel a karcolást, és azóta sem említette senkinek az esetet. Ennyi az egész.

Clarke mintha le akarta volna porolni a kezéről a történet emlékét is.

– És maga még azt mondja, hogy felejtsük el – dünnyögte Tess. – Ó, Istenem!

– Hát igen, ez aztán a nők ijesztgetésére való história, mi? – kérdezte Logan meglepően éles, támadó hangon. – Csak folytassa! Mit tartogat még számunkra?

– A történet hitelességéért – magyarázkodott Clarke megütődve – nem kezeskedem. Csupán elmondtam.

Andy szótlanul elővette a pipáját, és tömködni kezdte.

Gwyneth Loganra látszólag a legcsekélyebb hatást sem gyakorolta a történet. Tiszta kék szemével elgondolkozva nézte a kandallót meg a székeiket. Bólintott.

– Igen – mondta jóváhagyóan. – Jennifer nagynénám egyszer figyelmeztetett, hogy csínján kell bánni az efféle holmival. Ő is elkövetett valami hasonlót, amikor meghalt a nagybátyám. – Mrs. Logan önkéntelenül új fordulatot adott a beszélgetésnek. – Nem gondolják, hogy ideje felmennünk és átöltöznünk a vacsorához?

V.

Éjfél után egy órakor kénytelen voltam beismerni, hogy kezd erőt venni rajtam a félelem. Nem történt ugyan semmi, de volt valami a levegőben.

Lelki szemeim előtt ott lebegett a Longwood Kastély alaprajza, mint egy térkép. Vacsora után ugyanis Tess meg én felderítettük az egész épületet. A ház földszintjén volt a szalonon és a dolgozószobán, valamint a nagy hallon kívül az ebédlő (a konyhával és a mögötte levő személyzeti szobákkal), valamint a könyvtárszoba meg a biliárdszoba. A biliárdszoba alkotta az L alakú épület jobboldalt kinyúló kis szárnyát. Az ablakaiból rá lehetett látni a ház egész elülső frontjára, a fekete-fehér liliomok csillogtak a hold fényében.

Az emeleti hálószobák kicsik voltak, az enyém hátul volt, és északra nézett. Az ablakon élénk színű függöny; a mennyezetről villanykörte lógott, az ágy mellett a kandallópárkányon könyvek hevertek. A baj az volt, hogy ha az ember el akart aludni, fel kellett kelni az ágyból, és eloltani a villanyt.

Egy órakor harmadszor gyújtottam villanyt. Belebújtam a papucsomba meg a köntösömbe.

A vacsoránál alkoholból nem a megfelelő mennyiséget vettük magunkhoz. Nem úgy értem, hogy többet ittunk a kelleténél. Ellenkezőleg: csak annyit ittunk, amennyi éppen felborzolja az ember idegeit. Egymást kergették a fejemben az élénk emlékképek. A szépséges Gwyneth Logan mélyen kivágott fekete ruhájában, a terített asztal gyertyafénye lágy tónust ad a hajának, szemének, vállának; szinte meztelennek hat túlzott nőiességével. Aztán Bentley Logan… inge elöl kipúposodik, mint a cipó a kemencében, tele szájjal adomázik, és harsányan nevet a gyertyafényben. Megcsörren egy kávéscsésze. Fojtott hangú

üzleti tárgyalás. Egy óvatlanul elejtett oda nem illő szó. Végül az a bizonytalan benyomás, hogy amikor éjszakára búcsút vettünk egymástól, Clarke a kezébe nyomott valamit Gwynethnek.

Ezeket a benyomásokat most lehetetlen volt szétválasztani. Biztosan könnyebb lett volna, ha Clarke nem meséli el azt a történetet a megkarcolt arcú hulláról. Ha leoltottam a villanyt, rögtön ezt a pokoli jelenséget véltem látni a szoba minden sarkában. A néma sötétségben falként vett körül minden oldalról a semmi. Úgy éreztem, mintha be volnék falazva a sötétségbe, mint valami katakombába. Ide-oda forgolódtam az ágyban. A sötétség egyre sűrűbb, egyre nyomasztóbb lett. Hiába mondogattam magamnak, hogy ne szamárkodjam, a többiek békésen alusznak.

De vajon csakugyan aludtak-e? Hátha ők is hevesen dobogó szívvel, tágra nyílt szemmel feküsznek az ágyukban? Csakugyan van ott valami a sarokban, csak nem látom, mert háttal vagyok feléje? Ha őszinte akarok lenni, a körülöttem ólálkodó, szinte testet öltött sötétség ugrasztott ki az ágyból, azért kattintottam fel megint a villanyt.

Rágyújtottam egy cigarettára, és bosszantott, hogy a szobában nincs hamutartó. Mit tesz ilyenkor az ember? Szokás szerint kompromisszumot köt. A használt gyufaszálat bedobtam a szappantartóba.

A világosságtól kicsit megnyugodtam. De azért mit nem adtam volna egy erős szódás whyskyért! Talán az álomba ringatna. Miért is ne mehetnék le egy pohár italt készíteni magamnak? Mi tart vissza? Az, hogy megláthat valaki, és ez nyílt beismerése volna a gyengeségemnek. Éjnek évadján kilopódzni whiskyt inni más ember házában…

Nem: semmi whisky! Talán megteszi az olvasás is. A cigaretta keserű füstje kéken szállt a levegőben. Épp a kandallópárkányon kutattam egy könyv után, amikor a ház alsó traktusából tompa

puffanást hallottam. Mintha egy díványt emeltek volna fel és ejtettek volna le.

Aztán csend.

A zaj nem volt erős, mégis mintha az egész ház beleremegett volna. Az ablak kerete megzörrent, a villanykörte meglendült, a mennyezeten a vakolat mintha megmozdult volna. Még a mellkasomban is éreztem a tompa puffanást.

És akkor rájöttem valamire. Felfedezni véltem a félelem pszichológiájának a gyökerét. A váratlan zajtól a borzongás után hirtelen megkönnyebbültem. Végre történt valami. Ki lehet nyomozni, hogy mi. Nem kell tovább tehetetlenül feküdnöm a sötétben, várva, hogy történik valami. Cselekedhetek. Szembenézhetek a dologgal. És ezzel a félelem méregfoga ki volt húzva. Azért félünk a kísértetektől, mert a szó szoros értelmében leterítve várjuk őket.

Az öltözőasztal fiókjában találtam egy zseblámpát, talán épp az ilyen kalandos kirándulások céljára tették oda. Kivettem, kipróbáltam, és kiléptem a folyosóra. A hálószoba ajtaját becsuktam magam mögött.

Nem mondhatnám, hogy kellemes érzésekkel indultam lefelé a lépcsőn.

Úgy látszott, hogy a zaj senki mást nem ébresztett fel. Nem emlékeztem, hol a villanykapcsoló, és keresgélni nem akartam. A lépcső nem nyikorgott a lépteim alatt, a filcpapucsom sem okozott semmi neszt. A földszinti hallba érve felkattintottam a zseblámpát. Fénye végigpásztázta az egyenetlen vörös kőlapokat, a nagy ingaórát, az ebédlő meg a szalon ajtaját.

Jobb felől – a szalon irányából – neszezés hallatszott. Eloltottam a zseblámpát, és bebotorkáltam a szalonba.

– Ó! – szólalt meg egy hang.

Vaktában előretapogatóztam, amíg egy nagy bársonyfotelba nem ütköztem. Áthajoltam rajta, és kitapogattam egy

lámpaernyőt. Felgyújtottam a lámpát, és szemben találtam magam Gwyneth Logannal, aki éppen kifelé jött a dolgozószobából.

Megtorpant az ajtóban, kezével a kilincsen. Virágos selyempongyolát viselt csipkés hálóinge fölött, amely részben fedetlenül hagyta a mellét. Barna haja leomlott a vállára. Egész tartása menekülésre kész volt. Arca bíborszínben égett, orrcimpái kitágultak. Egyik kezével – amelyben valami apró tárgyat szorongatott, gépiesen összehúzta keblén a pongyolát meg a hálóinget, a másikkal becsukta az ajtót.

– Ó! – suttogta ismét.

Mindketten zavarba jöttünk.

– Mintha valami zajt hallottam volna – jegyeztem meg, kicsit túl hangosan.

– Engem hallhatott – mondta Gwyneth kényszeredetten. – Én jöttem le.

– Maga…

– Én voltam… – Mindketten kerestük a szavakat, amikor valami végképp belefojtotta a szót Gwynethbe. Meredten bámult a hátam mögé.

Mielőtt megfordulhattam volna, hogy megnézzem mi az, már hallottam is Bentley Logan zihálását. Berontott a hallból, sarkig rúgva az ajtót maga előtt; de az ajtó nem ütődött a falnak, így nem csapott zajt. Ócska bíborvörös köntös volt rajta, rövid volt neki az ujja.

– Úgy, szóval maga az – mondta.

.45-ös katonai revolvert tartott a kezében, ujjával a ravaszon.

– Szóval maga az – ismételte meg éles hangon.

Most azt lehetne hinni, hogy a helyzet francia bohózatra emlékeztetett. Pedig nem. Cseppet sem volt mulatságos. Logan dúlt volt, beteg ember benyomását keltette. Szürkés gyér tincsei ziláltan tapadtak kopasz fejére; szőrpamacsszerű bajsza úgy

mozgott, mintha tüsszenteni vagy sírni készülne. Ijesztő volt látni ezt a nyers érzelmi kitörést. Logan hunyorgott a villanyfényben.

– Ne is próbálj hazudni nekem! – mondta a feleségének. – Négy hónapja folyik a dolog.

– Bentley! – csitította Gwyneth, szinte sírva.

– A feleségem őnagysága! – folytatta Logan. – Négy hónapja.

– Sss! Hidd el nekem, hogy…

– A feleségem őnagysága – ismételte Logan. – Múzeumokba jár! Ki-be surran a Victoria és Albert Múzeumba. *Oda* jár kurválkodni. Ha ezt az én öreg édesanyám tudná…

Mögéje léptem, és becsuktam az ajtót. Nem volt éppenséggel a legokosabb dolog, mivel Logannak még mindig a revolver ravaszán volt az ujja. De attól féltem, hogy felveri az egész házat, és az még rosszabb lenne. Például ha felébreszti Tesst.

– Kedvesem – szólalt meg Gwyneth meglepően határozottan – , te megőrültél. Fogalmam sincs róla, miről beszélsz. Hidd el nekem, hogy a mai napig nem is láttam Mr. Morrisont!

Olyan nyilvánvalóan őszinte volt, szavai annyira az igaztalanul megvádolt asszony kétségbeeséséről tanúskodtak, hogy bárkit megindítottak volna. Meglepetésemre Logant is megindították.

– Nem, Gwynnie? – kérdezte hirtelen ellágyultan.

– Nem!

– Hát akkor mit csináltok itt?

Az asszony olyan gyorsan lépett el az ajtótól, olyan hirtelen engedte el a kilincsét, mintha égetné a kezét. Ezt Logan is észrevette.

– Szóval ott bent voltál. Mit csináltál ott? És mi van a kezedben?

– Azt nem mondom meg.

– Mutasd, mi van a kezedben, Gwynnie! Gyerünk! Mutasd!

– Nem mutatom!

– Ide figyeljen! – álltam Logan elé. – Mérsékelje a hangját, és ne viselkedjen úgy, mint egy eszelős! A felesége nem követett el semmit!

Logan egy pillanatra meghökkent. Talán a szíve mélyén maga is megijedt attól, hogy így rátámadt a feleségére. Mindenesetre kezdte visszanyerni a józan eszét. A halántékán pirosan lüktettek az erek; látni lehetett, amint le-fel nyargal bennük a vér.

– Ne ártsa bele magát, fiatalember! – mondta. – Lehet, hogy magára is tartozik, lehet, hogy nem. De Gwynnie-re igen. És *rám* is! És magam döntöm el, hogy mit csinálok! Nem állna félre az utamból?

– Nem.

Logan bólintott. Óvatosan a köntöse zsebébe süllyesztette a lövésre kész revolvert, majd whiskytől és verejtéktől gőzölögve nekem akart esni.

De nem került sor rá, hogy összeverekedjünk. Gwyneth meglendítette a karját, és Loganhoz vágta az apró tárgyat, amelyet a markában szorongatott. A tárgy beleütközött Logan köntösének hajtókájába, aztán leesett a szőnyegre. Logan megállt, mintha megbotlott volna egy kavicsban, ökle a levegőben maradt, és lebámult a földön heverő tárgyra.

Egy kis kulcs volt. Ajtókulcsnak túlságosan kicsi. Inkább ékszerdoboz vagy ingaóra kulcsára hasonlított.

Logan zihált.

– Mi ez? – kérdezte teljesen feleslegesen. – Mi ez?

– Egy kulcs – felelte Gwyneth.

– Azt látom. De minek a kulcsa?

– Azt nem mondom meg.

Logan mintha megfeledkezett volna rólam. Szinte eszét vesztve hajolt le a kulcsért. Nagy tenyerében ide-oda forgatta. Szinte könyörgő volt a hangja.

– Ne gyötörj, Gwynnie – mondta. – Olyan féltékeny vagyok,

hogy azt se tudom, mit beszélek. Ne gyötörj. Megbocsátok neked. Tudom, hogy négy hónapja rendszeresen találkozol azzal a fickóval, bárki legyen is az. De mindent hajlandó vagyok elfelejteni, ha visszatérsz hozzám. Csak egyet mondj meg: kivel voltál? – A dolgozószoba ajtajára mutatott. – Ki van abban a szobában?

– Senki – felelte Gwyneth.

Kinyitotta az ajtót, kitapogatta a kapcsolót, és felgyújtotta a villanyt.

– Győződj meg róla magad – biztatta a férjét.

Logan motyogott valamit nekem (esküdni mertem volna rá, hogy valami mentegetőzésfélét), s az ajtóhoz rohant. Az asszony félreállt. Szemmel láthatóan félt a férjétől. De miközben egyik kezével összébb vonta magán a pongyolát, a másik kezét férje karjára tette.

– Ide figyelj, kedvesem – mondta lágy, rábeszélő hangon. – Hadd mondjak valamit, mielőtt bemész. Tudom, hogy nem tehetsz semmiről. Tudom, hogy rosszul alszol, és…

Szerencsétlen próbálkozás volt. Logan odafordult a feleségéhez.

– *Én* pedig tudom, hogy dupla adag altatót adtál az este.

Gwyneth türelmesen válaszolt.

– Ha te azt akarod gondolni, drágám, akkor csak gondold azt. De kérlek, mielőtt felvernéd az egész házat, és halálra rémítenéd az embereket azzal a szörnyű revolverrel, hallgasd meg, mi történt. Néha igazán úgy viselkedsz, mint egy ostoba kölyök. – Gwyneth kinyitotta a szemét. – Tudod jól, hogy soha a színét se láttam Mr. Morrisonnak a mai napig. Ugye, tudod?

És Logan tudta. Bár nem tudom, honnan.

– Na látod! – kiáltott fel Gwyneth, és megrázta férje karját. – Egy nagy puffanásra ébredtem, mintha leejtettek volna valamit. Lejöttem megnézni, hogy mi az. Azazhogy nem volt merszem

egyedül lejönni. Szerencsére összetalálkoztam a lépcsőn Mr. Morrisonnal, és ő felajánlotta, hogy velem jön. Ő is hallotta a puffanást. Így aztán együtt néztünk körül, de nem tudtunk rájönni, mi okozhatta a zajt. Még mindig nem tudom, mi volt az. Ez a színtiszta igazság.

Kénytelen voltam megcsodálni a nőt.

A légből kapott hazugságot Gwyneth Logan kerekre nyílt kék szemmel adta elő; maga volt a sértett ártatlanság. Közben a szempillája sem rebbent. Ajkát durcásan lebiggyesztette.

– A kulcsról pedig nem vagyok hajlandó nyilatkozni – folytatta, határozottan megrázva a fejét. – Büntetésül. Csak nem vagy féltékeny egy kulcsra? Hát mi rossz van abban? Ami pedig a többit illeti, az színigaz. – Kék szemét rám szegezte. – Ugye, Mr. Morrison?

(Nos, mit tehet az ember, ha egy nő ilyen helyzetbe hozza?)

– Színigaz – hazudtam, és nyomban, meg is bántam.

A társalgást nemcsak mi hárman hallhattuk, ösztönösen attól féltem, hogy valaki beléphet, ezért a hall ajtaja felé néztem. Nem láttam, mikor nyílt ki, de egylábnyira nyitva állt. Két dolgot azonnal észrevettem. Az egyik: a hallban világos volt. A másik: az ajtófélfán megpillantottam valakinek a jobb kezét.

Ezt a kezet – az ujjpercektől a körmök rózsaszínéig – ismertem. Tess keze volt. Az alakját is pontosan magam elé tudtam képzelni, mintha csak előttem állt volna.

Az ujjak tétován az ajtófélfára tapadtak, majd visszahúzódtak. Az ajtó halk kattanással becsukódott, de a Logan házaspár egyik tagja se vette észre.

– Tessék, nézz körül! – mondta Gwyneth, és ismét félreállt. – Győződj meg róla saját magad, hogy semmiféle bűnös erkölcstelenséget nem követtem el. Senki sincs a dolgozószobában.

Igazat mondott.

Logan még azt is megnézte, hogy az ablakok belülről be vannak-e reteszelve. Őt nemcsak a kulcs rejtélye izgatta, mint engem. A kulcsnak kellett valami magyarázata legyen – hacsak nem valami romantikus hajlamú hazudozó az asszony. Szemének álmatag kifejezéséből ítélve ez sem volt kizárva. A szobában azonban nem volt sehol zár.

És nem volt se élő ember, se kísértet. A villany fénye megvilágította a szőnyeget, a kandalló tégláit, rajtuk a villogó pisztolysorokkal, az írógépasztalt, a székeket, a könyvespolcot, a rádiót a lemezjátszóval, a triptichont meg a nemes vonalú hajómodellt.

Logan még mindig nem tért eszére. Nem nézett ránk. Ócska flanellköntöse meggyűrődött a vállán, bőrpapucsa nyikorgott, miközben fel-alá járkált a kandallótól az asztalig. Kétségtelenül dupla adag altatót vett be az este, és még mindig a hatása alatt állt. Gwyneth odament hozzá, és megnyugtatóan a vállára veregetett, Logan hirtelen egy székbe roskadt, és tenyerébe temette az arcát.

Másnap reggeli után következett be a tragédia.

VI.

Fejfájással és rossz szájízzel mentem le reggelizni. Noha fél tíz is elmúlt már, a házban szinte senki sem mozdult. Párás, borús reggel volt, az évszakhoz képest szokatlanul meleg. A nyomott levegő megülte a homályos hallt. A kandalló előtti padkán halomban hevert a reggeli posta.

Részemre egy távirat érkezett. Előző este adták fel, de aki azt hiszi, hogy vidéken öt után kikézbesítik a táviratokat, az illúziókban ringatja magát. A táviratot Julian Enderby küldte, és az állt benne, hogy számítása szerint ma reggel érkezik. Tessnek adjam át üdvözletét.

A táviratot a padkán hagytam, s a reggeli lapokat vettem magamhoz. Az ebédlőben Andy Hunter egymagában reggelizett.

– Jó reggelt – morogta minden különösebb lelkesedés nélkül.

– Jó reggelt! Jól aludtál?

– Mint a bunda – felelte kihívóan Andy.

– Nem láttál vagy hallottál valami szokatlant az éjszaka folyamán?

– Az égvilágon semmit.

De Andy egyáltalán nem keltett olyan benyomást, mint aki jól aludt. Napbarnított, borostás arcában karikák sötétlettek a szeme alatt. Késével és villájával úgy szurkálta-döfködte tányérján a szalonnát, mintha valami sajátos játékot játszana.

Az asztalra tettem az újságokat, és a tálalóhoz léptem, hogy szedjek magamnak a szalonnás tojásból és töltsek a kávéból. A kávénak már az illata is használt a fejfájás ellen, hát még az első korty!

– Nem kelt fel még senki más?

– Logan felkelt – mondta Andy.

– Logan? – Ez a közlés meglepő volt. – És hogy érzi magát?

– Eleven, mint a csík. Kilenckor befejezte a reggelijét, és most egy kis reggeli sétára indult. Pontban tízre visszajön – maga az élő menetrend –, hogy a leveleire válaszoljon. Hat levelet kapott ma reggel. Úristen! Még elképzelni is! Hatot! – Andy habozott. Gondosan letette kését-villáját a tányérra, jelezve, hogy végzett. Aztán felkapott egy másik villát, és játszani kezdett vele. – Te Bob, mondanék én valamit.

– Mondjál.

– Ez a Mrs. Logan – kezdte Andy, figyelmét a villájával rajzolt mintára összpontosítva.

– Mi van vele?

– Átkozottul csinos nő, mi?

Én is letettem a késemet meg a villámat.

A Longwood Kastély ebédlője jóval magasabb volt, mint a többi szoba. Két lépcső vezetett le ide, a fölötte levő hálószobáknak alacsonyabb volt a mennyezete, hogy az ebédlőt ilyen magassá képezhessék ki. Nagy, tágas helyiség volt, faburkolata feketén csillogott, mint a macska szőre. Két ablaka ennek is a ház bejárata előtti kocsifelhajtóra nyílt, mint a ház legtöbb szobájáé.

A keleti végén ajtó nyílt a könyvtárszobába. S a középső mennyezeti gerendáról vasláncokon függött a nehéz csillár, amely annak idején agyonütötte a fürge komornyikot.

Mindkét ablak nyitva volt, a fűnek, a földnek az illata betöltötte a helyiséget. Miközben Andy beszélt, észrevettem, hogy a csillár enyhén megremegett. Emlékeztem, hogy a nagyapám egyszer azt mondta, hogy az ilyen öreg házakban a csillár a legenyhébb léghuzatra is képes meglendülni, akármilyen súlyos.

Ha az asztal fél méterrel arrább állt volna, Andy feje pontosan a csillár alatt lenne! De ez csak futólag suhant át az agyamon. Más oka volt annak, hogy rábámultam.

– Hát te is? – nyögtem ki.

– Hogy érted azt, hogy én is?

– Csak nem akarod azt mondani, hogy te is beleszerettél Mrs. Loganba?

Andy megdöbbent.

– Az Isten szerelmére, dehogy. Férjes asszony – fűzte hozzá egyszerűen. – Különben is csak tegnap láttam először.

– Én is. De ez nem akadályozta meg a férjét abban, hogy megvádoljon, hogy a szeretője vagyok a feleségének.

Ezt nem volt szándékomban elárulni. Semmiféle titoktartás nem kötelezett ugyan, de mégsem akartam róla említést tenni. Csak kicsúszott a számon. De hát ha Andyben se bízhatom, akkor senkiben.

– Napszúrást kaptál? – kérdezte Andy. – Miket beszélsz?

– A szépséges Gwyneth szeretőt tart. Legalábbis Logan azt hiszi. Nem tudok rájönni, hogy ez az asszony egyszerűen csak egy közönséges, romantikus kis hazudozó, aki titokzatoskodik, mikor semmi helye a titokzatoskodásnak, vagy valóban képes bajt keverni, ő meg a barátja állítólag a Victoria és Albert Múzeumban szokott randevúzni. A világ legrosszabb találkahelye. Logan nem tudja, ki az illető, de mindenkire gyanakszik.

Tovább ettem a szalonnás tojást, Andy meg ültében kihúzta magát.

– Marhaság. Én nem hiszem el.

– A te dolgod. De Logan…

– Logan egy disznó.

– Mi a fene? A felesége mondta?

Lehet, hogy a kérdésem nem volt telitalálat, de azért majdnem az volt. Andy letette a villát.

– Nem. Nem egészen. Észreveszi azt az ember magától is, nem? Ide figyelj: fejezd be a reggelidet, és menjünk át a biliárdszobába egy partira. Beszélni szeretnék veled.

– Loganékról?

– Nem Loganékról – mondta Andy. – Egyebekről. Egy-két dologról, ami történetesen a tudomásomra jutott a házzal kapcsolatban.

Gyorsan befejeztem a reggelit. Ez már érdekelt. Én is beszélni akartam Andyvel a rejtélyes kulcsról és Gwyneth titokzatos kirándulásáról a dolgozószobába.

Átmentünk a vaskos könyvekkel telezsúfolt, hatalmas könyvtárszobán, majd jobbra fordultunk a biliárdszobába. Ez a szoba alkotta – mint már jeleztem – a ház testéből derékszögben kinyúló kis szárnyat. Szemmel láthatóan új keletű toldalék volt, bár nagy gondot fordítottak rá, hogy a faburkolatnak ódon patinát adjanak.

A szoba nagy ablakai nyugatra néztek, vagyis az ablaknál állva rá lehetett látni a ház egész homlokzatára. Miután leszedtük a biliárdasztalról a borítót és elvettük a dákókat a fal mellől, az egyik ablakhoz léptünk.

A felhők mögül megpróbált előbújni a nap. Fényében a zsindelytető feketének és megviseltnek látszott. A pázsiton sötétzöld csíkok világosabbakkal váltakoztak, két szélén virágágyásokkal, amelyek még nem voltak beültetve. Éppen most vette őket munkába a kertész, görnyedt háttal tolta felfelé a lejtőn a talicskát, színültig tele gerániumpalántákkal. Aztán a dolgozószoba ablakai alatti virágágyás fölé hajolt, és az öntözőcsővel locsolgatta a földet, amelybe a gerániumot készült elültetni.

Idilli kép volt.

– Ó, hogy a fene enné meg! – szólalt meg váratlanul Andy.

Felemelt egy biliárddákót, és hevesen böködni kezdett vele az ablaktáblák felé, mintha ki akarná lyukasztani az üveget.

– Azt mondtam, hogy nem láttam és nem hallottam semmit az éjjel – folytatta. – Első számú hazugság. Igenis hallottam.

– Tényleg?

– A dolgozószobában történt valami – mondta Andy. – Tudom, mert a hálószobám pontosan fölötte van. Te hallottál valamit?

Meleg illat áradt be a szobába. A ház másik végében levő dolgozószoba széles ablakai felé néztünk. A nap egyre erősebben sütött, egészen jól be lehetett látni a szobába.

– Éjjel egy óra körül – mondtam – tompa puffanást hallottam, mintha felemeltek, majd leejtettek volna egy díványt.

Andy szó szerint vette.

– Nem dívány volt az, öregem. Hanem – Andy a szavakat kereste – egy darab fa. Nagy darab fa, legalábbis a hangból ítélve. Pokoli zajt csapott az alattam levő szobában.

(Tehát Gwyneth mesterkedett valamit a dolgozószobában.)

– És te mit csináltál?

– Semmit, öregem. Nem rám tartozik.

Nos, nyilvánvaló volt, hogy Andy ennél többet tud, de pillanatnyilag másra terelődött a figyelmünk. Bentley Logan, aki nyilván reggeli sétájáról tért vissza, megjelent a kocsifeljárón. A ház túlsó vége felől baktatott a főbejárat felé.

Rá sem lehetett ismerni az éjszaka még hisztérikus, altatótól kába emberre. Biztos volt a járása. Sapkában volt, sárga pulóverben, flanellnadrágban, és szivarozott. Néhány nyájas szót váltott a kertésszel, aztán belépett a házba, hogy hozzálásson a levéliráshoz.

Szinte ezzel egy időben autó hajtott a kocsifeljáróra. A fényesre lakkozott kocsin megcsillant a napfény. Lassított, majd megállt. Középtermetűnél valamivel alacsonyabb, kissé már hízásnak indult férfi szállt ki belőle, egyszerű, de elegáns barna ruhában. Lehúzta a kesztyűjét. A kalapját is levette, hogy zsebkendőjével megtörölje a homlokát. Gondosan simára kefélt, középen elválasztott szőke haja volt.

Andy szokatlanul éles hangon szólalt meg.

– Hát ez ki?

– A megkésett vendég. Julian Enderby.

– Enderby?

– Ügyvéd. Nagyon okos fickó. Tessnek is jó barátja.

– Nem tetszik az ábrázata – bökte ki kertelés nélkül Andy.

– Ugyan. Enderby rendes fickó.

– Nekem nem tetszik az ábrázata – ismételte meg Andy. Követte a tekintetével Enderbyt, amíg az el nem tűnt a bejárat előtti őrbódé csúcsos teteje alatt.

– Folytasd – mondtam. – Mi a második számú hazugság?

– Tessék?

– Az imént azt mondtad, hogy az, hogy semmi szokatlant nem észleltél az éjjel, az első számú hazugság. Halljam, mi a második.

– Nincs második – csattant fel Andy. – Nézd, megint az öreg hapsi.

Andy ezúttal nem Enderbyre célzott, hanem Loganra. Kedvező helyzetünkből elég jól beláttunk a hozzánk közelebb eső ablakon a dolgozószobába. Ferde szögből láttuk az írógépasztalt, az írógépet és a kandalló egy részét. Láttuk Logan sárga pulóveres oldalát és hátát, amint benyomakodik az asztal mögé, hogy leüljön. Körülbelül harminc méterre volt tőlünk.

A kertész még mindig a gerániumokat ültetgette.

– Titkolózó alak vagy – mondtam Andynek –, pedig semmi okod rá. *Mit tudsz*?

Andy elszánta magát. Dákóját a falnak támasztotta, elővette a dohányzacskóját meg a pipáját, és izmos ujjaival tömködni kezdte bele a dohányt. Elfordult az ablaktól. Én is el akartam fordulni.

– Erről a „kísértet-házról" – kezdte Andy, de a mondatot nem fejezhette be.

Eldördült a revolverlövés.

Andy már háttal állt az ablaknak, nem láthatott be az

írógépasztal mögé, a „halál sarkába”. De én odaláttam. A testes Logan úgy lódult hátra, mintha motorbiciklivel rohant volna teljes sebességgel a falnak. Sárga pulóveres karja a magasba emelkedett, aztán Logan hanyatt esett, és eltűnt az ablak mögül.

A .45-ös revolver (Logan saját revolvere) akkorát dörrent, hogy a dörrenés még a lövés után is rezegtette a dobhártyánkat. A ház mögött vadul ugatni kezdett egy kutya. A virágágyás fölé görnyedő kertész hirtelen felegyenesedett, a locsolóból a víz sziszegve ömlött keresztül a kocsifelhajtón, aztán felcsapott a sugara az egyik ablakra.

Ezekre a részletekre emlékszem, mielőtt Andy megragadta a karomat, és mindketten futásnak eredtünk. Átszaladtunk az üres könyvtárszobán, majd az ebédlőn, ahol Tess ült meredten bámulva a reggelizőasztalnál, aztán az ugyancsak üres hallon. A szalonban Sonja éppen port törölgetett. Andy nyitott be a dolgozószobába.

A golyó Logan homlokának a kellős közepébe hatolt, simán keresztülment a fején, és szétzúzta a tarkóját. Ezért főleg a tarkóján volt véres, a homlokán alig. Egy folt sötétlett a fehér falon, ahol a golyó végül is kikötött. Az ütés ereje a falhoz vágta Logant. Az ablak mellett feküdt, félig felénk fordulva, sárga pulóverében, flanellnadrágjában, melyből kidagadt nagy hasa. A szeme félig nyitva volt. Nem kellett hozzá nyúlnunk – nyilvánvaló volt, hogy halott.

Azután megmozdult valami, és megláttuk Gwynetht. Andy mondott neki valamit, nem tudom, mit, és valószínű, hogy az asszony se hallotta.

Gwyneth két vagy három méterre állt Andytől, a kandalló túlsó sarkánál. Ha az ő kezében lett volna a revolver, pontosan arra a helyre tüzelhetett volna vele, ahol Logan holtan feküdt. A gyilkos szerszám Gwyneth lába előtt csillogott a kandalló előtti kövön. Az asszony azonban nem hajolt le érte, hogy felvegye.

Karját a mellén összefonva, ujjaival a vállát markolászta görcsösen. Először ránk nézett, majd a halottra, aztán ismét ránk, s közben előre-hátra himbálta magát. Annyira meg volt rémülve, hogy amikor meg akart szólalni, szavak helyett csak szánalmas nyöszörgést hallatott.

Andy hangját hallottam.

– Nyugalom! – mondta. – Nyugalom! Mi történt?

Gwyneth mintha álomból ocsúdott volna. Első szavai különösen hangzottak.

– Nem én tettem. Ők!

– Kik?

– A szoba!

Aztán megértettem az asszony arckifejezését. Nem a férje erőszakos halála miatti döbbenet, nem bánat, lelkifurdalás vagy bűntudat volt az arcán, semmi olyasmi, amit ilyen helyzetben elvárt volna az ember. Hanem babonás rémület.

Meleg májusi délelőtt volt, a nap sugarai besütöttek az ablakon, s én mégis úgy éreztem, hogy borzongok, mint valami fagyos téli éjszakán. Mióta a házban voltam, először éreztem úgy, hogy a szoba hideg leheletet áraszt. Mintha valami az állkapcsát csattogtatta volna. Szinte érzékelni lehetett a ház öreg csontjait. Egy alak bukkant fel odakint az ablak előtt, és orrát az üveghez nyomva próbált bekukucskálni. Csak a kertész volt, de szörnyűségesebb hatást az sem kelthetett volna, ha maga Norbert Longwood tér vissza megnézni, hogy mi történt.

– Maguk nem hisznek nekem – hajtogatta csökönyösen, de már teljesen józanul Gwyneth. – Senki sem fog hinni nekem. Pedig *láttam*.

Mögöttünk futó léptek hallatszottak. Hátranéztem: Tess állt az ajtóban, Julian Enderby társaságában.

– Mit látott? – üvöltötte Andy ugyanolyan csökönyösen Gwyneth felé. – *Mi történt?*

Gwyneth megnedvesítette az ajkát. Tess szó nélkül odaszaladt hozzá, és átölelte a vállát. Gwyneth megborzongott, mintha nem bírná elviselni, hogy hozzáérnek, de tovább magyarázkodott.

– Ez a… ez a fegyver – mondta Gwyneth, és belerúgott a .45-ösbe, hogy az leröpült a kandalló előtti kőről, és továbbcsúszott a padlón. – Ez a fegyver volt! A falon függött.

– Képtelenség – kezdte Tess. – Ez nem… – De abba is hagyta.

– Ott függött a falon – erősködött Gwyneth. – Nézzék!

Kibontakozott Tess öleléséből, és a kandallóra mutatott.

A régi pisztolyok pontosan úgy sorakoztak egymás fölött, mint előző este. Egy azonban hiányzott közülük. Az este tizenkét pisztoly volt ott – mindegyik körülbelül tíz centivel a másik fölött –, de most csak tizenegy. A Napóleon korabeli lovassági pisztoly helye üres volt, csak a fegyvert tartó három fapecket lehetett látni.

– Látják azt az üres helyet? – kérdezte Gwyneth. – Látják?

– És?

– Az a pisztoly – és Gwyneth megint a 45-ös revolver felé rúgott – ott függött. Szavamra mondom, hogy ott volt! Láttam. Lejött a falról, egy másodpercre megállt a levegőben, azután lelőtte a férjemet.

Csend volt.

Egyszerűen képtelenek voltunk felfogni, amit Gwyneth mondott. Szavainak értelme nem jutott el a tudatunkig.

– Igazat mondok! – sikoltotta Gwyneth. – Senki nem fogta a fegyvert! Magától jött le a falról, állt meg a levegőben, és lőtte le a férjemet.

Egy higgadt, kellemes, józan hang szólalt meg, és vette át az irányítást. Julian Enderby volt.

– A hölgy hisztizik – mondta. – Vidd át a másik szobába, Tess.

Gwyneth elhúzódott. Mindnyájunkat kikerülve hátrált a szoba másik végében levő alacsony könyvespolc felé.

– Nem hisztizek, és őrült sem vagyok – mondta. – A saját

szememmel láttam. Itt voltam, amikor a férjem belépett, őrá vártam. Tudtam, hogy ha visszatér a reggeli sétájáról, ide jön be leveleket írni. Azt akartam… mondani akartam neki valamit. Elbújtam.

– Elbújt? – ismételte meg Tess. – Minek?

Gwyneth mintha nem is hallotta volna a kérdést. A kandalló túlsó végéhez húzódott, ahol az öblösen kiugró párkány csakugyan elrejthette őt a belépő elől. Groteszk arcjátékkal utánozta, hogyan kémlelt ki búvóhelyéről, s közben odanézett az írógépasztal mögé, ahol Logan feküdt elnyúlva a földön.

– A férjem belépett – mondta Gwyneth, és nyelt egyet egy paksaméta levéllel a kezében. Halkan fütyörészett. Meg akartam lepni. Csak kilestem, de nem szóltam.

Bentley odament az írógépasztal mögé, és letette a leveleket. Az írógép nem volt olyan közel az ablakhoz, mint ahol tartani szokta, hogy minél több fényt kapjon. Megfogta és felemelte, hogy közelebb tegye az ablakhoz. Abban a pillanatban, amikor megfogta és felemelte, történt az, amit mondok. A fegyver *megmozdult*. Megmozdult és lejött a falról, pontosan úgy, mintha valaki fogná, és megállt a levegőben. Aztán iszonyú dörrenés hallatszott, és Archie homlokán egy lyuk támadt. Ő hátraesett, a karját a levegőbe dobta, szörnyű volt. A revolver meg leesett a kőre, a lábam elé.

Gwyneth görcsösen a szemére szorította a tenyerét, körmeit a homlokába mélyesztve – mintha a golyó ütötte lyukat a saját homlokában érezné.

– A szoba volt – ismételgette makacsul. – A szoba ölte meg.

VII.

Félóra múlva Julian Enderby lépett be halkan a dolgozószobába, ahol egyedül voltam a halottal.

Egy lepedőt hozott, széthajtogatta és leterítette vele Logan tetemét. Sietség nélkül, precízen tevékenykedett. Bámulattal néztem. Julian jóképű volt, igazi nők kedvence. Egy végtelenbe nyúló munkanap után is olyan tudott lenni, mintha skatulyából húzták volna ki. Talán csak az arca volt egy kicsit pufókabb a kelleténél. Simára kefélt szőke haja csillogott a napfényben. Juliant egyesek fontoskodónak, kicsinyesnek és anyagiasnak tartották. Mindezek ellenére tagadhatatlanul volt benne valami igazán szeretetreméltó.

Most kétségkívül ő is ideges volt.

– Helló, Bob – mondta –, telefonáltam a rendőrségnek. Ronda ügy.

Egyetértően morogtam. Leültem a szoba közepén álló asztalhoz, és egy képes újságot kezdtem lapozgatni.

– Ronda ügy – ismételte meg Julian, és ő is leült szemközt velem. – Meghívják az embert hétvégi bulira, és gyilkossági ügy lesz belőle. Ez így nincs rendjén. Egyáltalán nincs rendjén.

Julian tovább morfondírozott ezen. Közben olyan pillantásokkal méregetett, mintha tőlem várna valami megoldást. Az erős napfényben tisztán látszottak az arcvonásai, még a finom szarkalábak is a szeme körül.

– Ki ez az asszony?

– Mrs. Logan?

– Igen. Itt van nála valami bibi? – kopogtatta meg a homlokát.

– Semmi esetre sem bolond – feleltem.

Úgy látszik, nem találta kielégítőnek a válaszomat, mert továbbra is rám szegezte tágra nyílt szemét. Aztán témát váltott.

– Nem is akartam idejönni – panaszolta. – Hülyeségnek tartottam az egész bulit. Ami meg ezeket a Loganékat illeti, a férfi állítólag lehetetlen alak volt.

– Nagyon rendes pasas volt! – feleltem ingerülten.

– Na, nem kell azért annyira lelkesedned érte – tiltakozott Julian, és csodálkozva nézett rám.

Nekem egy apróság járt az eszemben, amit azóta se tudok elfelejteni a halottal kapcsolatban. Arra emlékeztem vissza, hogy mikor Logan kezében a töltött revolverrel azt hitte, hogy a felesége szeretőjével áll szemben, és a gondolat majd megőrjítette, előbb mégis a zsebébe süllyesztette a fegyvert, és puszta kézzel akart nekem esni. A gyilkosnak bezzeg nem voltak ilyen skrupulusai.

– Már megbocsáss, Julian, de Logan tényleg rendes ember volt. Ez a gyilkosság, ahogy én látom…

– Hallani sem akarok róla! – vágott közbe gyorsan Julian. – Minél kevesebbet tudok, annál kevesebbet kell tanúként elmondanom. Neked is határozottan azt tanácsolom, hogy minél kevesebbet tudj! Rendkívül kényes és szokatlan ügy.

Ugyanakkor máris mérlegelni kezdte a tényeket: javíthatatlanul ügyvéd volt. Felugrott a székről.

– Vegyük csak szemügyre a tényálladékot – folytatta, miután köszörült egyet a torkán, és nagy léptekkel elkezdett fel-alá járkálni a kandalló előtt. Ránézett a padlón heverő revolverre, de nem nyúlt hozzá. – Nincs bizonyíték arra, hogy gyilkosság történt. Mondom – vágott elébe annak, hogy megszólalhassak –, *bizonyíték* nincs. Csak három *lehetőség*: a) öngyilkosság, b) baleset, c) gyilkosság. Igaz, hogy az öngyilkosság nem látszik túlzottan valószínűnek.

– Nem történt öngyilkosság! A fenébe is, én láttam a szerencsétlent az ablakon keresztül!

Julian a homlokát ráncolta. Fontoskodva hallgatta, miközben

előadtam, hogy mit láttam.

– Igen, ez eléggé meggyőző – ismerte el. – Folytassuk. A második lehetőség, a baleset sem látszik nagyon valószínűnek. Egy fegyver nem sül el véletlenül, hogy aztán az áldozattól három méterre kössön ki a padlón. – Julian a falra mutatott. – Meg aztán látod ott a falon azt az üres helyet? Ott az este, azt mondjátok, egy Napóleon korabeli lovassági pisztoly volt. Hogy ott volt, és most nincs ott, bizonyos előkészületekre vall.

– Előkészületekre! – mondtam. – Miféle előkészületekre?

Julian mintha nem is hallotta volna.

– Továbbá – mondta, jelentős pillantást vetve rám – beszéltem Mrs. Logannal. Makacsul kitart képtelen meséje mellett, hogy a revolver magától mozdult el a falról, és magától lőtte le a férjét. Nos, egy ilyen állítás lehet: a) igaz, b) hazugság, c) érzékcsalódás. Ne tekintsük nevetségesnek ezt az állítást sem. – Julian nagyon komolyan beszélt. – Vizsgáljuk meg előítélet nélkül.

– Várjunk csak, öregfiú! – mondtam.

– Először is – folytatta, mintha nem is hallott volna – sok függ Mrs. Logan személyétől. Vagyis a tanú személyétől. Szavahihető-e a hölgy? Vagy hazudós? Esetleg szavahihető, de nem jó megfigyelő? Lehet képzelődő is. Vagy…

– Abbahagynád végre?

Julian zavartan elhallgatott. Én meg felálltam, és odaléptem a kandallóhoz. Ritkán támad jó ötlete az embernek, de ha támad, akkor követni kell! Szemügyre vettem a kandalló tégláit. A három üres fapecek éppen egy vonalban volt a szememmel. Az első pecektől kicsit balra szétkent feketés folt látszott a téglán. Szinte belemosódott a sötétvörös téglába, de ott volt, akárcsak egy ujjlenyomat. És jellegzetes szaga volt.

– Lőpor nyoma!

– Mi? – mondta Julian.

– Lőpor nyoma. A revolver ezeken a peckeken függött, amikor

elsült.

Körülnéztünk. A bűntény képe olyan világosan kezdett kialakulni előttünk, mint egy fénykép a fixírfürdőben.

A peckeken függött a .45-ös revolver, a csöve balra irányítva. Bentley Logan az írógépasztal mögül pontosan ebbe a csőbe nézett bele körülbelül két méter távolságból. A cső szája pontosan egy vonalban lehetett a homloka közepével.

– Nézzétek az írógépet! – szólalt meg egy hang a hátunk mögött.

Tess volt az. Nem hallottuk bejönni, mégis olyan közel állt mögöttünk, hogy Julian beleütközött, mikor hátrafordult. Tess az írógépasztal felé intett a fejével. Ránéztünk az asztalra, illetve az írógépre.

A hosszúkás írógépasztal a keskenyebbik oldalával az ablaknak volt tolva, a másik vége benyúlt – miként azt már előző este megfigyeltem – egészen a kandalló nyílása elé. A teteje most is tele volt papírokkal. De míg előző este az írógép közvetlenül az ablak mellett állt, *most* valaki áttette az asztal másik végére, pontosan szembe a kandalló homlokzatával.

– Valaki elmozdította az írógépet – mondta Tess természetellenes hangon. – És amikor Mr. Logan bejött, észrevette, és – vissza akarta tenni a szokott helyére.

Az asztal mögé léptem, mintha én volnék Logan, és fel akarnám emelni az írógépet. Eléje álltam, és előrehajoltam. És abban a pillanatban teljesen bizonyossá vált előttem, hogy gyilkos csapdát állítottak Logannak. Egy írógépet felemelni csak egyetlen módon lehet: ha az ember egyenesen elébe áll, lehajol, és alul mindkét oldalon megragadja. Hogy hol kell megragadnia, nem lehet eltéveszteni: egy-egy x jelöli kétoldalt a gépen.

– Látjátok? – kiáltotta Tess.

És Julian hiába üvöltött, hogy vigyázzon az ujjlenyomatokra, Tess a revolverhez ugrott, és felkapta a földről. Ügyetlen ujjakkal

rátette a három üres fapecekre. Amikor felnéztem az írógép előtt állva, a kandallóról tizenkét pisztoly csöve meredt egyenesen rám. De közülük csak egyben volt töltény: a .45-ös-ben. Ha elsül, leviszi a fejem!

Gyorsan félreugrottam, és belebotlottam Bentley Logan lepedővel letakart lábába.

Tess egészen megváltozott. Sosem láttam még ilyen beteges színűnek. Még fényes fekete haja is élettelennek tűnt. Az asztalhoz lépett, és háttal nekünk megállt.

Julian megőrizte nyugalmát.

– Érdekes – jegyezte meg, és pörgetni kezdte az óraláncát. – Igazán nagyon érdekes. Csakhogy, Tess drágám, nem lett volna szabad hozzányúlnod ahhoz a fegyverhez. Tönkretetted az ujjlenyomatokat!

– Ugyan kit érdekel?

– *Engem*, kedvesem. Szép kis detektív lett volna belőled, mondhatom.

– Tudtam, hogy bajt hoznak ránk ezek a pisztolyok – felelte Tess egyszerűen. – Mondogattam is egész este.

(Ez valóban így volt; Tess azonban nem fordult hozzám megerősítésért. Még a hátából is áradt a rosszallás.)

– Igen, igen. Mondtam én – morogta a foga között – de senki sem figyelt rám. Tudtam én, hogy itt valami szörnyűség készül. És bekövetkezett.

Julian felvonta a szemöldökét.

– Bekövetkezett? – kérdezte. – Nem egészen értelek. Csak nem gondolod, hogy ez bármit is bizonyít?

Tess erre visszafordult.

– Fogadjuk el mindezt tényként – mondta Julian. – Fogadjuk el, hogy lőporfüst van a téglán. Fogadjuk el, hogy az írógépet elmozdították. Rendben van. Csak azt mondjátok meg: *hogyan sült el az a revolver?*

Csend volt. Tess bizonytalanul megszólalt.

– Egy zsineg a ravaszon, vagy valami ilyesmi… – De értelmes lány lévén, nem folytatta.

Éreztük, hogy belezavarodunk a dologba. Falba ütköztünk. És ez a fal éppoly szilárd és áthatolhatatlan volt, mint maga a kandalló.

– Hogyan sült el az a revolver? – ismételte meg Julian.

– Csak…

– Ez nem az én ügyem – figyelmeztetett bennünket nagyon nyomatékosan Julian. – De ha megígéritek, hogy nem hivatkoztok rám…

– Mondd már!

– Egy fegyver függhet a falon. De nem fog magától elsülni pontosan akkor, amikor a kiszemelt áldozat elébe kerül. Legalábbis nem valószínű. Ennélfogva az első feladatunk kideríteni: ki és hogyan sütötte el a fegyvert.

Épp az imént hívtam fel Bob figyelmét arra, hogy sok – nagyon sok – függ Mrs. Logan tanúvallomásától. Nos, Mrs. Logan vagy hazudott, vagy igazat mondott, vagy pedig érzékcsalódás áldozata, ő az egyetlen tanú, aki a lövés pillanatában a szobában tartózkodott. Amennyiben hazudott, akkor úgy is lehet érvelni, hogy ő maga vette le a fegyvert, és lőtte le minden különösebb teketória nélkül a férjét. Ez is egy lehetséges megoldás.

Ez ellen tiltakoztam.

– A mindenségit neki, Mrs. Logan nem hazudik! A lőporfolt bizonyítja.

– És hátha a folt régi?

– Nem régi! Szagold meg! Ez önmagában is elég bizonyíték. A többi pedig eléggé világos. Egy .45-ös revolvernek erős a visszarúgása. Ha ott sült el azokon a peckeken, a visszarúgástól a levegőbe röpülhetett és pontosan ott köthetett ki, ahol találtuk.

– És ez mit bizonyít?

– Azt, hogy egy élénk fantáziájú, riadt asszonynak nagyon könnyen úgy tűnhetett, hogy a fegyver a falról jött le, és lőtte le a férjét. Úgy, ahogy előadta.

Julian szemmel láthatóan elgondolkozott. Még mindig óraláncát pörgetve körbejárta a szobát. Okos, világos szemével hol Tessre, hol rám nézett.

– Lehet, hogy amit mondasz, ésszerűen hangzik – szólt ingerülten, de nem az. Megint ott vagyunk az eredeti kérdésnél: a fegyver elsült, de – *hogyan*?

– Nem tudom.

– Hát akkor?

– Isten tudja, hogyan, de kell valami magyarázatának lennie. Van egy tanúnk, Mrs. Logan, aki a bűntény színhelyén volt, és ő sem látta, hogyan sült el a fegyver. Szó sem lehet cérnáról, spárgáról vagy egyéb trükkről. Húsz másodperc sem telt bele, hogy a lövés után Andy Hunterral a szobába léptünk. Ennyi idő alatt nem lehet semmiféle szerkezetet eltüntetni, ha volt egyáltalán ilyesmi. Ha ez a dolog nem délelőtt tízkor, hanem éjfélkor történik, a hideg lelt volna ki mindnyájunkat, hogy egy kísértet volt.

– Mint Mrs. Logant – dünnyögte Tess.

Tess még mindig nem nézett rám. Úgy éreztem, valami vibrál a levegőben. Talán Tess úgy találta, hogy túl hevesen védem Gwyneth Logant.

– Szóval nincs rá magyarázat, hogyan sült el a fegyver? – Julian szinte üvöltött.

– Mit szólnál egy titkos folyosóhoz?

Először kétségbeesett kifejezés suhant át Julian arcán, azután tréfára vette a dolgot.

– Nézd, Bob, tudjuk, milyen élénk a fantáziád. De akármilyen szívesen fantáziálsz is, azért csak próbálj meg ragaszkodni a tényekhez. A titkos folyosó ebbe a képbe sehogyan sem illik.

– Nem illik? Nézz a kandallóra!

– Mit nézzek rajta?

– Új – mondtam. – Vagy legalábbis viszonylag új. Ilyen téglából nem építettek kandallókat a tizenhetedik században. Ezt bizonyára akkor állították fel, amikor a házat újjáépítették, közvetlenül a háború után. Tegyük fel, hogy trükkös kandalló, esetleg üreg van mögötte? Tegyük fel, hogy valaki ott rejtőzött el, onnan nyúlt ki, és húzta meg a revolver ravaszát – és ebből Mrs. Logan mit sem láthatott.

Mindez elég olcsón és elcsépelten hangzott, de végtére is ésszerű feltevés volt.

– Igenis, valamilyen feltevésből ki kell indulnunk, öregem. Még neked is…

– Nekem ugyan nem – mondta Julian. – Már mondtam, hogy ez az egész nem érdekel. Miért is érdekelne? Még a házigazdánkat se láttam soha. Ez a Mr. Clarke…

– Apropó – mondta Tess –, hol van Mr. Clarke?

Tess rátapintott a lényegre. Anélkül hogy számot adtunk volna magunknak róla, nekünk is ez járt a fejünkben. Clarke távolmaradása feltűnő volt. Gyilkosság történik a házban, és Clarke nincs sehol. Azt képzelte volna az ember, hogy azonnal fejest ugrik a dologba, tüsténkedik, nyüzsög, villogtatja az eszét, mint a kardpengét.

Tess megborzongott.

– Hol van Clarke? – ismételte meg. – Látta valaki ma reggel?

– Én nem – felelte Julian. – Akartam is említeni. Amikor megérkeztem, az ajtóban egy ősz hajú idős asszony fogadott. A házvezetőnő, gondolom.

– Igen. Mrs. Winch.

Julian bosszúsnak látszott.

– Természetesen első dolgom volt Mr. Clarke iránt érdeklődni. Azt a választ kaptam, hogy már „órákkal ezelőtt” felkelt, és

elment „arra hátra”. Továbbá teljesen feleslegesen azt is közölték velem, hogy a szegény Mr. Clarke reggelire csak egy csésze üres kávét ivott. Az „arra hátra” alighanem a kertre értendő, tehát oda mentem. Még ott voltam, amikor a revolverlövést meghallottam. De Mr. Clarke-ot nem láttam.

– Más sem – szögezte le Tess.

– De Tess! Csak nem tételezed fel, hogy ez az úr egyszerűen megszökött?

– Még rosszabbat is fel tudok tételezni – mondta Tess.

Motorberregés hangzott fel a kocsifeljárón. Ez csakis a rendőrség lehet, gondoltuk, és szerettünk volna minél előbb kikerülni a szobából. A szalon ajtajában Andy Hunterba ütköztünk.

– Ide figyelj – mondta lihegve. – Itt van két alak. Azt mondják, hogy…

– Semmi vész – nyugtatta meg Julian fölényesen. – A rendőrség. Én vettem a fáradságot, hogy telefonáljak nekik, mivel senki más nem mozdította a füle botját sem.

Andy olyan feltűnően semmibe vette Juliant, hogy az egészen le volt forrázva.

– Nem a helybeli rendőrség – magyarázta nekem Andy. Szőrös ujjaival a sportzakója hajtókáját babrálta. – Az egyik alak azt mondja, hogy ő Elliot detektívfelügyelő a Scotland Yardról.

– Elliot? – kiáltott fel Tess. – Bob ismerőse?

– Igen – mondtam. – De…

Andy közbevágott.

– A másiknak a nevét én is hallottam. Gideon Fell.

Julian Enderby halkan füttyentett egyet.

– Ha csakugyan *dr*. Fell – hangsúlyozta a doktort –, akkor jobbat nem is kívánhatnánk. Dr. Fell rendkívül okos ember. De hát ez túl szép ahhoz, hogy igaz legyen. A detektívfelügyelő a Scotland Yardról – az azért túlzás. Játsszunk nyílt kártyákkal.

Hogy kerül ide?

Juliant még mindig levegőnek tekintve, Andy vádló pillantást vetett rám.

– Nos, kedves újságíró barátom, te aztán jól telekürtölted a világot. Azt mondja, te hívtad ide.

VIII.

A Longwood Kastély halljának a végében egy kis ajtó a kertbe vezetett.

Jobbra volt egy vadszőlővel befuttatott kiszögellés: a konyha. Balra üveggel fedett veranda húzódott végig a ház egész hátsó részén, majdnem a dolgozószoba északra néző ablakáig. A verandán zöldre festett vasszékek álltak, lábukon kis kerekekkel, hogy könnyebben lehessen mozdítani őket a kőpadlón. Állt ott egy kerti hinta is, rikító csíkos vászontetővel.

Az egyik széken Elliot felügyelő ült, egy másikon meg én. A hintát dr. Gideon Fell foglalta el teljes terjedelmében (máshol el sem fért volna).

1937 tavasza volt. Andrew Elliot akkor még nem volt olyan híresség, amilyen később lett belőle. (Hírnevét a rákövetkező év októberében alapozta meg Sodbury Crossban, a mérgezett pralinék esetében.) Elliot, akivel együtt jártam iskolába, már ekkor is nagyon megfontolt és nagyon ambiciózus ember volt. Bármikor kész volt rá, hogy akár a vasárnapját is feláldozza, ha valahol bűnténynek csak a leghalványabb gyanúja is felmerült. Most mégsem örült. Miután meghallgatta előszavaimat, csalódottnak látszott. Mintha jelentősebb dologra számított volna.

– Azt mondod, hogy gyilkosság?

– Kétségtelenül az. Nézz csak be a dolgozószobába, és meggyőződsz róla magad is.

– És mégis azt állítod, hogy nem te küldted ezt a táviratot?

Elliot gyűrött papírdarabot halászott elő a zsebéből, és elém tartotta. A táviratot a bélyegző szerint Southendben adták fel előző este, és így hangzott: „KOMOLY VESZEDELEM FENYEGET SZELLEM-PARTIN ÚGYNEVEZETT KISÉRTETHÁZBAN STOP HIVATALOSAN NEM LÉPHETEK

ÉRINTKEZÉSBE A RENDŐRSÉGGEL STOP LÁTOGASS MEG VALAMILYEN ÜRÜGGYEL STOP LONGWOOD KASTÉLY PRITTLETON ESSEX STOP ÉLETBEVÁGÓ STOP – MORRISON."

– Nem, ezt a táviratot nem én küldtem. Egyáltalán semmiféle táviratot nem küldtem. De amint látom, gyorsan idejöttél.

– Idejöttem a bizonytalanra – ismerte be Elliot. – De megyek is vissza azonnal Londonba. Ez az ügy nem rám tartozik. Értesítettétek a helybeli rendőrséget, nem?

– Igen, de azért miért ne maradhatnál? Rázós ügynek látszik.

– Mert nem maradhatok! Ez az ügy nem rám tartozik.

Dr. Fellre néztem.

– Önnek mi a véleménye?

Az óriás dr. Fell körgallérja akkora volt, mint egy sátor. Kezeit keresztfogantyús botján összekulcsolva ült a hintában. Széles karimájú kalapja szinte súrolta a csíkos vászontetőt a feje fölött. Szemüvege bizonytalanul ült az orrán. A szemüveg fekete szalagja minden egyes hatalmas szusszanására meglebbent. Tripla tokája és hatalmas haramiabajusza mellett a legfeltűnőbb csillogó szeme volt: csak úgy áradt belőle a mérhetetlen életöröm, a diadalmas boldogság, hogy hall, lát és gondolkozik. Olyan volt, mint egy jóságos varázsló vagy egy szakáll nélküli Télapó.

– Uram – szólalt meg dr. Fell méltóságteljes hanghordozással –, először is mentegetőznöm kell. – Felfújta az arcát. – Engem a kísértetház csábított ide. Nem tudtam neki ellenállni. Addig jártam a fandangót a felügyelő küszöbén, kecsesen, akárcsak a Három Kismalac, amíg kelletlenül ugyan, de magával hozott. De hogy egy gyilkosság… – Dr. Fell arca elfelhősödött. – Hah! És miféle gyilkosság, Mr. Morrison?

– Egy képtelen gyilkosság.

– Nocsak!

– Az. Egy pisztoly magától elsült, nem volt jelen senki, aki

elsütötte volna, és lelőtte a szerencsétlen Logant.

– Ejnye – csóválta a fejét dr. Fell. – Nem akarom magát befolyásolni, felügyelő, Isten mentsen, de szerintem *senkinek sem ártana*, ha meghallgatnánk Mr. Morrison részletesebb beszámolóját. Ismétlem: senkinek sem ártana. Végeredményben ilyesmi gyakran ösztönzően hat, és ebéd előtt fokozza az étvágyat. He?

Nem folytathatta. Tess jelent meg a verandán. Nála szokatlan bátorsággal tartott felénk. Látszott, azon a ponton van, hogy sarkon fordul és elszalad. De megemberelte magát. Megállt a vendégek előtt, és nagy nehezen kibökte:

– Elliot felügyelő?

– Igen.

– Elnézést. Én küldtem a táviratot.

Elliot székén megnyikordultak a kis kerekek, amint hátralökte és felállt. Most nagyon is hivatalos személy volt.

– És miért tette ezt, Miss?…

– Tess Fraser a nevem. Tudtam, hogy maga barátja Bobnak. Bob azt akarta, hogy a házigazdánk magát is hívja meg ide, de ő nem volt hajlandó meghívni. A táviratot tegnap este adtam fel innen telefonon. Tudtam, hogy a Scotland Yard címén megkapja.

– De miért táviratozott?

Tess görcsösen markolászta sötétkék szoknyáját. Rövid ujjú világoskék selyemblúza alatt le-fel hullámzott a keble, amint izgatottan lélegzett.

– Egy ember már meghalt – felelte. – És bizonyítani tudom, hogy ez a Mr. Clarke mindannyiunkra rá akarja gyújtani a házat, hogy elevenen elégjünk!

A sötétvörös kőlapokkal kirakott verandától egyenetlenül kikövezett ösvény vezetett a gyepes lejtőn keresztül a süllyesztett kertbe.

A süllyesztett kert kék, piros és sárga színekben pompázott, a

közepén egy napóra fémkorongja villogott. Nyugat felé bükkfasor nyújtogatta ágait az ég felé. A nap kezdett elbújni a felhők mögött.

– *Magukra akarja gyújtani?* – kérdezte megütődve Elliot. – Miből gondolja ezt?

– Szeretném, ha benézne a pincébe.

– Minek?

– A pince minden egyes rekesze dugig tele van szalmával letakart benzines hordókkal. És ez faház. Ha csak egyetlen égő gyufaszálat ledobnak a pince lépcsőjén, itt rögtön minden porig ég.

A nap egészen elbújt. Elliot döbbenten nézett rám.

– Úgy? És mondta ezt Mr. Morrisonnak?

– Nem – mondta Tess. – Bob szívesebben osztja meg a titkait Gwyneth Logannal.

– Ez nem igaz, Tess!

Tess szeme elfátyolosodott, majd hirtelen könnyes lett.

Dr. Fell, aki hatalmas termete miatt eddig lehetőleg nem mozdult, most megpróbált talpra állni. A hinta recsegett-ropogott, a teteje meg ráncos lett, mint a harmonika. Dr. Fellnek asztmatikus zihálások közepette sikerült valahogy felküzdenie magát ültéből, amúgy is rózsás arca még rózsásabbra pirult. Tess azonnal ösztönösen hozzá folyamodott.

– Csak ön segíthet rajtunk – mondta sürgetően. – Már hallottam önről, de nem reméltem, hogy valaha is találkozunk. De ugye, segít, ha már úgyis itt van? Ne higgye, hogy amit mondok, csak olyan női fecsegés. Én figyelmeztettem Bobot. Már hat héttel ezelőtt megmondtam neki, hogy valami iszonyat van Clarke körül. Clarke alattomos és… brrr! És ez nem csak ösztönös megsejtés. Láttam az arcát, amikor a Soane Múzeumban egy akasztást ábrázoló képet nézett. De Bob nem hallgatott rám. Bob mindenkit szeret! Segít rajtunk?

– Hölgyem – szólalt meg dr. Fell dörgedelmes hangján. –

Megtiszteltetésnek tekintem, ha segíthetek!

– Csak ne hamarkodjuk el a dolgot! – figyelmeztette Elliot.

Megfogtam Tess karját, és lenyomtam egy székre. Az a tömény megvetés, ahogyan Tess kimondta, hogy „Bob mindenkit szeret!”, az elevenembe hasított. Tess gyűlölködő, könnyes pillantást vetett rám, és megpróbált szabadulni a kezem közül, de én csak annál erősebben tartottam.

– Engedj el! Fáj!

– Rendben van! De Gwyneth Loganról még beszélünk!

– Beszélhetünk most is! – kiáltotta Tess, dacosan felvetve a fejét. – Nem vesztegetted az időt, mi? Lementél vele megnézni, hogy…

– Megnézni? Mit?

– Nem érdekes, Bob Morrison. *Tudok én mindent*.

– *Akkor többet tudsz nálam!* – üvöltöttem torkom szakadtából, én boldogtalan megszállott, aki úgy éreztem, hogy az egész világegyetem összeesküdött ellenem. – Nem Gwyneth Logannal mentem le! Őt már lent találtam. Csak az a bűnöm, hogy falaztam neki, amikor hazudott a férjének. Fogalmam sincs róla, minek hozod ezt fel. Van valami köze ahhoz a kis kulcshoz?

– Persze hogy van… Te ezt természetesen nem tudtad, ugye?

– Esküszöm, Tess, hogy nem tudtam!

– Nem láttad, hogy Clarke a kezébe nyomta a kulcsot, mielőtt felmentünk lefeküdni?

(Csak a fele volt igaz annak, amit Tess mondott. Arra emlékeztem, hogy Clarke a lépcső aljában a kezébe nyomott valamit Gwynethnek, de nem tudtam, hogy egy kulcs az.)

– Egy pillanat – mondta dr. Fell.

A doktor szeme csillogott. Fölénk tornyosult, mély torokhangon kuncogott egy kicsit, aztán ismét komoly lett, és visszaereszkedett a hintára.

– Felindult lelkiállapotukban megfeledkeznek arról, hogy ez

az érdekfeszítő párbeszéd a kívülálló számára teljesen érthetetlen. A felügyelő meg én egy szót sem értünk belőle. – Hatalmas aranyórát húzott elő a zsebéből, akkora volt, mint egy német hadihajó, és megnézte. – Legfeljebb félóránk van, és indulnunk kell, hogy visszatérjünk a városba. Jól mondom, felügyelő?

– Jól, uram.

– Nos, akkor nem volna az okosabb, ha elejétől végéig elmondanák az egész históriát?

– Bob – dünnyögte Tess –, én hiszek neked. Elhiszem, hogy igazat mondasz.

– Biztos lehetsz benne!

– Akkor kezdd el! Tedd, amit dr. Fell mond. *Valaki* csak ki tudja hámozni ennek az egésznek az értelmét.

Leültem a veranda párkányára, és előadtam a tényeket szép sorjában. A Kongó Klubban márciusban lefolyt beszélgetéssel kezdtem. Elmondtam, hogyan vette meg Clarke a házat, mennyire lelkesedett érte, és hogyan állította össze a vendégek listáját, és folytattam előző esti megérkezésünkkel és az azt követő eseményekkel. Egyetlen részletet sem hagytam ki. Hosszú volt az elbeszélés, de szemmel láthatóan nem unták.

Dr. Fell egyre izgatottabb lett. Már jó ideje meggyújtotta a szivarját, és úgy szopogatta, mint a gyerekek az árpacukrot. Kopott bőrnoteszt szedett elő, és egy ceruzacsonkkal jegyzetelt. Egyszer felfújta az arcát, és méltóságteljes pózba vágta magát, de Elliot felügyelő pillantására észbe kapott.

– Jupiterre és a kalapomra mondom – dünnyögte öblös hangon –, hogy itt csakugyan bűzlik valami, Elliot.

A felügyelő bólintott. Ő is egészen elmerült a történetbe.

– És most – folytatta dr. Fell széles mozdulattal, amelynek következtében tele lett szivarhamuval a mellénye meg a notesze – egy-két kérdést. Khm! Khm! Miss Fraser…

– Tessék?

– Amikor először lépett be a házba, azok az „ujjak” a bejáratnál kapták el a bokáját?

Tess fülig elpirult, de bólintott. Dr. Fell megigazította szemüvegét, és éles pillantást vetett Tessre.

– Az esetnek vannak homályos pontjai. Például: miféle ujjak voltak? Nagy kéz volt vagy kicsi?

Tess habozott.

– Inkább kicsi.

– No és mit csinált? Megpróbálta lehúzni magát?

– Nem. Csak… csak *megragadott*, aztán elengedett.

Dr. Fell megint nagyon élesen nézett Tessre, s közben csendesen zihált. Aztán hozzám fordult.

– Ezt a rejtélyes Mr. Clarke-ot – mondta – határozottan érdekesnek találom. Nézzük csak azt a történetet, amelyet Norbert Longwoodról, a tudósról mesélt, aki itt halt meg 1820-ban. A mennykőbe is, csodálom Mr. Clarke idegeit! – Dr. Fell megint kuncogott. Egész arca derűsen sugárzott. Megpróbálta leverni a szivarhamut a mellényéről, de nem nagyon sikerült. – Mr. Clarke azt mondta maguknak (úgy emlékszem), hogy ez a Norbert Longwood „doktor” volt?

– Igen.

– És hogy Norbert Longwood három barátja, illetve tudóstársa Arago, Boisgiraud és Sir Humphrey Davy névre hallgatott?

– Nem, nem. Ezt *én* mondtam.

– Maga?

– Én. Clarke nem akart neveket mondani. Sőt mintha bosszankodott volna, amikor én elmondtam őket.

Dr. Fell elgondolkozva folytatta.

– Ezt a Mr. Clarke-ot túlzottan szűkszavúnak találom több vonatkozásban is. De előbb tisztázzunk valamit. Az a fiatalember ott a Kongó Klubban, az az alak, aki elmesélte maguknak a csilláron hintázó komornyik történetét… mi is a neve?

Megmondtam. A doktor felírta.

– A címe?

Tess meg én zavartan néztünk össze. Nem értettük dr. Fell nyomatékos érdeklődését ez iránt a számunkra jelentéktelen részlet iránt.

– Nem tudom, hol lakik. De elérhető a klubon keresztül.

– Helyes! Khm! Nos, szóval azt mondja, hogy éjfél után egy körül tompa puffanást hallott a földszintről. Lement megnézni, hogy mi történt, és ott találta Mrs. Logant, aki kifelé jött a dolgozószobából, kezében a sok bajt és zűrzavart okozó kis kulccsal?

Bólintottam. Tess meg akart szólalni, de meggondolta magát, rám nézett.

– Azután magára támadt Mr. Logan, és azzal vádolta, hogy kivetette a hálóját a feleségére, de maga gyorsan meggyőzte, hogy téved. Logan szavaiból mindenesetre kiderült, hogy van egy bizonyos férfi, akivel Mrs. Logan a Victoria és Albert Múzeumban szokott találkozni.

– Ha múzeumokról van szó, csak forduljon Bobhoz – tüzelt Tess. – ő buzgó látogatója a múzeumoknak.

– Nagyon jól tudod – mondtam –, hogy… azaz Clarke meg én… soha nem jártunk ilyen nagy múzeumokba. Mindig csak a kis múzeumokba, mint a Soane meg a Chancery Lane. Én legalábbis csak ezekben jártam. Clarke nevében nem beszélhetek.

Dr. Fell hunyorogva Tessre nézett.

– És *maga* is hallotta azt a *puffanást* az éjszaka kellős közepén, Miss Fraser?

– Hallottam.

– És lement?

– Igen.

– És kihallgatta az említett szóváltást?

– Igen, kihallgattam – ismerte be Tess, ujjaival a szék karján

dobolva.

– Nos, itt van az a különös kulcs. Tudja, milyen zárat nyit?

– Nem, nem tudom – vágta rá nyomban Tess. – Csak gyanítok valamit, de biztos nem vagyok benne. És még ha igazam lenne is! … – Tess zavart mozdulatot tett és elhallgatott.

– És maga, Mr. Morrison? – fordult hozzám dr. Fell. – Van valami elképzelése a kulccsal kapcsolatban?

– Igen. Lehetséges, hogy valami titkos folyosó kulcsa – mondtam.

Mindhárman meglepődve néztek rám. Dr. Fell szemében mohó érdeklődés csillant meg. Megpróbáltam megmagyarázni.

– Egy titkos folyosóra gondolok a kandalló mögött. A kandalló nyilvánvalóan modern. És az építész Andy Hunter tud valamit erről a házról, amit mi többiek nem tudunk. Ez természetes is, hiszen ő volt megbízva a ház renoválásával. Közvetlenül mielőtt Logant megölték, Andy már éppen azon a ponton volt, hogy elmondja, mit tud. Aztán eldördült a lövés, Andy elsápadt, és azóta nem beszélt. Nem hiszem, hogy Andy bármiben bűnös, sokkal jobban ismerem annál, semhogy ilyesmit feltételeznék róla, de lehet, hogy amit tud, döntő fontosságú az ügy szempontjából.

Bár elég messzire voltunk a bejárati ajtótól, mindnyájan hallottuk a kopogtató hangját. Visszhangot vert a csendes házban.

Dr. Fell felriadt gondolataiból, és Elliotra nézett.

– Kedves barátom – mondta nyájasan –, ez valószínűleg a helybeli rendőrség. Úgy látszik, túlléptük az előirányzott félórát. Akar néhány szót váltani velük, vagy szökjünk meg a rózsakerten át?

Elliot felállt. Vöröses haja alatt kétségbeesés tükröződött nyájas, becsületes arcán.

– Azt hiszem – szólalt meg lassan –, okosabb, ha beszélek velük. – Majd váratlanul kitört. – Az istenért, azt ne higgye, hogy

engem nem érdekel az ügy! Egyhavi fizetésemet adnám érte, ha a kezembe vehetném. De amíg hivatalosan fel nem kérik a Yardot, nem avatkozhatunk bele. Különben sem valószínű, hogy engem bíznának meg egy ilyen fontos üggyel.

Tessben felébredt a kíváncsiság.

– Úgy értsem, hogy a helybeli rendőrségek nem szívesen fordulnak a Scotland Yardhoz? Kényesek az önállóságukra?

Elliot felnevetett.

– A rendőrfőnök a költségvetésére kényes – mondta. – Kevesen tudják, hogy ha a vidéki rendőrség igénybe veszi a Scotland Yard valamelyik emberének szolgálatait, viselnie kell a költségeket. És ez nem olcsó mulatság. Legalább harminc rendőr zsoldját kiteszi. Ezért a vonakodás. Csakhogy…

Elliot megköszörülte a torkát. Olyan hivatalos pózba vágta magát, hogy dr. Fell gyanakodva pislogott rá.

– …véletlenül ismerem az itteni felügyelőt – folytatta Elliot. – Jimmy Garrietyt egy évvel ezelőtt helyezték ebbe a körzetbe. Megyek és váltok néhány szót vele, ha megengedik. Egy perc múlva visszajövök. – Homlokát ráncolva nézett ránk. – Maguk maradjanak addig itt.

Elliot felszólítása nélkül is maradtunk volna. A süllyesztett kertből felvezető ösvényen ugyanis Mr. Clarke tűnt fel, panamakalapban és fehér vászonöltönyben. Úgy festett, mint egy trópusi utazó.

Amikor meglátott bennünket, hirtelen megtorpant. A bükkfák mögül szél kerekedett, a panamakalap sötét árnyékot vetett Clarke arcára. Könnyű, hajlékony pálcát tartott a kezében, előzőleg a füvet csapkodta vele. Vállát felhúzva, némán állt. Azt a benyomást keltette, hogy ha megszólalna, ordítana – méghozzá diadalordításban törne ki. Két kézre fogta a pálcát, és előre-hátra hajlítgatta maga előtt, mint egy hajlékony pengét.

IX.

– Ugyebár dr. Fellhez van szerencsém? – kérdezte Clarke.

Ő szólalt meg elsőnek, és ugyancsak meglepett azzal, amit mondott. Végigjött az ösvényen, fehér ruhás alakja kivált a kert színes hátteréből. Még mindig a pálcát hajlítgatta. Erős fehér fogai kivillantak barázdás, napbarnított arcából, fakó szemében jókedve csillogott.

– Mi történt? – kérdezte.

– Mr. Logan meghalt – válaszolt egyenesen Tess. – Az agyvelejét fúrta át a maga ugráló revolvere, és mi halálra vagyunk rémülve.

Clarke szemmel láthatóan nem vette zokon Tess vádló hanghordozását, sőt az sem volt biztos, hogy egyáltalán észrevette. Arra azonban esküdni mernék, hogy az első pillanatban őszinte meglepődés tükröződött az arcán. Ezt valami féktelen, torz vidámság követte: remekül mulatott magában. Csak azt csodáltam, hogy jókedvében el nem törte a pálcát. De ez is csak futó pillanatig tartott, a következő másodpercben feszülten megdermedt az arca.

– Jóságos Isten! – suttogta. – Ez szörnyű hír. Ez… – Elhallgatott, és elernyőzte a tenyerével a szemét. – De hát nem értem. Azt akarja mondani, hogy baleset történt? És mi az, hogy az „én" revolverem? Nekem nincs revolverem!

– A hangsúly az „ugrálón" van, uram – jegyezte meg dr. Fell, éktelen recsegés-ropogás közben ismét felemelkedve a hintáról. – De bocsánat! Előbb talán mentegetőznöm illenék, hogy betolakodtam a házába…

– Szó sincs róla – szólt közbe gyorsan Clarke.

– …információkat szerezni – zihálta a doktor. – Mr. Logant *meggyilkolták*. – És néhány szabatos mondatban vázolta a

helyzetet. – Sajnálatos módon Mrs. Logan is a szobában tartózkodott, és szemtanúja volt a csodának.

– Gwyneth ott volt? – kezdte felindultan Clarke, de aztán fékezte magát. – Ez még rosszabb, mint gondoltam. Gwyneth!

– Meg tudja magyarázni?

– Megmagyarázni? Mit?

– Az önálló és magától tüzelő revolver csodáját.

Clarke ingerült mozdulatot tett.

– De kedves uram – mondta –, hogy tudnám megmagyarázni? Nem merném kimondani fényes nappal, hogy ez az egész ügy természetfölötti, csak annyit mondok, hogy ez a ház… – Clarke ismét tett egy ingerült mozdulatot, feljött a verandára, és leült. – Nincs kedvem most bemenni – tette hozzá. – Gondolom, Elliot felügyelő bent van?

– Elliot felügyelő?

– Tegnap este – mesélte elmélázva Clarke –, közvetlenül vacsora előtt az egyik kedves vendégem, egy bájos fiatal hölgy, telefonhívást eszközölt. A telefonnak van egy mellékállomása a hálószobámban, és én véletlenül felvettem a kagylót, éppen mikor a hölgy a távíróhivatallal beszélt. Nem szóltam közbe. Érdekesnek ígérkezett a dolog. Elliot felügyelő – és mindenekelőtt ön, doktor – mindig szívesen látott vendégek a házamban. De bevallom, nem szívesen gondolok arra, amit kideríthetnek.

Tess arca bíborvörös volt.

Clarke e szavai közben egészen kicserélődött. Mintha határozottabb lett volna, egész magatartása nyugalmat és erőt sugárzott. Tess meg én olyanok voltunk mellette, mint két iskolás gyerek. Clarke fölényesen, szinte egyenlő félként tárgyalt dr. Fell-lel.

– Remélem, uram, a segítségére lehetek – ajánlkozott. – Remélem, részt vesz a vizsgálatban. Van még valami kérdése hozzám?

– Nincs – mondta dr. Fell.

– Nincs?

– Úgy vélem, uram, pillanatnyilag részemről bármilyen beavatkozás illetéktelen volna – hangsúlyozta dr. Fell, botjának végével erőteljesen megkopogtatva a padlót. – Ugyanakkor… Jupiterre!… Micsoda ügy! Hadd kérdezem meg mégis: ezt a szegény fickót, ezt a Logant… régóta ismerte?

– Körülbelül hét éve.

– Olyan régen?

– Úgy értem – mosolygott Clarke –, hogy leveleztünk egymással. Üzleti kapcsolatban álltunk, és miként már bizonyára hallotta, Logan szenvedélyes levélíró volt. A levelezés révén egészen jó ismeretségbe kerültünk egymással. De személyesen csak néhány hónappal ezelőtt találkoztunk. Ő Manchesterben élt, én meg Nápolyban.

– Tehát üzleti kapcsolatban álltak?

– Nekem konzervgyáram volt – mondta büszkén Clarke. Úgy beszélt, mintha konzervgyárosnak lenni a legmulatságosabb és egyben a legelőkelőbb dolog volna a világon. – Befőttek, lekvárok, a terített asztal ínyencségei. Olaszország napsütötte lankáiról egyenesen a fogyasztó otthonába… napfényt lélegezhet be a reggelijével. Logan volt a termékeim nagykereskedelmi elosztója.

– Hm. Igen. Értem. Remélem, kellemes volt a társas viszonyuk?

Clarke harsányan nevetett.

– Amíg nem találkoztunk személyesen, ki nem állhatott – válaszolta.

– Csakugyan?

– Akkor a helyzet persze megváltozott. Előzőleg afféle értelmetlen ellenségeskedés volt köztünk, a levelezés alapján nem ismertük meg eléggé egymást. Logan nem tudott megérteni engem, és sokszor tajtékzott, hogy ha üzletembernek tartom

magam, akkor miért nem a kormos-füstös Északon élek? Miért a „dekadens” Délen? Ez helytelen, írta. Erkölcstelen. Valószínűleg háremet tartok, és halálra gyötört rabszolgákat. Egyáltalán, miért élvezem olyan nyilvánvalóan az olaszországi életet? Ez szinte az őrületig ingerelte Logant.

– És maga valóban élvezte az ottani életet?

– Nagyon. Az irodám a Strada del Molon volt, a házam a Corso Vittorio Emanuelén, a villám Capriban…

Clarke ernyedten hátradőlt a széken, és álmatag szemekkel nézett fel a mennyezetre. Az ember szinte ott látta mögötte Nápoly vakító napsütését és harsány színeit, a tengerpartot, az olajfák körvonalait.

– Néha nem is értem, miért is hagytam ott mindezt – jelentette ki Clarke. – De hát bennem nincs meg Logan jellemszilárdsága. Tudja, milyen ember volt? Ő volt az az ember, aki nem tud borzongani.

– Bezzeg megborzongott, amikor az a golyó eltalálta – mondta Tess.

– Bizonyára – ismerte el Clarke, és hirtelen mozdulattal felugrott. – Nos, mit akar még tőlem hallani? Én nem tudom, mi történt. Valaki megölte szegény Logant. De miért? Miért? Miért?

Dr. Fell egész idő alatt nem vette le a szemét Clarke-ról. Volt valami zavarba ejtő a széles fekete szalagos szemüveg lencséje mögött óriásinak látszó szemekben. Az ember úgy érezte, hogy a doktor bármelyik pillanatban képes volna géppuskaszerűen köpködni a kérdéseket, s csak nagy önuralommal fékezi magát. De csak ennyit kérdezett:

– Voltak Mr. Logannak ellenségei?

– Az itt levők közt nem. És mégis nyilván az itt levők közül ölte meg valaki. Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de ez az igazság.

– Megölte – de hogyan?

– Hát ezzel a kérdéssel megfogott. De hát önnek nincs valami elmélete, dr. Fell? Vagy magának, Morrison?

– Nekem van – mondtam. – Fogadni mernék, hogy van valami titkos folyosó a dolgozószobában a kandalló mögött.

– Ó? És miből gondolja ezt?

– Abból a kis kulcsból, amelyet tegnap este a kezébe nyomott Mrs. Logannak.

Szavaimat néma csend követte. Mindenki visszafojtotta a lélegzetét. Clarke egy kicsit hátratolta a székét; a kerekek fülsértően nyikorogtak, mint amikor krétával karcolják az iskolatáblát. De Clarke arckifejezése csak zavart volt.

– Kedves barátom – mondta –, maga képzelődik. Én nem adtam semmiféle kulcsot se Mrs. Logannak, se másnak.

– Tess látta. Én is.

– Nem adtam semmiféle kulcsot se Mrs. Logannak, se másnak.

– Az a kulcs…

– És ami a titkos folyosót illeti – vágott a szavamba Clarke édeskés hangon, mivel a feszültség egyre nyomasztóbbá vált arról könnyen meggyőződhetünk. Nem tudok semmi ilyesmiről. Ha mégis van, akkor az építészem csúnyán félrevezetett, és ezt nagyon rossz néven veszem tőle. Meg is kérdezem. Mr. Hunter! Mr. Hunter!

Én nem vettem észre, hogy Andy belopakodott a hátsó ajtón, de Clarke sasszemét semmi el nem kerülhette. Andy kihívóan lépett fel, amiből kiderült, hogy hallgatózott.

– Bob – mondta –, ne tedd magad nevetségessé.

– A titkos folyosóval?

– Azzal. Nincs semmiféle titkos folyosó! – Mintegy hirtelen sugallat hatására előhúzott a belső zsebéből egy csomó papírt, turkálni kezdett köztük, majd diadalmasan felmutatott egy piszkos névjegyet.

– Olvasd! – mondta.

Hangosan elolvastam. A névjegyen Bernard Eversnek, a Királyi Történelmi Társaság tagjának a neve és a címe állt: Clarence Gate. Ez számomra nem mondott ugyan semmit, de Clarke úgy bólintott, mint aki mindent ért.

– Igen, tudom. Ő a…

– Ő a legkiválóbb szakértője Angliában a titkos rejtekhelyeknek – vágott a szavába Andy, és az orrom előtt hadonászott a névjeggyel. – Olvasd el a könyvet, és magad is meggyőződhetsz róla. Amikor Evers meghallotta, hogy a Longwood Kastélyt újból megnyitják, azonnal itt termett. Bejárta az egész házat. Vele együtt én is.

Andy sietve folytatta mondókáját: ez a téma egyike volt azon keveseknek, amelyektől ékesszólóvá vált.

– Ugyanis mindenféléket fecsegnek titkos folyosókról, rejtekhelyekről meg csapóajtókról. Hülyeség az egész. Maradjunk a realitásoknál. Először is, mi értelme volna az ilyesminek manapság egy házban? Milyen célt szolgálna? A régi időkben építettek ugyan ilyesmiket az emberek, de nem puszta szórakozásból. Okuk volt rá. Száz eset közül kilencvenkilencben azért, hogy elrejtsenek valakit az üldözői elől. Például papokat a katolikusok üldözése idején; királypártiakat a köztársaság éveiben, vagy Stuart-híveket a Jakab-párti felkeléskor. Hogy elrejtsék őket, aztán, ha kell, valami titkos kijáraton kijuttassák a házból.

Nos, ez a ház 1605-ben épült. Ez volt a Lőporos összeesküvés éve, amikor sok pap keresett menedéket. Evers arra gondolt, hogy esetleg ebben a házban is van valami rejtekhely. Szinte mikroszkóppal kutattunk át mindent. És sehol semmit nem találtunk. Ha nekem nem hiszel, írj Mr. Eversnek, és kérdezd meg tőle.

Andy köszörült egyet a torkán, majd ezzel fejezte be:

– Bobnak rögeszméje a kandallók ügye. Az este is, mikor

megérkeztünk, az első dolga volt, hogy a kandallókról faggatott. Elismerem, hogy egyes régi házakban valóban építettek rejtekhelyet a kandalló mögé. De itt a dolgozószobában semmi ilyesmi nincs a kandalló mögött. Sehol semmi nyoma, hogy a téglát megbontották volna.

– De Andy, valaminek csak kell ott lennie!

– Miért *kell?* Áruld el nekem!

– Mert valaki csak elsütötte azt az átkozott fegyvert! Különben azt kell hinnünk, hogy egy kísértet keze emelte le a falról, és lőtte le vele Logant. Csak nem ezt hiszed?

Egyre hangosabban beszéltünk. Andy nem felelt a kérdésemre. Csökönyös arcot vágott, mint mindig, amikor meg volt győződve róla, hogy igaza van. A falnak támaszkodott, és méltóságteljesen összefonta a karját.

– Itt nincs semmiféle titkos folyosó – jelentette ki, minden szót külön megnyomva. – Ezt *én* mondom.

Clarke fölényes derűvel hallgatta szóváltásunkat.

Ezt örömmel hallom – mondta. – Azaz örülök, hogy semmit nem titkolt el előlem, Mr. Hunter. Csakhogy ebben az esetben mit jelent a kulcs, amelyet Morrison emleget?

– Azt maga pontosan tudja, Mr. Clarke – mondta csöndesen Tess.

– Igazán?

– Igen. Tudja maga, hogy miféle zárat nyit az a kulcs – mondta Tess. – A triptichont nyitja.

Csend támadt. Tess egyenesen dr. Fellhez intézte a szavait.

– A dolgozószoba falán függ az a bizonyos triptichon. Arannyal és zománccal borított faalkotmány. Két szárnya van, amelyeket be lehet hajtani, és van rajta egy rejtett kulcslyuk, úgyhogy a triptichont be lehet zárni. Láttam én olasz templomokban ilyen szárnyas oltárokat rejtett kulcslyukkal; az ember a kulcslyukat csak akkor vehette észre, ha közelebbről

megnézte őket. Erre való az a kis kulcs, és ezt Mr. Clarke se tagadhatja.

Andy Hunter pattintott egyet az ujjával.

– Ha az a tárgy esett a földre – állapította meg –, akkor pontosan olyan hangot adhatott, amilyet az éjjel hallottam. A kutyafáját, Tess, maga beletrafált! Mrs. Logan már az este szerette volna megnézni azt a triptichont, és…

Elhallgatott, mert Clarke kuncogni kezdett. A könnyű pálcával a lábát veregetve dr. Fellhez fordult.

– Azon a triptichonon nincs kulcslyuk, se rejtett, se másmilyen. Egy vallásos tárgyú festményt tartalmaz: a Három Királyok hódolatát. Gondolja, hogy Mrs. Logan felkelt volna az éjszaka közepén csak azért, hogy lemenjen és megnézzen egy vallásos tárgyú festményt?

– Honnan tudja, hogy felkelt és lement? – érdeklődtem. – Ezt eddig senki egy szóval sem említette.

Ismét alkalmunk volt látni Clarke villogó fogsorát. Ettől a látványtól már a rosszullét kerülgetett. De Clarke erre nem válaszolt. Felállt és lelépett a verandáról.

– Volnának szívesek követni? – kérdezte. – Valamennyien.

Követtük. Még dr. Fell is. Clarke végighaladt a veranda mellett a bársonyos gyepen, egészen a dolgozószoba északra néző ablakáig. A hat ablakszemből álló ablak körülbelül két méterre volt a földtől, csak egy székre vagy valami egyébre állva lehetett benézni rajta a szobába.

Clarke hirtelen megtorpant, és őszintén meglepődve füttyentett egyet. Az ablak alatti üres virágágyásban egy fenekével felfelé fordított faláda állt a fal mellett.

– Valaki ezen állva lesett be a szobába – jegyezte meg Clarke. – Mindegy. – Hozzám fordult. – Mr. Morrison, felállna erre a ládára, és megkérné a szobában tartózkodó rendőrt, hogy nyissa ki a triptichont?

Felálltam a ládára. A fejem a párkány fölé került, s a szobán keresztül pontosan ráláttam a kandallóra meg a szemközti falon lévő két ablakra.

Egy fekete táskás férfi, valószínűleg a rendőrségi orvos hajolt Logan holtteste fölé. A holttestet már a szoba közepére húzták. Egy rendőr éppen elrakta a fényképezőgépet meg az inszufflátort. Két másik személy – Elliot meg egy egyenruhás felügyelő – bemérte a terepet.

Acél mérőszalagot tekertek le, Elliot a szalag egyik végét a falon lévő lyukhoz tartotta, ahol a golyó becsapódott, a másik végét az egyenruhás felügyelő a kandalló nyílása fölött függő .45-ös revolver csövéhez, egyenes vonalban. A felügyelő mondott valamit a rendőrnek, mire az odaállt az írógépasztal mögé, ahol Logan állt. A magassága körülbelül egyezett Loganéval. A mérőszalag pontosan a homloka közepén ment volna át.

– Semmi kétség – dörmögte Elliot.

Kopogtattam a félig nyitott ablakon. Elliot odajött. Még sohasem láttam ilyen nyugtalannak.

– Mi van?

– A triptichon… Ott a falon. Nézd meg, ki tudod-e nyitni?

– Mit akarsz vele?

– Nézd meg, van-e rajta kulcslyuk; ha van, akkor magyarázatot találtunk a kulcsra.

Elliot egy másodpercig rám bámult, aztán nagy lépteivel elindult a triptichon felé. A triptichon a nyugati fal közepén függött, az alacsony könyvespolc fölött. Elliot kinyitotta a szárnyait. Még onnan is, ahol álltam, világosan látszott, hogy Clarke igazat mondott a festmény tárgyát illetően. A szárnyas oltár konvencionális témájú festményt tartalmazott; kicsit durva vonalakkal, de finom színekkel ábrázolta a Három Királyok hódolatát a betlehemi istállóban.

Elliot megnézte a képet, azután hátrafordult, és kíváncsian

rám nézett. Az aranyozott fa csillogott, a kisdedet övező glória mellett komor színekben pompázott a Három Király palástja.

– Tessék – mondta Elliot. – Mi van vele?

– Van rajta kulcslyuk?

– Van – felelte elgondolkodva Elliot.

Elkeseredésemben ordítani tudtam volna. Ebből kellett Mrs. Logannak zavartan pironkodva akkora titkot csinálnia? Egyik érthetetlen rejtély a másik után.

Clarke rendkívül udvarias hangja szólalt meg mögöttem.

– Volna szíves a felügyelő jobban megnézni, hogy nincs-e tévedés a dologban? Az a festmény több száz éves.

– Igen, elég régi – mondta Elliot, összecsukta a triptichont. – Megkérnéd dr. Fellt, hogy fáradjon be? Egyre csúnyábban fest a dolog.

Néhány csepp eső hullott a nyakamba. Clarke nevetett.

X.

Ebéd után kezdett igazában zuhogni az eső. Az ebédhez senki sem nyúlt.

Logan holttestét elszállították. Gwyneth Logan hirtelen összeomlott. Hisztérikusan zokogni kezdett, miután hozzávágott egy poharat a teljesen ártatlan Andy Hunterhez, csupán azért, mert az megkérdezte, nem inna-e egy csésze kávét. Julian Enderby megpróbált visszaosonni Londonba, de az őrt álló rendőrök feltartóztatták és maradásra kényszerítették.

Dr. Fell kivételével senkit nem engedtek a dolgozószobába, ahol a rendőrség tartózkodott. De három órakor értem küldtek.

A dolgozószoba vészjóslóan komor volt. A padló akár egy halovány tó, eső verdeste az ablaktáblákat. Dr. Fell hatalmas teste alatt majdnem összeroskadt a szék. Elliot bemutatott a helybeli felügyelőnek, egy hosszú képű, intelligens tekintetű, sűrű szemöldökű rendőrtisztnek, aki erélyesen kezet rázott velem.

– Úgy látszik, mégis én kapom meg az ügyet – mondta komoran Elliot.

Grimes felügyelő félreérthetetlenül kifejtette álláspontját.

– Őszintén megmondom – jelentette ki –, hogy semmi kedvem beleártani magam ebbe az ügybe. Sem a helyi, sem a megyei rendőrfőnök nem kíván vele foglalkozni. – Grimes habozott egy darabig. Arra a helyre nézett, ahol korábban Logan holtteste feküdt. Logan után már csak néhány vérfolt maradt a padlón meg alul a falon.

– Éppen akkor léptem tizenhét évvel ezelőtt a rendőrség kötelékébe, amikor az a másik eset történt – folytatta Grimes felügyelő váratlanul. – Tudják, amikor a csillár a komornyikra zuhant. Ott, abban a szobában.

A szalon felé intett a fejével.

– Poison volt a neve. William Poison, öreg ember volt, másnap töltötte volna be a nyolcvankettedik évét. Egész életében a Longwood családot szolgálta. Mr. Longwood (a család utolsó élő sarja) majdnem belehalt a gondolatba, hogy ő az oka az öreg halálának.

– Nos, a rendőrfőnök – nem a mostani, de nagyon remek ember –, a rendőrfőnök maga akarta megoldani a rejtélyt. És alaposan benne maradt a pácban. Semmi magyarázatot nem találtunk, mivel nem is volt magyarázat. Gyilkosság, mondták. Gyilkosság! De ki gyilkolta meg az öreg Poisont? És hogyan? Én mondom maguknak, hogy az öreg önként ugrott fel a csillárra, és kezdett hintázni rajta. – Grimes felügyelő egyre nagyobb izgalomba jött. – Szóval az sem volt baleset. De akkor mi a fene volt?

Elliot kíváncsian nézett rá.

– Mindent tudni szeretnék az utolsó Longwoodról…

– Úgy van – dörögte dr. Fell.

– …de előbb még tisztáznunk kell egyet-mást – folytatta Elliot. – Hozzám fordult. – Ide figyelj, őszinte leszek. Logant kétségkívül a falon függő revolver golyója ölte meg. – Elliot arca elsötétült a méregtől. – A te Miss Frasered jól összekutyulta a dolgokat, amikor hozzányúlt ahhoz a fegyverhez. Az ő ujjlenyomata is rajta van, meg Logan ujjlenyomata is. Hogy kinek az ujjlenyomatai vannak még rajta, még nem tudjuk, de lehet, hogy senkié.

Nos, valamikor késő éjszaka vagy kora reggel valaki bejött ide, eldugta a régi lovassági pisztolyt, amely azon a három pecken volt – a könyvek mögött találtuk meg –, és a helyébe tette a .45-ös revolvert. Te azt mondtad, hogy a .45-ös magáé Logané volt. *Biztos* vagy ebben? Tényként tudod?

Elbizonytalanodtam.

– Arra a revolverre hasonlít, amelyet tegnap éjjel a kezében tartott.

– Nem azt kérdeztem. Biztos vagy benne, hogy a fegyver Logané volt?

– Megesküdni nem mernék rá. De a felesége is azt gondolja, hogy ugyanarról a fegyverről van szó. És neki tudnia kell azonosítani.

– Igen – mondta lassan Elliot –, neki tudnia kell azonosítani. – Az asztalhoz lépett, leült egy nádszékbe, elővette a noteszét, és ceruzájával belefirkantott valamit. – Nos, feltéve, hogy ugyanarról a fegyverről van szó, mikor láttad utoljára a mai napon kívül?

– Tegnap éjjel fél kettő körül. Illetve ma hajnalban. De talán egyszerűbb, ha úgy mondom, hogy tegnap éjjel.

– Hol volt akkor a fegyver?

– Logan köntösének a zsebében.

– Azt mondtad, hogy te Loganékkal együtt ebben a szobában voltál, mikor Logan vadászott valakire, akiről azt hitte, hogy itt rejtőzik?

– Igen.

– És mit csináltál azután?

– Felmentem a szobámba és lefeküdtem. Loganék is felmentek a magukéba.

– A revolver akkor még mindig Logan zsebében volt? Nem vette ki esetleg és hagyta itt?

– Nem, nem hiszem. Amennyire vissza tudok emlékezni, még mindig a zsebében volt.

Elliot ismét jegyzetelt.

– Rajtad és Mrs. Loganon kívül még ki tudhatta, hogy Logannak fegyvere van?

– Nem tudnám megmondani. Tudtommal senki.

– Nem találkoztál az éjszaka valakivel a hallban vagy akárhol?

– Nem.

Az eső makacsul, álmosítóan verte az ablakot. A nedves

levegőben érezni lehetett az ódon fa és kő illatát.

Elliot csendes, nyugodt hangon folytatta.

– Nos, szeretném, ha megnéznél valamit, és olyan erősen koncentrálnál, mintha az életedről lenne szó. Menj oda a kandallóhoz, és nézd meg a pisztolysorokat. Figyelmesen. Aztán mondd meg, látsz-e valami különbséget a pisztolyok elrendezésében a tegnap estihez képest. Most nem arra gondolok, hogy a lovassági pisztolyt valaki kicserélte a .45-ösre. Van-e *más* változás?

Elliot olyan nyomatékosan beszélt, hogy kényelmetlen érzésem támadt. Mintha dr. Fell is erősebben zihált volna. A doktor meggyújtott egy szál gyufát, mert kialudt a szivarja. A gyufaszál hangos sercegéssel lobbant lángra, fénye visszaverődött a doktor szemüvegéről.

Odamentem a kandallóhoz. A szobában halotti csend volt, csak az esőcseppek álmosító, egyhangú kopogása hallatszott. Eleinte nem láttam semmi feltűnőt. Az eső tovább esett. Aztán lassan kezdett derengeni valami, és fokozatosan alakot öltött…

– Igen! Van változás!

– És mi az?

– Valaki több fegyverhez is hozzányúlt.

– Hogyhogy?

Az emlékkép olyan tisztán és világosan állt előttem, mintha képes levelezőlapon látnám.

– Valaki levett három-négy pisztolyt – mondtam –, és sietségében rosszul rakta vissza őket.

Grimes felügyelő füttyentett. Elliotnak a szeme se rebbent. Kemény, vizsgáztató hangján makacsul folytatta:

– Biztos vagy benne?

– Holtbiztos. A gyilkos kereste a megfelelő magasságot a gyilkos fegyver számára. Először több helyre is odarakta a 45-öst. De nagyon ügyetlenül csinálta. Tegnap este a pisztolyok csöve

gyakorlatilag egy vonalban állt. Most nem úgy állnak.

– Tény – ismerte el Elliot –, hogy Mrs. Winch és Sonja is ezt állítja. Sonja esküszik rá, hogy két pisztolyt felcseréltek. A régi londoni rendőrségi pisztoly most ott van, ahol a párbajpisztoly szokott lenni…

– Igaza van!

– Csakugyan? – kérdezte Elliot, és letette a ceruzát. – Minden fegyver ragyogóan fényes – tette hozzá. – És talán érdekelni fog, ha közlöm, hogy egyiken sincsen ujjlenyomat. Meg olyan nyom sincs, amely egy kesztyűs kéztől származhatna. Ezekhez a fegyverekhez *senki* nem nyúlt!

– De hát ez nem igaz! Kérdezz meg akárkit! A fegyverek nem a tegnap esti helyükön vannak.

– Senki nem nyúlt a fegyverekhez – mondta tompán Elliot.

– Igen, de ha van egy titkos folyosó…

Elliot felkapta a noteszét, és az asztalra vágta.

– Az Isten szerelmére – mondta –, hagyd már abba ezt a titkos folyosókról való locsogást! Olyan vagy, mint egy megszállott. Verd már ki ezt a fejedből! A kandalló olyan, amilyennek látszik: masszív téglaalkotmány. Nincs se titkos folyosó, se csapóajtó, se egyéb trükk ebben a szobában!

Dr. Fellhez fordult:

– Önnek mi a véleménye? Van valami ötlete?

Dr. Fell összerezzent. Mogorván bámulta szivarja parazsát, majd mennydörgő hangon megszólalt:

– Nem tagadom – mondta –, van egy ötletem. De csak halványan felvillanó ötlet, amely – bizonytalan mozdulatot tett a szivarjával, szanaszéjjel szórva a hamut – fellobban, és mindjárt ki is huny. Komoly ellenvetést lehet tenni ellene. De mielőtt közölném, szeretném hallani, mi mondanivalója van Mr. Enderbynek.

Elliot felállt, az ajtóhoz ment, és kiszólt a szalonban tartózkodó

rendőrnek.

– Kérje meg Mr. Enderbyt, jöjjön ide azonnal.

Rejtély volt számomra, hogy Juliannak mi köze lehet az ügyhöz, de Elliot nem szólt semmit. De mikor távozni akartam, intett, hogy maradjak.

Az írógépasztalhoz lépett, és a kezébe vett hat nyitott borítékot. Logan reggeli postája lehetett, ezekre akart válaszolni, amikor lelőtték. Elliot a szoba közepén álló asztalra tette a leveleket, és néhány más tárgyat is melléjük rakott. A halott zsebében talált tárgyak lehettek. Jelentéktelen apróságok voltak: pénztárca, kulcskarika, töltőtoll, két ceruza, egy címjegyzék, némi aprópénz és egy elgörbült szivar celofánburokban.

Mialatt Elliot ezeket a tárgyakat rendezgette az asztalon, belépett Julian. A félhomályban köpcös figurája valaki másra emlékeztetett. De mikor megszólalt, kiderült, hogy csakis Julian lehet. Elliot egy székre mutatott. Julian leült, és figyelmesen várt.

– Csak egy kis formaságról van szó…

– Felügyelő úr! Számtalanszor megkérdeztem, hogy nem mehetnék-e el innen – mondta Julian –, és senki nem volt hajlandó válaszra méltatni. Semmit sem tudok az ügyről. Semmit! Ha tudnék, örömmel lennék a segítségükre.

– Ebben az esetben, uram – felelte Elliot –, legjobb, ha minél hamarább túlesünk a rutinkérdéseken. Annál hamarabb hagyhatja el a házat. Volna szíves a teljes nevét, foglalkozását és lakáscímét megadni?

Julian elővett egy rendkívül elegáns névjegytokot, kivett belőle egy kártyát, gondosan lefejtette róla a névjegyek közé helyezett selyempapírt, s a kártyát letette az asztalra.

– Helyes, uram. És a lakáscíme?

– Malplaquet Chambers, Finchley Road, N. W. 6.

Elliot felírta.

– Mióta ismerte Mr. Logant?

Julian arcára kiült a kétségbeesés.

– De hiszen épp ez a lényeg a dologban. Egyáltalán nem ismertem. Életemben először akkor láttam, amikor már meghalt. Következésképp…

– És Mrs. Logant?

– Elárulok magának valamit, felügyelő – közölte bizalmaskodva. – Amióta megláttam Mrs. Logant, azóta próbálok visszaemlékezni rá, hogy honnan ismerem. Az az érzésem, hogy találkoztunk, de ha megöl, sem tudom felidézni, hogy hol és mikor. Vagyis kénytelen vagyok azt mondani, hogy őt sem ismertem.

– Értem. Hány órakor érkezett a házba ma reggel?

– Valamivel tíz óra előtt. Percre pontosan sajnos nem tudnám megmondani.

– Egyenesen bejött a házba?

– Persze. Szerettem volna megismerkedni házigazdánkkal. Eddig ugyanis őhozzá sem volt szerencsém.

– De nem találta meg Mr. Clarke-ot?

– Nem – válaszolta Julian, tökéletesen megkötött nyakkendőjét igazgatva, majd a kabátja hajtókáját kezdte pöckölni. – A házvezetőnő (gondolom, a házvezetőnő volt) azt mondta, hogy „elment arra hátra". Erre kimentem a kertbe, ahogy Bob Morrisonnak már elmondtam. – Gyors oldalpillantást vetett rám. – A kertben voltam, amikor meghallottam a lövést.

– Hallotta a lövést?

– Persze.

– Melyik részében tartózkodott akkor a kertnek?

Rutinkérdésnek hangzott, de én ismertem Elliotot, és megéreztem barátságos hangjában a finom mellékzöngét, amely kelepcét sejtetett.

Julian fontolóra vette a kérdést. Meggyőzően próbált válaszolni.

– Nem tudom egészen pontosan. Amint láthatta, a kert nagy. Egy nagy darab pázsit, aztán az ösvény, s végül a süllyesztett kert. Amikor a lövést meghallottam, természetesen megijedtem. Nem tudom határozottan megmondani, hol voltam.

– Akkor csak úgy nagyjából jelölje meg, Mr. Enderby. Közel volt a házhoz?

– Nem. Nem nagyon közel.

Elliot a kezében lévő ceruzával a kert felé bökött. A zuhogó eső függönyén át csak homályosan lehetett kilátni. Az egyik nagy ablaktábla még mindig félig nyitva állt, az eső ráfolyt az ablak alatt álló rádióra.

– Nem volt, mondjuk, ennek az ablaknak a közelében?

– Amennyire vissza tudok emlékezni, nem.

Elliot letette a ceruzát, és összekulcsolta a kezét.

– Mr. Enderby – mondta tanárosan –, nagyon hálás lennék önnek, ha minden köntörfalazás nélkül beszélne. Mit látott, amikor felmászott a felborított ládára az ablak alatt, és pontosan a lövés pillanatában benézett a szobába?

– Benéztem a?… – kezdte Julian. Az eső valósággal a dobhártyánkon kopogott.

Elliot egy határozott kézmozdulattal elhallgattatta. A hangja türelmes volt.

– Egy pillanat, Mr. Enderby. Nincs szándékomban blöffölni, sem gyanúsítani. Amint tudja, nem köteles válaszolni a kérdéseimre. Ha akarja, megtagadhatja a választ. A maga dolga. Csak arra szeretnék rámutatni, hogy sok kellemetlenséget takarít meg magának, ha a nyomozás során őszintén válaszol a kérdéseimre. Így őrzi meg leginkább a presztízsét is, és – itt Elliot keményen Julian szemébe nézett – megkíméli magát az egyéb kellemetlen következményektől. Amikor ma reggel a házhoz hajtott, észrevette a kertészt? A kocsifelhajtó mellett dolgozott, pontosan a két homlokzati ablak alatti virágágyáson. Ott.

Elliot arra mutatott.

– Valakit láttam – mondta Julian. – Lehetséges, hogy a kertész volt.

– Igen. Ez a kertész, Mr. MacCarey talán másfél méterre volt az ablaktól, amikor a lövés eldördült. Ledobta az öntözőcsövet, és rohant megnézni, mi történt. A homlokzati ablakok, miként talán, észrevette, sokkal alacsonyabban vannak, mint a ház hátsó traktusán lévők. Nem volt nehéz benéznie.

– Na és? – kérdezte Julian, miközben egyre sebesebben pörgette az óraláncát.

– Mr. MacCarey – folytatta Elliot – kész megesküdni arra, hogy önt látta, amint a ládán állva benézett a szobába a hátsó ablakon. A ládát persze nem láthatta, de önt tisztán kivette. Azt is állítja, hogy az ön keze a félig nyitott ablakon belül volt. És ez mindössze két másodperccel azután történt, hogy a fegyvert elsütötték… *Két másodperccel*, Mr. Enderby.

Julian megint meg akart szólalni, de Elliot az előbbinél is erélyesebb mozdulattal leintette.

– Egy pillanat. Nem állítom, hogy önnek bármi köze van a bűntényhez. Igaza van: ön minden kétséget kizáróan az ablakon kívül volt a lövés időpontjában. De nekünk feltétlenül szemtanúra van szükségünk. És ez a tanú ön. Annak kell lennie. Ha ott állt a lábán, és a keze az ablakon belül volt, *két másodperccel a lövés után*… nos, akkor látnia kellett, mi történt, amikor a fegyver elsült. Mrs. Logan előadása képtelenségnek tűnik. Ön abban a helyzetben van, hogy megerősítheti vagy megcáfolhatja Mrs. Logan szavait. Tekintetbe véve ezt és az ön elemi kötelességét, hajlandó jobb belátásra térni, és elmondani nekem, hogy mi történt? Várom a tanúvallomását.

XI.

Julian válasza különösen számunkra volt érdekes, akik ismertük őt. Felém fordult.

– Ezt *neked* köszönhetem – mondta szemrehányóan.

Enyhén szólva leesett az állam. Különben is, kínos látványt nyújtott Julian, amint idegesen babrált a nyakkendőjével, de most elkezdte hajtogatni:

– „Semmi közöm az egészhez! Semmi közöm!" – Ez a túlzott, kényszeredett önigazolás szinte bántó volt. De Julian néhány másodperc múlva összeszedte magát, és szemrebbenés nélkül viszonozta Elliot tekintetét.

– Felügyelő – mondta –, az ön feltevése nem helytálló. És még ha az volna is…

– Ha az volna? Hát nem állt ön az ablak előtt?

– Csak ne olyan gyorsan! Nem olyan gyorsan! – Julian meghajszoltan és zaklatottan is résen állt, hogy visszavágjon. – Tegyük fel, hogy amit állít, igaz. Csak azt mondom, hogy *tegyük fel*. Önmagában ez miért indokolja, hogy én legyek a koronatanú? Miért nem a kertész? Ő miért nem erősítheti vagy cáfolhatja meg Mrs. Logan tanúvallomását?

– Azért, uram, mert ő nem volt az ablaknál, amikor a lövés eldördült.

– És milyen alapon tételezi fel, hogy én *ott* voltam? – kérdezte Julian.

– Ide figyeljen…

– Nem, felügyelő! A kérdésem jogos. A kertész néhány másodperccel a lövés eldördülése után ért az ablakhoz. Rendben van. De miért nem vonatkozhat ugyanez rám is? Miért ne nézhettem volna be én is a szobába a másik oldalról a lövés eldördülése *után*? Van a legcsekélyebb bizonyítéka is arra, hogy

én előbb néztem be, mint a kertész? Nincs, és ezt maga is tudja. Akkor miért kellene nekem többet tudnom, mint a kertésznek?

Elliot türelme fogytán volt.

– Azért, Mr. Enderby, mert az az ablak, amelyiken a kertész nézett be a szobába, a lövés szempontjából érdektelen.

– Érdektelen?

– Az – folytatta Elliot, és az asztalra tenyerelt. – Mert ha MacCarey az ablakban lett volna is a lövés pillanatában, akkor sem láthatott volna semmit. Tud követni? Ő azon az ablakon nézett be, amelyik előtt az írógépasztal áll. Ezen itt. Tehát nem láthatta Mrs. Logant, mert a hölgy a kandalló másik oldalán állt. A kandalló eltakarta a kertész szeme elől.

Julian szemügyre vette az ablakot.

– Ez igaznak látszik – mondta.

– Ugyanakkor ön éppen rálátott a hölgyre az ellenkező oldalról. Ezt meg kellett mondanom. Én megtettem minden tőlem telhetőt. Ha ezek után is elhallgatja az igazat, magára vessen. Megismétlem a kérdést: benézett ön a lövés pillanatában az északi ablakon?

– Nem néztem be.

– Benézett más időpontban az említett ablakon?

– Nem néztem be.

Ha megölnek, sem tudtam volna megmondani, hogy Julian igazat mond-e, vagy hazudik. Mintha gumimaszkot viselt volna, olyan kifejezéstelen volt az arca.

Hogy Elliot erre mit mondott volna, az sosem derült ki, mert nem jutott szóhoz. Dr. Fell lépett közbe. Megköszörülte a torkát, méghozzá akkora hangerővel, hogy az emeleten is meghallhatták, és előrehajolt a székében. A szivarja megint kialudt. Tétován szemügyre vette, aztán úgy döntött, hogy zsebre vágja. Bánatosan összekulcsolta a kezét keresztfogantyús botján.

– Mr. Enderby – szólalt meg –, hol az ön lovagiassága?

– A lovagiasságom?

– Igen, a lovagiassága – ismételte meg nyomatékosan dr. Fell. – Egy hölgy van bajban. Mrs. Logan egy hihetetlen históriát ad elő. Hát nem látja, hogy ha ön ezt nem támasztja alá, Mrs. Logant valószínűleg letartóztatják gyilkosságért?

Julian válasza félreérthetetlenül kétkedő volt.

– Ezzel nálam nem sokra megy, doktor.

– Nem? És miért nem?

– Kezdem azon, hogy mit érdekel engem az illető hölgy? Miért kellene alátámasztanom a vallomását? Még csak nem is ismerem. Az egészhez semmi közöm.

– A lovagiasság, uram! A lovagiasság!

Julian szemmel láthatóan remekül szórakozott.

– Egyébként Mrs. Logant nem is fenyegeti a letartóztatás veszélye. Bob Morrison is megmondhatja. Mert először is: a revolver a lövés pillanatában a falon volt. Lásd a lőporfoltot. Másodszor: a hölgy ujjlenyomata nem található a revolveren. Ó, igen, ezt határozottan tudom! – Julian ránk vigyorgott. – Az igazság az, hogy véletlenül kihallgattam Elliot felügyelő és Grimes felügyelő tanácskozását.

Dr. Fell hunyorogva nézett Julianra.

– És ez elég ok arra – érdeklődött a doktor öblös hangon –, hogy úgy vélje, Mrs. Logant nem fogják letartóztatni?

– Igen, ez éppen elég.

– Ejnye, ejnye! – mondta dr. Fell. – Ejnye, ejnye!

– Nem értem – mondta Julian.

– Ide figyeljenek – fordult a doktor valamennyiünkhöz. – Van egy ajánlatom. *Vállalom, hogy elsütöm azt a revolvert, miközben a falon függ, anélkül hogy hozzányúlnék vagy a közelébe mennék, és anélkül hogy zsineget, egyéb szerszámot vagy bármiféle trükköt alkalmaznék.*

Néma csend.

– Öt fontba lefogadom, hogy nem képes rá – morogta a bajusza

alatt Grimes felügyelő, de senki sem figyelt rá.

– Vagyis meg tudja magyarázni a csodát? – kérdezte Julian.

Dr. Fell bólogatott.

– Azt hiszem, barátom. – Krákogott egyet. – Elliot! Hol az a revolver! Ide azt a revolvert.

A revolver az egyik könyvespolc tetején hevert.

Elliot gyanakvó tekintetet vetett a doktorra, de aztán engedelmesen elindult a revolverért. Azóta megtanultuk, hogy Gideon Fell kezébe töltött revolvert adni körülbelül olyan biztonságos, mint egy csomag nitroglicerint bízni a gondjára. De pillanatnyilag sokkal jobban érdekelt a dolog, mint hogy efféle aprósággal törődtünk volna.

– Úgy. Most pedig jól figyeljenek, uraim – szólított fel bennünket a doktor.

A fegyverrel a kezében a kandallóhoz ballagott. Háttal állt nekünk, lehetetlen volt jól megfigyelni, hogy mit csinál, mivel széles háta majdnem teljesen eltakarta a kandallót. Éles kattanást hallottunk.

– Nem hinném, hogy bármi veszély fenyegetne – mondta dr. Fell –, de azért jobb volna, ha arrább húzódna, Grimes felügyelő. Csak egy kicsit.

– Ide figyeljen – tiltakozott Elliot –, csak nem akarja elsütni azt a vacakot?

– De igen, ha lehet.

– Másképp nem tudná megmutatni? Minek megint felkavarni az egész házat?

– Kész – mondta dr. Fell.

Elliot szavaira ügyet sem vetett, annyira elmerült abban, amit csinált. Aztán a kandalló jobb oldalára állt, és olyan helyzetet vett fel, mintha iskolatábla előtt állna, és a botjával mutogatna.

Még ebben a gyér világításban is jól lehetett látni a .45-öst. A három pecekre volt helyezve a falon, a csillogó pisztolysorok alatt.

Mindenki néma volt és mozdulatlan. Az ablakokat zuhogva verdeste az eső, a kémény gyengén gurgulázott, és hideg levegő áradt be az ajtó alatt.

– Figyeljék meg – folytatta dr. Fell hogy nincs itt szükség sem mágikus szavakra, sem kabalisztikus hókuszpókuszokra. Én csupán…

– Te jó Isten! – kiáltott fel Elliot felügyelő.

Káprázó szememmel úgy láttam, hogy dr. Fell csupán egy delejező mozdulatot tett, mint egy varázsló. A lövés döreje betöltötte a szobát. Tüzes csík villant meg a kandalló sötét tégláin, s a revolver – mintha csak saját ördögi erejéből mozdult volna meg – felugrott és visszaesett, dr. Fell arca felé. Nekiütközött a doktor felemelt karjának, és nagyot csattanva leesett a kandalló elé. Mikor a lárma elült, balra pillantottam. A fehér falon még egy golyóütötte lyuk támadt, majdnem takarta az előzőt.

Dr. Fell bűntudatos arcot vágott.

– Elnézésüket kell kérnem, hogy ekkora lármát csaptam – mondta, és az ajtó felé intett a fejével. – De hát máris hangokat hallok a házban. Nagyon érdekes lesz megfigyelni, hogy ki lép be elsőnek a szobába.

– De hát hogy csinálta? – kérdezte Julian.

– Nagyon egyszerűen – biztosította a doktor homlokát ráncolva és a karját dörzsölgetve. – Felvenné a revolvert, Mr. Morrison?

Felvettem.

– Köszönöm. Mindenekelőtt felhúztam a kakast. Így. Aztán…

Julian közbeszólt.

– De hát egy modern revolvernek fel kell húzni a kakasát, hogy tüzelhessenek vele?

– Nem, uram, nem kell. A lényeg az, hogy egy .45-öst elég nehéz elsütni, meglehetősen nagy nyomást kell kifejteni. De ha felhúzzuk a kakasát, akkor a legkisebb érintésre elsül. Nos, nézze

meg azt a három pecket, amelyik a falon tartja a pisztolyt.

A középső pecek nyilvánvalóan arra szolgál, hogy alulról megtámassza a revolvert a ravaszvédő kengyelen belül. Most visszahelyezem a fegyvert úgy, hogy a csöve balra nézzen. Ügyelek rá, hogy a középső pecek a ravasz elé kerüljön. Aztán jobbra állok. – Ha a revolver agyát csak egy kicsit is megérintem, a ravasz hozzáér a fapecekhez. Csak ki kell nyújtanom a botomat, és a végével…

– Nehogy újra elsüsse! – csattant fel Elliot. – Hagyja békén! Jöjjön el onnan!

– Hát, ha ragaszkodik hozzá…

– Tehát csak ennyi kell, hogy felugrassák a fegyvert – dünnyögte Elliot. – Csak hozzá kell értetni a pecket a ravaszhoz.

Dr. Fell különös hangon szólalt meg.

– Úgy van – helyeselt. – Pontosabban nem is fogalmazhatott volna. Csak ennyi kell ahhoz, hogy felugrassák a fegyvert.

Dr. Fell Julianhoz fordult.

– Figyelte a bemutatómat, Mr. Enderby?

– Igen. Figyeltem – válaszolt Julian ingerülten. – És őszintén szólva, csalódott vagyok. Az egész nem is olyan nagyon elmés. Csak azért hatott varázslatnak, mert nem láttuk, hogy a fegyver agyát megérintette a botjával.

– Aha!

– Mi az, hogy „aha”?

– Tehát még mindig nem érti a lényeget?

Julian habozott.

– Elismerem, hogy a bemutatója gyakorlatilag cáfolja két ellenvetésemet. Bizonyítja, hogy Mrs. Logan tüzelhetett a fegyverrel anélkül, hogy ujjlenyomatot hagyott volna rajta, vagy egyáltalán levette volna a falról.

– Khm, igen – mondta dr. Fell. – De azt is megmutatja, hogy a fegyvert olyan valaki is elsüthette, aki nem volt a szobában. Érti?

Dr. Fell kísérlete felkavarta a házat. Futó léptek zaját és zűrzavaros kiáltozást hallottunk. Dr. Fell ügyet sem vetett rá.

– Úgy tudom – folytatta érvelését –, borús, sötét reggel volt. Mindenki azt mondja, hogy „a nap megpróbált kibújni a felhők mögül”. De nem bújt ki, legfeljebb csak néhány pillanatra, amíg a gyilkosság meg nem történt. Mondja, Elliot, kihallgatta már Mrs. Logant?

– Igen, uram.

– És mit mondott? Mondta, hogy sötét volt a szobában, amikor Logant meggyilkolták?

– Igen, mondta – válaszolt csendesen Elliot.

– Nos, tegyük fel – mondta dr. Fell, és a nyomaték kedvéért felemelte mutatóujját –, tegyük fel, hogy kint állok az északra néző nagy ablak előtt. – Oda mutatott. – Tegyük fel, hogy egy ládán állok, az egyik ablakszárny nyitva van, és én bedugom rajta a kezemet. Tegyük fel, egy hosszú, vékony pálcát tartok a kezemben, olyat, mint egy meghosszabbított horgászbot. Tegyük fel, hogy a homályos szobában ezt a pálcát nem veszi észre a nem túlságosan jó megfigyelő hölgy. Tegyük fel, hogy miután megérintettem a revolvert, a pálca végét leengedem a padlóra, aztán visszahúzom, úgy, hogy a másik ablak előtt álló kertész sem veszi észre. Tegyük fel…

Dr. Fell egy kis szünetet tartott.

Kényelmes mozdulattal hátsó zsebébe nyúlt, és elővett egy nagy, piros pettyes zsebkendőt, és megtörölte vele a homlokát. Aztán visszatette a zsebkendőt, és könyörgő hangon folytatta.

– Legyen lovagias, Mr. Enderby. Nincs mitől félnie. A rendőrség, miként arról Elliot is biztosította, egyelőre nem önt gyanúsítja. Miért ne lehetne hát lovagias, és miért ne nyújthatna támogatást a hölgynek?

– Badarság! – kiáltott fel Julian. – Amit ön mond, egyszerűen képtelenség.

Dr. Fell dörmögött.

– Hogy őszinte legyek – ismerte be –, csakugyan az. Semmit sem tartok valószínűtlenebbnek, mint hogy maga egy istentelenül hosszú horgászbottal halásszon egy revolver után. De értse meg, hogy ez az egyik lehetséges magyarázata a csodának. Talán az egyetlen. Ha a vizsgálat során ez a módszer felvetődik, nagyobb botrányt és gyanakvást kavar a személye körül, mint ha egyszerűen megmondja az igazat. Sikerült meggyőznöm, Mr. Enderby?

Julian elmerülten nézte elegáns barna cipőjét. Nagyon fáradtnak látszott. Sarokba volt szorítva, és ezt maga is tudta. Amikor felemelte a fejét, úgy összeszűkült a szeme, hogy körülötte élesen kirajzolódtak a finom kis szarkalábak.

– Hát jó – mondta sóhajtva. – Ha mindenáron tudniok kell, hát tudják meg. Inkább, mint hogy így gyötörjenek és zsarolással fenyegetőzzenek (mert ez zsarolás, és ezt maguk is tudják), inkább beszélek. Igen. Valóban benéztem azon az ablakon.

– A lövés pillanatában?

– Igen.

– És ezt nem mondhatta volna meg előbb?

– Nem akartam megmondani.

– Felállt arra a ládára?

– Igen. Körülbelül fél perccel a lövés előtt. Nem én tettem oda a ládát. Már ott volt. Észrevettem és felálltam rá.

– Miért? Hogy jutott az eszébe?

Julian összeráncolta a szemöldökét.

– Mert hangokat hallottam a szobából. Mert meghallottam valamit.

– Úgy? És mit hallott meg?

– Azt, hogy…

A mondatot nem volt módjában befejezni. Akik eddig odakint szobáról szobára járva, nagy lármával, idegesen keresték, hogy

hol dördült el a lövés, végre berontottak ebbe is. Az első személy, aki a szobába lépett, Gwyneth Logan volt, könnyek nyomával az arcán. És szorosan mögötte, kezével az asszony vállán, ott állt Clarke.

XII.

Mindig vonzottak, de zavarba is ejtettek azok a detektívregények, amelyekben az elbeszélő mindenben benne van, mindenhol ott lábatlankodik, pedig sehol semmi keresnivalója, és a rendőrségnek ez fel sem tűnik. Legalábbis soha nem emelnek kifogást a jelenléte ellen. Sohasem mondják neki: „Maga mit keres itt, barátom? Menjen csak szépen haza!” Ez azért jutott az eszembe, mert amikor Julian Enderby éppen nekikészült, hogy megtegye fontos tanúvallomását, engem egyszerűen kitessékeltek a szobából.

Sajnálattal kell bevallanom, hogy amikor becsukódott mögöttem a szalonba vezető ajtó, dühömben a földhöz vágtam egy díványpárnát, és belerúgtam. Tess és Andy tanúja volt a jelenetnek, és lesújtó pillantást vetett rám, pedig ők is éppúgy égtek a kíváncsiságtól, mint én. Lelkiállapotunkon csak rontott az a körülmény, hogy Gwyneth Logan és Clarke a dolgozószobában maradhattak Julian vallomása alatt.

– Nos? – sürgetett Tess. – Mi történt? Megint megöltek valakit?

– Nem. Csak egy kísérletet hajtottak végre a revolverrel. De találtak egy szemtanút, aki látta a gyilkosságot: éspedig Juliant.

– Juliant?…

– Igen. Őt.

– És mit mond?

– Nem tudom. Éppen ezen a ponton tessékeltek ki a szobából. Ha Julian alátámasztja Mrs. Logan vallomását, a bűntény még képtelenebb lesz, mint amilyennek látszott.

Lehalkítottam a hangom, de így sem sikerült egyetlen érthető szót sem kivennem a dolgozószoba csukott ajtaja mögül kiszűrődő fojtott hangokból. Elmondtam Tessnek meg Andynek, hogy mi történt. Túl sötét volt a szalonban, nem láthattam az

arckifejezésüket. Csak azt lehetett hallani, hogy Andy borostás állát dörzsöli.

– Disznó! – jegyezte meg Andy. Julianra értette. – Megmondtam neked, hogy mi a véleményem róla, nem? Miért kellett letagadnia, hogy az ablaknál állt?

Tess elgondolkodva szólalt meg.

– Én meg tudom érteni. Julian borzasztóan sokat ad a presztízsére. Hallott valami érdekeset, és kihallgatta, de inkább meghal, mint hogy ezt a tanúk padjában beismerje. Ezért kellett harapófogóval kiszedni belőle. Szegény Julian! Alaposan megizzaszthatták.

– Nahát! Szegény Julian!

– Mindenesetre – mondta. Andy – tisztázni fogja Mrs. Logant.

Hallani lehetett, hogy megkönnyebbülten fellélegzik, és a feszültsége felenged. Ez új és zavaró mozzanat volt. Tessnek is feltűnt.

– És szegény Andy – mondta nevetve.

– Miért mondja azt, hogy szegény Andy? – kérdezte Andy elgyötörten.

– A megszorult hölgy felkeltette az érdeklődését – felelte Tess, és belekarolt Andy be. – Csak bele ne essen, Andy! Az Isten szerelmére, csak bele ne essen *maga* is!

– Ezt tanácsoltam neki én is ma reggel – mondtam.

– Nem tudom, mire céloznak – mondta Andy, és kiszabadította a karját. – Csak azt mondtam, hogy átkozottul csinos nő. És valóban az. Talán nem? És meg mernék rá esküdni, hogy az igazat mondja.

Tess kíváncsian méregette Andyt.

– És mi van, ha Julian az ellenkezőjét mondja? Ha megcáfolja Mrs. Logan meséjét?

– Azt nem teheti! Nagyképű fecsegő!

– Nyugalom, Andy!

Andy hatalmasat sóhajtott, aztán leült a kanapé karfájára, elővette a pipáját, és hosszú ujjai közt forgatta. Fejét oldalt billentette, mintha az eső zuhogását hallgatná.

– Te Bob! Hogy értetted azt, hogy ha ez a Hogyishívják Julian alátámasztja Mrs. Logan vallomását, akkor a bűntény még képtelenebb lesz, mint amilyennek látszott?

– Pontosan úgy, ahogy mondtam. Akkor ismét a „hermetikusan elzárt szoba rejtélyével" állunk szemben.

– Hogyhogy?

– Ide figyelj! Azt már tudjuk, hogy a dolgozószobába senki sem hatolhatott be, se onnan ki, hogy ne vette volna észre valaki. MacCarey, a kertész a két déli ablak előtt volt, Sonja, a szobalány itt a szalonban törülgetett port, tehát a dolgozószobába, nyíló egyetlen ajtót láthatta. Julian pedig az északi ablaknál állt. Mindhárman állítják, hogy a dolgozószobát senki nem hagyta el a lövés után. Vagyis nem kívülálló lőtte le Logant, mert nem osonhatott ki észrevétlenül.

– Na és?

– Gwyneth Logan egyedül volt a férjével. Ha igazat mond, és nem ő lőtte le a férjét… ott vagyunk, ahol voltunk. Hajmeresztő képtelenség… Valami vagy valaki mozgásba hozta a revolvert. De mi?

Négy óra múlt tíz perccel. Az árnyak kezdtek körülzárni bennünket, képletesen is, szó szerint is. Rövidesen éppen huszonnégy órája lesz annak, hogy átléptük a Longwood Kastély küszöbét, és valami elkapta az ujjaival Tess bokáját. És ismét egy éjszaka következik.

A dolgozószoba csukott ajtaja mögül hallottam Martin Clarke hangos, kedélyes nevetését. Kölcsönös udvariaskodás hangjai következtek, aztán nyílt az ajtó, és kijött Gwyneth Logan.

Gwyneth egészen átalakult. Ennek a kedélybeli átalakulásnak olyan erős atmoszférája volt, hogy még a félhomályban is

érzékelni lehetett. Tágra nyílt kék szemében megkönnyebbülés látszott, s hálakönnyek csillogtak benne. A szája frissen volt rúzsozva, és mindkét kezét keblére szorítva rohant felénk.

– Drága barátaim – mondta. – Drága, drága barátaim!

Ennek az érzelmi kitörésnek az oka nem volt világos. Kényelmetlenül feszengve tűnődtünk, hogy mivel szolgálhattunk rá. De Tess azért meghatódott egy kicsit. Leültette Gwynetht a díványra, és átkarolta a vállát.

Tess hangja feszült volt.

– Nem tartották bent sokáig.

– Nem – felelte Gwyneth. – Nem először beszéltek velem. Bentley revolvere felől érdeklődtek. Meg hogy hol tartotta. És hogy bezárta-e éjszakára a hálószobánk ajtaját. Bentley mindig be szokta zárni. De nem is ez a lényeg. A lényeg az, hogy végre *hisznek* nekem.

– Ejha! – dörmögte Andy.

– Már tudják, hogy igazat mondtam. Az a kedves Mr. Nemtudomki, az a szőke, aki csak ma reggel érkezett, mindent látott. És elmondta nekik.

– Julian Enderby? – dünnyögte Tess.

– Ez a neve? Igen, azt hiszem, ez.

Tess közelebb hajolt Gwynethhez.

– De hát beszéljen. Miért állt fel Julian a ládára az ablak alatt?

Gwyneth hangja megváltozott.

– Azt nem mondhatom meg. Igazán nem érdekes. Arról van szó, hogy én mondtam valamit szegény Bentleynek, ő meg nekem. Ezt nem mondtam el a rendőrségnek, mert miért is mondtam volna?

– De kedvesem – mondta Tess –, a tárgyaláson valószínűleg el kell mondania.

– A tárgyaláson? – sikoltott fel Gwyneth. – A nyilvánosság előtt?

– Természetesen. Hacsak nem rendelnek el zárt tárgyalást.

– Inkább meghalok, mint hogy akár csak maguk előtt is elmondjam – jelentette ki Gwyneth, aztán, nyilván fejvesztettségében, rögtön elkezdte mondani. – Azért mentem be ma reggel szegény Bentleyhez, amikor leült az írógéphez, mert… mert meg voltam ijedve – folytatta kifulladva ugyanis… ugyanis… az éjszaka Bentleyvel háltam, és nem vigyáztunk…

A homályban is látszott, hogy az asszony elpirult. Nagy nehezen nyögte ki a szavakat.

– Szóval ezért volt Logan olyan eleven ma reggel – jegyezte meg Andy.

– Andy! – kiáltott Tess felháborodottan.

– Gondolni sem akartam arra, hogy esetleg… esetleg gyerekem lesz – magyarázta Gwyneth, elhárító mozdulatot téve a kezével. – Ezt akartam megmondani Bentleynek. Ezért vártam rá a dolgozószobában ma reggel. Ő bejött, észrevett, és azt mondta: „Jó reggelt! Hát te mit keresel itt?” Megmondtam neki. Elmondtam, hogy nem használtam semmit az éjjel, de egyáltalán semmit, és nem gondolja-e, hogy terhes leszek? – Gwyneth egy kis szünetet tartott, aztán egyszerűen hozzátette. – És amikor Bentley erre nevetni kezdett, lejött a falról a revolver, és lelőtte.

Azzal sírva fakadt.

Talán a szűnni nem akaró eső miatt a szalonban egyre hűvösebb lett. Hallani lehetett az ebédlőből az edénycsörgést. Teához ürítettek.

– Megmagyarázza a helyzetet – dünnyögte Tess.

– És megmagyarázza Julian viselkedését – mondtam én.

– Nono – mondta mogorván Andy.

Gwyneth nagyot nyelt.

– Ugye, milyen ostoba vagyok? – kérdezte, keze fejével törölgetve a szemét. – Valószínűleg semmi okom sem volt az aggodalomra. De mindig szorongok, valahányszor ez

megtörténik.

– Persze – mondta Tess.

– De a fő az, a fő az – ismételgette Gwyneth –, hogy végre hisznek nekem. Tudják, hogy igazat mondok, amikor azt mondom, hogy a revolver csak úgy lejött a falról, és megölte szegény Bentleyt. Borzasztóan érzem magam. Biztosan látszik is rajtam. Tudom! Velem tartana, Tess, amíg bepúderezem az orromat? Azután menjünk teázni. Jó?

Andy meg én átmentünk a hallon az ebédlőbe, a két nő meg eltűnt a lépcsőn, abban a jellegzetes hangulatban, amelyben az egymással bizalmas titkokat közlő nők szoktak lenni.

Az ebédlőben két falilámpa égett, alig világította meg a szobát, de fényük éppen a szemünkbe vágódott. A bájos Mrs. Winch – akit teljesen közömbösen hagytak az események – fürgén serénykedett körülöttünk, és felhívta a figyelmünket a feltálalt ételek tápértékére. Valami terítés körüli mulasztásért ráförmedt Sonjára, és kizavarta a konyhába. Már nem emlékszem, mit kifogásolt.

Első alkalommal szolgáltak fel nekünk teát, amióta a kastélyban voltunk. Legfőbb ideje volt, már nagyon kívántam. De Andy kedvetlenül nézegette a terített asztalt. Látszott rajta, hogy küszködik magával. Levetette magát egy székre, és kinyújtotta hosszú lábait.

– Szegény lány! – mondta rosszkedvűen.

– Ki? Sonja?

– Dehogy Sonja! Mrs. Logan.

– Hm! Lehet. De ha minden alkalommal ennyire aggódott, amikor az megtörtént, a házasélete állandó rettegés lehetett.

Andy töprengett.

– Logan harminc évvel volt idősebb a feleségénél. Pokoli élete lehetett mellette az asszonynak. Csak arra volnék kíváncsi, hogy ki?… – Gyötrelmes problémája lehetett ez Andynek, folyton ott

motoszkált az agyában.

– Arra volnék kíváncsi, hogy ki lehet Gwyneth barátja? Erről nem volna szabad beszélnünk – folytatta Andy mereven. – Aljasság erről beszélni. De mégis. – Körülnézett, hogy nem hallgatja-e ki valaki a beszélgetésünket. – De mégis szeretném tudni, hogy ki az.

– Talán Clarke?

Andy kiegyenesedett ültében.

– Clarke? – ismételte meg hitetlenkedve, de olyan hangosan, hogy zengett a szoba. – Képtelenség! *Képtelenség!*

– Miért?

– Clarke? Ember, hiszen Clarke legalább olyan idős, mint Logan. Ha nem idősebb. Még hogy Clarke!

– Mindenesetre nem olyan benyomást kelt bennem, mint egy szerzetes. És Clarke bújja a múzeumokat. Meg aztán ő maga is beismeri, hogy kezdetben ki nem állhatták egymást. Akármibe lefogadom, hogy viszonyuk a látszat ellenére nem sokat javult. Meg aztán azt is jó volna tudni, miért tárol Clarke ezer gallon benzint a pincében.

– Mit tárol?

– Benzint. Veszedelmesen gyúlékony anyag.

– Bob – mondta Andy –, te alighanem meghibbantál. Ebben a házban nincs benzin. Ha volna, nekem tudnom kellene róla. – Az asztalra csapott az öklével. – Úgy ismerem ezt a pincét, mint a tenyeremet. Hetekig voltam ebben a házban, úgyszólván mindennap, kivéve a múlt szerdát és csütörtököt. Én mondom neked, hogy nincs itt semmiféle benzin.

A témát már részletesen megtárgyaltam Tess-szel az ebédnél. Tőle kaptam az adatokat.

– Kérdezd meg Mrs. Winchet – javasoltam.

– Mi köze ehhez Mrs. Winchnek?

– A helyzet az, hogy Clarke éppen múlt csütörtökön hozatta és

rakatta le a pincébe a benzint. Erre még Mrs. Winch is begyulladt, pedig neki aztán a szeme se rebbenne, ha akár egy csontvázat találna is az öltözőasztala tetején, ő mesélte Tessnek. Tess meg nekem.

Andy arca elsötétedett.

– Ilyet Clarke nem tehetett!

– Törvényellenes?

– Nem. De ilyesmire csak akkor vetemedhetett, ha valami stiklit akar csinálni a biztosítótársasággal. A benzin veszélyes. Csak nem gondolod, hogy…

– De igen.

Andy hosszas gondolkodás után szólalt meg újra. Nagy nyikorgással hátralökte a székét, és merőn bámulta a nagy csillárt, mintha attól várna választ. Ugyanazon a széken ült, mint a reggelinél, és most is majdnem a feje fölött függött a hatalmas, súlyos csillár a fehér gyertyákkal. Végül kibökte:

– El kell mennünk innen. Még ma! Nem mintha nem bíznék Mr. Clarke-ban! De már reggel akartam mondani neked valamit. Csak közbejött az a…

– Mit akartál mondani?

Döngő léptek hallatszottak, először a hall kőlapjain, majd az ebédlőbe vezető két nyikorgó lépcsőfokon, észrevehetően megrezdítették a csillárt.

Dr. Fell jött be, Grimes felügyelővel a nyomában. Dr. Fell is a csillárra meresztette a szemét, olyan koncentrált figyelemmel, hogy majdnem elvesztette az egyensúlyát. Keresztfogantyús botjával úgy kotorászott maga előtt, mint egy vak. Annyira csak a csillárt bámulta, hogy bennünket szinte észre sem vett, mikor belépett a szobába.

– Ejha! – dörmögte a doktor, mikor végül magához tért. – Á! – sandított a teázóasztal felé. – Elnézésüket kérem, uraim. Egészen megfeledkeztem róla, hogy ilyenkor teázni szokás minden

civilizált országban. Grimes felügyelő azt mondja…

– Velünk tart? – kérdeztem.

– Köszönöm, fiam – mondta szórakozottan a doktor, még mindig a csillárt bámulva. Aztán, mintha csak most jött volna rá, hogy kérdeztek tőle valamit, így szólt: – Bocsánat, mit mondott?

– Azt kérdeztem, hogy velünk tart-e?

– Hogyhogy?

– Hogy velünk teázik-e?

– Ó! Értem! Tea! – kiáltott fel a doktor, akinek végre eljutott a kérdés a tudatáig. – örömmel, örömmel! Teljesen elbambultam. – Grimes felügyelőhöz fordult. – Tehát ez az a szoba, ahol lezuhant a csillár, és betörte a komornyik koponyáját?

– Ez, uram.

– És maga itt járt akkor?

– Igen.

– Helyes. Akkor mondja meg nekem: ez ugyanaz a csillár, vagy egy másik?

Grimes felügyelő habozott. A homlokát ráncolta.

– Ezt elég nehéz megmondani. Egészen olyan, mintha ugyanaz volna, csak nem értem, hogyan lehetséges. Legjobb lenne, ha Mr. Clarke-ot kérdezné meg.

– Ugyanaz a csillár – szólt közbe Andy. – Mr. Clarke előszedte a pincéből, és rendbe hozatta. Ha közelről megnézik, az első részén láthatnak egy dárdahegyet. – Andy olyan arcot vágott, mintha hideglelése volna. – Ronda dolog így meghalni. Én nem szeretném így végezni.

Dr. Fell bólintott.

A függönyök össze voltak húzva, az eső zuhogása csak távoli morajnak hallatszott. A sárga ernyőjű, mutatós lámpák fénye sejtelmesen törte meg a félhomályt, arany patinával vonva be a faburkolatot, a porcelánt, az ezüstöt, sőt még az arcokat is. Olyan volt az egész, mint egy holland festő ecsetjétől származó kép. A

gőzölgő teáskanna még érintetlen volt. Az asztalon szendvicshalom tornyosult.

Noha az asztal az útjában volt, dr. Fellnek sikerült megérintenie kinyújtott botjával a csillár alsó részét. A csillár meglendült, a gerenda élesen megreccsent.

– Az ön helyében óvatosabban bánnék azzal a csillárral, doktor! – kiáltott fel Grimes felügyelő, aki a reccsenésre felugrott a helyéről.

– Ugyan! Nincs azzal semmi baj – jelentette ki Andy.

– És mi a helyzet az ebédlőasztallal? – kérdezte dr. Fell, ügyet sem vetve a két közbeszólásra. – Az utolsó Longwood idejében is itt állt az asztal, ahol most? Majdnem a csillár alatt? Erről mit tud, felügyelő?

– Ugyanitt, doktor.

– No de feltételezem, hogy a komornyik nem mászott fel az asztalra is. Úgy értem, hogy nem tette fel a széket az asztalra, és nem úgy mászott fel rá?

Grimes a fejét rázta.

– Nem, uram. Amikor a roncsok alatt megtaláltuk a komornyikot, az asztal félre volt tolva. Nyilván ő maga tolta félre. Aztán fogott egy ilyen régimódi magas széket – és Grimes az egyik székre mutatott –, pontosan a csillár alá tette, és felállt rá.

– Úgy. És milyen magas volt a komornyik? Mint maga?

– Magasabb volt nálam. – Grimes Andyre mutatott. – Körülbelül olyan magas, mint ez az úr.

– Mint Mr. Hunter?

– Igen.

Dr. Fell nem vesztegette az időt. Szórakozottan mentegetőzve megragadta az asztalt, és jókorát taszított rajta. Akkora csörömpölés támadt, hogy Mrs. Winch berohant a konyhából; rózsaszín és fehér sütemények táncoltak az asztalon, a teáskanna megbillent, és Andy csak azon az áron tudta elkapni, hogy fel ne

boruljon, hogy megégette a kezét. Szitkozódott is miatta.

Azután dr. Fell felkapott egy széket. Jakab korabeli, magas hátú, faragott tölgyfa szék volt. Eszembe jutott a Kongó Klubban hallott történet az életre kelt székről. Főleg azért, mert a doktor olyan dühödten esett a széknek, mintha az ellensége volna.

A szemem sarkából láttam, hogy Tess és Gwyneth Logan belépnek a hallból és megtorpannak.

– Sajnos, most olyan manőver következik, amelyhez nem vagyok elég fürge – zihálta a doktor. – Mr. Hunter, maga állítólag olyan magas, mint a néhai William Poison volt. Felmászna erre a székre?

– Kérem. Óhajt még valamit?

A sárga ernyős lámpák az ebédlő északi falán voltak. Andy hórihorgas árnyéka a déli falra vetődött, miközben a széken egyensúlyozott.

– Helyes! – bólintott dr. Fell. – Most nyújtsa a kezét fölfelé.

– Így?

– Igen. Mennyire van a keze a csillártól?

– Körülbelül tizenöt centiméterre. Ha…

– *Úristen! Oda nézzenek! Megmozdult!*

Ki hitte volna, hogy a halk hangú Gwyneth tüdejében ennyi szufla van? Kiáltása sírásnak indult, és rikácsolás lett belőle, összerándultam és kivert a veríték. A hangra Andy is megingott, leugrott a székről, és sápadtan elhátrált. Berohantak a többiek is a hallból: Martin Clarke, Elliot felügyelő és Julian Enderby.

Gwyneth háta mögül felharsant Clarke szilárd, tekintélyt parancsoló hangja.

– Mi történt? Mi mozdult meg?

– A csillár! – sikoltotta teli tüdőből Gwyneth. – Mintha egy kéz meglökte volna. Így! – Riadt mozdulattal mutatta.

– Drága Gwyneth! Nincs ott semmiféle kéz. Térjen észhez!

– Miért ne lehetne? – kérdezte csöndesen Tess. – Hátha

ugyanaz a kéz, amelyik tegnap elkapta a bokámat a bejáratnál?

Cseppet sem volt megnyugtató, hogy csak egy *kézzel* van dolgunk; egy összeaszott, örökké éber kis kézzel, amely a legváratlanabb helyeken és időben érint meg valamit. Elliot felügyelő keresztülnyomakodott az ajtóban tömörülő csoporton, és egyenesen dr. Fellhez lépett.

– Mi történt, doktor? – kérdezte éles hangon. – Ön figyelte a csillárt. Valóban megmozdult?

A doktor bólintott.

– Bizony – mondta. – Mint a revolver. Mint a szék. Mint az ujjak a bejáratnál. Megmozdult.

XIII.

– És most, doktor, halljuk talán az ön véleményét – indítványozta Clarke.

Ki hinné, hogy a történtek után nyugodtan leültünk teázni? Nyolcan ültük körül a nagy asztalt, Gwyneth Logan látta el a háziasszony szerepét, sorra töltött mindenkinek. Csak Julian Enderby nem csatlakozott hozzánk, duzzogva végigmért bennünket, és kivonult a szobából. Elliot és Grimes felügyelő is asztalhoz ültek, bár az utóbbi csak húzódozva fogadta el a meghívást.

Elliot arckifejezése határozottan azt sugallta, hogy pillanatnyilag nem kíván az eseményről tárgyalni. De alig húztuk székünket az asztalhoz, Clarke felszólítása máris elhangzott.

Dr. Fell kedélyesen kuncogott. Tartózkodása teljesen felengedett. Egész lénye sugárzott, amint a mellényébe dugott szalvétával az asztal fölé tornyosult.

– A véleményem – mondta elgondolkozva. – Hát jó, nem bánom. Talán tisztább lesz egy kicsit a levegő, ha megengedik, hogy szóljak néhány szót. Ritkán szoktam elmulasztani az ilyen alkalmat, ha élhetek vele.

– Azt akarja mondani, hogy tudja, mi okozta? – kérdezte Gwyneth.

Tess mellett ültem, és Gwyneth arcának csak a felét láthattam, a többi részét eltakarta a teáskanna. Csodálkoztam, hogy még a keze sem remeg az újabb csúnya megrázkódtatás után.

– Azt hiszem, mind egyetértünk abban, hogy ez megint Eric, a Kéz műve volt – mosolygott Clarke. – Már az illem is megköveteli, hogy nevet adjunk neki. Nevezhetjük Eric-nek?

– Maga szörnyeteg – mondta Gwyneth összerándulva. – Hány cukorral, dr. Fell?

– Hogyan? Ja. Csak eggyel. Nos, mit gondolnak, mi a legfőbb rejtély? A legfőbb probléma, amelyre nem találunk magyarázatot? Megmondom. A problémát a Longwoodok jelentik. A Longwoodok titkát keresem.

– Hogyhogy?

– Nézzenek csak körül – intett körbe a doktor a fejével. – Több mint háromszáz éven át, egészen 1920-ig, egyetlen család leszármazottai lakták ezt a házat. Az ő elmúlt életüktől sűrű itt a levegő. Születések, halálozások, családi viszályok adták meg e ház jellegét több mint tíz nemzedéken át. Vajon kik voltak ezek a Longwoodok? Milyen emberek? Mit tudunk róluk?

Clarke élesen figyelte a doktort. Az ujjaival jelezte, hogy két cukrot kér, elvette a csészéjét Gwynethtől, de közben le nem vette a szemét dr. Fellről.

– Nem gondolja, hogy ez nem tartozik a tárgyra?

– Nem. Jupiterre mondom, hogy nem! – kiáltotta dr. Fell, és akkorát vágott az asztalra, hogy a porcelánok megcsörrentek. – Ebben van a kulcsa az egész ügynek, csak sikerüljön a kezünkbe kaparintani. De eddig még nem sikerült. Mit tudunk Mortimer bácsi hobbijáról? Vagy Susanna néni hímzéséről? És mi a magyarázata ennek a kísértetjárásnak? Szerintem a Longwoodok rendkívül szürke, hétköznapi emberek voltak.

Clarke vigyorgott.

– Csak óvatosan, nehogy Eric, a Kéz meghallja, hogy ilyet mond – figyelmeztette a doktort. – Tiltakozásul még képes idehajítani valamit a tálalóról.

Tess önkéntelenül megfordult, és a tálalóra nézett.

– Az igaz – folytatta dr. Fell –, hogy volt egy Longwood, Norbert, aki jó száz évvel ezelőtt erőszakos halált halt.

De mit tudunk a személyéről? Azon kívül, hogy ördögökkel, gyógyszerekkel és doktorokkal folytatott bizonyos üzelmeket… semmit. Semmiféle képünk nincs róla, kivéve a pofaszakállát meg

holmi ködös orvosi vagy természettudományi érdeklődést. Hogyan élt? És hogyan halt meg? Arról még csak egy legenda se maradt.

Ennél a pontnál Tess gyors pillantást vetett rám, enyhén elpirult és megszólalt.

– Nem tudom, nem maradt-e – mondta. – Nem Norbert halála után keletkezett a mese arról a valamiről, ami elkapja az ember bokáját?

– De igen – erősítette meg Clarke.

– Meg a megkarcolt arcú hulláról, ugye? – kérdezte dr. Fell.

– Igen.

Dr. Fell egy ideig szótlanul kavargatta a teáját. Néma volt az egész társaság. De észrevettem, hogy Elliot felügyelő válla megfeszül, és a tekintete éberen fürkésző lett.

– És végül itt van a komornyik erőszakos halála tizenhét évvel ezelőtt – szólalt meg hosszú szünet után a doktor. Harsány hangon beszélt, minden szót megnyomva. – Gondolják csak meg, annak mindössze tizenhét esztendeje. Jelentéktelen idő ez a ház egész történetéhez mérten. Akkor is egy Longwood, a család utolsó sarja volt itt a gazda. De róla mit tudunk? Megint csak egyáltalában semmit.

Grimes felügyelő köhécselt.

– Én tudnék róla mondani egyet-mást – jelentette be.

– Ismerte?

– Jól ismertem. Rokonszenvesebb úriembert el sem lehet képzelni. Ezért is sajnáltuk őt annyira, amikor az az eset történt.

– Végre talán sikerül megtudnunk valamit – morogta dr. Fell. – Nos? Miféle ember volt? A környék réme? Ő is sötét tudományokkal foglalkozott, mint Norbert?

Grimes felügyelő váratlanul hangosan felnevetett. Gwyneth Logan kezében megremegett a csésze. Beledobott három kockacukrot, és odatolta Andynek. Grimes felügyelő sietve

mentegetőzni kezdett.

– Ő, uram? Nem valószínű! Úgy van, ahogy mondtam: rokonszenvesebb úriembert el sem lehet képzelni. És mindenkihez volt egy jó szava.

– Tehát ő nem játszadozott kísértetekkel?

Grimes nem válaszolt egyenesen.

– Azt, uram, nem merném mondani, hogy kísértetekkel játszadozott. De nem ismertem senkit, aki annyira szerette volna a kisebb tréfákat, mint ő. Ha valakit bolonddá tehetett egy trükkös gyufadobozzal vagy valami hasonlóval, egész napra boldoggá tette. Azzal is szerette ugratni az embereket, hogy a hajdani Longwoodok kikelnek a sírjukból és járkálnak. Ő a Longwood család egy távoli ágából származott. Azt hiszem, Oxfordshire-ből. Sohasem remélte, hogy hozzájut a vagyonhoz meg a birtokhoz, és amikor ez mégis megtörtént, úgy örült neki, mint egy gyerek. Alacsony termetű, fürge járású ember volt. Kopasz fejével, keménygallérjával afféle tanáros jelenség. Közvetlenül a háború után került ide: 18 végén, vagy 19 elején, már nem emlékszem pontosan. Azt mondta, hogy renováltatja a házat, ha már ismét beleköltözik egy Longwood.

Grimes felügyelő szünetet tartott. Már nem ült feszélyezetten a széke szélén, úgy kavargatva teáját, ahogyan egy vegyész kevergetheti a mérgeket a mozsarában. Régmúlt időkre emlékezett.

– Nős volt? Voltak gyerekei? – kérdezte dr. Fell.

Clarke meglepően nyers hangon szólt közbe.

– Drága doktorom, meg tudná nekem mondani, mi a fenét számít, nős volt-e és voltak-e gyerekei?

Mindenki ránézett.

– Majd ha itt lesz az ideje, megmondom – válaszolt mennydörgő hangon dr. Fell. – Folytassa, felügyelő.

Grimes habozott.

– Nős volt – és a felesége nagyon bájos nő –, de gyermektelen. Nem tudom, mi egyebet kíván még tőlem hallani. Földesúr létére szerette a fizikai munkát. Tudott is dolgozni. És kemény munkát végzett a ház renoválása körül. Szükség is volt rá. 18-ban, de még 19 elején se találhatott épkézláb embert, se szerelemből, se pénzért – mondta komoran Grimes. – Mr. Longwoodnak Guernsey-ből kellett munkásokat hozatnia, hogy befejezzék az átépítést… Remélem, egyhamar nem érünk meg újra ilyesmit.

– Hamarosan ismét megérjük – mondta halkan Clarke.

– Mit?

– A háborút – felelte Clarke.

Clarke nem emelte fel a hangját, szavai mégis baljósan csengtek.

Azt lehetett volna gondolni, hogy házigazdánk csak témát akart váltani, mert szokott mosolygós, kötekedő modorában beszélt. Fogott egy szendvicset, és hatalmasat harapott bele.

– Talán ne tárgyaljuk most meg a nemzetközi helyzetet – tiltakoztam.

– Akár megtárgyaljuk, akár nem – mondta Clarke –, az idén, vagy jövőre, vagy a rákövetkező évben kitör a háború. Jól jegyezze meg a szavaimat. Részben ezért is döntöttem úgy, hogy elhagyom Olaszországot. – Végzett a szendviccsel. – De ezt csak úgy mellékesen jegyeztem meg. Miként helyesen mondta, nem azért vagyunk itt, hogy a nemzetközi helyzetről tárgyaljunk. Térjünk csak vissza a kisebb arányokban elkövetett gyilkosságokhoz. Mi vár ránk a szellempartin ma éjszaka?

– Számunkra véget ért a szellemparti – mondtam, és átkaroltam Tess vállát. – Még ma este visszaviszem Tesst a városba.

Mozgolódás támadt az asztal körül. Mielőtt Clarke válaszolt volna, kivett még egy szendvicset a tálból. Összevont szemöldöke jelezte, hogy sértve érzi magát házigazdai minőségében.

– Sajnálattal hallom. Sajnálattal és csalódottan. Nem hittem volna, hogy maga lesz az első, aki elszalad. Csak az a kérdés, kedves barátom, elengedi-e a rendőrség.

Elliot egy kis szünet után megszólalt.

– Szívesebben venném, ha egyelőre senki nem menne el.

– Van jogod arra, hogy itt tarts minket?

– Itt egyelőre Grimes felügyelő parancsol. Arra természetesen nem kényszeríthet senkit, hogy a házban maradjon, mindenkinek szabadságában áll bemenni a faluba, vagy akárhová, ahol könnyen elérhető. De Londonba még nem engedhetünk vissza senkit. Sajnálom, de ez a helyzet.

Clarke gúnyosan nevetett.

– A faluba! – ismételte meg szendvicset majszolva. – Ugyan, ugyan! Hát képes volna egy falusi fogadóban megszállni Miss Fraserrel? Ez nyílt beismerése lenne a vereségnek. Mi az? Megijedt Erictől, a Kéztől?

(– *Bob, ne hagyd magad ugratni!* – suttogta Tess.)

– Biztos, hogy nem Erictől tartanak? – kötekedett tovább Clarke.

– Nem Eric szokott trükkjeitől – feleltem.

– Hát akkor?

– Hanem attól, hogy Eric például a fejébe veszi, hogy égő gyufát dob a pincében tárolt benzines hordókra…

– Úgy van! – szólalt meg Andy.

Nagy zsivaj támadt. Clarke csak nevetett; látni lehetett erős, hegyes fogait és betegesen halvány fogínyét, de teljesen hangtalanul nevetett. Aztán felemelte a kezét, hogy lecsendesítse a zsivajt.

– Már vártam, mikor hozakodik vele elő valaki – jelentette ki. – Biztosíthatom magukat, hogy minden a legnagyobb rendben van. Elmondtam a dolgot Elliot felügyelőnek, és nála van az egyetlen kulcs a lezárt pincéhez. Továbbá biztosítom magukat,

hogy nem vagyok piromániás. Az, hogy benzint tárolok, csak előrelátásom bizonyítéka. A néhai Bentley Logan mindig méltányolta is ezt a tulajdonságomat.

– Mit akar ezzel mondani? – kérdezte Andy.

– Háború lesz – felelte egyszerűen Clarke. – Kell többet mondanom?

– Kell.

– Szerintem a háború jövőre várható. Háború esetén a legfőbb hiánycikk a benzin lesz. De ha én idejekorán beszerzem, amikor még nincs háborús veszély, ha mint… üzletember gondoskodom a készletemről, akkor meg is tarthatom. Erről van szó.

Clarke befejezte az evést, lenyalta az ujjait, majd beletörölte egy zsebkendőbe. Látszott, hogy van még valami mondanivalója.

– Kiszámítottam, hogy ekkora készlettel több mint két évig üzemeltethetem szerény kocsimat – folytatta.

– Nem vállal túl nagy kockázatot? – kérdezte Andy.

– Édes fiam, én *soha semmiféle* kockázatot nem vállalok – felelte Clarke. Nyugodt, átható tekintettel végigmérte Andyt, és hátat fordított neki.

– Nos, barátaim, ez az én sötét titkom. Nem mondhatják komolyan, hogy félnek egy áruhalmozótól. Még Mr. Enderby is belement, hogy itt marad, pedig – ha szabad magam így kifejeznem – ő nem különösen bátor ember. Szerintem más okának kell lennie, ha el akarnak menni. Ha Morrison barátunk fél Erictől…

– Ez nem igaz! Ezt maga is tudja.

– Igazán? Öregem, lefogadom magával öt fontba, hogy nem marad itt ma éjszakára.

– Áll a fogadás. Sőt további öt fontba lefogadom, hogy maga előbb menekül el ijedtében innen, mint én.

– Tartom a fogadást – jelentette ki Clarke.

– Ó, maguk férfiak! – mondta kétségbeesetten Tess. – Ilyenek a

férfiak! – Tess felállt az asztaltól, hogy elmenjen.

Andy merev arccal megszólalt.

– Mondanék valamit, ha megengedik. Nem kérdeznék meg inkább Mrs. Logantól, hogy neki van-e mersze itt maradni?

Megszégyenültünk. Tess kétségbeesett sóhajjal visszaült. Gwyneth gépiesen tovább töltögette a teát.

– Nem is tudom – mondta ugyancsak gépiesen. – Meg kell kérdeznem… – A hangja elhalt. Szemét mereven egy pontra szegezte. Csodálkozó tekintetébe félelem vegyült. – Azt akartam mondani, hogy meg kell kérdeznem Bentleyt – sóhajtotta. – De hát ő halott. Mindig mindenben ő döntött. Úristen, mi lesz velem?

– Mindnyájan a barátai vagyunk, Gwyneth – mondta neki Clarke, és megfogta a kezét.

– Igen, tudom, Martin. Tudom. Alighanem maga az én legigazibb barátom. – Gwyneth hangja kedvesen csengett. Megszorította Clarke kezét. – De hát ezt maga sem értheti. Magamra vagyok utalva. Még sohasem voltam magamra utalva, amióta elhagytam a zárdát. Képtelen vagyok itt maradni. Egyedül abban a szobában.

– Megoszthatja Miss Fraserrel a szobáját.

– Igazán, Tess? Megoszthatom?

– Persze.

Elliot felügyelő lesöpörte magáról a morzsákat, és felállt. Egész modora megváltozott. Jelezni kívánta, hogy a kis közjáték véget ért, visszatérhetünk a dolgunkhoz.

– Tehát megállapodtunk – mondta élénken. – Kötelességemnek érzem megmondani, hogy valamennyien a kellő álláspontra helyezkedtek. Mihelyt a rendőrség birtokában lesznek a szükséges tanúvallomások, visszatérhetnek a városba, amikor csak akarnak. Nekünk, mármint nekem és dr. Fellnek máris vissza kell mennünk. De van még egy-két pont, amit előbb még tisztáznunk kell.

Elliot hangja száraz volt, az arca komoly.

– Itt van például ez a sokat emlegetett „kéz”. Miss Fraser, volna szíves kijönni velünk a hallba, és pontosan megmutatni nekünk, hol állt, amikor az a kéz elkapta a bokáját?

– De hát… én…

– Remélem, nincs ellene kifogása?

A hallban most is az az egy szál csupasz villanykörte égett. Az eső folytonos zuhogása miatt még kietlenebbnek hatott ez a helyiség, mint előző este. A vörös kőlapokon visszhangot vertek a lépteink. Dr. Fell, Elliot és Grimes felügyelő hátul helyezkedtek el, arccal a bejárat felé.

– Most pedig, kérem, mutassa meg nekünk, mi történt – kérte fel Tesst Elliot.

Tess elbizonytalanodott A lámpa alatt állt, amelynek fényében selymesen csillogott fekete haja. Szempillája árnyékot vetett az arcára. Karját mereven az oldalához szorította. Olyan volt, mint egy színésznő a próbán, görcsös és természetellenes. Mögötte volt a nagy, szögekkel kivert bejárati ajtó, mindkét oldalán egy-egy ablakkal, és a sarokban a magas álló órával.

– Én… én… – kezdte Tess zavartan, de Clarke kisegítette.

– Az ajtó akkor nyitva volt – magyarázta. Az, ajtóhoz sietett, félrehúzta rajta a reteszt, és kinyitotta. Hideg szélroham csapott be, esőcseppekkel kísérve. Tess megborzongott, szoknyája meglebbent a szélben. Odamentem Clarke-hoz, kirántottam az ajtót a kezéből, és újra elreteszeltem.

– Mi szükség van erre? – kérdeztem. – Clarke, Andy Hunter meg én kint álltunk. Talán menjünk ki most is az esőbe? Látják a helyet, ahol történt a dolog: itt a bejárat, itt a lábtörlő is. Szükséges, hogy Tess rekonstruálja az esetet?

Clarke a homlokát ráncolta.

– De kedves Morrison, én csak segíteni akartam. Mi a baj? Attól tart, hogy a Kéz most is itt van?

– Egy pillanat! – szólt közbe dr. Fell.

A doktor néhány pillanatig tűnődött: mintha nem tetszett volna neki valami. Aztán mindnyájunkat oldalra terelt, és ő maga nekiindult. De nem az ajtóhoz ment, hanem megállt az állóóra előtt, és azt kezdte vizsgálni.

– Ha nem tévedek – mondta, megkopogtatva az óra szekrényét ez az az óra, amelyik állítólag száz évvel ezelőtt megállt azon az éjszakán, amikor Norbert Longwood meghalt?

– Ez.

Dr. Fell kinyitotta a szekrény ajtaját és belenézett. Gyufásdobozt halászott elő valamelyik öblös zsebéből, meggyújtott egy szál gyufát, és közelebbről is belenézett. Nem volt a szekrényben semmi, magam is jól láthattam, csak az inga, a láncok és a súlyok. Az idő rajta hagyta ugyan a nyomát az órán, de nem volt elhanyagolt. Egy gondos kéz leporolta, és a súlyok fel voltak húzva. Dr. Fell becsukta az óra ajtaját.

– Jupiterre! – dünnyögte, felfújva az arcát. – Az eredeti óra. Az eredeti csillár. Az eredeti… hm. És az órát is bizonyára a mindenütt jelenvaló „Kéz” állította meg?

– Nem – felelte határozottan Clarke.

– Nem?

Clarke komoly volt és izgatott.

– Ne higgyen az efféle ostobaságokban – figyelmeztette a doktort. – Az este elmondtam a vendégeimnek, hogy a történetnek ez a része nyilvánvalóan tisztára hülyeség. Elcsépelt, ócska legenda, amilyennel lépten-nyomon lehet találkozni.

Dr. Fell lassan, nehézkesen megfordult. Néhány lépést tett előre.

– Megengedem – mondta. – De hát a megkarcolt arcú hulla története sem éppen új, nem?

Lehet, hogy a rossz világítás okozta, de Clarke arcvonásai mintha hirtelen elmosódtak volna. Majdnem a szalon ajtajáig

hátrált, a sarkán meg a lábujjain hintázva, mint egy bokszoló. És mosolygott.

– Nem értem önt, doktor.

– Miért nem, uram? Ha ez az incidens 1821-ben történt (ahogyan én tudom), a legenda már szép múltra tekinthet vissza, nem? A megkarcolt arcú kísértet már szakállat eresztett.

– Ja, igen. Persze. Azt hittem…

– Mit hitt?

– Semmit, egyáltalán semmit – biztosította Clarke, visszanyerve hidegvérét. – Az ön dörgedelmei alkalmasak arra, hogy megzavarják az embert, Doktor. Ne képzelje, hogy elvesztettem a hitemet a „Kéz”-ben, csak mert az órát nem az állította meg. Merem állítani, hogy Eric *képes volna újra megindítani, ha akarná.* – Clarke vigyorogva körülnézett, és füttyentett egyet, mintha a kutyájának füttyentene. – Hol vagy, Eric? Hallasz minket?

– Ne! – kiáltott fel Tess.

– Bocsánat – mondta gyorsan Clarke. – Magam sem vagyok híve az ízléstelenségnek.

Elliot felügyelő türelmes volt, de fáradt.

– A maga helyében nem félnék megmutatni, hogy mi történt – mondta Tessnek halvány mosollyal. – Nem valószínű, hogy az a „Kéz” teljes világításban és mindnyájunk szeme láttára próbálkozna kisded játékaival. – Elgondolkodott. – Nem feltétlenül muszáj rekonstruálnunk a tegnap esti jelenetet, de azt a bejáratot szeretném megnézni. Kinyitnád még egyszer az ajtót?

Tess félreállt, én meg félrehúztam a reteszt. A nyitott ajtón szeles eső vágott be. A sárgás fény megvilágította a csupasz kőlapokat, a gyűrött, sáros lábtörlőt, az „őrbódé” deszkafalait, de – semmi egyebet. Elliot figyelmesen körülnézett. Kilépett az őrbódába, megtapogatta a falait, és meg is kopogtatta őket.

– Mennyire volt a bejárattól, Miss Fraser, amikor a dolog

történt?

– Már majdnem a hallajtónál voltam.

– Arccal természetesen a hall felé?

– Igen.

– De a hallban nem égett a villany?

– Nem… A… *Figyeljen!* – kiáltott fel váratlanul Tess.

Tess arcára ugyanolyan babonás rémület ült ki, amilyet a nap folyamán egyszer már láttunk Gwyneth Logan arcán. Heves mozdulatára valamennyien megdermedtünk. Tess cipősarka nyikorgott, ahogy megfordult, blúzának aranycsatja megcsillant a mellén. Odakint az eső dühödten csapkodott, de ez a zaj egészen más volt, mint az az ütemes, gyenge zörej, amely mintha az agyunkban zakatolt volna a hallban. Valamennyien abba az irányba néztünk, amerre Tess.

Elliotnak nem kellett kérdeznie, hogy mire figyeljen.

Az óra tiktakolt.

XIV.

A második tragédia hajnali két óra után három perccel következett be.

Én ébren voltam, ébren volt Tess is, aki a hálószobámban ült a kandalló mellett, takaróba burkolózva. A gondos Mrs. Winch minden hálószobában begyújtott. Jólesett a meleg. A nyirkosság alattomosan beszivárgott a Longwood Kastélyba, és csontig átjárta. A duruzsoló tűztől, kellemesen éreztük magunkat. De csak fizikailag. Elliot vacsoraidő körül távozott dr. Fell-lel, miután mindegyikünket külön-külön kihallgattak. A kihallgatás eléggé kimerítő volt, és alaposan megviselt bennünket. Hogy a többiek mit mondtak, nem tudom. Tess a kihallgatószobát vérvörösen, de dacosan hagyta el. A leghosszabb beszélgetést Clarke-kal folytatták, meglehetősen éles hangnemben. De az igazat megvallva így sem sokat lehetett hallani belőle a masszív ajtókon keresztül. Valami levélről folyt a szó. Ezt onnan tudom, hogy Sonja mondta Mrs. Winchnek, Mrs. Winch mondta Tessnek, és Tess mondta nekem.

A meglepő az volt, hogy Julian Enderby úgy döntött, hogy a kastélyban marad; mintha nem volna kedve a falusi fogadóban tölteni a pünkösdi ünnepeket. Julian egész magatartását a tömény gyanakvás jellemezte. Vacsora után hosszasan tárgyalt Clarke-kal a könyvtárszobában. Clarke beszédes volt, Julian viszont olyan gyanakvó, hogy alig tudott nyugodtan ülni.

A legkevesebb, amit megállapíthattam róla, az volt, hogy nyugtalan. A hálószobája szomszédos volt az enyémmel, és miután visszavonultunk, hallottam, amint fel-alá járkál nyikorgó papucsában.

Az eső elállt. Az embernek az volt az érzése, mintha a nagy eső után az egész ház pattogva zsugorodna össze. Leültem egy fotelba

a kandalló mellé, pizsamában és hálóköntösben, és rágyújtottam egy cigarettára. A fal túlsó oldalán Julian papucsa szüntelenül nyikorgott, mintha egerek kaparásznának. Már éppen arra gondoltam, hogy talán bemegyek hozzá beszélgetni, bár nem látszott valószínűnek, hogy Julian szívderítően vidám társaság lesz számomra. Igazában Tesshez szerettem volna bemenni, de az ő szobájába beköltözött Gwyneth Logan, és Tessnek bizonyára minden erejére szüksége volt, hogy a sötét órákban megnyugtassa képzelgésre hajlamos szobatársnője idegeit.

Éppen elhatároztam, hogy mégis átmegyek Julianhoz, amikor halk kopogást hallottam. Nyílt az ajtó, és Tess surrant be rajta.

– Sss! – suttogta, ujját az ajkára téve, és a szomszédos szobára mutatott.

A járkálás abbamaradt, majd újrakezdődött, amikor Tess hangtalanul becsukta az ajtót. Nehézselyem, barackszínű pongyolát viselt. Kicsit idegesnek és elfogódottnak látszott.

– Mi van… – szólaltam meg rendes beszédhangon.

– Sss!

– Jó, jó. Ne aggódj, nem hallatszik át, mit beszélünk, legfeljebb a hangokat hallja.

– De nem akarom, hogy azt higgye… Tudod, milyen Julian.

– Őszintén szólva, nem tudom, csak szeretném tudni. Minden alkalommal, amikor valami fontos dolog történik, Julian éppen nincs jelen. Hol volt például, amikor az az álló óra a szemünk láttára megindult, holott egy lélek sem járt a közelében? – Hirtelen bőszítő elevenséggel támadt fel bennem annak a jámbor órának a képe, amint fülsértően tik-takolni kezd.

– Bob, azt valami drót vagy zsineg idézhette elő!

– Nem volt ott se drót, se zsineg. Ezt te is tudod. Ide figyelj, azt akartam kérdezni, mi van Gwynethszel?

Tess nagyot sóhajtott.

– Hál'istennek alszik. Tudod, hogy a férje altatót szedett?

Abból adtam be neki dupla adagot titokban, egy pohár vízben. Negyedórával ezelőtt. Aztán jól betakartam.

Tess suhogó selyempongyolájában a kandallóhoz lépett, kezét a tűz fölé tartotta, és kérdően nézett rám. Átöleltem és megcsókoltam. Viszonozta az ölelésemet, de mert a szomszéd szobában újból felhangzott Julian járkálása, kibontakozott a karjaimból.

– Ne! – mondta. – Ma éjjel ne! Itt ne!

– Lehet, hogy igazad van. De…

– Sss!

Leültettem Tesst a fotelba, cigarettát és tüzet adtam neki. A szobában a kandalló tüze ellenére hűvös volt, levettem hát az ágyról egy takarót, és a vállára terítettem. Tess szippantott néhányat a cigarettából, és gyorsan beszélni kezdett.

– Tegnap éjjel is bejöttem a szobádba – mondta –, de te nem voltál itt. Azért is mentem le utánad. Észrevettél?

– Észrevettem a kezedet.

– Csak azt ne mondd, hogy „kéz”! – Tess megborzongott. – Bob, ki kell beszélnem magamat, különben megőrülök. Most már mindent tudok.

– Tudod, hogy…

– Vagyis majdnem mindent. Azt nem tudom, hogy mi ölte meg Mr. Logant. Gwynethszel egészen bizalmasan beszélgettünk, mielőtt elaludt. Nagyon is bizalmasan. Tudod, mire való a kulcs? Lehet, hogy te erre azt mondod, hogy nem fontos, mert semmit sem érünk vele, de én biztos vagyok benne, hogy fontos.

Tess a térdére támasztotta a könyökét, karját kidugta a kék takaró alól, cigarettáját az ujjai közt forgatta, és belebámult a füstjébe. A cigaretta parazsa sápadtnak látszott a kandallóban lobogó tűz mellett. Tess hevesen megrázta a fejét.

– Bob, én szeretem Gwynetht. Igaz, hogy szörnyű kis hazudozó, de én… – Nem folytatta. Az ajkába harapott. – Ez most

nem érdekes. Biztos vagyok benne, hogy a kulccsal kapcsolatban igazat mondott.

– Mit mondott a kulcsról?

Tess nyugtalanul fészkelődött.

– A dolog végtelenül egyszerű. Észrevehetted, hogy Clarke milyen kedves Gwynethhez. Tegnap este, vacsora után még kedvesebb volt hozzá. Gwyneth hallott arról a nápolyi múzeumról, ahol azok a rémes dolgok vannak kiállítva Herculaneumból meg Pompejiből. Nyilván te is hallottál róla. Clarke remek heccnek találta, ha elhiteti vele, hogy az a triptichon a dolgozószobában, amely egy teljesen mindennapi firenzei oltárkép, a nápolyi múzeum legérdekesebb darabjai közül való. És odaadta neki a kulcsát. Gwynethnek meg annyira furdalta az oldalát a kíváncsiság, hogy az éjszaka kellős közepén lement, hogy megnézze. Ezt persze később restellte bevallani. Hát ennyi az egész.

– A fenébe is!

– Sss!

– Igen, de…

– Aztán mikor Gwyneth látta, hogy csak egy közönséges festményről van szó, meglepetésében leejtette a triptichont a földre. Ez volt az a nagy puffanás. – Tess mély lélegzetet vett. – Ma reggel viszont Clarke tagadta, hogy bármilyen kulcsot adott volna neki. Megjátszotta a lovagot: úgy tett, mintha ezzel Gwynetht védelmezné. Emlékszel, hogy nevetett? Tovább bonyolította a dolgot azzal, hogy legkomolyabban állította, nincs is kulcslyuk a triptichonon. Clarke szereti az ilyen tréfákat. És megint jót nevetett. De ma délután mindent elmondott Elliot felügyelőnek meg dr. Fellnek. – Tess egy kis szünetet tartott. – Ezt nem Gwynethtől tudom. Magam hallgattam ki az ablak alól.

Belebámultunk a tűzbe.

– Tess, kezdem hinni, hogy ez a Clarke az egyik legdörzsöltebb

gazember, aki valaha a földön élt.

Tess rám meresztette a szemét.

– „Kezded hinni”? Bob Morrison, mikor tudom végre beleverni abba a kemény fejedbe, hogy *valóban az*?

– Jó, jó. Ha igaz, amit mesélsz, legalább valamivel tisztábban látunk. Csakhogy annak a kis közjátéknak semmi köze nem lehet Logan meggyilkolásához.

– Nem lehet?

– El sem tudom képzelni, hogyan lehetne. Ha az egész csak Clarke tréfás ötlete volt…

– Szerintem ennél többről van szó. Ide figyelj, Bob. – Tess bedobta a cigarettáját a tűzbe, és borzongva szorosabbra húzta magán a takarót. – Ne becsüld alá Clarke-ot. Mert azt teszed. Clarke ravasz, és borzasztóan, de borzasztóan okos. Nem hiszem, hogy itt bárki is méltó ellenfele lehetne, kivéve dr. Fellt, de még erre sem merném a fejemet tenni.

– Rendben van, nem fogjuk alábecsülni. Mit akarsz ebből kihozni?

– Clarke azért vette rá Gwynetht, hogy menjen le megnézni a triptichont, hogy *Mr. Logan menjen utána*. Hogy gyanút fogjon, hátha egy férfival van randevúja. Hogy ne higgyen a feleségének, ha megpróbál magyarázkodni. Hogy minél nagyobb zavart keltsen. Hát nem érted?

– Ez bizony, lehetséges.

Julian szobájában megszűnt a járkálás. Önkéntelenül is halkabbra vettük a szót. A szobámban csak a tűz ropogása hallatszott.

Tess megvonta a vállát a takaró alatt.

– Ha jobban utánagondolsz, Clarke az egész dolgot megrendezte – mondta Tess.

Ez tagadhatatlanul igaz volt.

– És gondolod, hogy ő ölte meg Logant?

– Bob, én esküdni mernék rá! Csak azt nem tudom, hogyan és miért? Gwynetht nincs értelme erről faggatni, ő úgy tudja, hogy Clarke és Mr. Logan a legjobb barátok voltak. Pedig fogadni mernék, hogy Clarke gyűlölte Mr. Logant. Ha egy pillanatra megfeledkezik magáról, ezt a hangja is elárulja.

Ez is igaz volt.

– Hm. Igen. Sikerült megtudnod valamit Gwynethtől a barátjával kapcsolatban?

Tess elfintorította az arcát. Szemében csúfondáros fény gyúlt, ajkát lebiggyesztette.

– Ez egy kicsit nehezebb volt – hangsúlyozta. – Még az után is, hogy tudtára adtam, kihallgattam a férje vádaskodását a múlt éjszaka. Nagyon ravaszul és tapintatosan kellett intéznem a dolgot, különben Gwyneth nekem támadt volna, és meg is érdemeltem volna. Ezért aztán úgy tettem, mintha azt hinném, hogy te vagy a titokzatos lovag. Először bemeséltem neki, hogy iszonyúan féltékeny voltam rá, aztán szinte könnyek között beismertem, hogy félreismertem őt.

– Juj!

– Sss!

– Rendben van! Folytasd.

Tess gyorsan megszólalt.

– Természetesen, drágám, én soha nem gondoltam komolyan ilyesmire.

– Természetesen. És… hm… ő erre mit mondott?

– Nem sokat. Először azt mondta, hogy soha nem volt hűtlen a férjéhez sem szóban, sem gondolatban, sem tettel. Ez az ő kifejezése: „sem szóban, sem gondolatban, sem tettel”. Azután beismerte, hogy volt egy kis ügye; találkozgatott egy férfival a Dante Gabriel Rossetti étteremben a Victoria és Albert Múzeumban…

– Hol?

Tess a homlokát ráncolta.

– Van a múzeumban egy étterem, amelyet Dante Gabriel Rossetti vagy William Morris tervezett. Elfelejtettem, hogy melyik. Ott szokott találkozni Gwyneth azzal a férfival. De azt mondja, a dolog nem volt komoly. Soha nem volt a szeretője, és a világ minden kincséért meg nem mondaná, ki az illető.

– Clarke?

– Nem tudom.

– Clarke! – mondtam keserűen. – Clarke és Clarke! Mindig csak Clarke. Ezen az alapon legalább el tudnánk indulni, csak tudnánk, hogy hol volt és mit csinált Clarke abban az időpontban, amikor Logant lelőtték. De a rendőrség nem beszél.

Tess meglepetten nézett rám.

– Azt én is meg tudom mondani – közölte. – Végül is ő maga informált róla mindenkit. Azt állítja, hogy reggeli sétáját végezte a tengerparti dűnék közt, vagy fél kilométerre innen. És hozzáteszi, hogy nagyon sajnálja, hogy a távollétében lelőtték szegény Mr. Logant.

– Tanúja van?

– Arról nem hallottam.

Itt tartottunk, amikor a szomszéd szobában erélyesen megkopogtatták a falat. Ilyen zajtól a Longwood Kastélyban megállt az emberben az ütő, Tess fel is ugrott a fotelból, a takaró lerepült a válláról a földre. Először azt hittem, Julian figyelmeztetni akar minket, hogy hagyjuk abba a beszélgetést, mert szeretne aludni. De kiderült, hogy nem. Julian hangosan köhögve kijött a szobájából, bekopogott az ajtómon, megvárta a „Tessék!”-emet, majd bedugta a fejét.

– Nem tudok aludni – mondta siralmasan. – Megengeditek, hogy bejöjjek?

Egy új Julian állt előttünk. Legalábbis én még soha nem láttam ilyennek. Szőke haja, amely máskor példás rendben tapadt a

fejéhez, most ziláltan égnek állt a feje búbján. Fehér szegélyű fekete gyapjúköntös volt rajta, hímzett monogrammal: JGE. A máskor fölényes, jóképű Julian segélykérő világos szemével most úgy festett, mint egy tétován barátkozni akaró kutya. Ismét megkísértett az az érzés, hogy arcra is, termetre is nagyon emlékeztet valakire.

– Halló, Julian – mosolygott rá Tess. – Gyere be nyugodtan, csak beszélgetünk.

– Nem tudok aludni – panaszolta ismét Julian. – Biztos, hogy nem zavarok, Bob?

– Egyáltalán nem. Rágyújtasz?

– Köszönöm.

Julian ugyan előhúzott már egy cigarettát a tárcájából, de most visszatette a tárcát a köntöse zsebébe, és elvette a kínált cigarettát, mintha örülne, hogy megtakaríthatja a magáét.

– Csak nincs valami baj?

– Nincs, nincs.

Tüzet is adtam neki. Mélyen leszívta a füstöt, az ablakhoz lépett, széthúzta a függönyt, kilesett rajta, majd újra összehúzta. Idegesen téblábolt. Végül letelepedett az ágy szélére.

– De igen, baj van – ismerte be. – Nem tudom, mitévő legyek. Tanácsot szeretnék kérni tőletek.

– *Te, tőlünk*?

– Nem tréfálok, Bob. A dolog komoly. Nagyon komoly.

Julian hangja kétségbeesett volt. Az éjszaka közepén minden egyes szava súlyos terhet jelentett elgyötört idegeinknek. Még az órája ketyegését is hallottuk a köntöse zsebében.

– Mit tehetünk érted, öregem? Mi bánt?

Julian megszívta a cigarettáját. Olyan ügyetlenül fogta, hogy megperzselte a parazsával az ujját. Aztán, életében talán először, patetikus szónoklatba fogott.

– Mindenekelőtt – mondta ünnepélyesen – szeretném, ha

megesküdnétek a mindenható istenre, hogy egy szót nem árultok el senkinek abból, amit mondok, amíg engedélyt nem adok rá. Megesküsztök?

– Ha ragaszkodsz hozzá.

– És te, Tess?

– Én is. – Tessre láthatóan benyomást gyakorolt Julian viselkedése. Aztán hirtelen, mintha világosság gyúlt volna az agyában. – Az isten szerelmére, Julian, csak nem azt akarod mondani, hogy te követted el a gyilkosságot?

– Nem, nem, nem. – Julian a homlokát ráncolta. – Bár, ha meggondolom, sokkal rosszabb helyzetben akkor sem lehetnék. Nem tudom eldönteni, mitévő legyek. Esküdjetek meg!

Esküre emeltük a kezünket.

– Most pedig beszélj! Miféle szörnyűséget követtél el?

Julian még egyszer megszívta a cigarettáját, mielőtt beszélni kezdett volna.

– Emlékeztek – mondta – a tanúvallomásomra, amelyet ma délelőtt tettem a rendőrségnek? Először azt mondtam, hogy a kertben voltam ugyan, és hallottam is a lövést, de a közelébe se mentem a dolgozószoba ablakának, és nem néztem be rajta.

– Igen.

– Aztán a rendőrség pokoli zsaroló taktikájának a hatására megmásítottam a vallomásomat. – Julian elgyötörten nézett ránk. – Azt mondtam, hogy igenis *benéztem* azon az ablakon, és megerősítettem Mrs. Logan előadását. Azt mondtam, hogy közvetlenül a lövés előtt másztam fel a ládára. Emlékeztek?

– Pontosan. És?

Julian felegyenesedett ültében.

– Nos – mondta ki kertelés nélkül –, az eredeti vallomásom volt igaz. Minden szava olyan igaz, mint a Szentírás. Soha a közelébe se mentem annak az ablaknak. Soha nem másztam fel arra az átkozott ládára. Sohasem néztem be az ablakon, sem a

lövés előtt, sem utána. Ezt akartam elmondani.

XV.

– Már csak ez hiányzott – suttogta Tess. Aztán másodpercekig némán ültünk. Éjfél után háromnegyed egy volt. A kimerültségtől, zúgó fejjel azon gondolkoztunk, mi lesz most, hogy Julian szavai mindent felbolygattak, amiről azt hittük, hogy többé-kevésbé elrendeződött. Első kérdésem nem volt nagyon elmés.

– Ember, elment az eszed?

– Remélem, nem – felelte Julian mereven maga elé nézve, a füstöt fújva.

– Mi a fenének kellett azt mondanod nekik, ami nem volt igaz?

– Mert… mert a kihallgatás elején nem voltam egészen őszinte. És sikerült sarokba szorítaniuk. És ez látszott a legjobb kiútnak.

– De hát akkor ki volt az a férfi az ablaknál? – kérdezte Tess.

Julian idegesen válaszolt.

– Talán jobb, ha elmondom, mi történt. Akkor meg fogtok érteni. Tanácsot szeretnék kapni, nem szemrehányást. Miként tudjátok, röviddel reggel tíz óra előtt érkeztem ide. Azt is tudjátok, hogy kimentem a kertbe megkeresni a házigazdánkat. Ott hallottam meg a lövést. A pázsiton álltam, körülbelül tíz méterre az ablaktól, pontosan a süllyesztett kert szélén.

Julian nagyot nyelt, és egy kis szünetet tartott.

– Közvetlenül a lövés előtt figyelmes lettem egy női hangra. Abból a szobából hallatszott, de a nő nem beszélt, hanem kiabált. Pontosan úgy, ahogyan a mai nap folyamán néhányszor ti is hallottátok Mrs. Logant kiabálni. Mivel az egyik ablakszárny nyitva volt, pontosan ki tudtam venni, amit mond. Azt mondta, hogy valószínűleg gyermeke lesz, és szemrehányásokkal árasztott el valakit. Az ablak felé néztem. Láttam, hogy egy férfi áll a ládán, háttal nekem. Benézett az ablakon.

– *Micsoda?*

Julian felcsattant.

– Mondom: egy férfi állt a ládán – ismételte meg panaszosan –, méghozzá pontosan abban a helyzetben, ahogyan később *rólam* állították.

– Ki volt az?

– Honnan tudnám? Borús idő volt, a ház hátsó frontja árnyékban, az illető háttal állt nekem és tíz méterre volt tőlem. Rögtön ezután meghallottam a lövést. A férfi, még mindig háttal nekem, leugrott a ládáról, elszaladt, és eltűnt a ház nyugati sarkán. Csak annyit tudok róla mondani, hogy barna öltöny és barna kalap volt rajta. Ha emlékeztek, rajtam is barna öltöny és barna kalap volt.

– Igen.

– Nos, mit gondolhattam? – Julian olyan izgatott volt, hogy remegett a kezében a cigaretta. – Természetesen azt, hogy ez a férfi a gyilkos. Azt hittem, az asszony talán őt árasztotta el a szemrehányásokkal. Azt hittem, hogy ő lőtt be az ablakon, mivel a keze az ablakon belül volt. És ezért határoztam úgy, hogy nekem semmi közöm a dologhoz.

– De miért?

– Bob, te ezt nem értheted. Te egy felelőtlen fráter vagy. – Julian gyötrődve markolászott a kezével. – Én nem. És hidd el nekem, hogy Cézár hitvesének nem kellett olyan makulátlan hírnévvel rendelkeznie, mint egy, az én pozíciómban levő embernek. Nemcsak arról van szó, hogy még ártatlanul sem szabad semmilyen sötét ügybe keverednem, hanem arról, hogy még a közelébe sem szabad kerülnöm ilyesminek. És ez még nem minden. Tudjátok, hogy nősülni készülök? Igen. Valószínűleg az ősszel. A leendő feleségem családja… – és itt egy olyan illusztris családot említett, hogy nem akartam hinni a fülemnek. Azóta volt alkalmam meggyőződni róla, hogy igazat mondott. – Azt

kérdeztem magamtól: „Mit fognak szólni hozzá?” Vagyis mit szólnak hozzá, ha nem csak közönséges tanú leszek, hanem az Az Ember, Aki Látta A Gyilkost? Az az ember, akinek ki kell vágnia magát kínos helyzetéből a bíróság előtt. Az az ember, aki…

Elhallgatott.

– Elhatároztam, hogy inkább megfeledkezem az egészről – fejezte be végül. – Nem azt, hogy hazudom! Csak azt, hogy *elhallgatom az igazságot*.

Összenéztünk.

– Igazán csekélység – nyögött fel Tess. – Egy kis emlékezetkiesés. És azután?

Julian elvörösödött.

– Azután, amint tudjátok, azok a disznók sarokba szorítottak. Mármint Elliot felügyelő és dr. Fell. Amikor az első mesét előadtam, nem tudtam, hogy van még egy tanú. Nem tudtam, hogy az az átkozott kertész, az a MacCarey látta a barna öltönyös férfit, és pechemre – velem azonosította.

Julian felállt. Köntösét görcsösen összefogta, mintha fájna a gyomra, a kandallóhoz lépett, és beledobta a csikket. Aztán visszafordult, és megint leült az ágy szélére.

– Nyakig benne voltam a pácban. Hiába számoltam volna be a barna ruhás férfiról, nem hittek volna nekem. És abba a kínos helyzetbe kerültem volna, amelyet el akartam kerülni. Mintha csak én követtem volna el a gyilkosságot.

Világos volt, hogy azt akarják tőlem hallani, hogy én néztem be az ablakon. Tehát ha rájuk hagyom, a továbbiakban nem kevernek bele semmiféle disznóságba. Így aztán a legegyszerűbb megoldást választottam: beismertem, amit hallani akartak tőlem. Hát ez van.

Hosszú csend következett.

– Öregem – szólaltam meg végül – ezt aztán jól megcsináltad. Ezek után nem erősítheted meg Mrs. Logan vallomását. Végül is

nem tudod, mi történt abban a dolgozószobában.

– Nem. Nem tudom.

– De hát akkor ki volt a barna ruhás férfi? – ismételte meg előbbi kérdését Tess.

Meg tudtam mondani neki. Nem sugallat volt. Semmiféle sugallatot nem éreztem ebben a nyomott éjszakai órában. Juliannak az a mozdulata vezetett rá, ahogyan keresztülment a szobán és a tűzbe dobta a csikket. Rájöttem, kire emlékeztet. Ráordítottam, hogy álljon fel, mire szegény Julian úgy ugrott fel az ágyról, mintha darázs csípte volna meg.

– Sss! – pisszegett Tess.

– Tess, kire emlékeztet téged Julian? Nézd meg jól! Nem az arca, hanem a testalkata, a magassága, a mozgása, a fejformája. Ki az, aki ugyancsak mindig barna öltönyt és kalapot visel?

Tess hosszasan ránézett, aztán bólintott.

– Clarke – mondta.

– Úgy van. Clarke.

– De hát Clarke – tiltakozott Tess, aki nem mert hinni magának – ma délelőtt nem viselt barna öltönyt…

– Legalábbis akkor nem, amikor mi először láttuk. Akkor fehér vászonöltöny volt rajta, és panamakalap a fején. És ez tévesztett meg mindannyiunkat. Ha csak egyszer is láttuk volna őket egymás mellett barna öltönyükben, rögtön feltűnt volna a hasonlóság. Ez vezette félre a kertészt is, a rossz világításban, az ablakon át. Hajlandó vagy fogadni velem, hogy az az ember, aki az ablak előtt állt, valóban a házigazdánk volt?

Julian, aki az imént olyan közel állt hozzá, hogy elveszítse méltóságát, most megpróbálta visszaszerezni. De volt valami furcsa a viselkedésében, ami nem tetszett nekem. Mintha gyanakodott volna, a szeme vörös volt, és nehezen lélegzett.

– Az igazság az, hogy erre már én is gondoltam – ismerte be.

Nyomban ezután, mintha megbánta volna, hogy ennyit is

mondott, elővett egy zsebkendőt, és megtörölte vele a száját. A köntöse zsebében hangosan ketyegett az óra.

– Tehát az a férfi Clarke volt?

– Mondtam már, hogy nem tudom. Semmire se mernék megesküdni.

– De gondolod, hogy Clarke volt?

– Nem kérdésekre van szükségem, hanem tanácsokra – mondta Julian. – Nem a saját hibámból jutottam ilyen helyzetbe. Belekényszerítettek. Akár hiszed, akár nem, nem szeretek hazudozni. Felizgat. És az emésztésemnek is árt. Lelkiismeretes ember vagyok. Mondd meg, te mit tennél a helyemben?

– Nyilvánvaló. Odamennék Elliothoz, és megmondanám neki az igazat.

– Miért olyan nyilvánvaló?

– Eszközöld ki, hogy rendeljen el azonosítási próbát. Rendezzék meg újra a jelenetet. A kertészt állítsák újra a homlokzati ablak elé. Ha a kertész azt mondja, hogy Clarke volt, akit látott, vagy ha csak annyit mond, hogy lehet, hogy őt látta, a rendőrség hinni fog neked.

Julian habozott. Láthatólag zavarban volt. Az ágy támláját nézegette, és az ujjaival dobolt rajta.

– Könnyű mondani, Bob. Csakhogy a dolog nem olyan egyszerű.

– Miért nem? – Ennek a Mr. Clarke-nak tekintélyes vagyona van – mondta Julian, még mindig az ágy támláját bámulva.

– Na és?

– Igen tekintélyes vagyona – folytatta Julian. – Ezt kiderítettem, mielőtt elfogadtam a meghívását.

– Igen. Na és?

– Egyik barátom szerint Clarke vagyona szerény becslés szerint negyedmillióra tehető. A barátom azt is mondja, hogy Clarke nagyon okos ember. Mint meséli, üzleti ügyben csak

egyszer az életben rázták át, valaki a fűszeráru-nagykereskedelemben. Tízezerrel rövidítette meg. De ez mellékes. A lényeg az, hogy Clarke tudja, hogyan kell vinni valamire a világban.

Julian habozott egy kicsit.

– És úgy látom – folytatta aztán –, hogy meglehetősen kedvező véleménye van rólam. Sokat beszélgettünk a nap folyamán. Nem hinném, hogy beképzelt vagyok, de értelmes embernek tartom magam, és teljesen tisztában vagyok a képességeimmel. Most, hogy Clarke többé-kevésbé visszavonult az üzleti élettől és vidéki földesúr lett belőle, úgy látszik, szüksége van valakire, aki az ügyeit intézi. Értitek? Szinte ki is mondta, hogy csak egy szavamba kerül, és az enyém a munkakör!

Julian az ágy támlájára csapott a tenyerével, és felénk fordult.

– Azt hiszem – dünnyögte Tess most jutottunk el a dolog gyökeréig. Julian, csak nem vesztegetett meg Clarke, nehogy elmondd, hogy őt láttad az ablaknál?

– Dehogy vesztegetett! Elképesztő feltételezés. Igenis elképesztő, és sértő is! Ennél igazán jobban ismerhetnél, Tess. A téma fel sem merült közöttünk.

– A felkínált megbízás mindenesetre kútba esne, ha elárulnád, hogy őt láttad az ablaknál, igaz? – kérdezte Tess.

– Valószínűleg.

– Julian, te aranyos tökfilkó, elfogadnál tőlem egy tanácsot?

– Nem szeretem ezt a hangot, Tess. De csak folytasd.

– Ne vállald a megbízást! – mondta Tess szokatlanul hevesen. – Semmi esetre se vállald! Akármit akar tőled Clarke, tégy úgy, mintha nem hallanád, és menekülj tőle! Nem a levegőbe beszélek, és nem prédikálok. Engem nem is érdekel, hogy milyen állásról van szó, még az se, ha nem tisztességes. Ha Bobot be tudnám dugni egy olyan állásba, ahol évi két-három ezret megkeres, egy pillanatig sem haboznék, akármilyen állás az.

– Köszönöm szépen.

– Maradj csendben, Bob. Sajnálom, de így van. Te olyan becsületes hólyag vagy, hogy másképp semmire sem viszed.

– Nekem adsz tanácsot, vagy Juliannak?

Tess, aki közben felállt, újra leült, és nagyon komolyan azt mondta:

– Mindenkinek csak azt tudom tanácsolni: Clarke-tól ne fogadjon el semmit! Nem látjátok, hogy megint csak őrá lyukadtunk ki? Julian: kérve kérlek, tedd, amit mondok. Állj Elliot felügyelő elé, és mondd el neki is, amit nekünk elmondtál. A gyilkos csakis a barna ruhás férfi, vagyis Clarke lehet!

– Nem hiszem – felelte fagyosan Julian. – Megfeledkezel valamiről! Ha Clarke az ablaknál volt, hogyan sütötte el a revolvert?

Vagyis ismét szemben találtuk magunkat a régi rejtéllyel. Mindig kajánul újra visszaköszönt.

Julián nyeregben érezte magát.

– Hadd tisztázzam a helyzetet – javasolta legmeggyőzőbb modorában. – Az teljességgel bizonyos, hogy a revolver a peckeken függött, amikor elsült. Ti ketten is segítettetek ezt bizonyítani és a rendőrség elfogadta. Beismerték, hogy a horgászbot-elméletük marhaság, az ablakon kívülről senki sem érhette el az öt méterre levő revolvert, főleg úgy nem, hogy se Mrs. Logan, se a kertész ne vegye észre. Akárki állt is az ablaknál, nem az volt a gyilkos. Tehát ha Clarke állt az ablaknál, akkor nem ő volt a gyilkos. *Quod erat demonstrandum*. A bizonyítás sikerült.

– Sikerült úgy megfájdítanod a fejemet, ahogyan még az életben nem fájt – mondta Tess.

– Talán nem így van?

– Nem és nem! – vágta rá Tess dühösen.

– De drága gyermekem…

– Nem vagyok a drága gyermeked – mondta Tess. – Senkinek

nem vagyok a drága gyermeke, most még Bobé sem. Borzasztóan fáradt vagyok, és mégsem tudok aludni. Tudom, hogy Clarke követte el a gyilkosságot, de nem tudok rájönni, hogyan. Ó! Julian, te ostoba! Mi lenne, ha odamennél Elliot-hoz, és elmondanál neki mindent? A legszívesebben magam mennék el hozzá.

– Megesküdtél, hogy…

– Áh! – mondta Tess.

– Megtartod az ünnepélyes esküd, vagy nem tartod meg?

– Jó, nem megyek Elliothoz. De nem ígérek semmit.

Julian habozott.

– Gondolkozzatok a dolgon reggelig – mondta, a fáradságtól vörös szemét dörzsölgetve. – Én aludni szeretnék. Most már talán sikerül. Köszönöm… Köszönöm, hogy legalább meghallgattatok. Jó éjszakát!

Julian nyikorgó papucsában átment a szobán. Az ajtó nyílt, majd csukódott.

És itt – most, ahogy utólag megpróbáltam rekonstruálni a dolgot – be kell vallanom, hogy valami időkiesés van. Akkor ennek nem voltam tudatában. Emlékszem, hogy rendkívül álmos voltam, a kábult álmosságnak abban az állapotában, amikor az embernek minduntalan előrebukik a feje, és minden egybemosódik előtte, és mégis érzékeli a hangokat és a mozdulatokat, olyannyira, hogy később esküdni merne rá: egy pillanatra se vesztette el az öntudatát.

Így emlékszem például Tess hangjára:

– Van ebben valami gyanús – aztán az enyémre: – Miben? – Tess válaszára: – Abban, hogy Julian elmondta… – de ekkor a társalgást elnyomta egy repülőgép motorjának a zúgása, és akár egy leszálló repülőgép, magam is alámerültem.

A következő pillanatban valaki suttogott:

– Bob! – és a karomat rázta. Valami belenyilallt a hátamba, és hirtelen éber lettem.

Tess falfehér arca szorosan az enyém mellett volt.

A tűz majdnem kialudt, a szoba dermesztően hideg volt. Megmoccantam a székben. Szokatlanul hangosan megreccsent, és a falak mintha ezerszeresen visszhangozták volna a reccsenést. Ezért aztán suttogva szóltam Tesshez:

– Mi van?

– Ülve elaludtál.

– Lehetetlen.

– Én is elaludtam a fotelban. – Alig lehetett hallani a hangját, olyan kísértetiesen suttogott. Ledobta a takarót, a székem karfáján térdelt, és az ajtóra meredt. – Bob, azt hiszem, valami történt odalent.

– Micsoda?

– Zajt hallottam – mondta Tess. – Mintha valaki elmozdította volna az asztalt az ebédlőben.

Zsibbadtan talpra álltam. Tess is. Mind a ketten nagyon vigyáztunk, hogy ne üssünk zajt. Visszanyomtam Tesst a fotelba, a vállára terítettem a takarót, és filctalpú papucsomban keresztülmentem a szobán. A karórám az éjjeliszekrény fiókjában volt, mikor a fiókot kihúztam, úgy recsegett, mint egy rossz rádió. Megnéztem az órát. Egy perccel múlt kettő.

Az ajtóhoz mentem, megfordítottam a kilincset, és nesztelenül kinyitottam az ajtót. A szobám a ház végében volt, nem messze a lépcsőtől.

Ha kicsavartam a nyakam, leláttam a lépcsőn az ebédlő ajtajáig. Az ajtó csukva volt, de fény szűrődött ki alatta.

Tess utánam szaladt, és eszeveszetten rángatva a karomat, vissza akart cibálni a szobába, nekem azonban földbe gyökerezett a lábam. Az ebédlőből zajokat hallottam. Először halk súrlódó neszt, mintha valamit óvatosan elhúztak volna. Aztán egy-két reccsenést. Végül éktelen csörömpölést, amely egyre erősödött, valami leírhatatlan ritmikus lengéstől kísérve, amely

emlékképeket idézett fel a múltból…

Aztán rémült ordítás verte fel a Longwood Kastély éjszakai csendjét – pontosan három perccel hajnali két óra után. Férfihang volt.

Az ordítást más hangok is kísérték. Mintha az egész padlót megpendítették volna, mint valami óriási húrt. Aztán olyan hang hallatszott, mint amikor vas szakad ki a fából. És mindent betetőzött egy óriási robaj; mázsányi súlyú vastömeg zuhant a keményfa padlóra.

De volt ebben a zajban valami tompább elem is. Amikor a csillár lezuhant az ebédlőben, valami másra is esett, nem csak a padlóra.

Körülbelül húsz másodperccel a zuhanás után Martin Clarke kijött a szobájából, sebtiben magára kapott hálóköntösben, és csendesen meggyújtotta a villanyokat az emeleti hallban. Megtorpant, amikor meglátott, de nem szólt semmit. Egy pillanatig némán bámultunk egymásra, aztán együtt rohantunk le a lépcsőn.

Az ebédlő ajtaja csukva volt, de nem volt kulcsra zárva. A falikarok égtek.

Andy Huntert a csillár meg egy kis létra roncsai alól vonszoltuk ki. Nem nyújtott nagyon borzalmas látványt, mivel a csillár tömege a fejét csak súrolta, s a vállát találta el. De ami az eredményt illeti, nem sok kétség maradt. Andy szeme csukva volt, egyik orrlyukából lustán szivárgott a vér. Nyögött egyet, megrándult a jobb karja, aztán mozdulatlanná dermedt.

XVI.

Másnap május 16-a volt, pünkösdvasárnap. Southendben éppen apály volt. Szürke iszapréteg borította a tengerpartot, a táj olyan volt, mint egy világ végi látomás H. G. Wells valamelyik könyvéből.

Kora délelőtt lévén, a vasárnapi kirándulók még nem özönlötték el a vidéket. A nap egyre erősebben tűzött. A város egyik meredek, árnyékos kis utcájában, dr. Harold Middleworth szanatóriumának fertőtlenítőszagú társalgójában várakoztam, amikor Elliot felügyelő megérkezett. Kettesével vette a lépcsőfokokat, félrelökött egy dühös ápolónőt, és megállt előttem.

– Mi van? Csak nem? …

– Nem. Nem halt meg. Még nem. De betört a koponyája, és kisebb sérülései is vannak. Nem sok remény van a felépülésére. És ha felépül is, kérdés, hogy milyen lesz az elmeállapota.

Elliot szemmel láthatóan megrendült.

– Honnan tudják?

– A röntgenfelvételekből. Egy csont nyomja az agyat, vagy valami ilyesmi. Nem tudom pontosan. Kérdezd meg az orvost.

– Mondd… Ugye, téged nagyon súlyosan érint a dolog?

Hogy milyen súlyosan, azt nem óhajtottam senkinek sem elárulni.

– Andy nagyon derék cimbora. Az a fajta, akire mindig rájár a rúd. Hogy miért nem tudott az a rohadt csillár ráesni – már majdnem kimondtam, hogy Clarke vagy Julian Enderby fejére, de idejében módosítottam – valaki másra, az a sors egyik legnagyobb rejtélye. És ha te nem ragaszkodtál volna ahhoz, hogy éjszakára mindenki maradjon a házban, akkor ez nem következett volna be.

Elliot egy darabig a társalgó asztalán heverő képes újságokat lapozgatta szórakozottan, csak aztán felelt.

– Sajnálom – mondta csendesen –, de ezt nem hiszem.

– Ezt meg hogy érted?

– Hunter túl sokat tudott. Te magad is mondtad tegnap. Valamire rájött a házzal kapcsolatban, és a gyilkos attól félt, hogy beszélni fog. Tehát mindenképpen meg kellett szabadulnia tőle. Ha nem így, hát másképp.

Elliot felemelte a kezét, hogy ne szóljak közbe.

– Várj! Ne mondd, hogy előre láthattam és megakadályozhattam volna a dolgot. Kiabálj velem, ha tetszik, de csodákat ne várj. Fogalmam sem volt róla, milyen elméletet dolgozott ki dr. Fell, és nem is árulta el tegnap estig. Nem volt egészen biztos a dolgában, mert volt egy támadható pontja az elméletének. De meg vagyok győződve róla, hogy igaza van, és ma mindent tisztázunk.

Rábámultam Elliotra.

– Csak nem azt akarod mondani, hogy rájöttetek a megoldásra?

– De igen – mondta Elliot. – Legalábbis azt hiszem – tette hozzá vele született óvatosságával. – Ezt a vigasztalásodra mondom.

Jelentőségteljesen bólintott, és felült az asztal sarkára.

– Dr. Fell a tegnap estét a Kongó Klubban töltötte, egyik rundot a másik után fizetve egyik író barátodnak – folytatta Elliot. – Az este egy hosszú és költséges telefonbeszélgetéssel zárult. A fickó apját hívta fel Manchesterben, örömmel mondhatom, hogy kielégítő eredménnyel. – Elliot egy kis szünetet tartott. – Ami engem illet, én egész este információkat gyűjtöttem, szintén kielégítő eredménnyel. – Erősen a szemembe nézett. – Elhiszem, hogy iszonyú megrázkódtatás lehetett ma hajnalban a Longwood Kastélyban lemenni az ebédlőbe és meglátni, mi történt. Sikerült néhány fontos értesülést szereznem Mr. Clarke-tól. És nagyon érdekes beszélgetést folytattam Miss Fraserrel.

Tehát Tess kikotyogta a titkot.

Amikor a tekintetem találkozott Elliot tekintetével, már semmi kétségem nem maradt felőle. Tess minden bizonnyal elmesélte neki, amit Julian mesélt, meg minden egyebet. És nehéz lett volna hibáztatnom érte. Elliot viselkedése azt sugallta, hogy elég a hülyéskedésből.

– Sejtem, mit akarsz mondani – kezdtem. – De mielőtt elmondanád…

– Nos?

– Andy balesetéről még nem is volt időnk gondolkozni a nagy kavarodásban és lótás-futásban, orvosért meg mentőkért meg minden. De ha ez szándékos gyilkos merénylet volt Andy ellen, hogyan csinálták? Ha a gyilkos készakarva zúdította a fejére a csillárt, hogyan sikerült ezt megoldania?

Elliot fontolóra vette a választ.

– Nem mondtam, hogy szándékos gyilkos merénylet volt Mr. Hunter ellen.

– Hogy a fenébe ne mondtad volna! Azt mondtad, hogy…

Elliot közbevágott.

– Nem. Azt mondtam, hogy ha a csillárral való stikli véletlenül nem sikerült volna, a gyilkos előbb-utóbb megtalálta volna a módját, hogyan ölje meg másképp. Akár ott vagytok a Longwood Kastélyban, akár nem. Hát még mindig nincs sejtelmed róla, hogy mi történt?

– Nincs.

– Majd lesz – mondta baljósan Elliot –, ha megtudod, miért vagyok itt. Mit gondolsz, megengedi az orvos, hogy ujjlenyomatot vegyek Mr. Huntertől? Egy perc az egész, és ha még eszméletlen, igazán nem zavarhatja. – Elliot egy kis szünetet tartott. – Ugyanis alaposan szemügyre vettem azt a csillárt meg a tölgyfa gerendát a mennyezeten. A gerendát erőszakosan megrángatták, pontosan úgy, mint a komornyik esetében. A csillár alsó peremén két jól kivehető ujjlenyomatcsomót találtunk:

jobb és bal kézről. Az ujjlenyomatok megegyeznek a Hunter szobájában levő tárgyakon talált ujjlenyomatokkal. Majdnem biztos, hogy a csilláron is az ő ujjlenyomatait találtuk meg. De ha most itt levehetem az ujjlenyomatait, azt hiszem, *egészen* biztos lesz.

Már megint ezek az őrjítő rejtélyek!

– Tehát szerinted megismétlődött a Fürge Komornyik Esete? – kiáltottam izgatottan Elliotra. – Andy is felugrott a csillárra, hogy előre-hátra hintázzon rajta?

– A tények erre utalnak.

– De miért?

– Miért csinálta a komornyik? Azaz *valószínűleg* miért csinálta? – javította ki önmagát Elliot, aki minden helyzetben igyekezett gondosan megválogatni a szavait. Küzdött magával, mert szívesen elejtett volna egy célzást, de kötötte a hivatali titoktartás. – Ha csak egy kicsit koncentrálsz, magad is rájössz.

– Azt csak te hiszed.

Elliot az órájára nézett.

– Most háromnegyed tizenegy. Nem tölthetjük itt tovább vitatkozással az időt. Dr. Fell bent van a városban, a helybeli söröket kóstolgatja. Negyedóra múlva találkoznom kell vele. Hol van az a dr. Middleworth? Apropó! – Elliot éles pillantást vetett rám. – Úgy értesültem, hogy Mrs. Logan is bejött veled Southendbe. Hol van?

Elliot mindkét kérdésére egyszerre kapta meg a választ. Dr. Middleworth éppen lefelé jött a lépcsőn Gwyneth Logan-nal.

El kell ismernem, hogy Gwyneth ebben a tragikus esetben, amely nem érintette közvetlenül őt, olyan határozottan és gyakorlatiasan viselkedett, ahogy senki sem várta volna tőle. Tess teljesen összeomlott az események hatására (ki veheti rossz néven tőle?), Gwyneth viszont teljesen kicserélődött. Velem jött Andyvel a kórházba, és úgy viselkedett, mint egy ápolónő. Most is

szilárdan lépkedett, a keze hűvös volt, kék szemének tekintete aggodalmas volt ugyan, de határozott. Bennem azt a kellemetlen gyanút kelthette volna, hogy kifejezetten élvezi ezt az egész izgalmat, ha nem mutatott volna olyan nyilvánvaló megrendülést, és borzadályt, amikor Andy szerencsétlenségéről értesült. Ugyanaz a zöld ruha volt rajta, mint pénteken. Nem tehetek róla, de ez az öltözék ebben a fertőtlenítőszagú társalgóban egyenesen groteszknek tűnt. Az jutott eszembe, hogy Gwyneth úgy fest, mint egy túl magas erdei nimfa.

– Csak néhány perc az egész – szólt oda nekünk Elliot, mielőtt elvonult volna dr. Middleworthszal. – Aztán, ha nincs ellene kifogásuk, szeretném, ha velem tartanának.

– Persze – mosolygott Gwyneth, de alig csukódott be az ajtó Elliot és az orvos mögött, megváltozott a modora.

– Most megint mi a csudát akarhatnak?

– Bizonyára további kérdéseket feltenni.

– De hiszen már épp elég kérdésükre válaszoltam. Tegnap háromszor is kifaggattak. Mindig újra elölről. – Gwyneth olyan mozdulatot tett, mintha türelmetlenül toppantani akarna. – Jaj, de szörnyű ez az egész! – Fürkészően méregetett. – Kiderítettek valamit? Maga jó barátja Mr. Elliotnak, magának biztosan mondott valamit.

Itt volt az alkalom.

– Kiderítették, hogy maga miért ment le péntek éjjel azzal a kis kulccsal a dolgozószobába.

Gwyneth lépett egyet felém, de rögtön meg is állt. A szívére szorította a kezét, mintha ájulás környékezné, a szeme természetellenesen kitágult.

– Tess Fraser mondta meg nekik! – sziszegte.

– Nem. Tess egy szót sem szólt. A maga barátja, Clarke mondta meg nekik.

– Ki?

– A maga barátja. Clarke.

Az ember azt hihette volna, hogy ez a közlés valamilyen hatást gyakorol Gwynethre. Méregbe gurul tőle, vagy legalábbis megrovó megjegyzést tesz Clarke-ra. De mintha nem is hallotta volna, amit mondtam.

– Tess magának is elmondta – szólalt meg szemrehányóan.

Hazudtam. Megesküdtem rá, hogy Tess nekem nem mondta el.

– De igenis elmondta. Tudom, hogy elmondta. Mit mondott el még?

– Semmit.

– Tessék?

– Egy szót sem.

Ez láthatólag megnyugtatta Gwynetht. Otthagyott, és az egyik ablakhoz sétált. Az ablak nyitva volt, beáradt rajta a napfény. A távolban rezesbanda menetelt, és azt játszotta, hogy „Szeretek a tengerparton üldögélni". A föld szinte remegett a kirándulók tömegének léptei alatt. Gwyneth mélyet lélegzett a langyos, álmosító levegőből.

– Ó, Istenem – panaszolta –, holnap ismét szembe kell néznem az élettel. Jönnek az ügyvédek, a tisztviselők, meg mindenféle szörnyű alak… „Írja alá ezt", „Csinálja azt" – egyebet sem hallok majd. Még a riporterek sem bosszantanak annyira… ma reggel lefényképezett az egyik… de *azok*… ó, hogy gyűlölöm őket. Sohasem tudtam semmit szegény Bentley üzleti ügyeiről, és ezután se akarok tudni. Ezeket egyedül ő intézte.

Gwyneth megint mély lélegzetet vett. És váratlan hevességgel folytatta:

– Ó, hogy örült volna az életnek egy ilyen szép napon!

A zenekar a távolban még mindig játszott.

Gwyneth egy kis zsebkendővel nyomkodta a szeme sarkát. Ez őszinte mozdulat volt, azt hiszem. Annyi bánatot fejezett ki,

amennyire az asszony egyáltalán képes volt.

– Mindenesetre be kell mennem a városba – folytatta –, ha másért nem, azért, hogy illendő gyászruhát szerezzek. Meg aztán nem szabad csak magamra gondolnom. – Gwyneth elgondolkozott: – Borzasztó kedves fiú, ugye?

– Kicsoda?

– Mr. Hunter. – Gwyneth kínosan ügyelt a formaságokra. – Nem mintha… Isten mentsen!… nem mintha, tudja, *olyasmi* járna az eszemben… amikor szegény Bentleyt még el se temettük. De azért furcsa. Tudja, sohase gondoltam volna, hogy érdekelni tud egy olyan férfitípus, mint Mr. Hunter. Mindig azt hittem, hogy az én esetem inkább a…

– Érettebb férfi?

– Miért mondja ezt? – kapta fel a fejét Gwyneth.

– Nyilvánvaló. Olyasvalakire gondol, mint például Clarke?

– Nos, igen. – Gwyneth elgondolkozott ezen egy darabig, és bólintott. Aztán kétség villant meg a szemében, miközben szórakozottan babrált a függönnyel. Nem akart elmélyedni ebben a témában, ügyesen másra terelte a szót.

– Mindenesetre remélem, hogy Elliot felügyelő elárulja végre nekünk, hogy mi történik abban a házban. Baleset, véletlen vagy micsoda? Úgy szeretném tudni, mit forgatott a fejében szegény Mr. Hunter az éjjel. Mert hogy forgatott valamit a fejében, az biztos. Én már az este megmondhattam volna maguknak, de nem szóltam senkinek. Akkor jöttem rá, amikor kilopott valamit a szobámból.

– Andy kilopott valamit a szobájából?

– Igen, amikor azt hitte, hogy nem látom – felelte Gwyneth. – Ellopott egy levél gombostűt.

Megdöbbentem.

Gwyneth egy gyermek ártatlanságával közölte ezt a tényt, az arckifejezése és a modora azonban cseppet sem volt gyerekes.

– Azt mondja, hogy egy levél gombostűt?

– Igen. Azt hiszi, hogy hazudom? – háborodott fel. – Pedig könnyen bebizonyíthatom. Nem tudom, mire kellett neki. A levél gombostű a zakója bal zsebében volt, amiko … amikor az a szörnyűség történt… Ha nem hiszi, kérdezze meg az ápolónőt, aki levetkőztette.

– De hát mit akarhatott egy levél gombostűvel?

– El sem tudom képzelni. Maguk férfiak okosabbak. Én meg egyáltalán nem vagyok okos. Reméltem, hogy maguk meg tudják magyarázni nekem. – Gwyneth hirtelen megdermedt, halk hangja éles lett. – Vigyázzon, mit mond! Jön valaki!

Csak Elliot jött. Gunyoros, de egyben elégedett kifejezéssel az arcán tartott felénk. Egy piszkos zsebkendőbe törölgette az ujjait, aztán a zsebkendőt beletette az aktatáskájába. Egyenesen Gwynethhez fordult.

– Végeztem, Mrs. Logan. Azt hiszem, magának sincs már itt több tennivalója. Velem jönne a Priory Hotelbe?

– Minek?

Elliot mosolygott.

– Szeretném meghívni egy aperitifre ebéd előtt, és szeretném, ha beszélne dr. Fell-lel. Ő nem volt hajlandó felkapaszkodni ezen a meredek utcán, kénytelen voltam a szállodában hagyni.

– Megint kérdéseket akarnak feltenni?

– Őszintén szólva, Mrs. Logan, igen. És ha ezúttal őszinte lesz hozzánk, és bízom benne, hogy az lesz, akkor még a mai nap folyamán elkapjuk a férje gyilkosát.

Gwyneth nem mozdult, nem is sápadt el, de egész lényét a félelem légköre vette körül.

– Én eddig is őszinte voltam magukhoz!

– Nem, Mrs. Logan, sajnos nem. De emiatt már ne aggódjon. Ez alkalommal bizonyára meg tudjuk győzni róla, hogy egy bolondot, egy félőrültet védelmez, aki bármely pillanatban képes

volna elvágni a maga torkát. – Itt Gwyneth tiltakozni alkart, de meggondolta magát. – Egyébként olyasvalamiről szeretnénk ismét megkérdezni, ami valószínűleg nem is hazugság volt a maga részéről, hanem csak egy tévedés. Ez nem csapda, biztosíthatom róla.

Gwyneth kíváncsian nézett Elliotra. Látszott rajta, hogy töpreng.

– Úgy? És mi van, ha nem megyek?

– Akkor valamivel tovább fog tartani a dolog, ennyi az egész. – Elliot hozzám fordult. – Rád is szükségünk van, cimbora. Nagy szükségünk.

– Miért éppen rám?

– Mivel nincs jelen Mr. Enderby…

– Enderby! – kiáltott fel váratlanul élesen Gwyneth.

– …mivel nincs jelen Mr. Enderby – folytatta Elliot –, és nincs jelen Miss Fraser sem, te megerősíthetsz bizonyos dolgokat, amelyeket az éjjel hallottál.

– Szóval Tess Fraser beszélt maguknak – suttogta Gwyneth, és egész magatartása teljesen megváltozott. – Hát jó. Magukkal megyek. Válaszolok a kérdéseikre. És az igazat fogom mondani.

– Helyes! – mondta Elliot.

Tehát úgy látszik, közeledünk a megoldáshoz, gondoltam. Néhány perc múlva legalábbis egy részét meghalljuk annak, ami e történet olvasói számára már nyilván világos, de az én számomra akkor még homályos volt. Andy Hunter „balesetének” rejtélye csak fokozta a homályt. Ahogy kiléptünk a napfénybe, fülünkben a rezesbanda muzsikájával, nem tudtam másra gondolni, mint arra a három szóra, amely éppoly érthetetlen volt, mint a baleset vagy a gyilkosság.

Egy levél gombostű. Egy levél gombostű. Egy levél gombostű.

XVII.

– Foglaljon helyet, Mrs. Logan – invitálta Gwynetht dr. Fell. A tengerparti sétány zsúfolt volt és zajos; a verőfényes ünnepnapon sokan élvezték a jó levegőt, dr. Fellnek mégis sikerült egy elhagyatott, sötét sarkot találnia a szálló dohányzójában.

Lehet, hogy a doktornak csak árnyékra és nyugalomra volt szüksége, mert alaposan kimelegedett. Megszabadulván Elliot éber tekintetétől, nyomban belevetette magát a Vidám Park kínálta szórakozásokba: egy önfeledt órát töltött a különböző ügyességi játékokkal. Karikákat hajított, labdákat dobált, célba lőtt, és össze is szedett egy csomó nyereménytárgyat. Egy nagy, aranyhajú babát ünnepélyesen Gwyneth-nek ajándékozott, egy komisz szivart maga szívott el, öt kis doboz karamellát testvériesen szétosztott köztünk, egy nagy sárgaréz nyakkendőtűt győzelmi jelvényként a nyakkendőjébe tűzött. Két ízben jövendőt is mondatott magának, és a dodzsembe is beült.

Ebben az időben még nem ismertem eléggé dr. Fellt, és nem is gyanítottam, hogy kuncogásai, vidor horkantásai mögé nyugtalanságát rejti.

– A szellemvasút tulajdonosa semmirekellő gazember, alighanem örök kárhozat lesz a sorsa. Akárcsak a Boszorkányos Vízimalom tulajdonosáé. Egyik sem volt hajlandó megengedni, hogy felüljek a szerkentyűjére. A hullámvasút tulajdonosa viszont…

– Jó, jó – szólt közbe Elliot. – Hogy miféle örömet talál az efféle szórakozásokban, egyszerűen nem tudom megérteni.

– No nézd csak – sértődött meg a doktor, a szemüvegét igazgatva. – Úgy véli, hogy elvesztegettem a délelőttömet?

– Talán nem?

– Nem bizony. Hogy mennyire nem, annak bizonyítékául

hallgassa csak meg ezt. Miközben elmerültem a forró virsli élvezetébe, megismerkedtem egy lelkésszel, aki cserkészcsapatot pásztorolt. A lelkiatya remek fickónak bizonyult. És az is kiderült róla, hogy a szomszédos Prittleton plébánosa. Pincér!

Gwyneth Logan letette a babát a széke mellé, és nem szólt egy szót sem.

A sarokban, ahol ültünk, olyán sötét volt, hogy meg kellett gyújtani az asztal fölött egy falikart, amely olyan takarékosan világított, hogy a nagy dohányzó többi részét homályban hagyta, az ebéd előtti sörözésre egybeverődött vidám társaságokkal együtt. Amióta beléptünk a helyiségbe, Gwyneth Logan ki sem nyitotta a száját, de észrevehető volt, hogy dr. Fell jelenléte kicsit idegesíti. És az volt a különös, hogy esküdni mertem volna: dr. Fellt ugyanúgy idegesíti Gwyneth. Azon kívül, hogy átnyújtotta neki a babát, egyszer sem nézett rá. Most azonban, mikor letette a szivarját, és az asztalon dobolt az ujjaival a pincérnek, éles, zavart pillantást vetett Gwynethre.

– No, de ez más lapra tartozik, asszonyom – szólt mentegetőzve –, a plébános ráér. Ugye, sherryt kér gyomorkeserűvel? – A torkát köszörülte. – Sonja, a szobalány azt mondja, hogy mindig ezt szokott inni.

– Igen.

A doktor megvárta, amíg megkaptuk az italunkat és a pincér eltűnt, aztán kitört.

– Elliot – üvöltötte –, nekem nincs ínyemre a dolog! Jupiterre mondom, nincs ínyemre!

– Nyugalom, uram.

– Úgy érti, hogy nincs ínyére kérdéseket tenni fel nekem? – kérdezte csöndesen Gwyneth. Látszott, hogy tudja, hogyan kell bánni a férfiakkal. Arckifejezése komoly volt és elbűvölően riadt. Pontosan mint péntek éjszaka, amikor Bentley Logan rajtakapta a triptichon kulcsával. Ugyanúgy beszélt a doktorhoz, mint akkor a

férjéhez. – Kérdezzen csak nyugodtan. Igazán nincs ellene kifogásom. Sőt egyenesen kérem, hogy kérdezzen.

– Akkor legyen, Madame – mondta dr. Fell. – Mióta tart ez az ügy maga és Clarke között?

A doktor kérdése váratlan volt, de Gwyneth habozás nélkül, teljes nyugalommal válaszolt.

– Köztem és Martin között soha nem volt semmi. Semmi a világon. Nem is értem, hogy juthat ilyesmi az eszébe.

Dr. Fell összenézett Elliottal.

– Ha így van, Mrs. Logan – vette át a szót Elliot –, akkor ki volt az a férfi, akivel a Victoria és Albert-múzeumban találkozni szokott?

– Ezt Tess Fraser mondta.

– Vannak értesüléseink, Mrs. Logan. Megmondaná nekünk, ki volt az a férfi?

Gwyneth zavartnak látszott.

– Nem értem, hogy tartozik ez ide. Csak nem az erkölcseim érdeklik? Az egész nem volt több ártatlan flörtnél. Semmi köze Bentley halálához. Ha tudni akarják, olyan férfiról van szó, akiről nem is hallottak.

Dr. Fell a fejét rázta.

– Nem, asszonyom. Ugyanis szinte elkerülhetetlen a következtetés, hogy a Victoria és Albert-múzeumbeli gavallérja tegnap a Longwood Kastélyban volt, és ő lőtte le a férjét.

– Ó! – mondta Gwyneth.

– Igen, asszonyom. Ahogy mondom.

– De hát az lehe… Miből gondolja?

Megint Elliot vette át a szót.

– Mrs. Logan – mondta –, az első dolgunk a revolver azonosítása volt. Igen, tudom, hogy maga meg Bob Morrison szerint a fegyver a férjéé volt. De nekünk ez nem volt elég: biztosra kellett mennünk, hogy tovább tudjunk lépni. Az éjjel

utánanéztünk a dolgoknak. A revolver valóban Mr. Logan tulajdona volt. És ez rávezetett bennünket a helyes nyomra.

Elliot egy kis szünetet tartott.

– A következő kérdés az volt, ki tudja, hogy Mr. Logan fegyvert hozott magával a Longwood Kastélyba? Általános vélemény szerint ő nem említette senkinek. Csak a péntek éjszakai kis jelenet tanúi tudtak róla: maga, Bob Morrison és Miss Fraser. Persze, Mr. Logan elejthetett valami célzást erre vonatkozóan más előtt is. Vagy *megláthatta* valaki nála péntek éjszaka, bár tudjuk, hogy a ház sötét volt, amikor Mr. Logan lement, és hogy a fegyver a zsebében volt, amikor újból felment. Elképzelhető volt mind a két lehetőség. De lássuk csak, mi következik ezután! Hajnali fél kettőkor maga és Mr. Logan visszatértek a hálószobájukba. A férje visszatette a revolvert a neszesszerjébe, egy fiókos szekrénybe a hálószobában, maga meg elaludt. Igaz?

– Ezt már mind elmondtam maguknak – nyögte elkínzottan Gwyneth.

– Mr. Logan éjszakára mindig bezárta a hálószoba ajtaját. Péntek éjjel is bezárta?

– Igen. Ezt is mondtam már!

– Rendben van! Nos, másnap reggel fél kilenckor Mr. Logan felkelt, felöltözött, lement és megreggelizett, aztán elindult reggeli sétájára, amelyről kilenc órakor tért vissza. Amikor a férje lement, maga még aludt, hiszen csak tízkor kelt fel, igaz?

Gwyneth vállat vont.

– Bóbiskoltam – felelte. – Felébredtem, amikor Bentley felkelt, de azután újból elaludtam. Nagyon éber alvó vagyok.

Elliot eltolta maga elől a söröskorsót. Elégedetten bólintott.

– Miként maga is rájöhet, Mrs. Logan, a revolvert nyilván reggel fél kilenc és tíz óra között vitték ki a hálószobából. – Egy kis szünetet tartott. – Szeretném, ha egy pillanatra elgondolkozna azon, hogy ez mit jelent. A gyilkosnak meg kellett szereznie a

revolvert, hogy felakaszthassa a falra, és előkészíthesse a gyilkos csapdát. Vagyis nyíltan be kellett sétálnia a maga hálószobájába, ahol – mint mondja – „bóbiskolt”, méghozzá egy olyan reggeli időpontban, amikor könnyű felébreszteni akárkit. Az illetőnek az egész szobát át kellett kutatnia a revolver után, és anélkül hogy maga meglátta vagy meghallotta volna, ki kellett vinnie a szobából. Nagyon kockázatos vállalkozás volt, Mrs. Logan. Értelmetlenül kockázatos. Szinte *hihetetlenül* kockázatos. Hacsak…

– Hacsak *mi*? – kiáltotta Gwyneth.

Elliot mosolygott, de nem vidáman.

– Tudja azt maga. Kénytelen vagyok vagy arra a következtetésre jutni, hogy maga a bűntársa volt… – Gwyneth erre felsikoltott, felugrott, és úgy meglökte az asztalt, hogy kiloccsant a pohara. Elliot azonban ismét leültette. – Vagy azt kell hinnem, hogy a gyilkost nem érdekelte, hogy felébreszti-e magát vagy sem. Más szavakkal: a gyilkos a maga szeretője volt, aki meg akarta ölni Mr. Logant, és meg volt győződve róla, hogy maga fedezi őt még akkor is, ha véletlenül felébred.

A legvalószínűbb, hogy az a személy, aki tudott a revolverről, a maga szeretője volt. Hogy miért? Természetesen azért, mert maga elárulta neki! Figyelmeztette! Az ördögbe is, Mrs. Logan, az emberek nem szoktak .45-ös revolvert vinni magukkal vidéki hétvégi kiruccanásra. Ha a férje fegyvert vitt magával, maga tudta, hogy miért teszi. És ez nem tölthette el megnyugtató érzéssel. Tehát figyelmeztette a szeretőjét. Az illető valószínűleg azt is tudta, hol találja meg a revolvert. Magának tudnia kellett, hogy hol van, hiszen nyilván maga csomagolt ki péntek délután. Így aztán másnap reggel a szeretője megkockáztatta, és besurrant a fegyverért.

Gwyneth ökölbe szorította a kezét.

– Én aludtam – mondta szánalmasan. Tragikus arckifejezése

olyan volt, mint a festményeken a vértanúké. – Mondom, hogy aludtam. *Nem ébredtem fel*. Senkit se láttam bejönni. Nem is tudtam, hogy a revolver eltűnt.

– Jól van. Hiszünk magának.

– Hisznek?…

Elliot hangja száraz volt.

– Ez nyilván igaz, Mrs. Logan. Nem nagyon valószínű, hogy ha tudta volna, mi készül, lement volna bújócskát játszani abba a szobába, ahol a dolog történt. Igaz?

– Persze. Persze hogy nem mentem volna le.

– Nos, ha rá tudná szánni magát, hogy megmondja, ki az a férfi, sokat segítene.

– Mit akarnak még tudni? – kérdezte csendesen Gwyneth.

Dr. Fell aggodalmában, zavarában vagy valami egyéb okból olyan arckifejezést vágott, hogy még Harpo Marx is iszonyatosnak találta volna. Felfújta az arcát, megrázta haramiabajszát, és megcsóválta a fejét. Úgy látszott, mintha tiltakozni akarna, de aztán mégsem szólt semmit.

Én ugyan úgy éreztem, hogy semlegesen tárgyilagos vagyok az ügyben, most mégis az jutott az eszembe, hogy Elliotnak jobban meg kellene szorítania Gwynetht, ha választ akar a kérdésére, különben az asszony kisiklik a kezéből, mint a nimfák a mesében. Ez az asszony a legellentétesebb tulajdonságokat egyesítette magában; nem is egy nő volt, hanem legalább egy tucat. És ebből a tucatból legalább tíz nagyon kívánatos.

– Mit akarnak még tudni? – ismételte meg.

– Sajnálom, hogy nem akar felelni, Mrs. Logan.

– Nem arról van szó. – Gwyneth hevesen rázta a fejét. – Azt hiszik, hogy ki akarok térni a válasz elől, pedig nem. Maga azt állítja, hogy abban a házban nincsenek… kísértetek?

– Úristen! – nyögött fel Elliot.

– Ne nevessen! Én hiszek a kísértetekben. Maga persze még

mindig azt hiszi, csak azért mondom ezt, mert ki akarok térni a válasz elől. Mondja meg, mit akar még kérdezni tőlem, és azonnal tisztázhatunk mindent.

Elliot ismét összenézett dr. Fell-lel.

– Rendben van – hagyta rá Elliot. Olyan mellékesen vetette oda szavait, hogy ugyancsak hegyeznem kellett a fülemet. – Éppen a dolgok tisztázása érdekében arra szeretném kérni, próbáljon meg visszaemlékezni pontosan arra a pillanatra, amikor a férjét lelőtték.

Gwyneth megborzongott.

– Megtörtént? Helyes! Természetesen látta a barna öltönyös férfit, ugye?

– A barna öltönyös…

– A férfit, aki az északi ablak előtt állt. Aki alátámasztotta az alibijét.

– Kire gondol? Mr. … Istenem, soha nem jut eszembe a neve! Az a szőke. Várjon csak! Megvan! Mr. Enderby. – Gwyneth homlokát ráncolva töprengett. – Mintha láttam volna – ismerte be –, miután szegény Bentley elterült a földön. Azt gondoltam, hogy valaki kíváncsiságból benézett, hogy lássa, mi történt. Azt természetesen nem tudtam, hogy már előzőleg is ott volt. Nem tudtam, hogy ott van valaki. Különben nem beszéltem volna olyan nyíltan arról… arról, ami éjszaka köztem meg a férjem között történt.

– Fellsmerte Mr. Enderbyt, ugye?

– Igen. Azazhogy… nem. Olyan *értelemben nem*, ahogyan maguk gondolják – helyesbített Gwyneth, elbájoló mosollyal kísérve szavait. – Hiszen sose láttam azelőtt. Csak később ismerkedtünk meg.

Elliot elgondolkodva bólintott.

– Biztos benne, Mrs. Logan, hogy Mr. Enderby volt?

– Tessék?

– Azt kérdem, biztos benne, hogy Mr. Enderby volt?

Már eddig is meleg volt a dohányzó homályos sarkában, ahol ültünk, az egy szál lámpával a fejünk fölött, amelynek fénye az üvegernyő alól az arcunkba esett, de most mintha hirtelen még jobban felforrósodott volna a levegő. Elliot várt. Dr. Fell várt. Én is vártam, merőn bámulva egy rikító plakátra, amely egy pisztrángfajtát reklámozott. Még az inggallérom is átnedvesedett, olyan melegem volt.

– Ó! – dünnyögte halkan Gwyneth. – Csakis Mr. Enderby lehetett – jelentette ki egy kis gondolkodás után. – ő is mondta, hogy ő volt, nem? Azt mondta, hogy ő volt! Miért mondta volna Mr. Enderby, hogy ő volt, ha nem ő volt? És egyáltalában honnan tudhatta volna, hogy én mit mondtam, és mi történt abban a szobában, ha nem ő volt?

– Tehát nincsenek kételyei?

Gwyneth habozott.

– Furcsa. Csak egy futó pillantást vethettem rá, mert rögtön leugrott, és nem is láttam tisztán. De akkor, amikor még nem tudtam, hogy ő volt, az a kísérteties gondolatom támadt, hogy – valaki más.

– Valaki más? Ki?

– Martin – mondta Gwyneth. – Martin Clarke.

Elliotnak egy arcizma sem rándult. Felemelte a söröskorsóját, nagyot húzott belőle, aztán letette, és karját keresztbe fonta az asztalon.

– Mrs. Logan – mondta. – Előfordulhat, hogy valaki megpróbálja majd azt állítani, hogy ezt a gondolatot én ültettem el a fejében. Kijelentené itt, most, tanúk előtt, hogy nem így van?

– Persze. Nekem magamnak jutott az eszembe – jelentette ki Gwyneth. Ijedten nézett körül. – Miért? Olyasvalamit mondtam, amit nem kellett volna? De hiszen ha egyszer az a férfi Mr. Enderby volt, akkor nem lehetett Martin.

– De *akkor* azt hitte, hogy Mr. Clarke?

– Igen, azt hittem.

Elliot és dr. Fell megint összenéztek.

– A keze az ablakon belül volt?

Gwyneth bizonytalannak látszott.

– Ezt nem tudom megmondani. Már mondtam, hogy nem láttam tisztán. – Megnedvesítette az ajkát. – Ismerik azt a játékot gyerekkorunkból, amikor addig pörögtünk magunk körül, amíg el nem szédültünk, és forgott körülöttünk a világ? Én akkor mindent így láttam, ilyen kavargó szédületben. Barna öltöny és barna kalap volt rajta, azt hiszem. Az arcát nem lehetett jól kivenni az üveg mögött, a félhomályos szobából, csak a körvonalait. Arra a kevésre se figyeltem túlzottan, amit láttam, mert azt hittem, csak a lövés után ugrott oda. Szóval igazán nem tudnám megmondani, hogy a keze az ablakon belül volt-e vagy sem. Sajnálom.

– Rendben van, Mrs. Logan. Eleget mondott.

– Madame – jegyezte meg nyájasan dr. Fell –, valóban eleget mondott. Csakhogy, Bacchusra mondom, példázatokban beszél.

– Ez nem példázat! Ez az igazság!

Dr. Fell bocsánatkérő mozdulatot tett. Felemelte a söröskorsóját, és fenékig kiitta.

– Én másra céloztam – mondta a doktor. – Arra a játékra, amikor az ember addig pörög maga körül, amíg el nem szédül, és mégis megpróbál talpon maradni. Ez bizony példázat.

A doktor szigorúan rám nézett.

– Magának mi a véleménye, Morrison barátom?

– Csak szeretném tudni, mit jelent ez az egész.

– A példázat?

– Egye fene a példázatot! Ez az egész disznóság. Szeretném tudni, mitől jön le egy revolver önmagától a falról, és hogyan sül el önmagától. Szeretném tudni, hogy ragadhatja meg egy láthatatlan kéz Tess bokáját, és hogyan indíthat meg egy órát

mindnyájunk szeme láttára. Szeretném tudni, hogy egy olyan teljesen normális ember, mint Andy Hunter – annyira legalábbis normális, mint az öreg Poison komornyik volt –, miért ugrik fel a csillárra, és hintázik rajta egy levél gombostűvel a zsebében. Többek között ezeket szeretném tudni.

A gombostűk említésére senki sem tett megjegyzést, de Elliot arcáról leolvastam, hogy számára nem újdonság a dolog. Dr. Fell kinyújtotta a mutatóujját.

– Tökéletes illusztráció – mondta.

– Mire?

– A példázatra – felelte makacsul a doktor. Aztán hangot váltott. Rosszallóan összevonta a szemöldökét, és komolyabbra fordította a szót. – Ide figyeljen. Én nem akarok titokzatoskodni. Maga titokzatoskodik.

– Hogyan?

– A szavaival. A helytelen következtetéseivel. A magabiztosságával, ahogyan megállapít tényeket, illetőleg amiket tényeknek hisz.

A doktor a hajába túrt a kezével.

– Ugyanez a helyzet a maga fiatal barátjával a Kongó Klubban – folytatta –, aki bizonyos értelemben minden bajnak az elindítója. Én is tagja vagyok a klubnak, bár nem túl gyakran járok oda. De tegnap este beszéltem ott a barátjával. Aztán telefonáltam a fickó apjának, aki 1920-ban a Longwood Kastélyban vendégeskedett, hogy tisztázzunk egy kis félreértést.

– Miféle félreértést?

– Egy székkel kapcsolatban – magyarázta dr. Fell. – Az a szék teljesen zavarba hozott. De, mint kiderült, nem az ebédlőből való szék volt, hanem a verandáról. És ez óriási különbség.

Nem szóltam egy szót sem.

Modortalanság lett volna, ha például felkelek, és maradék sörömet a doktor fejére öntöm. Modortalanság lett volna az is, ha

Gwyneth jelenlétében megmondom, mit tartok az efféle beszédről. Tiszta hókuszpókusznak hangzott. De később, amikor megtudtam az igazat, visszamenőleg megkövettem magamban a doktort. Elliot szólt közbe.

– Talán egy kicsit homályosan hangzik a dolog – ismerte el. – De magad is látni fogod, milyen egyszerű az egész. Mivel történetesen te is a Longwood Kastélyban voltál teaidő körül…

– Elliot, én nem tenném – förmedt fel a doktor. – Esküszöm, hogy nem tenném!

– Mi egyebet tehetünk, doktor? Nincs más választásunk, ha a végére akarunk járni, nem?

– Khm. Khm. Talán. De irtó zűrt fog előidézni, barátom. Nagyobb kellemetlenségnek teszi ki magát, mint amilyenről valaha is álmodott.

– Mióta fél ön a kellemetlenségektől?

Így sose jutunk tovább, gondoltam. Rendőrség ide, rendőrség oda, meg kell próbálnom vitába szállni.

– Doktor, ön nyilván kiderítette, ki a gyilkos…

– Illetve azt hisszük, hogy kiderítettük – dörmögte a doktor, és furcsa fintort vágott felém. Úgy tűnt, mintha rejtélyes módon én lennék a kulcsfigura ebben a sötét ügyben. Csak azt nem tudtam, hogyan és miért.

– Vagy azt hiszik, hogy kiderítették. Mindegy. Ugyanakkor azt állítja, hogy a tények nem felelnek meg a valóságnak. Idéztem egy sor megtörtént eseményt. És erre ön azt mondja, hogy titokzatoskodom, amikor felsorolok egy csomó tényt, vagy amit „ténynek hiszek”. Van a felsorolt események közt valami, ami nem tény?

Dr. Fell habozott. Kivette kialudt szivarját a hamutartóból, és szórakozottan forgatni kezdte az ujjai között.

– Csak egy – morogta.

– Csak egy, ami nem tény?

– Csak egy – mondta dr. Fell. – De az szándékos hazugság.

– Na de uram! Minden jegyzőkönyvben van. Én semmilyen hazugságot nem mondtam.

Dr. Fell bólintott. Az arca nem volt se haragos, se vádló, nem lehetett róla leolvasni semmit. Morgott. Játszadozott a Vidám Parkban nyert szivarral, majd hírtelen kettéroppantotta.

– Nem – mondta –, maga nem. De a *menyasszonya*, Miss Fraser, *igen*!

XVIII.

Megint langyos májusi alkonyat volt a Longwood Kastély körül. Újabb epizód következett, amelyre kevesen számítottunk, s amelyet egyikünk se szeretne még egyszer átélni.

Leszálltam a buszról a megállóban, körülbelül harminc méterre a kerítéskaputól. Végigmentem az úton, nem találkoztam senkivel, csak egy biciklis fiúval. Befordultam a kocsifelhajtóra. A letűnő nap fényében vörösen csillogtak a kastély ablakai. Tess az „őrbódé" ajtajában állt, az utat kémlelve. Elém szaladt.

– Bob! Csakhogy végre megjöttél. Hol a csudában voltál?

– Southendben.

– Azt tudom. De mit csináltál?

Tess hátranézett a ház felé.

– Csak Clarke meg én vagyunk a házban. Huh! Nem kellemes érzés. Késő estig kimenőt adott a személyzetnek. Gwyneth még nem jött vissza. És Julian – Julian meg meglépett. Visszament Londonba. Nem tudom, mit szól hozzá a rendőrség. Hogy van Andy?

– Rosszul.

– Clarke megint a háborúról beszél. Azt mondja, egész biztos, hogy háború lesz. Lent ül a süllyesztett kertben egy üveg olcsó pezsgővel, és jobban félek tőle, mint valaha.

– Csakugyan?

A bársonyos fű üdén illatozott az éjszakai eső után. Egyedül voltunk Tess-szel, nagyon egyedül. Tess tetőtől talpig szürkében volt: szürke szoknya és szürke dzsömper volt rajta, a bal mellére tűzött piros brosstűvel. Félig nyitott szájjal, feszülten nézett rám, az arca szorongást tükrözött.

– Bob, mi az, amit te tudsz, és én nem? – kérdezte.

– Ilyen könnyű leolvasni rólam?

– Igen. – Tess várakozóan nézett rám.

– Most, hogy ott álltál megint a bejáratban, nem féltél a kéztől? Hogy megint elkapja a bokádat? Tess, a te meséd a kézről, amely „elkapta a bokádat”, hazugság volt, és ezt te is tudod.

A Longwood Kastélyra kezdett ráborulni az este. Nehéz lett volna Tesst gyűlölni és én nem is gyűlöltem. Csak ostobának éreztem magam, és forrt bennem a méreg. Tess némán állt.

– Persze kitalálhattam volna már előbb is. Abból, ahogyan dr. Fell rád nézett, amikor először adtad elő neki ezt a mesét. Meg abból, ahogyan te néztél a doktorra, valahányszor *ő* megemlítette az esetet. Mindig fülig pirultál. Meg a viselkedésedből, amikor Elliot arra kért, hogy mutasd meg neki, hogyan történt a dolog. Meg a múlt éjszakából, amikor tulajdonképpen elismerted, hogy nem mindig szabad hinni neked. És én nem is gyanakodtam!

– *Bob, az Isten szerelmére…*

– Nem volt ott semmiféle „kéz”. Nem történt semmi a bejáratnál. Mindenkit megőrjítettél. De miért csináltad? A józan ész nevében kérdezlek, *miért*?

– Te beszéltél Elliottal.

– Persze hogy beszéltem Elliottal. Másképp honnan tudnám? Te nem mondtad volna meg nekem.

Tess összekulcsolta a kezét, s kicsit oldalt hajtotta a fejét.

– Bob, én megpróbáltam! De képtelen voltam megmondani!

– De Elliotnak és dr. Fellnek képes voltál megmondani. Tegnap este mondtad meg nekik. Az után a „rekonstrukciós” jelenet után. Ezért jöttél ki olyan dacosan abból a szobából, ahol kihallgattak. Tegnap este! És nekem még akkor se mondtad meg! Tovább színészkedtél…

Tess leintett:

– Úgy beszélsz, mint egy gyerek.

– A bejáratnál is gyerekkéz volt, nem? Talán az én kezem volt?

Ez volt az első komoly veszekedésünk, és valahogy mégsem

volt igazi veszekedés. Nem volt benne indulat. Inkább keserű szájíz, mintha keserű orvosságot nyeltünk volna. De mielőtt még ostobaságokat vágtunk volna egymás fejéhez, hirtelen észbe kaptam, mert láttam, hogy legalább most nem színészkedik: kétségbeesetten őszinte.

– Elliot azt is elmondta neked, hogy miért találtam ki azt a mesét? – kérdezte.

– Nem.

– Nem is sejted?

– Nem.

– Majd kitalálod, ha idejönnek, hogy elbeszélgessenek Clarke-kal. Ha egyáltalán elbeszélgetnek.

– Ma este idejönnek. Tulajdonképpen már itt is kellene lenniük.

Tess bólintott.

– Már jönnek is.

Egy pillanatig úgy álltunk ott Tess-szel, mint két marionettfigura, merev, természetellenes pózban. Aztán Tess odaszaladt hozzám, és én átkaroltam a vállát. A Longwood Kastélynak köszönhettük, hogy így elvesztettük a fejünket.

A rendőrségi autó motorjának berregése felverte az alkonyat csendjét. Mintha minden egyes kavics külön csikorgott volna a kerekek alatt, mikor a kocsi végighajtott a feljárón. Elliot, dr. Fell és Gwyneth Logan szállt ki belőle. Elliot szemmel láthatóan rosszkedvűen indult felénk, aktatáskájával a lábszárát csapkodva.

– Felügyelő! – szólalt meg Tess éles, magas hangon. – Volna szíves megmondani Bobnak, hogy…

– Mindent a maga idejében, Miss Fraser. – Elliot udvarias volt, de határozott. – Meg tudná mondani, hol találom Mr. Clarke-ot?

– A süllyesztett kertben van, hátul. Pezsgőzik.

Elliot felvonta vöröses szemöldökét.

– Pezsgőzik?

– Azt az olcsó olasz pezsgőt issza, amelyet Mr. Logan forgalmazott – magyarázta Tess.

– Úgy. És hol van Mr. Enderby?

– Meglépett. Visszament Londonba.

– Szóval igaz! – Elliot dühösen még egyszer a lábszárára csapott az aktatáskájával. – Ennek utána kell néznünk. Nagyon lekötelezznének, ha hátramennének Mr. Clarke-hoz, és vele maradnának. Hamarosan mi is csatlakozunk magukhoz dr. Fell-lel, csak előbb körülnézünk a házban. – Elliot már indult is, aztán gyorsan visszafordult. – Majd elfelejtettem. Mindjárt keresni fog két munkás, műszerládával. Nehogy elküldjék őket.

Elliot kurtán bólintott, visszament dr. Fellhez és Gwyneth-hez, aztán mindhárman bementek a házba.

Egyre nyilvánvalóbb lett, hogy készül valami. Érezni lehetett a levegőben. Szólni akartam, de Tess elhallgattatott. Megkerültük a házat, keresztülvágtunk a gyönyörű, ápolt pázsiton a ház mögött, és lementünk a süllyesztett kertbe. Ott találtuk Clarke-ot, meglehetősen emelkedett hangulatban.

A körülbelül tíz méter átmérőjű, kör alakú kertbe néhány egyenetlen lépcsőfokon lehetett lemenni. A tálszerű kert virágokkal volt beültetve, még nem nyíló mályvával, rügyező kékes sarkantyúvirágokkal, sziklanövényekkel. A citromsárga kankalinok közé narancsszínű tubarózsák vegyültek. Középen ugyancsak kör alakú, kőpaddal körülvett kis térség volt, a közepén napórával.

Clarke kényelmesen hátradőlve, keresztbe vetett lábbal ült a kőpadon, előtte rikító színűre festett kerti asztal. Az asztalon pezsgősvödör, benne az oldalához támasztott palack. Clarke fehér vászonöltönyben volt, kalapja mellette hevert a padon, egy könyvvel meg egy szemüveggel. Amikor lementünk a lépcsőn, éppen egy üres poharat tartott a világosság felé. Szemmel láthatóan kedvtelve poharazott.

– Helló! – üdvözölt bennünket melegen. Letette maga mellé a poharat, szétvetette a lábait, de nem állt fel.

– Bocsássanak meg látszólagos udvariatlanságomért, de nem kínálom meg magukat – mutatott Clarke a pezsgősvödörre, – ez a pezsgő ugyanis olyan rossz, hogy rosszabb már nem is lehetne. De kérem, üljenek le. Hogy van a mi szeleburdi sebesültünk?

Hirtelen tíz évvel láttam öregebbnek a gonoszul tréfálkozó embert. Tréfája frivol volt, és cseppet sem mulatságos.

– Andyre gondol?

– Persze.

– Haldoklik – feleltem.

Clarke megdöbbenve kiegyenesedett ültében, Tess meg önkéntelenül felsikoltott.

– Bob! Ez nem igaz!

– Sajnos, igaz. Ezért maradtam olyan sokáig a városban.

– Igazán nagyon sajnálom – mormolta Clarke. Őszintén hangzott. – Sok tekintetben igen kiváló fiatalember. És kitűnő építész. Nem hittem volna, hogy ilyen komoly a sérülése.

– Az orvosok se hitték. Ma délután fordult rosszabbra az állapota. Vissza is megyek hozzá, mihelyt…

– Mihelyt? – kérdezte sürgetően Clarke.

– Mihelyt a rendőrség végzett. Bent vannak a házban. Ismerik a gyilkost, az indítékait, a módszerét. Talán még ma le is tartóztatják.

Clarke nem tett rá semmiféle megjegyzést. A pezsgőspalack után nyúlt. A poharába dobott egy jégkockát, mielőtt a gyöngyöző italt kitöltötte. A palack már majdnem üres volt.

– Éppen azon tűnődtem – kezdte Clarke, mikor a lépcsőn megjelent Elliot és Gwyneth Logan. Dr. Fell nem volt velük, pedig látszott, hogy Clarke őt keresi a szemével. Könnyedén feléjük biccentett, és folytatta. – Éppen az élet meg a halál kérdésein tűnődtem (üljenek le, barátaim), meg azon, hogy mire is való

mindez. Meg főleg a mi szellempartinkon.

Gwyneth lerogyott a padra, a kör másik oldalán, én meg Tess álltunk, mint két fabábu. Elliot letette az aktatáskáját a napórára.

– Helyes – mondta élénken Elliot. – Én is éppen a szellempartiról szeretnék magával beszélni.

– Állok rendelkezésére, felügyelő. Mi érdekli?

– Tény az, uram, hogy a szellemei nem igazi szellemek.

Clarke nevetett, és megint kényelembe helyezte magát a padon.

– Következésképp itt és most ki kell derítenünk valamit – folytatta Elliot. – Ismerte a néhai Herbert Harrington Longwoodot?

– Herbert… Harrington… Longwood? – ismételte meg töprengve Clarke.

– Ha megengedi, segítek az emlékezetének. Herbert Harrington Longwood a család oxfordshire-i ágából származott. Ő volt az a távoli rokon, aki ezt a birtokot örökölte 1919-ben. Amikor is meghalt itt egy öreg szolga, mert rázuhant a csillár. Mr. Longwoodot annyira megviselte a dolog, hogy a feleségével együtt külföldre utazott, és soha többé nem tért vissza Angliába. Dr. Fell ma találkozott Southendben a helybeli plébánossal. A plébánostól tudjuk, hogy Mr. Longwood Nápolyban telepedett le, és ott is halt meg négy vagy öt évvel ezelőtt. Ismerte?

Clarke nyájasan nézett Elliotra.

– Igen. Ismertem.

– Tehát beismeri?

– Készségesen.

– Tehát azt is tudta, hogy Mr. Longwoodnak egy bűvészkastély volt a birtokában?

– Bűvészkastély?

Elliot, anélkül hogy a tekintetét levette volna Clarke-ról, hüvelykujjával a háta mögé bökött. – Ez olyan ház, amelyben

szellemeket lehet produkálni úgyszólván gombnyomásra. Feltevésem szerint maga, Mr. Clarke, ezért vette meg ezt a házat, ezért rendezte a szellempartit, és így ölte meg Mr. Bentley Logant.

A nap lemenőben volt.

Itt a kertben még a virágokénál is erősebben érződött a föld illata. Clarke teljesen nyugodt volt. Felvette a pezsgőspoharát, belekóstolt, aztán megint letette. Őszintének látszó kíváncsisággal nézett Elliotra.

– Nocsak, felügyelő! Tekintsem magam letartóztatottnak?

– Nem, uram. Ha le volna tartóztatva, nem így társalognánk.

– Ez megnyugtató. Tehát én öltem meg szegény ártatlan öreg Logant. S a véleménye szerint hogyan?

Elliot kinyitotta az aktatáskáját.

– Mindenekelőtt el kellett terelnie az emberek figyelmét a ház *igazi* történetéről. Nem akarta, hogy bárki megtudja a valóságos tényeket, akár az 1820-ban, akár az 1920-ban történteket illetően. Ezért is bosszankodott, hogy Bob Morrison utánanézett a Történelmi Műemlék Bizottság évkönyvében. Mint ahogy minden alkalommal bosszús lett, ha valaki a ház történetére terelte a szót, miként tegnap is. De mivel ez állítólag „kísértet-ház" – gondoskodnia kellett valamilyen legendáról. Ki kellett találnia egy kísértetet.

De ahhoz már nem volt elég okos, Mr. Clarke, hogy maga találjon ki egyet. Könyvből lopta. A „megkarcolt arcú hulla" egész meséjét, amelyet maga Norbert Longwoodnak tulajdonított, egyszerűen kiollózta Andrew Lang megtörtént eseteket tartalmazó gyűjteményéből. Minthogy ezt a könyvet negyven évvel ezelőtt adták ki, eszébe se jutott, hogy valaki megtalálhatja. Erről a könyvről van szó.

Elliot elővett az aktatáskájából egy szürke kötésű könyvet, és letette a napórára.

– Ilyen trükkökkel dr. Fellnél sose próbálkozzék – tette hozzá

Elliot. – Nem fognak beválni.

Clarke-ot mintha arcul csapták volna. Zömök teste megfeszült. Szemét rebbenés nélkül Elliotra szegezte.

– De ennél primitívebb trükkel is próbálkozott – folytatta könnyedén Elliot. – Sokkal primitívebbel. Kicsit *túlzottan* javított kiadásban próbálta előadni a történetet. Nos, hogy őszinte legyek, Miss Fraser – intett Elliot Tess felé a fejével – mindig gyanakodott magára. Már amikor néhány hónappal ezelőtt először találkozott magával, már akkor meg volt győződve róla, hogy valami hókuszpókusszal akarja elámítani a szellempartira meghívott vendégeket. Ezért elhatározta, hogy próbára teszi magát, Mr. Clarke.

Clarke Tess felé nézett, rámosolygott, és felemelte a kezét, mintha üdvözölné.

Elliot folytatta:

– Amikor belépett a házba, azt mondta, hogy valami elkapta a bokáját. Hogy próbára tegye magát, kihasználja-e a dolgot valamire. Mivel mindnyájan kicsit idegesek voltak azon az estén, Miss Frasernek nem került nagy erőfeszítésébe megjátszania a dolgot. És maga kihasználta, Mr. Clarke. Jól jött magának. Azt hitte, hogy Miss Fraser idegességében csakugyan úgy érezte, hogy elkapta valami a bokáját. Ügyes húzással nyomban előállt a megkarcolt arcú hulla történetével. Azt állította, hogy a boka után kapkodó kéz a Longwood Kastéllyal kapcsolatos régi legenda. Azt mondta, hogy Norbert szellemének a szokása az emberek bokája után kapkodni. Pedig az egészet Miss Fraser találta ki negyedórával előbb.

Elliot egy kis szünetet tartott, és a fejét csóválta. Aztán hozzátette:

– Ez sem volt túl okos dolog magától, Mr. Clarke.

– Úgy találja, felügyelő?

– Úgy, Mr. Clarke. Minden kétséget kizáróan elárulta vele,

hogy *valóban rosszban töri a fejét*.

– És ez persze azt is bizonyítja, hogy én öltem meg Bentley Logant?

– Engedelmével, erre majd később visszatérünk – felelte Elliot az ő szokásos konok egykedvűségével.

Nagy fekete árnyék vetődött a kertre. Dr. Fell volt az. Bő, ráncos körgallérja lebegett utána, széles karimájú kalapját mélyen a szemébe húzta. Mint egy nagy felhő tornyosodott fölénk, szinte elvette a világosságot. Zihálva szedte a levegőt, nehezére esett a lépcsőjárás.

Az nem vitás, hogy Clarke hiú ember volt, és most nyilván alaposan megsebezték a hiúságát. De ő ennek semmi jelét nem mutatta.

– Á, doktor! – mondta Clarke. – Kíváncsi voltam, megtisztel-e bennünket a jelenlétével. A felügyelő épp azt akarja előadni nekünk, hogyan ölték meg Logant. Igaz, felügyelő?

– Igaz.

– Hát akkor rajta! – kiáltott fel Gwyneth Logan. Első ízben szólalt meg. Zöld Robin Hood-kalapjában egyenesen ült, mintha nyársat nyelt volna, a retiküljét markolászta. – Én ott voltam. Azt hitték, hogy… hogyan is mondják?… bűntárs vagyok. Hogy történt a dolog?

Dr. Fell meglengette a kalapját, meghajolt Gwyneth előtt, és némajátékkal jelezte, hogy mellé szeretne ülni.

– Apropó, Madame – mondta dr. Fell –, előbb tisztázzunk talán egy fontos kérdést. – Keresztfogantyús botjával Clarke-ra mutatott. – Ő az a férfi, akivel a Victoria és Albert Múzeumban találkozni szokott?

– Igen, ő – válaszolta Gwyneth. – Minek tagadjuk, Martin?

– Tudtam! – suttogta Tess, és belecsípett a karomba.

Clarke közbeszólt.

– Miről is beszélt, felügyelő?

– A Longwood Kastély titkáról – felelte Elliot, és súlyos csend borult a színpompás kertre.

– A kérdés az volt, hogy mit tudunk valójában a Longwoodokról, akár 1820-ból, akár 1920-ból? Az 1820 körül élt Norbertről csak annyit tudtunk, hogy tudós volt, és pamfleteket tett közzé három másik tudóssal, név szerint Aragóval, Boisgiraud-val és Sir Humphrey Davyvel együtt. Tudtuk továbbá, hogy rejtélyes módon halt meg 1820-ban. Ez volt minden.

Az 1920 körül élt Herbert Harrington Longwooddal azonban már egészen más volt a helyzet. Róla elég sokat sikerült megtudnunk. Teljesen átépíttette a házat! – Elliot egy kis szünetet tartott. – Bevezettette a villanyt, és modern vízvezetékrendszert csináltatott. A ház keleti szárnyát megtoldatta a biliárdszobával. Az ebédlő mennyezetét megemeltette, hogy a helyiség tágasabb legyen, a fölötte levő hálószobák kárára. A földszinti hallban leszedette a faburkolatot. És végül új kandallót építtetett, új téglakandallót a dolgozószobában. Mindezt egy Guernseyből hozatott munkáscsoporttal csináltatta, akik utána nyilván nem sokat fecseghettek a környéken. Érdekes ember volt ez a Longwood. A környéken mindenki…

Tess a szavába vágott. A halántékára szorította az ujjait, és erősen koncentrált.

– Várjunk csak! – kiáltotta. – Ez az ember volt a megszállottja a család történetének? És neki támadt az az ötlete, hogy kísértetházat rendez be? Ő tett bolonddá mindenkit, akit csak lehetett? Róla van szó?

– Pontosan – dörögte dr. Fell. – Pontosan róla.

– De hogyan csinálta?

– Ezt hadd mondja el a doktor – szólt közbe Clarke meglepő udvariassággal. – Hiszen a felügyelőből csak „A Gazdája Hangja” beszél – idézte kajánul az ismert hanglemezmárkát. – A felügyelő csak a betanult leckét mondja fel, mint a papagáj. Nem jól teszi,

felügyelő. Veszedelmes dolog. Nem beszélhetne maga dr. Fell?

Dr. Fell maga is elég veszedelmesen festett.

– Nos, uram, nemigen lesz szükség rá, hogy én beszéljek. Majd mindjárt meglátja. Perceken belül két munkás érkezik ide. Néhány átalakítást kívánunk elvégeztetni velük, ezúttal a mi elgondolásunk szerint, szíves engedelmével, sőt anélkül is. Őszintén szólva, uram, darabokra fogjuk szedetni a maga átkozott házát, abban a reményben, hogy felfedünk egy olyan gonosz és zseniális gyilkos trükköt, amilyennel még nem volt dolgom. – A doktor arca tüzelt. Botjának vasalt végével nagyot koppintott a kőre. – És a dolgozószoba téglakandallójával fogjuk kezdeni.

Clarke hangja éles volt.

– Lebontatják a kandallót? Az Isten szerelmére, csak nem hisznek Morrison ostoba rögeszméjében a titkos folyosóról? Az egy tömör kandalló. Maga a doktor bizonyította be.

– Úgy van – helyeselt dr. Fell.

– Hát akkor?

– Csakugyan tömör kandalló. Egyetlen hasadás vagy repedés nincs rajta. Minden téglája gondosan be van tapasztva. Csak éppen bele van építve valami. Egy apróság, akkora sincs, mint a fél tenyerem. – Dr. Fell a magasba emelte a tenyerét. – Holt tárgy ugyan, de alkalomadtán iszonyúan meg tud elevenedni.

Senki se szólt, pedig azt hittem, hogy Gwyneth sikítani fog. Közben egészen besötétedett, a kert elvesztette színeit, csak a bükkfák fénylettek ezüstösen a távolban.

– Könnyen rájöhetünk az igazságra – folytatta dr. Fell –, ha kiszellőztetjük agyunkból a ködöt, amellyel barátunk, Mr. Clarke úgy megtöltötte, hogy beleszédültünk. Csak fel kell tennünk az egyszerű kérdést: mi történt itt?, és megadnunk rá az ugyancsak egyszerű választ.

Az egyszerű válasz pedig a következő: néhány tárgyat mozgásba hoztak. Ennyi az egész. Legyenek szívesek

megjegyezni, hogy e tárgyak egyikét sem nehéz megmozdítani, és nem is mozdultak messzire. „Felugrasztottak” egy revolvert. Lengésbe hoztak egy nagyon érzékeny egyensúlyú csillárt, amelyet a legenyhébb léghuzat is megmozdít. Ugyancsak lengésbe hozták egy állóóra szintén nagyon érzékeny ingáját. Végül volt egy olyan értesülésünk is, hogy – csodák csodája! – „felugrott” egy fából faragott ebédlőszék is. Csakhogy a mennykőbe is, az a szék nem volt fából! Egy könnyű vasszék volt, könnyen gördülő kerekekkel, amilyet a hátsó verandán láthatnak. És most végre kisüt a nap, eloszlik a sötétség, és a madarak újra énekelnek. Mert végre látjuk az összekötő láncszemet: valamennyi szóban forgó tárgy *fémből* van!

Dr. Fell olyan arccal hajolt előre, mint egy varázsló a mesében.

– Szükséges megneveznem, mi van beépítve a kandallóba? Féltéglányira a felszíne alatt? Egy arasszal balra egy revolver csövétől? Méghozzá úgy, hogy ha bekapcsolják az áramot, a revolvert előreugratja?

A doktor elhallgatott. Nyögve-szuszogva felállt, és Martin Clarke felé fordult. Öblös hangja betöltötte a sötétedő kertet.

– Természetesen egy elektromágnes.

XIX.

Dr. Fell mintha a napórához intézte volna a szavait: – Minden iskolás gyerek tudja, mi az elektromágnes, sőt akár maga is tud pár perc alatt ilyet szerkeszteni. Vegyünk egy darabka lágy vasat; tekercseljük körül olyan sűrűn rézdróttal, amilyen sűrűn csak lehet, bocsássunk keresztül áramot a dróton, és máris megvan a mágnes, amelyet akkor hozhatunk működésbe, amikor csak akarunk.

A mágnes ereje függ az ampermenettől, az áram erősségétől meg a tekercsek számától. Egyszerűbben: minél több drótot tekerünk a vas köré, annál erősebb lesz a mágnes. Szerkeszthető olyan mágnes is, amely egy tonna vashulladékot is fel tud emelni, pontosan erre a célra használják az iparban. A mi esetünkben csupán egy gyufásdoboz nagyságú mágnesről van szó.

Hogyan lehet lengésbe hozni egy csillárt? Nos, illesszük a mágnest a gipszmennyezetbe, közvetlenül a gerenda mellé, és kapcsoljuk addig be és ki az áramot, amíg a vascsillár mozgásba nem lendül. Hasonló eljárással lehet meglendíteni egy óra fémből készült ingáját, a mágnest a megfelelő helyre beépítve. Azt talán mondanom sem kell, hogy az elektromágnes hatékonyságát nem befolyásolják a közbeeső felületek, a fa, gipsz vagy tégla, feltéve, hogy nem túlságosan vastagok. A néhai Harry Houdini (béke poraira!) egy vasrúddal elreteszelt ajtóról egy közönséges mágnessel is leszedte a vasrudat az ajtó másik oldalán állva. Gyerekkoromban magam is szerkesztettem elektromágnes…

– Gyerekkorában? – kiáltott fel Tess. – Hát ezt már akkor feltalálták?

Dr. Fell hunyorogva nézett Tessre.

– Kedvesem – mondta szelíden –, tudja, mikor fedezték fel az elektromágnes elvét?

– Nem.

– 1820-ban – válaszolta dr. Fell. – Csaknem egy időben fedezte fel három kiváló tudós, akiknek a neve – különös, de így van – Arago, Boisgiraud és Davy volt. Nem orvosok voltak, miként azt Mr. Clarke el akarta hitetni magukkal, legalábbis nem orvosként maradtak meg a köztudatban. A természettudomány doktorai voltak. De hát, mint tudják, nem is Mr. Clarke említette a nevüket. Fiatal barátunk, Morrison nevezte meg őket.

Clarke meg sem rezzent.

A növekvő homályban ősz haján kívül csak fehér fogsorát láthattuk, ugyanis mosolygott. Dermesztően nyugodt volt. Dr. Fell egyszer sem nézett feléje.

– Vigye el az ördög! – szólalt meg váratlanul Clarke.

A doktor erre sem nézett feléje.

– Élvezettel gyűjtöm az efféle látszólag semmire sem használható adatokat – magyarázta Tessnek. – Így történhetett meg, hogy pontosan tíz perccel az előtt néztem utána az elektromágnesnek, mielőtt erről az esetről hallottam.

Nem tudjuk pontosan, tulajdonképpen hogyan halt meg Norbert Longwood. Minthogy elektromossággal kísérletezett, a környékbeliek szemében ördögien rejtélyes lehetett a személye. Akkor is gyanúsnak találták volna a halálát, ha a kólika vitte volna el. Úgy költözött el az élők sorából, hogy füstöt és ködöt hagyott maga után.

De azt, hogy 1920-ban hogyan halt meg Poison, a komornyik, tudjuk. Gondolkozzanak csak! A néhai Herbert Harrington Longwoodnak minden valószínűség szerint nem volt semmiféle bűnös szándéka. Ő azt hitte, hogy ártatlan tréfákkal szórakozik. Tudjuk róla, hogy lelkesen tanulmányozta a család történetét, és valószínűnek látszik, hogy tudomást szerzett az öreg Norbert érdeklődéséről az elektromágnes iránt. Egyszerre csak rájött, hogy ennek a módszernek a modern alkalmazásával létrehozhat

egy „kísértetházat”, amellyel elbűvölheti a barátait.

Herbert Harrington Longwood legalább három, de valószínű, hogy még több elektromágnest szerelt fel a házban. Ezek külön áramhálózattal működtek. A vezetékek a falba voltak rejtve, és ugyancsak rejtett kapcsolókkal lehetett áramot bocsátani beléjük. Hogy hol voltak ezek a kapcsolók? Látják, ebben van a lényeg. A rendszer olyan elmés, hogy annak, aki működésbe hozza a mágnest, nem kell ugyanakkor és ugyanabban a helyiségben lennie, sőt még a közelében sem.

A szegény öreg Poison halálát egy tragikus véletlen okozta; de erre a véletlenre számítani kellett volna.

A komornyik késő este lemegy, hogy mindent rendesen bejárjon. A gazdája örül, hogy milyen jó tréfát agyalt ki, és elhatározza, hogy kipróbálja a mechanizmust. Nos, mi lehet ennek a következménye? Mi lehet a következménye annak, ha egy öreg komornyik egyszerre csak azt látja, hogy a csillár – a józan ész és minden törvényszerűség ellenére –, egyszerre csak magától lendületbe jön, és egyre hevesebben leng? Nyilván elveszti a fejét. Ösztönösen meg akarja állítani. Odahúz egy magas széket a csillár alá. Kinyújtja a kezét, hogy véget vessen az istentelen mozgásnak, de nem éri el a csillárt. Lábujjhegyre áll, és úgy próbálkozik. Aztán végképp elveszti a fejét. Felugrik, elkapja a csillárt, és most már nemcsak a fejét – az egyensúlyát is elveszti…

Gazdája halálra válik, amikor meghallja a zuhanást. Ő a lengő csillárral csak meg akart tréfálni egy komornyikot, és kisded tréfájával megölt egy öreg barátot.

Dr. Fell felhúzta vállát a bő ráncú körgallér alatt, és rám nézett.

– Látja, barátom, Poison nem hintázott előre-hátra a csilláron. Maga ugyanazt a hibát követte el, mint mindenki más: a kocsit fogta a ló elé. A csillár már *előbb* hintázott, és az lódította magával az öreget.

Két hang szólalt meg szinte egyszerre.

– *Andy!* – kiáltotta Tess.

– *Gombostű!* – mondtam én.

Dr. Fell elkomorult. A hangja dühös volt.

– Igen. Rátapintottak a lényegre. Hunter barátunk a ház átalakítási munkálatai során nyilván felfedezett bizonyos vezetékeket, amelyeknek a rendeltetéséről nem tudott magának számot adni. Még itt volt a házban a halálos csapda, rejtve és sértetlenül. Hunter nem tudta, miféle machinációval áll szemben, csak annyit tudott, hogy valamiképpen az elektromossággal van összefüggésben. Lehet, hogy akkor kezdett kapiskálni valamit, amikor szombaton teázás előtt megkértem, hogy másszon fel a székre a csillár alatt, és a csillár enyhén megmozdult. Észrevették akkor az arckifejezését? Nem szólt semmit, de szerzett néhány gombostűt…

– Miért? – kérdeztem. – Mire kellett neki a gombostű?

– Mert a vas, ha elektromágnes hatása alá kerül, maga is mágnesessé válik. Világos? Vagyis ha ilyen erőt alkalmaztak, a csillár felső részének is mágnesessé kellett válnia. Kerítsünk hát néhány gombostűt, másszunk fel egy létrára, és ha a gombostűk a vashoz tapadnak, bebizonyosodik a feltevésünk. Sajnos, valami történt a túlságosan kíváncsi Mr. Hunterral.

A doktor hangja komor volt és vészjósló. Felfújta az arcát.

– Nos, ennyi volt a mondanivalóm – dörmögte. – A többi a maga ügye, Elliot.

Clarke nevetett. Állandó kuncogása, leplezetlen jókedve az idegeire ment az embernek. És lassan rá kellett jönnünk, s ez elég kényelmetlen érzéssel töltött el, hogy Clarke nem tetteti a jókedvet. Egyáltalán nem volt megijedve. A csontjaimban éreztem, hogy valami újabb fordulat következik, valami újabb ördöngösség, hogy még nincs vége a meglepetéseknek.

És csakugyan nem volt még vége.

– Miért hallgat ilyen sokáig, felügyelő? – szólalt meg Clarke. –

Nincs semmi megjegyzése? Nem vádol?

Elliotnak megfeszült az álla.

– Bőven van mivel vádolnom – mondta. – Tagadja, hogy mindezért maga a felelős?

– *Úristen!* – sóhajtott fel Gwyneth Logan a pad túlsó oldalán. Mintha hirtelen rájött volna valamire, vagy sugallat szállta volna meg. Kezével a homlokát fogta, ahogyan már láttuk egyszer, amikor férje meggyilkolásának a részleteire próbált visszaemlékezni. Clarke nem figyelt rá.

– Tagadom – válaszolta Elliotnak.

– Tagadja, hogy elektromágnes alkalmazásával sötötték el a fegyvert, amely megölte Mr. Logant?

– Se meg nem erősítem, se nem tagadom. Bizonyítsák be, ha tudják.

Elliot bólintott. Benyúlt az aktatáskájába, és kivett belőle egy .45-ös revolvert. A fegyver sötéten, baljóslatúan csillant meg a homályban. A felügyelő kivett valamit a kabátja hajtókájából – túlságosan apró tárgy volt ahhoz, hogy abban a világításban ki lehessen venni, mi az, de sejteni lehetett. Elliot az apró tárgyat a revolver csövéhez tartotta. Rövid, halk kattanás hallatszott. Elliot felmutatta a fegyvert, és mindannyian láthattuk a fényes csövére tapadt gombostűt.

– Ez bizonyíték, felügyelő? – kérdezte Clarke.

Elliot mintha nem is hallotta volna.

– Tagadja, hogy szombaton reggel kivitte ezt a fegyvert Mrs. Logan szobájából?

– Tagadom.

– Tagadja, hogy egy ládán állt a dolgozószoba északi ablaka előtt, amikor Mr. Logant lelőtték?

– Tagadom.

– *És hogy a keze a nyitott ablakon belül volt?*

Clarke-nak tényleg csodatevőnek kellett lennie ahhoz, hogy ki

tudjon szabadulni a felsorakoztatott tények szorításából, amelyek úgy fonódtak a karja, a lába, sőt a nyaka köré is, mint valami óriáskígyó. Vártunk. Akkora volt a csend, hogy a southendi országút forgalmának távoli zaját is hallottuk.

– Azt kérdeztem, uram, hogy a nyitott ablakon belül volt-e a keze?

– Nagyon érdekes lenne, felügyelő, ha ezt be tudná bizonyítani. Hogyan bizonyítja be?

– Két tanúval. – Elliot megfordult. – Mrs. Logan! Ő volt az az ember?

– Igen – mondta Gwyneth. – Igen, igen, igen!

– Nahát, nahát, nahát! – utánozta Clarke Gwyneth hanghordozását, de nem barátságtalanul. – És ki a másik tanú?

– Mr. Enderby.

Clarke felkacagott.

– De hol van Enderby? Tud vele szembesíteni? Ő mondta, hogy engem látott az ablak előtt?

– Nem. Ő azt mondta…

– Á! Másodkézből való értesülés mint tanúvallomás? Annyira még egy rendőrnek is kell ismernie a törvényt, hogy tudja: ez nem kielégítő.

– Mr. Enderbyt azonnal szembesíteni fogjuk magával.

– Nem hinném.

Tess meg én összenéztünk. Elviselhetetlen volt a hőség a tálszerű mélyedésben, a nyirkosság ellenére mintha maga a föld lehelte volna. De kétségtelenül csak az izgalom okozta.

– Továbbá azt is tagadja, uram, hogy a házat teljes egészében maga rendezte be? Hogy maga állította be a bútorokat, meg minden?

– *Ebben* a „halálos vétekben” elismerem, hogy bűnös vagyok, felügyelő.

– Helyes – mondta Elliot. – Akkor miért állította az

írógépasztalt a déli ablakhoz? – Clarke meg akart szólalni, de Elliot egy határozott mozdulattal leintette és folytatta. – Mondanom sem kell, hogy egy déli fekvésű ablak a lehető legrosszabb annak a számára, aki gépelni akar. Egész nap a szemébe süt a nap, az országúti zaj is zavarja…

(Ezen az estén nagyon nagy forgalom lehetett a southendi országúton.)

– …miközben a szobának van egy nagy északi ablaka, amelyik ideális világítást biztosít és a csendes kertre néz. Miért nem állította az írógépasztalt az északi ablakhoz?

– Felügyelő, magának lakberendezőnek kellett volna mennie.

– Tagadja – mondta Elliot, aki kis híján kijött a béketűrésből –, hogy azért helyezte úgy el az írógépasztalt, hogy aki leül mellé, szembenézzen a kandallón függő fegyverrel? Tagadja, hogy ezért hozta le a padlásról Herbert Longwood régi fegyvergyűjteményét, és rakta fel a falra? Tagadja, hogy az északi ablak párkánya alatt egy rejtett kapcsoló van? Hogy nem kellett egyebet tennie, csak benéznie az ablakon, megfigyelnie Mr. Logant, és megnyomnia a kapcsolót, amikor Mr. Logan megfogta és felemelte a gondosan az írógépasztal másik végére helyezett írógépet?

– Ez volna egy. És mi van a többivel? – kérdezte érdeklődve Clarke.

– Miféle többivel?

– A többi kapcsolóval. A másikkal, a harmadikkal, a negyedikkel, meg mit tudom én, hanyadikkal. Emlékezzék csak vissza: a maguk társaságában voltam, amikor a nagy állóóra tiktakolni kezdett. Hol volt ott a közelemben kapcsoló? Volt valami a kezemben?

Elliot sötéten mosolygott.

– A kezében nem. De ott volt a lába. Véletlenül emlékszem is, hogy állt a fal mellett, a sarkán meg a lábujjain hintázva, mint egy

bokszoló. – Elliot szeme összeszűkült. – Nem rossz ötlet, uram, az elektromágnes kapcsolóját az egyik meglazult kőlap alá tenni. Aztán ránehezedni a kőlapra, és hol bekapcsolni, hol kikapcsolni az áramot. Senki se gyanakszik, hiszen ott van mindenki szeme előtt. Csak meg kell keresnünk a mágnest a kandalló falában, és a kapcsolót az északi ablak párkánya alatt, és maga a kezünkben van. Azt bizonyítani tudjuk, hogy az ablak előtt állt. Aztán már csak…

Tess csendet intett.

– *Ez nem az országúti forgalom zaja!* – mondta.

Visszatekintve az eseményekre, nehéz leírni a történteket, lidérces álomként él az ember emlékezetében.

Úgy emlékszem, először nem is a tompán dübörgő hangból vettük észre, hogy a Longwood Kastély ég. Nem is a sistergésből, amely a serpenyőben égő zsír hangjára emlékeztetett. Még csak nem is a rákövetkező robbanásból. Hanem abból a kékes-sárga lángnyelvből, amely egy táncos könnyed kecsességével kígyózott az ég felé, miközben a dolgozószoba egyik ablaktáblája szilánkokra pattant. Aztán az egész ház olyan lett, mint egy lobogó gáztűzhely.

Dühödt és egyben kétségbeesett kiáltást hallottunk. A hang tisztán kivehető volt az egyre növekvő dübörgésben is, de úgy összezavarodott körülöttünk minden – mozdulatok, arcok, hangok –, hogy lehetetlen volt megállapítani, kitől ered. Aztán rájöttünk, hogy Elliot kiáltott.

– Az ördög vinne el bennünket a csigatempónkkal együtt! – kiáltotta, miközben már a konyhából csaptak ki a lángok. – Oda a bizonyíték! Erre kellett neki a benzin.

– Földre! – kiáltotta egy másik hang. – Hasra feküdni!

Csak két robbanás következett, egyik sem volt túlzottan nagy erejű. Szerencsénk volt, hogy a süllyesztett kertben tartózkodtunk: védelmet adott. Üvegcserepek süvítettek

fölöttünk a levegőben. A zsindelytetőből tűzcsóva röppent a magasba, és mögöttünk kötött ki, a mályvarózsák között. Egy másik a napóra lábához hullott, Elliot taposta el.

Olyan erővel nyomtam le Tess fejét, mintha meg akarnám fojtani. Emlékszem, hogy Gwyneth sikoltott: „A ruháink!”, vagy „A bundám!”, vagy valami ilyesmit. Hangját elnyomta a tűz robaja, a kertet ellepte a füst, és elviselhetetlen sárga fény vakított.

Elliot a kerti lépcső felé rohant, de a második robbanásra megállt, visszafordult, és némán mutogatva kérdezte dr. Felltől, nem maradt-e valaki bent a házban. – Nem, hál’istennek – felelte a doktor, akinek az arca még pirospozsgásabbnak tűnt a sárgán izzó fényben.

Aztán mindnyájan Clarke-ra néztünk.

Azt lehetett volna hinni, hogy diadalittas lesz. De nem. Fehér öltönye mocskos volt, s ő maga szinte aléltan dőlt hátra a padon. A szeme villogott napbarnított arcában. Valóságos pánikba esett. Az utolsó pohár silány pezsgő érintetlenül állt az asztalon.

– A házam! – mondta. – Az én gyönyörű házam!

– Maga persze nem akarta ezt? – förmedt rá Elliot.

– Tompa agyú hülyék – mondta félőrülten Clarke. – Persze hogy nem. Nem én öltem meg Logant.

Valaki köhögött. A hőség perzselt; szúrta a szemhéjunkat, a füst bevette magát az orrlyukainkba, és a torkunkat fojtogatta. Egy izzó parázs Clarke térdét súrolta, de ő észre se vette.

– Nem én öltem meg Logant – ismételte meg. – Ha azt mondanák, hogy a halálát kívántam, mert bolondot csinált belőlem, az igaz volna. De nem én öltem meg. Én soha nem vállalok *semmiféle* kockázatot.

És hozzátette:

– Csak nem képzelik, hogy felgyújtottam a saját házamat? Most már nem tudják bizonyítani, hogy én öltem meg Logant. De én sem, hogy ki tette.

– Ki innen! – kiáltotta Clarke a padról: – Mit állnak itt? Nem tudják kihívni a tűzoltókat?

– Ahhoz már késő – mondta Elliot. – A ház leég.

A lépcső tetején a tűz vakító fénnyel csapott az arcunkba. Tess arcára borítottam a kabátomat, és olyan messze futottam vele az égő háztól, amilyen messze csak lehetett. Elliot Gwyneth Logant vette gondjába, a nyomunkban dr. Fell rohant, s végül sereghajtóként Clarke.

Az első személy, akit megpillantottunk, Grimes felügyelő volt. Arcát elfordítva a tűztől, rohanva jött keresztül a háztól nyugatra elterülő réten. A távolból egy autó dudájának veszett tülkölését hallottuk, nyilván dugóba került az országúton. Grimes felügyelő átugrott a kerítésen. A tűzoszlop fényében kirajzolódott a táj minden apró részlete, szinte még a falevelek erezetét is látni lehetett. A felügyelő mély torokhangon tagoltan szavakat intézett Elliothoz, nem lehetett kivenni az értelmét, hogy mit mond.

– A tűzoltók… – kezdte mondani Elliot.

– Riasztottuk őket – lihegte a másik. – Emberéletben nem esett kár?

– Nem.

– Majd később beszélünk. Fontos bizonyíték van a kezünkben.

– Miféle bizonyíték?

– A gyilkosságról – mondta elfúló hangon Grimes felügyelő. – Majd később beszélünk róla.

– Ember – mondta Elliot –, csak nem képzeli, hogy itt még lehet tenni valamit? A Niagara vízesés sem tudná már eloltani ezt a tüzet. Lőttek a bizonyítéknak.

– Hol van Mr. Clarke? – kérdezte Grimes.

– Itt. Mi van vele?

– Nem ő a tettes – felelte határozottan Grimes. – Nem ő követte el a gyilkosságot.

Ismeretlen alakok tűntek fel mindenfelől. Valahonnan egy

tűztől megriadt tehén vágtatott elő. Egy autós, aki a kocsiját az országúton hagyta, felénk rohant és azt üvöltözte: tudjuk-e, hogy tűz van. De mi csak Grimesre és Clarke-ra figyeltünk.

– Miért nem árulta el nekünk, uram? – kérdezte Grimes felügyelő Clarke-tól. – Nem a tengerparton volt, ahogy állította – fordult Grimes Elliothoz. – Prittleton utcáin járkált, meg a kocsmában ült. Szombat reggel háromnegyed tíztől tizenegy óra tíz percig a kocsma előtti padon ült, meg bent a kocsmában. Szándékosan hitette el velünk, hogy nincs alibije, pedig a lehető legjobb alibije volt.

– Ez igaz? – kérdezte Elliot.

Grimes ordítva felelt.

– A fél város bizonyítja. Legalább két-három ember vele volt. Köztük a bankigazgató is, aki pontban tízkor állt le vele beszélgetni a kocsma előtt. Mit szól ehhez, uram?

– Ó! – mondta Clarke. A zsebkendőjével próbálta letisztogatni az arcát meg a zakóját. Ismét régi önmaga volt.

– De hát az lehetetlen – förmedt fel Elliot, hol Clarke-ra, hol Grimesre bámulva. – Két tanú állítja, hogy pontban tíz órakor itt nézett be a dolgozószoba ablakán…

– Hiába – mondta határozottan Grimes. – Négy tanú, vagyis éppen kétszer annyi, mint a maga tanúja, állítja, beleértve Mr. Perkinst, a bankigazgatót is, hogy Mr. Clarke tíz órakor a kocsma előtt ült. Mert a kocsma csak fél tizenegykor nyit.

Elliot Clarke felé fordult.

– Pontosan így van, felügyelő – jelentette ki Clarke, mielőtt még Elliot megszólalhatott volna.

– Akkor miért nem ezt mondta nekem? Miért hazudta azt, hogy a tengerparton volt?

– Az igazat megvallva azért, felügyelő, mert reméltem, hogy maga meg a derék dr. Fell bolondot csinálnak magukból – felelte Clarke, miközben nyugodtan törölgette zsebkendőjével a

nadrágját. – Ideje végre, hogy bemondjam a sakk-mattot.

– A helyzet az – folytatta –, miként bizonyára már maga is rájött, hogy az alibim engem vitán felül tisztáz. Akármit csináltam egy elektromágnessel, akárhogyan alkalmaztam is, az biztos, hogy távirányítással nem működtethettem. Ha elismerik – miként végül is el kell ismerniük –, hogy több tanú jelenlétében Prittletonban voltam, mikor Logant lelőtték, akkor nem hozhatnak kapcsolatba a gyilkossággal. Ezt éppen a maguk pontos és meggyőző előadása erősíti meg a mágnes működtetéséről. Nos, ha szabad kérdeznem, melyikünk az ostoba?

Egy autó éles szirénája harsogta túl az országúti forgalom zaját és a tűz ropogását. Clarke felkapta a fejét. Eltette a zsebkendőjét, miután még egyszer megtörölte az arcát és a nyakát. Tenyerével hátrasimította ősz haját.

– Ezek a tűzoltók lesznek – mondta. – Elnézésüket kell kérnem, de mennem kell.

Az elkínzott Elliot megpróbálta visszatartani.

– Akkor ki volt a barna öltönyös férfi? – kérdezte. – Ki nézett be azon az ablakon tíz órakor?

– Sajnálom – mentegetőzött Clarke. – Valaki felgyújtotta a házamat, és ezért nem tudom megmondani magának. Ismétlem, elnézésüket kell kérnem. A tűzoltók elé kell mennem.

Kiszabadította a karját Elliot kezéből, és tett néhány lépést. De megtorpant, mert szembetalálta magát dr. Fell-lel.

Felejthetetlen látvány volt ez a két ember ott a tűz fényében. Szállt a korom, hullott a pernye. Clarke alacsony volt, és fehér öltönyében a helyzethez mérten még mindig elegáns. Dr. Fell meg akár jegy pirospozsgás, szemüveges óriás. Csak néhány szót váltottak, az ő sajátos, tizennyolcadik századbeli modorukban, miközben a háttérben egyfolytában szirénáztak a tűzoltók. Clarke mintha megfeledkezett volna híres jó modoráról: a doktor arcába

nevetett.

– Uram – mondta Clarke – ismerje be, hogy vereséget szenvedett.

– Uram – mondta dr. Fell –, pillanatnyilag aligha tehetek mást.

– Szerintem csúfos vereséget.

– A jelek szerint igen.

– Sőt: bolondot csinált magából.

– A látszat erre vall. De azt hiszem, Mr. Clarke, hogy egyszer még visszatérünk erre a dologra.

– Nem hinném – mondta Clarke önelégülten. – Nem győzöm ismételni, hogy én soha nem vállalok *semmiféle* kockázatot.

XX.

– Persze azóta bizonyára már maguk is rájöttek, hogy valójában ki állt a dolgok hátterében – mondta elgondolkozva dr. Fell.

Számunkra – Tesst meg engem értve alatta – örökre emlékezetes marad az a nap, amelyen megtudtuk az igazságot.

1939 szeptemberének első hetében történt. Tess meg én két éve voltunk házasok. Réges-rég keresztet vetettem a fenti történetre, és elsüllyesztettem a fiókom mélyére, abban a tudatban, hogy örök befejezetlenségre van ítélve.

A gargantuai doktor ezúttal is benézett hozzánk teára, amit gyakran megtett, mivel a közelben lakott. Hampsteadi házunk kertjében üldögéltünk. A ház kicsi ugyan, de mind a ketten nagyon szeretjük. Ragyogó, derült alkonyat volt. A kertből ráláttunk egy ezüstös légvédelmi léggömbre, de semmi egyéb nem emlékeztetett arra, hogy megrendült alattunk a föld.

A doktor kényelmesen elhelyezkedett egy fonott székben, és pöfékelve szívta a pipáját. Egy esti lap volt a zsebében.

– Higgyék el nekem – folytatta szuszogva –, jó okom volt rá, hogy ne legyek közlékeny ebben az ügyben. Az előbbi kérdésem persze szónoki volt. *Dehogyis tudják*, hogy ki állította a gyilkos csapdát Logannak. Fogalmuk sincs róla, ki lopta ki a revolvert Gwyneth Logan szobájából, és ki akasztotta a kandallóra. Honnan is tudhatnák, hogy ki akarta mindenáron megölni Bentley Logant?

– Ki? – kérdezte Tess.

– A maguk barátja – mondta Dr. Fell. – Andy Hunter.

Tess kiejtette a kezéből a keresztrejtvényt meg a ceruzát, én meg a gyufát, amellyel éppen rá akartam gyújtani. Egyikünk sem tudott szólni.

– Tudják, fiatal barátaim, én egy másodpercig sem hittem,

hogy az elektromágnest működésbe hozó kapcsoló *magában a dolgozószobában* volt, akár az ablakpárkány alatt, akár másutt. Ezt túl egyszerűnek találta volna Herbert Harrington Longwood.

Amiről Elliot, úgy látszik, megfeledkezett (és én hagytam, hogy megfeledkezzék), az a következő: az utolsó Longwood nem korlátozta átépítő tevékenységét a dolgozószobára, a hallra meg az ebédlőre. De nem ám! Gondosan megépíttetett egy külön szárnyat. Ez volt a biliárdszoba, a keleti oldalon. Különös, de a biliárdszoba ablakaiból pompás rálátás nyílt a dolgozószoba közelebb eső ablakára.

A doktor rám nézett.

– Még ennél is különösebb, hogy maga meg Andy Hunter ott álltak a biliárdszobában, és kinéztek az ablakon, amikor Logant lelőtték. És a legérdekesebb, hogy mind a ketten tisztán látták, mikor Logan felemelte az írógépet, és a revolver csöve egy vonalba került a homlokával.

Nyilvánvaló, hogy Logant csakis olyan valaki lőhette le, aki *láthatta* őt. Továbbá a legvalószínűbb gyilkos az a szenvedélyes, idealista fiatalember volt, aki négy hónapja halálosan szerelmes volt Gwyneth Loganba…

Közbevágtam.

– Megálljon, doktor! Azt akarja mondani, hogy Gwyneth meg Andy már előbb is ismerték egymást, nem csak a Longwood Kastélyban találkoztak?

– Persze. A maga kéziratából ez elég világosan kitűnik, csak éppen maga nem vette észre, hogy mit ír. Talán elfelejtette, hogy öt perccel állítólagos első találkozásuk után Andy Hunter átnyújtott Mrs. Logannak egy pohár sherryt és gyomorkeserűt anélkül, hogy megkérdezte volna, mit kér?

Tess meg én egymásra néztünk.

– Maga gondosan feljegyzi, hogyan kérdezte meg mindenki mástól, hogy mit iszik. Ez az után történt, hogy maguk testületileg

megérkeztek a Longwood Kastélyba. Andy Hunter kérdés nélkül, automatikusan nyújtotta át Mrs. Logannak a sherryt. És mind a ketten egy kicsit zavarba jöttek, ami érthető is.

Elég különös, de hajszálra ugyanez ismétlődött meg más formában szombat délután a teánál. Magam láttam. Mrs. Logan mindenkitől megkérdezte, hány cukrot kér a teájába, de *Hunter* csészéjébe minden kérdezés nélkül három cukrot tett. Pontosan hármat. Tudta ő, hogy Hunter hány cukorral issza a teáját. Végtére is elég gyakran találkoztak a Victoria és Albert Múzeum éttermében.

– De hát Clarke… – kezdte volna Tess, de meggondolta magát, és elhallgatott.

– Az első esetet – folytatta Dr. Fell – Sonjától hallottam, a szobalánytól. Nagyon éles szemű lány, az a Sonja. Ami a második esetet illeti, maga nagyon helyesen hangsúlyozza az elbeszélésében, hogy szombat délután jutott a társaság először teához a Longwood Kastélyban. Tehát Mrs. Logannak korábban nem volt alkalma megtudni, hogy hány cukorral szereti a teát Mr. Hunter. Ezek azonban csak külsőséges dolgok. Ami fontosabb, a két ember közti légkör, a szavaik, a gesztusaik. Ha emlékeznek, a hölgy egyszer a kiállott izgalmak hatása alatt hozzávágott egy poharat Mr. Hunterhez. Mással szemben ezt aligha engedte volna meg magának. Emlékeztetni szeretném magukat arra is, hogy amikor ráesett Mr. Hunterra a csillár, Gwyneth Logan ment be vele a kórházba. De talán az volna a legjobb – tette hozzá dr. Fell ha szép sorban elmondanám maguknak az egész történetet.

Tess tompa hangon szólalt meg:

– Én is azt hiszem.

– A rossz szellem persze Clarke volt – mondta a doktor. – Azzal a határozott szándékkal jött vissza Angliába, hogy kieszközölje Logan halálát. Mindent tudott a Longwood Kastély gyilkos csapdájáról, noha Herbert Longwood eredetileg

egyáltalán nem szánta gyilkosnak a csapdát. Miként maguk is sejthetik, ő csak a látogatóit akarta elkáprázatni a falról leugró, vaktölténnyel tüzelő revolverrel. Clarke ki akarta eszközölni Logan halálát, de természetesen esze ágában se volt, hogy ő maga ölje meg. Nem. Ő soha nem vállalt *semmiféle* kockázatot. Ekkor Andy Hunter és Gwyneth Logan már ismerték egymást…

– Egy pillanat – szóltam közbe. – Nem szeretnék illetéktelenül titkokat firtatni, de honnan tudja mindezt?

Dr. Fell megdörzsölte az orrát.

– Magától az ifjú Huntertól – magyarázkodott bocsánatkérően. – Miután a csillárral történt balesete után nagy nehezen felépült, miként maguk is emlékeznek rá, hosszú hónapokon át szánalmas állapotban volt, úgyszólván nem volt normális. Gwyneth Logan iránt érzett elvakult szenvedélyéből szerencsésen kigyógyult, de a gyilkosság időpontjában még őrülten szerelmes volt bele.

A kapcsolatuk nem volt egészen plátói, amint ezt maguk is sejthetik, bár Mrs. Logan mindent elkövetett, hogy „lelki" síkra terelje ezt a kapcsolatot, de ezzel csak fokozta Hunter szenvedését. Nem vették észre, hogy ennek a fiatalembernek úgyszólván a homlokára voltak írva az érzelmei? Nem vették észre, hogyan viselkedett egész nap, miután megtudta, hogy szíve hölgye – mondjuk így – kegyeiben részesítette a saját férjét?

– De igen – ismerte be Tess –, csak én azt hittem… Mindegy. Folytassa.

– Semmi rosszat nem akarok mondani maguknak a vonzó Gwyneth Loganról – folytatta dr. Fell. – Úgy tudom, mostanság a Riviérán éli a világát mint víg özvegy. De ha csak egy kicsit is megfigyelték a hölgy jellemét, észrevehették, mennyire szereti dramatizálni maga körül az életet. Ez a kis, Hunterral való viszonya játszotta a biztonsági szelepet az érzelmi életében. Tökéletesen elhitette szegény fiúval, hogy Logan szadista vadállat, aki mellett nem lehet élni egy nőnek. Elképesztő

dolgokat mesélt be Hunternak. Ezért merült fel Hunterban a gyilkosság lehetősége, miként a fiú maga mondta. Hunter megesküdött, hogy megszabadítja Gwynetht a férjétől. Az asszony persze sohasem gondolt komolyan ilyesmire, hiszen Logan jelentette számára az anyagi biztonságot. Csak játszadozott szokása szerint. De ha ő nem vette is komolyan a dolgot, Andy Hunter annál inkább!

És a viszonynak ebben a stádiumában lépett be a dologba Clarke. A lelkes múzeumrajongó elmegy a Victoria és Albert Múzeumba egyszer, elmegy kétszer, elmegy háromszor, és minden alkalommal ott találja a szerelmeseket, akik közül az egyiket (Gwynetht) már ismeri. Rájön, mennyire odavannak egymásért. Aztán egyszer csak mennyei sugallatot kap.

Ha Andy Hunter megölné Logant… ha a dolgok úgy alakulnának, hogy alkalma legyen megölni Logant, és még a gyanúja sem merülne fel benne, hogy Clarke teremtette meg ezt az alkalmat…

Nos: a) meghirdetik, hogy a Longwood Kastély eladó; b) Hunter építész; c) Clarke diszkrét kérdezősködéssel megtudja, hogy Hunter barátja annak a Robert Morissonnak, akit ő, Clarke már ismer. Ó, igen, Clarke intézte úgy, hogy *maga* irányítsa őt Andy Hunterhoz. Azt is ő rendezte úgy, hogy *maga* javasolja, hogy Hunter is legyen a meghívottak közt. Nem mindennapi úriember ez a mi Clarke-unk. Mindig úgy manőverezik, úgy ügyeskedik, hogy semmiféle felelősség ne háruljon rá. Mint tudjuk, ő soha nem vállal *semmiféle* kockázatot.

Mármost a következő történt. Március utolsó hetének elején, miután az ügynöktől megszerezte a Longwood Kastély kulcsait meg a szemrevételezés jogát, Clarke felkereste Huntert. Üzletileg. Megkérte, hogy menjen le a helyszínre, és nézzen alaposan körül. Clarke elejtett egy olyan célzást is Hunter előtt, hogy hallomása szerint a ház padlásán érdekes relikviák és feljegyzések is

találhatók, és átadott Hunternak egy kulcsot – egy láda kulcsát. Ezt a kulcsot azonban Clarke *nem* az ingatlanügynöktől kapta.

Hunter megnézte a házat. Érthető emberi kíváncsiságból kinyitotta a ládát is, amely tele volt régi papírokkal. Ezek közt talált Hunter egy tekercs kis rajzot: a dolgozószobában levő elektromágneses szerkezet tervrajzát, amelyről kiderült, hogyan lehet gyilkos csapdát létrehozni az írógépasztal és az írógép megfelelő elhelyezésével.

Tess közbeszólt.

– Várjon csak! – kiáltott fel. – Az az öreg Longwood, aki minden baj okozója… neki volt az a híre, hogy szeret tervrajzokat készíteni. Az ő hagyatéka volt ez a tervrajz?

Dr. Fell kuncogott.

– Aligha. Clarke csak kihasználta, hogy tudott Herbert Longwoodnak erről a hobbijáról. Ezt a tervrajzot maga Clarke készítette, persze úgy, hogy ne lehessen rájönni: régi papíron ceruzával, még meg is sárgította, hogy minél régebbinek tűnjön. Még egy kicsit tökéletesítette is a gyilkos trükköt az írógépasztallal.

A Hunter szemléjét követő néhány nap kritikus időszak volt. Hátha Hunter azzal tér vissza hozzá, hogy: „Uram, az Isten szerelmére, ide figyeljen! A kandallóban elektromágnes van. Veszélyes játék! Emberéletben is kárt tehet. Mit szól ehhez?” Ha Hunternak magának nem lettek volna gyilkos szándékai, valószínűleg ezt is tette volna. Egy elektromágneses szerkezet eléggé szokatlan tartozéka egy háznak ahhoz, hogy rendes körülmények között ne szúrjon szemet egy becsületes építésznek. De Andy Hunter egy szót sem szólt.

Clarke gondolatban nyilván megveregette a saját vállát. „Jó vételnek tartja a házat, Mr. Hunter?” „A leghatározottabban, uram.” „Ez nekem elég. Remélem, számíthatok rá, hogy részt vesz a házszentelőmön. Nem sokan lesznek, csak néhány barátom,

köztük Loganék."

A szegény ördögnek erre a közlésre az agyába tódult a vér. Azt mondja, hogy meg kellett kapaszkodnia egy szék hátában, mert egészen megtántorodott.

Ha Hunter jelentette volna Clarke-nak, hogy felfedezte az elektromágnest, akkor Clarke nem vette volna meg azt a vidéki kastélyt, hanem más tervet eszelt volna ki. Mert amint tudjuk, ő soha nem vállal *semmiféle* kockázatot.

Zárójelben jegyzem meg, hogy Andy Hunternak nem volt tudomása arról, hogy nem csak egy elektromágnes van a házban. Nem is gyanította szombat délutánig, amikor is megkértem, hogy álljon fel a székre, és próbálja meg elérni a csillárt, mert egy kis huzat (semmi egyéb) mozgásba hozta. Mint mondja, akkor jött rá, hogy mi lehetett a komornyik halálának az oka. Röviddel ezután rejtélyes módon ismét járni kezdett a nagy állóóra a hallban. Ezt a kis csínyt Clarke követte el, pontosan úgy, ahogyan Elliot mondta. És Andy Huntert izgatni kezdte, hogy mi lehet még a háttérben, amiről senki sem tud. Szerzett néhány gombostűt meg egy kis létrát, és éjnek idején felmászott a csillárhoz, hogy megnézze, vajon a vas mágneses-e. A kapcsolót, amellyel a mágnest szabályozták, nem találta meg, vagy nem is kereste, máig sem tudjuk, hol volt. Hunter csak egy kis lökést adott a csillárnak, mire az csörömpölve meglendült, de olyan könnyedén, hogy nem hitt a szemének. Az ingatag létrán elvesztette az egyensúlyát, mikor elhajolt a visszalendült csillár alól, és támasztékul megragadta a mozgó csillárt… Ennyi volt az egész. Kis híja, hogy nem történt még egy tragédia.

De hát a történet végét már az elején elmondtam. Térjünk vissza március végéhez, illetve áprilishoz, amikor a házat tatarozták és előkészítették a házszentelőre. Clarke közben állandóan szemmel tartotta a szerelmeseket a Victoria és Albert Múzeumban. Egy ízben szándékosan beleszaladt Mrs. Loganba,

közvetlenül azután, hogy a hölgy elbúcsúzott Huntertől. Aztán – látszólag véletlenül – még egyszer összetalálkozott az asszonnyal a múzeumban. Clarke találkára hívta Mrs. Logant más helyekre is, hogy külsőleg enyhe kis flört látszatát keltse, valójában Mrs. Logan érzelmi életén akarta rajta tartani a szemét.

– Ezért ismerte be Gwyneth, hogy Clarke volt az a férfi, akivel a múzeumban találkozgatni szokott? – kérdezte Tess.

– Igen. Ugyanis azt hitte, ezt nyugodtan beismerheti. És ez valóban csak egészen ártatlan kis epizód volt. Csak, miként ő maga mondta, Hunter nevét nem említette volna meg a világ minden kincséért sem. Mert az az ügy nem volt olyan ártatlan. Van ott egy kis hotel, nem messze a múzeumtól, és ha megnéznénk a bejelentő könyvet…

Miközben szemmel tartotta a szerelmeseket, Clarke bebútorozta a házat is. „Azt hiszem, Mr. Hunter, jó volna beállítani egy írógépet a dolgozószobába. Meg egy írógépasztalt. Mi a véleménye, hova tegyem? Az északi vagy a déli ablakhoz?” És az a szerencsétlen őrült, eltelve gyűlölettel Bentley Logan iránt, és nagy lelkifurdalások közepette, hogy visszaél megbízója jóhiszeműségével, így felelt: „A délihez, uram. Villanyt is szereltethetek föléje, ha óhajtja.” Clarke megfontolás tárgyává teszi a dolgot, majd így szól: „Hát ha azt ajánlja, Mr. Hunter.” És amint látják, ismét fedezve van. Mert miként tudjuk, ő soha nem vállal *semmiféle* kockázatot.

És így jutunk el a szellempartiig és a szombati gyilkosságig. Ami a történet hézagait illeti, azokat majd segít kitölteni a saját emlékezetük.

– Aligha – jegyeztem meg. – Ezredszer is vissza kell térnem arra, hogy ki volt az a barna öltönyös férfi? Valaki állt az ablak előtt. Ki volt az?

– Julian Enderby – felelte dr. Fell készségesen.

– *Julian?*

– Bizony ő. Ugye, nem sokat látják az utóbbi időben?

Tess nevetett.

– Sohasem látjuk. Feleségül vett egy rendkívül előkelő lányt, és én valahogy nem nagyon tudok mit kezdeni velük. Úgy hallom, jól megy a sora.

Dr. Fell zihálva szedte a levegőt. Haramiabajsza lekonyult, alsó ajkát megvetően lebiggyesztette.

– Sokkal kevésbé menne jól a sora – morogta dühösen – ha a rendőrségnek is elő merte volna adni azt a mesét, amit maguknak akkor éjjel előadott a hálószobában. Magukon próbálta ki, de aztán mégse merte a rendőrségnek is előadni. Egyszerűen képtelen volt rá, pedig Clarke nagyon komoly állással kecsegtette, ha megteszi…

– *Már megint Clarke?*

– Hát mi mást várt? Még mindig nem érti az esze járását? Julian Enderby első ízben sétált egy számára idegen kertben. Egy félig nyitott ablakon keresztül ismeretlen női hangot hallott, a nő igen érdekes dolgokat mondott. Enderbyn ellenállhatatlan kíváncsiság vett erőt. Meglátott egy ládát, amelyet a kertész hagyott ott minden különösebb cél nélkül. Odahúzta a ládát az ablakhoz, felmászott rá, és benézett…

– Tehát mégiscsak látta a gyilkosságot?

– Persze hogy látta. Nem akarta ugyan beismerni, de kénytelen volt. Nem szívesen vallotta be, hogy hallgatózott, ezért tagadta először.

– De azután? A második meséje?

– Azt Clarke agyalta ki. Az ő agya mindig lázasan dolgozik. Még aznap este szigorúan bizalmas beszélgetést folytatott Enderbyvel. „Uram, maga kínos helyzetbe került. Aligha válik előnyére szakmai körökben.” „Ezt magam is tudom.” „Hát akkor miért ismerte be egyáltalán, hogy benézett azon az ablakon? Miért nem mondta, hogy valaki mást látott ott?” „Mr. Clarke, a feltevése

sértő. Hiszen ez hazugság lett volna, és csak rontana a helyzetemen." „Szó sincs róla. Legalábbis akkor, ha az a személy, akiről azt állítja, hogy ott látta, nem tagadja a dolgot… Magamra gondolok." Így adta be a dolgot Clarke Enderbynek. „Mondja, hogy engem látott, vagy valakit, aki hozzám hasonlít." És érzékeltette, hogy Enderby sok jövedelmező ügy várományosa lehet a dúsgazdag Mr. Clarke jóvoltából.

Megint közbeszóltam.

– De miért akarta Clarke, hogy Julian ezt mondja?

Dr. Fell hatalmasat sóhajtott.

– Attól tartok, cimbora, hogy a mi Clarke barátunk leküzdhetetlen ellenszenvet táplált mind Elliot felügyelő, mind az én szerény személyem iránt. Csapdát akart állítani nekünk is. És Elliot bele is esett.

Clarke-nak már megvolt az alibije. (Nem emlékeznek, milyen kifejezés ült az arcán, amikor visszatért a kocsmából, és megtudta, hogy Logant – várakozásának megfelelően – meggyilkolták?) Clarke akkor cáfolhatta meg a mi vádjainkat, amikor akarta.

Azt szerette volna, hogy emeljünk vádat ellene. El akarta hitetni velünk, hogy ő volt az ablak előtt, továbbá azt is, hogy a revolver mágnesének a kapcsolója az ablakpárkány alatt van. Ha vádat emeltünk volna ellene, teljesen bolondot csináltunk volna magunkból. Bebizonyította volna, hogy tökfilkók vagyunk, és ez hízelgett volna a hiúságának. Ez a hiúság késztette arra is, hogy kieszközölje Logan halálát, csak mert szegény Logan egy életre felbőszítette azzal, hogy valamilyen üzleti ügyben túljárt az eszén. Clarke azzal akart minket leégetni, hogy nagyszerű aduként kijátszotta volna az alibijét.

Ezért tette azt az ajánlatot Enderbynek. Nos, kétséges, hogy Enderby valaha is be akarta volna adni ezt a mesét a rendőrségnek. Túl óvatos ember ő ahhoz, meg alighanem rosszat is sejtett. Amikor kipróbálta magukon azt a mesét, abból, ahogyan

maguk az akkori viselkedését leírják, arra következtetek, hogy ő még maguknál is kevésbé bízott Clarke-ban. De Clarke ezt nem tudhatta.

De ezzel még nincs vége. Ha mi – Elliot meg én – kiderítjük az elektromágnessel való mesterkedését, Clarke nem érte volna be saját ártatlanságának a bizonyításával. Még nagyobb bolondot csinált volna belőlünk azáltal, hogy maga oldotta volna meg a rejtélyt. Az egész ügyet Hunter ellen fordította volna, bebizonyítva, hogy a mágnes kapcsolója annál az ablaknál van, amelyik előtt Hunter állt. Kétségtelenül akasztófára juttatta volna a fiatalembert. Én pedig, Jupiterre mondom, elhatároztam, hogy ezt megakadályozom – mondta dr. Fell, olyan vadul pöfékelve, hogy a pipájából valóságos szikraeső hullott.

– Arra már rájöttem, hogy Clarke az értelmi szerző, és Hunter a tényleges bűnös. Tudtam, hogy mágnest alkalmaztak. (Mellesleg, most már megérthetik, miért látszott úgy, mintha a fegyvereket „összecserélték" volna a falon, noha ujjlenyomatokat nem lehetett találni rajtuk. Nem történt ott semmiféle helycsere, mint ahogy az élénk képzeletű Sonja, sőt még maguk is gondolták. A pisztolyok azért mozdultak el a helyükről, mert a mágnes rájuk is hatott, ugyanúgy, mint a 45-ös revolverre. És a helyzetük, a súlyuk és a mágnestől való távolságuk arányában változott.) De hogy az ördögbe járok túl Clarke eszén? A fickó úgyszólván teljesen támadhatatlan helyzetben volt. Semmi olyat nem tett, ami ellene szóló bizonyíték lett volna. Ha vád alá helyezik, Hunter ellen fordítja a vádat. És, ami még rosszabb: Elliotnak sem mertem megmondani az igazságot. Elliot művelt úriember, de rendőr is. Az ő kötelessége az lett volna, hogy letartóztassa Huntert, és nyilván meg is teszi. És ez nagy kár lett volna, mert…

Dr. Fell köhögött, habozott egy pillanatig, aztán nem folytatta a mondatot.

– A zsákutcából csak egyetlen kiút volt. Láthatták, milyen pánikba esett Clarke, amikor kigyulladt a háza. Nagyon beadott neki a dolog. Ezek után mi nem bizonyíthattuk rá, hogy ő a gyilkos, de ő sem bizonyíthatta be, hogy ki az. Amikor meggyőződtem róla, hogy a mágnes kapcsolója a biliárdszobában van elrejtve egy padlódeszka alatt, amelyre Hunternak csak rá kellett lépnie, rájöttem, hogy a zsákutcából csak egyetlen kiút van. Ezért… khm… ezért gyújtottam fel a házat.

Ha megnyílt volna alattunk a föld, akkor sem döbbenhettem volna meg jobban. Tess szinte felsikoltott.

– *Ön gyújtotta fel…?*

– Sss! – csitította dr. Fell bűntudatosan, és körülnézett, nem ólálkodik-e valahol egy rendőr. – Könyörgöm, ne kürtölje világgá. A gyújtogatás komoly bűntény, bár Clarke javainak elpusztítása nem nyomja túlzottan a lelkiismeretemet.

Időzített gyújtószerkezetet helyeztem el a házban, s miután meggyőződtem róla, hogy senki sincs benne, maguk után mentem a kertbe. Mivel nem vagyok valami kiváló színész, féltem, hogy minden az ábrázatomra van írva. Volt néhány kínos percem, amíg a robbanások el nem kezdődtek. Higgyék el, hogy ez volt az egyetlen lehetőség. Ugyanis volt még egy okom, amiért nem akartam, hogy Huntert gyilkosságért letartóztassák.

– Micsoda?

– Mert tulajdonképpen nem ő volt a gyilkos.

Most már végleg nem értettem.

– De hiszen azt mondta…

– Nem – szólt közbe erélyesen dr. Fell. – Én azt mondtam, hogy Hunter meg *akarta* ölni Logant. Azt mondtam, hogy azon a reggelen ő lopta ki a revolvert Gwyneth szobájából (az asszony persze megmondta, hogy Logannál fegyver van, hogy figyelmeztesse), és ő akasztotta fel a falra a dolgozószobában. Vagyis a csapdát ő állította fel. Ez mind így is van. De azt nem

mondtam, hogy a gyilkosságot is ő követte el.

– Akkor ki követte el?

Dr. Fell nehézkesen felém fordult, és rám nézett. Kiszóródott a hamu a pipájából. Apró szeme csúfondárosan hunyorgott a szemüvege mögött.

– Az igazság az – mondta –, hogy *maga*.

Szünet.

– Tartok tőle, hogy megdöbbentettem – állapította meg a doktor, miközben nekem fekete karikák táncoltak a szemem előtt, és a lélegzetem elakadt. – De ne értsen félre. Nem azzal vádolom, hogy elvetemült gonosztevő, aki hideg fejjel kitervelte és végrehajtotta a gyilkosságot, aztán a terhelő adatokat gondosan elhallgatta a kéziratában. De valójában maga lőtte le Logant.

Andy Hunter nem gyilkos típus. Képtelen lett volna gyilkolni, és erre az utolsó pillanatban maga is rájött. Kitervelte a csapdát, elkészítette, odaállt az ablakhoz – és rájött, hogy képtelen megtenni.

Nem emlékszik, hogy a lövés pillanatában még csak nem is nézett Logan felé? Elhatározta, hogy lemond a tervéről. Ezt meg is akarta magának mondani. Elfordult az ablaktól, megtömte a pipáját, és hozzákezdett: „Erről a kísértetházról…” – de nem jutott tovább. Mert, miként maga is mondja, maga is el akart fordulni az ablaktól, és rálépett a padlódeszkára, amelyik az áramkört zárta. A revolver felugrott, és lelőtte Logant. Aztán, és ezt is maga mesélte, Andy Hunter többé nem volt hajlandó beszélni. Csodálja?

Madarak perlekedtek a kert végében. Beletelt néhány pillanat, amíg teljességgel tudatára ébredtem, hogy amit hallottam, mit jelent.

– Azt akarja mondani – kérdeztem, és remegett a gyomrom –, hogy több mint két éve gyilkosként élek a világban, anélkül hogy tudnék róla?

Dr. Fell kuncogott.

– Technikai értelemben igen – felelte. – Logan halála tragikus véletlen következménye volt, ugyanúgy, mint Hunter balesete. Most tudja az igazságot. Nem szeretném, ha gondot csinálna belőle magának. Nem kell aggódnia. Magát még akkor sem lehetne vád alá helyezni, ha a valódi tények egyszer napvilágra kerülnének.

De a teljes igazság már sohasem fog kiderülni. Andy Hunter él és virul, és nem valószínű, hogy valaha is elmondja. Gwyneth Logan nem mondhatja el, mert nem tudja. Nem vették észre, hogy az asszony soha egy pillanatig sem gyanakodott Hunterra? Számára Hunter a „kedves fiú" volt, akivel képtelenség kapcsolatba hozni bármiféle erőszakos bűncselekményt. És tulajdonképpen igaza is volt. Ő azt hitte – és még ma is azt hiszi –, hogy Clarke a gyilkos.

Csak egyetlen személy beszélhetett volna: maga Clarke. Tényleges bizonyíték hiányában azonban nem mert vádat emelni Hunter ellen, mert miként tudjuk, ő soha nem vállal semmiféle kockázatot. Minthogy a bizonyítékok megsemmisültek azon a gigantikus máglyán, Clarke bölcsen hallgatott. A múlt hétig azonban mindig fennállt a lehetősége annak, hogy egyszer esetleg elárulja az igazságot…

– És most már miért nem áll fenn?

Dr. Fell bosszús képet vágott.

– Clarke jóslata beteljesedett. Mindig mondogatta, emlékeznek, hogy háború lesz. Ettől a kilátástól ő mindenkinél jobban irtózott. Úgy érezte, hogy légitámadás esetén nem volna okos dolog Angliában tartózkodni.

Dr. Fell nagyon lassú mozdulattal kivette a zsebéből az újságot. A kezében tartotta egy pillanatig, aztán leejtette a fűre. Az újság első oldalán ott rikított a nagybetűs főcím:

ATHENIA ÓCEÁNJÁRÓ: AZ ÁLDOZATOK TELJES NÉVSORA

Dr. Fell keresztfogantyús botjára támaszkodva, nehézkesen zihálva felállt a székről. Féltette széles karimájú kalapját. Megigazította a vállán a bő ráncú körgallért, és felnézett a tiszta égbolton ezüstösen csillogó légvédelmi léggömbre.

– Mert miként tudjuk – mondta –, ő soha nem vállalt *semmiféle* kockázatot.

VÉGE.